

Vlaams
Parlement

stuk **2421** (2013-2014) – Nr. 1
ingediend op 31 januari 2014 (2013-2014)

Ontwerp van decreet

houdende diverse maatregelen
betreffende de rechtspositie van leerlingen
in het basis- en secundair onderwijs
en betreffende de participatie op school

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school d.d. 19 april 2013	31
Voorontwerp van decreet tot wijziging, wat betreft de schoolraad, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs d.d. 29 maart 2013	65
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad	69
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	95
Advies van het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen	99
Protocol nr. 567 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het overkoepelend onderhandelingscomité vrij gesubsidieerd onderwijs op 1, 15 en 22 oktober, 12 en 28 november, 5 en 10 december 2013.....	105
Protocol nr. 799 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de gemeenschappelijke vergaderingen van sectorcomité X en van onderafdeling “Vlaamse Gemeenschap” van afdeling 2 van het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten op 1, 15 en 22 oktober, 12 en 28 november, 5 en 10 december 2013	119
Voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school d.d. 20 december 2013.....	133
Voorontwerp van decreet tot wijziging, wat betreft de schoolraad, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs d.d. 20 december 2013.....	167
Advies van de Raad van State	171
Ontwerp van decreet	179
Bijlage bij de memorie van toelichting: Reguleringsimpactanalyse.....	209

MEMORIE VAN TOELICHTING

Decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school

1. Algemene bepalingen

1.1. Rechtspositie van leerlingen (hoofdstukken II, IV en V van het decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school)

Een school is geen entiteit die zich kan of mag isoleren van wat er om haar heen gebeurt. Binnen een democratische samenleving, die gekenmerkt wordt door een geheel van rechten en plichten, moet ook de school een plek zijn die fungeert op basis van duidelijke afspraken waaraan de leden van de schoolgemeenschap zich moeten houden. Rechten en plichten dragen echter niet alleen bij tot optimalisering van de onderwijsorganisatie, maar doen jongeren ook ervaren wat democratische besluitvorming en burgerschap betekent. In het kader van hun persoonlijkheidsvorming en voorbereiding op actieve maatschappelijke participatie zijn dat belangrijke troeven.

Rechten en plichten van burgers, en dus ook van leerlingen, worden in eerste instantie verankerd in algemene teksten die het domein onderwijs overstijgen, zoals de Grondwet en de privacywetgeving. In het secundair onderwijs echter werden, naar aanleiding van de invoering van de eenheidsstructuur in 1989, decretaal voor het eerst expliciet rechtsbeschermende maatregelen voor leerlingen ingevoerd. Meer bepaald werd het werken met een schoolreglement en het voorzien van een beroep voor ouders tegen bepaalde omstreden beslissingen geïntroduceerd. Voor het basisonderwijs kreeg deze regelgeving een rechtsgrond in het decreet van 25 februari 1997. Op termijn werden die maatregelen deels verfijnd, deels uitgebreid, bv. in het secundair onderwijs via de motiveringsplicht inzake evaluatiebeslissingen. Naast de specifieke bepalingen op de organisatie van het basis- en secundair onderwijs, wordt de positie van de leerling verder versterkt door middel van de decreten op gelijke onderwijskansen, participatie op school en zorgvuldig bestuur. Onderliggende visie is steevast dat het volgen van kleuteronderwijs maar vooral lager en secundair onderwijs, als leerplichtonderwijs, een absoluut te vrijwaren sociaal recht is, geïnspireerd door het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind. Anders gezegd, leerplicht en leerrecht overlappen elkaar.

Vanuit diverse hoeken, zoals het Kinderrechtencommissariaat en de Vlaamse Scholierenkoepel, werden er de voorbije jaren signalen gegeven dat de rechtspositie van leerlingen op meer fundamentele wijze moet worden herbekeken, zonder dat dit in een geïnstitutionaliseerd leerlingenstatuut hoeft uit te monden. In de feiten kunnen dus bestaande, goede maatregelen worden behouden en nieuwe maatregelen worden toegevoegd.

Ook langs parlementaire zijde is de problematiek van de rechtspositie van leerlingen nooit uit de belangstelling verdwenen. Zo werden de voorbije jaren meerdere schriftelijke vragen gesteld over uitsluitingen en jurisdisering in onderwijs.

De overheid is dan ook tot het besluit gekomen dat een initiatief opportuun is. De vragen, kritische bedenkingen en suggesties die de administratie in het kader van haar dienstverlening aan scholen en particulieren heeft gekregen, tonen aan dat in het bijzonder op het vlak van schoolreglementen en op het vlak van verhaalrecht moet worden ingegrepen. Ook de Vlaamse Scholierenkoepel is vragende partij om vooral op die twee terreinen actie te ondernemen. Daarbij is het essentieel dat de overheid de rechtspositie van leerlingen, naar vorm en inhoud, doet overeenstemmen met het actueel maatschappelijk en onderwijskundig model. Enkele concrete voorbeelden:

- voorzien dat een beroepsorgaan objectief en onafhankelijk kan oordelen en dat in de maatschappelijke perceptie die objectiviteit en onafhankelijkheid ook aanwezig zijn;
- een transparant communicatiebeleid over de examenregeling hanteren om betwistingen van examenresultaten zoveel mogelijk te vermijden;
- afstemmen van schoolreglementen op nieuwe tendensen zoals lesbijwoning in andere scholen en diverse vormen van werkplekleren.

De nieuwe rechtsbeschermende initiatieven die voorliggen, kunnen bij een eerste lezing ten onrechte de indruk wekken dat de verhouding tussen rechten en plichten voor leerlingen en ouders overhevelt naar het luik “rechten”. Niets is minder waar, zij het dat de plichten van onderwijsgebruikers reeds langer in de onderwijsdecreet- en regelgeving liggen vervat. In eerste instantie wordt dan verwezen naar de leerplicht die, indien voor het schoolsysteem wordt gekozen, impliceert dat de leerling moet ingeschreven zijn, daadwerkelijk aanwezig dient te zijn en alle lessen dient te volgen. Onwettige afwezigheid brengt de studiesanctionering in het gedrang en kan tot terugvordering van schooltoelagen leiden. Aanwezigheid op zich volstaat niet, de leerling in kwestie moet ook alle leefregels die de school vooropstelt, consequent naleven en indien hij hieraan verzaakt dan kunnen maatregelen, ook op het vlak van tucht, volgen. De ouders staan hierbij niet buiten spel: ook zij worden geacht zich te engageren via de zogenaamde engagementsverklaring die enkele jaren terug werd ingevoerd. Samengevat, onderwijsverstrekkers en ouders/leerlingen kunnen niet anders dan gelijkwaardige partijen zijn en deze visie wordt door onderhavig decreet bevestigd.

Anderzijds moet de overheid er zich voor hoeden dat, noch in de feiten noch in de beeldvorming, nieuwe maatregelen worden geassocieerd met “juridisering”. Door juridisering wordt, zowel voor de onderwijsverstrekker als voor de onderwijsconsument, het onderwijsproces ondergeschikt aan wetmatigheden die geen enkele link vertonen met de missie en het doel van het onderwijs. Hoewel de Vlaamse Onderwijsraad in zijn advies van 30 mei 2013 meent dat wat voorligt juridisering in de hand werkt, is en blijft de overheid een andere mening toegedaan, alleen al omdat de tekst op het vlak van schoolreglementen en beroepsprocedures een balans nastreeft tussen centrale regelgeving en lokale autonomie (autonomie die differentiatie in het onderwijsveld toelaat). De overheid heeft dan ook niets onverlet gelaten om de wettelijk gewaarborgde pedagogische autonomie van de schoolbesturen niet aan te tasten. Het centraal normeren heeft terecht zijn limieten, bijvoorbeeld: de overheid kan mogelijke tuchtmaatregelen voor scholen ophijzen doch de gebruikmaking ervan niet verplicht stellen.

Inzake rechtspositie is het toepassingsgebied van het voorliggend decreet het gewoon én buitengewoon secundair onderwijs en, in mindere mate, het gewoon én buitengewoon basisonderwijs. Voor het basisonderwijs, waar het decreet van 25

februari 1997 al een reeks rechtsbeschermende voorzieningen bevat, zijn er een aantal aanvullingen en verfijningen geïnspireerd op de regelingen voor het secundair onderwijs. Voor dat secundair onderwijs (voltijds en deeltijds) is het pakket maatregelen meer divers en dat omwille van het feit dat de structuur, de organisatie en de doelgroep van het secundair onderwijs rechtsbeschermende aangelegenheden meer nadrukkelijk op het voorplan brengen. Anderzijds is het geen argument dat een aantal zaken in het basisonderwijs niet hoeven te worden geregeld omdat ze slechts zeer sporadisch voorkomen; het streven naar aansluiting met het secundair onderwijs, waar verantwoord, is immers primordiaal om afstemming binnen het leerplichtonderwijs te bekomen. Rekening houdend met de bevoegdheidsverdeling in Vlaanderen, worden in diezelfde filosofie bepaalde maatregelen voor het deeltijds secundair onderwijs doorgetrokken naar de leertijd. Op die wijze wordt een verdere stap gezet in de harmonisering van de verschillende deeltijdse leerstelsels die met het decreet van 10 juli 2008 (stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap) op gang is gekomen.

1.2. Participatie op school (hoofdstuk III van het decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school)

Alle geledingen die de diverse onderwijsactoren vertegenwoordigen, moeten de kans krijgen om deel te nemen aan het onderwijsbeleid. De voorbije decennia heeft de decreetgever meerdere maatregelen genomen om op schoolniveau een participatiestructuur in het leven te roepen en te faciliteren. Het laatste participatiedecreet dateert van 2 april 2004 en verankert, via formele participatieve organen, de betrokkenheid van directies, personeelsleden, leerlingen (secundair onderwijs), ouders en lokale gemeenschap bij het schoolbeleid in het leerplichtonderwijs. Concreet bevat het decreet:

- 1) de algemene beginselen inzake participatief bestuur van een school;
- 2) de samenstelling en de bevoegdheden van de pedagogische raad, de leerlingenraad en de ouderraad;
- 3) de samenstelling en de bevoegdheden van de schoolraad in het gesubsidieerd onderwijs (voor het gemeenschapsonderwijs geregeld bij het bijzonder decreet van 14 juli 1998);
- 4) het medezeggenschapscollege op het niveau scholengemeenschap;
- 5) een klachtenregeling bij de commissie zorgvuldig bestuur;
- 6) een rechtsgrond voor de oprichting van een expertisecentrum ter ondersteuning van participatie (onderdeel van het decreet dat evenwel nooit werd uitgevoerd).

Enkele jaren na de inwerkingtreding van het decreet, werd van diverse zijden onderzoek verricht naar het participatief klimaat in basis- en secundaire scholen. Enerzijds werd in opdracht van de overheid wetenschappelijk onderzoek¹ gedaan en een thematische doorlichting gehouden door de onderwijsinspectie, anderzijds werd

¹ Van Petegem, P., & Mahieu, P. (2005). De ontwikkeling van een instrumentarium voor het meten van de participatie van leerkrachten en ouders. Onderzoek in opdracht van Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, in het kader van het OBPWO-programma. OBPWO 03.05. Antwerpen: Universiteit Antwerpen.

- De Groof, S., Elchardus, M., & Siongers, J. (2003). Leerlingenparticipatie nader bekeken. Een kwalitatief en kwantitatief onderzoek naar de betekenis van participatie voor leerlingen, leerkrachten en directies uit het secundair onderwijs. Onderzoek in opdracht van Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, in het kader van het OBPWO-programma. OBPWO 00.01. Brussel: Vrije Universiteit Brussel - Onderzoeksgroep TOR.

het participatiedecreet ook geëvalueerd op initiatief van de koepelorganisatie van het vrij katholiek onderwijs, het VSKO, respectievelijk de Vlaamse Scholierenkoepel. In elk van die gevallen is de gekozen onderzoekstechniek van die aard (o.m. representativiteit van steekproeven) dat de getrokken conclusies als valabel mogen worden beschouwd. Echter, de geformuleerde voorstellen tot bijsturing uit deze verschillende onderzoeken gaan niet altijd in dezelfde richting. Naar aanleiding van deze vaststelling heeft de Vlaamse Onderwijsraad op 26 mei 2011 op eigen initiatief een advies over participatie op school uitgebracht, waarin - gezien de diverse standpunten die er bestonden - naar een consensus wordt gestreefd. Sommige voorstellen impliceren een wijziging van het participatiedecreet, waaraan thans in de voorliggende tekst gevolg wordt gegeven, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld. In aansluiting hierop wordt er de bijzondere aandacht op gevestigd dat de Vlaamse Onderwijsraad pleit om de benaming "schoolraad" te vervangen door "participatieraad" en om de specifieke raden ("leerlingenraad", "pedagogische raad" en "ouderraad") voortaan "fora" te noemen. Op dit voorstel wordt niet ingegaan. De huidige benamingen zijn immers sterk ingeburgerd en garanderen terminologische vergelijkbaarheid met het begrip "schoolraad" in het gemeenschapsonderwijs alsook met inspraakorganen in andere landen. Het is overduidelijk dat participatie veel meer is dan een vigerend decreet bijsturen. Participatie is een gedeelde verantwoordelijkheid van de overheid, de onderwijsinrichters, de ouderkoepelverenigingen, de leerlingenkoepel en de vakorganisaties. Participatie kan ook niet beperkt blijven tot het leerplichtonderwijs.

1.3. Advies van de Raad van State

De Raad van State heeft onder nr. 54.894/1 op 29 januari 2014 advies uitgebracht over het ontwerp van decreet. De tekstbijsturingen die worden voorgesteld, zijn volledig overgenomen, uitgezonderd het voorstel om het begrip "inrichtende macht" ook te vervangen door "schoolbestuur" in die artikelen die geen inhoudelijke wijziging ondergaan. Gelet op de inwisselbaarheid van beide begrippen, kan de toepassing ervan niet tot verwarring leiden.

2. Artikelsgewijze bespreking

2.1. Rechtspositie van leerlingen basisonderwijs

Artikel II.1

De regelgeving basisonderwijs legt vast op welke ogenblikken de ouders het laatste woord hebben bij de beslissing tot al dan niet overgaan naar een volgende leerlingengroep, nl. de overgang van kleuter- naar lager onderwijs (art. 17 en 18 decreet basisonderwijs). Hieruit vloeit voort dat bij de andere overgangen de school deze beslissing neemt. Scholen kunnen in de huidige regelgeving dus ook de beslissing nemen om een kind een jaar over te laten doen (zittenblijven).

Op dit ogenblik is rond zittenblijven reglementair nauwelijks iets geregeld. Aangezien het toch om een ingrijpende beslissing gaat voor het kind en diens ouders, aangezien er een budgettaire en maatschappelijke kost zit aan zittenblijven en aangezien evidence based onderzoek lijkt aan te geven dat zittenblijven voor de leerling eerder zelden positieve effecten genereert, wordt nu reglementair bepaald dat een school die een beslissing tot zittenblijven neemt deze beslissing schriftelijk

moet motiveren en ook mondeling moet toelichten aan de ouders. Bovendien moet de school hierover voorafgaand met het CLB overleggen en t.a.v. de ouders aangeven welke maatregelen het daaropvolgende schooljaar zullen genomen worden om onderwijs op maat van het kind te geven. Het kan niet de bedoeling zijn dat het kind het daaropvolgende schooljaar de leerstof nogmaals aangeboden krijgt 'zondermeer'.

Artikel II.2

Tot hiertoe is nergens expliciet bepaald welke leerlingengegevens van de ene naar de andere school kunnen worden doorgestuurd en desgevallend onder welke voorwaarden dat kan gebeuren. In het kader van de optimalisering van de individuele studieloopbaan is een gerichte aanpak door het onderwijzend en leerlingenbegeleidend personeel van de (nieuwe) school nochtans noodzakelijk. Dit kan ruimer gaan dan informatie met betrekking tot de cognitieve prestaties van de leerling. Ter illustratie kan worden verwezen naar de overstap van een leerling van het basis- naar het secundair onderwijs; indien bij deze overstap een zogenoemde BASO-fiche wordt doorgestuurd, kan de secundaire instelling onmiddellijk die remediërende, differentiërende, compenserende of dispenserende maatregelen nemen die nodig zijn aangezien de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling al in de lagere school werden gedetecteerd (waardoor zoals de VLOR vraagt afstemming ontstaat met het M-decreet). Daarom wordt thans de gegevensdoorstroming tussen scholen decretaal wel voorzien op voorwaarde dat a) de gegevens slaan op de onderwijsloopbaan van de leerling, en b) de overdracht in het belang is van de leerling. Hierbij moet men erover waken dat de gegevensoverdracht beantwoordt aan drie principes: transparantie, finaliteit en proportionaliteit. Via het schoolreglement zijn de ouders op de hoogte van het automatisme van deze gegevensoverdracht. Via het schoolreglement worden ze er ook van op de hoogte gesteld dat ze in eerste instantie inzage kunnen krijgen in de over te dragen gegevens indien ze daar expliciet om verzoeken en dat ze vervolgens het recht kunnen uitoefenen om zich te verzetten tegen deze gegevensoverdracht. Door deze werkwijze wordt voor scholen de planlast vermeden die het vragen om toestemming tot overdracht voor elke afzonderlijke leerling met zich zou brengen, maar wordt tegelijkertijd toch de privacy van de leerling gerespecteerd. Het verzetten tegen overdracht ligt bij de ouders en niet bij de minderjarige leerling (in tegenstelling tot het VLOR-advies), gezien het administratief en juridisch belang van een "verzet". Evenmin wordt het verzet overgelaten aan de ouders en de minderjarige leerling om te vermijden dat onderling verschillende standpunten worden ingenomen. De voorliggende bepalingen zijn conform de privacywetgeving. Echter, in bepaalde gevallen kan de regelgeving de overdracht verplicht stellen en is verzet niet mogelijk, bijvoorbeeld het aantal problematische afwezigheden (B-code) die de leerling in de loop van het schooljaar al heeft opgebouwd. Tenslotte wordt expliciet in dit decreet gesteld dat informatie over schending van leefregels niet tussen scholen overdraagbaar is; het verstrekken van dergelijke informatie hypothekeert de kansen bij schoolverandering omdat het niet denkbeeldig is dat de leerling wordt gestigmatiseerd en de nieuwe school een bevooroordeelde houding aanneemt.

Artikelen II.3 tot en met II.5

De huidige decretale bepalingen in verband met schorsen en uitsluiten van leerlingen in het lager onderwijs worden deels in overeenstemming gebracht met de

bijgestuurde bepalingen die zullen gelden voor het secundair onderwijs. Voor schorsen en uitsluiten wordt een onderscheid gemaakt tussen kleuter- en lager onderwijs. Voor de leerlingen in het kleuteronderwijs worden geen bepalingen opgenomen voor schorsen en uitsluiten omdat er allicht weinig gevallen zijn waarvoor dit nodig zou zijn. Leerplichtigen die in het kleuteronderwijs zitten kunnen dus evenmin worden geschorst en uitgesloten. Uiteraard is het ook de bedoeling dat uitsluitingen voor leerplichtige leerlingen in het lager onderwijs ook een uitzonderlijke tuchtmaatregel blijft.

Leerlingen kunnen preventief worden geschorst en dit om rust terug te brengen en om te kunnen nagaan of en welke leerling tijdelijk of definitief kan worden uitgesloten. In alle gevallen komt dit neer op het ontnemen van het recht van de leerling op het volgen van de lessen en activiteiten van zijn leerlingengroep. De school zal inspanningen doen om de leerling die preventief werd geschorst in alle rust terug te laten keren naar de school.

Voor preventieve schorsing en tijdelijke uitsluiting geldt een maximumduur. Dit is logisch omdat de schorsing een bewarende maatregel is voor de periode dat het onderzoek naar een eventuele uitsluiting loopt, terwijl met betrekking tot een tijdelijke uitsluiting moet worden vermeden dat op die tijdelijkheid geen beperking staat terwijl de beroepsmogelijkheid (die er wel is t.a.v. definitieve uitsluiting) wordt omzeild.

Het is evident dat tijdens de procedure die de tuchtmaatregel voorafgaat, de ouders ook gehoord worden, eventueel bijgestaan door een vertrouwenspersoon. Indien ouders en school akkoord zijn, kan ook het kind gehoord worden.

Tijdens de procedure wordt er ook advies van de klassenraad ingewonnen (klassenraad zoals gedefinieerd in het decreet basisonderwijs). Een vertegenwoordiger van het CLB is aanwezig met adviserende bevoegdheid.

Uiteraard moet elke tuchtmaatregel ook in overeenstemming zijn met de ernst van de feiten, een regel die inherent is aan tuchtrechtspleging.

Geschorste en uitgesloten leerlingen worden opgevangen door de school, tenzij de school kan motiveren waarom dit niet haalbaar is. De ouders kunnen vragen aan de school om de leerling op te vangen. De school kan de vraag tot opvang gemotiveerd weigeren. Definitief uitgesloten leerlingen worden uiterlijk na één maand uitgeschreven nadat de school en het CLB waarmee wordt samengewerkt, de ouders hebben bijgestaan in het zoeken naar een andere school. De verantwoordelijkheid voor die zoekinspanningen ligt bij de ouders. In het basisonderwijs mag worden verondersteld dat uiterlijk na één maand de leerling effectief elders is ingeschreven omwille van het scholenaanbod en de structuur van het basisonderwijs die schoolverandering vergemakkelijkt.

Tot slot wordt nog eens expliciet vermeld dat, conform de regelgeving op de operationele CLB-doelstellingen, het CLB een begeleidingstaak moet opnemen ten aanzien van elke leerling die in de loop van het schooljaar wordt geschorst of uitgesloten.

Artikel II.6

Opdat ouders gebruik zouden kunnen maken van hun verhaalrecht, moeten ze er vooraf over worden geïnformeerd. Schoolbesturen hebben daarom een communicatieplicht. De beroepsmogelijkheden zijn een verplicht onderdeel van het schoolreglement, met inbegrip van de schoolinterne procedure voor tijdelijke uitsluiting. Daarenboven is de school er toe gehouden om in het geval van een definitieve uitsluiting of het niet uitreiken van een getuigschrift basisonderwijs de

ouders uitdrukkelijk te wijzen op hun beroepsmogelijkheid en op de procedure die hiermee gepaard gaat.

Een beslissing moet op de eerste plaats echter altijd naar de ouders toe worden gemotiveerd, zodat ouders zelf de afweging kunnen maken of beroep tegen die beslissing opportuun en realistisch is. Bij het niet toekennen van het getuigschrift basisonderwijs hoeft de motivering geen afzonderlijk document te zijn maar kan dit ook bestaan uit een conclusie toegevoegd aan het rapport van de leerling.

Bij preventieve schorsing in afwachting van een eventuele tijdelijke of definitieve uitsluiting geldt de procedure uit het schoolreglement niet omdat de feiten van die aard zijn dat er snel moet kunnen worden gehandeld. Het is eveneens een bewarende maatregel.

In het decreet basisonderwijs was reeds opgenomen dat ouders van leerlingen in het lager onderwijs inzagerecht hebben in het tuchtdossier. Dit inzagerecht in het tuchtdossier, dat ook het advies van de klassenraad moet bevatten, wordt nu uitgebreid naar de leerlingengegevens, met inbegrip van de evaluatiegegevens, en dit moet worden opgenomen in het schoolreglement. Vanuit de privacywetgeving (i.c. het beginsel van de verwerking van persoonsgegevens), moeten de leerlingengegevens toegankelijk zijn voor de ouders. In het verlengde van het VLOR-advies is het begrip “leerlingendossier” bewust geweerd en vervangen door “leerlingengegevens”, wat geen connotatie oproept met een of ander geijkt instrument. Omdat leerlingengegevens inhoudelijk sterk kunnen variëren, afhankelijk van het onderwijsnet, het pedagogisch project, de studiekeuze, het leerlingenprofiel, ... en ook niet los kunnen worden gezien van de pedagogische autonomie van de onderwijsverstrekkers, legt de overheid niet exhaustief de onderdelen van de leerlingengegevens vast.

Naast het inzagerecht is er ook een kopierecht; tegen een vergoeding die de school eventueel vraagt, kan van elk stuk uit de leerlingengegevens een afschrift worden gevraagd. Op deze wijze kunnen de ouders het onderwijscurriculum van de leerling systematisch volgen.

De uitoefening van deze individuele rechten kan er nooit toe leiden dat afbreuk wordt gedaan aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van derden (andere leerlingen).

De uitoefening van deze individuele rechten kan er nooit toe leiden dat inzage ontstaat in stukken die louter betrekking hebben op derden (andere leerlingen). Dit impliceert dat documenten die slaan op de leerlingengroep in zijn totaliteit, wel onder het inzage- en kopierecht ressorteren.

De uitoefening van deze individuele rechten gaat niet zover dat ouders gegevens over andere leerlingen kunnen opvragen als vergelijkingsbasis om vervolgens de school hiermee te confronteren. Uitsluitend het dossier dat de ouders rechtstreeks en persoonlijk aanbelangt, valt onder het inzage- en kopierecht.

Het schoolreglement voor kleuters wordt ook uitgebreid met o.m. het inzagerecht in de leerlingengegevens.

Artikel II.7, II.8, II.9, II.10, II.15 en II.16

In het lager onderwijs kunnen ouders momenteel in beroep gaan indien ze een definitieve uitsluiting als tuchtsanctie betwisten of indien hun kind geen getuigschrift basisonderwijs krijgt. Dit beroep is schoolintern, waardoor de objectiviteit of onafhankelijkheid van dit beroepsorgaan en deze beroepsprocedure soms in twijfel kunnen worden getrokken.

De gevallen waar de overheid via dit decreet eveneens een beroepsmogelijkheid verplicht stelt, zijn definitieve uitsluitingen en het niet verkrijgen van een getuigschrift basisonderwijs. Het zijn die twee zaken die in wezen de kern van de studievoortgang uitmaken. In een onderwijsinstelling worden echter tal van andere beslissingen genomen die ouders en leerlingen op een of andere manier raken. Het is dan aan het schoolbestuur om binnen het raam van zijn democratische werking al dan niet het verhaalrecht ruimer in te vullen.

Voor beroepen in het lager onderwijs tegen het niet verkrijgen van het getuigschrift basisonderwijs gelden volgende belangrijke principes (om deze te kunnen toepassen wordt ook uitdrukkelijk vermeld wanneer de beslissing in kwestie aan de ouders wordt meegedeeld, een datum die tot hiertoe niet in het decreet basisonderwijs is bepaald):

- 1) de beroepsmogelijkheid ontstaat pas nadat via overleg tussen de partijen wordt gepoogd om constructief tot een oplossing te komen; het behelst een bemiddelingsfase die nog geen onderdeel uitmaakt van de formele beroepsprocedure en die al dan niet resulteert in een handhaving of vervanging van de oorspronkelijke beslissing en in een al dan niet voortbestaan van de controverse;
- 2) rekening houdend met een aantal decretale bepalingen (zie hierna), is het schoolbestuur bevoegd voor het vastleggen van de beroepstermijnen, de samenstelling van de beroepscommissie en de werking van die beroepscommissie; het schoolreglement is daarbij het communicatiekanaal;
- 3) de beroepscommissie heeft volheid van bevoegdheid, i.c. het toekennen van het getuigschrift wordt bevestigd of niet op grond van inhoudelijke of procedurele aspecten; het schoolbestuur neemt steeds de verantwoordelijkheid op voor de beslissing;
- 4) de beroepsprocedure is aan een einddatum gekoppeld;
- 5) de beroepscommissie is samengesteld uit zowel interne als externe leden aan het school (bestuur); bij stemming moet er tussen interne en externe leden wel pariteit zijn (nl. een evenwichtige machtsverhouding!);
- 6) de beroepscommissie respecteert de rechten zowel van de ouders (hoorrecht, discretie) als van de personeelsleden uit het onderwijs (statutaire rechten).;

Artikelen II.11 tot en met II.14

Voor beroepen in het lager onderwijs tegen een beslissing tot definitieve uitsluiting gelden als belangrijkste principes ('deels' vergelijkbaar met de principes met betrekking tot beroepen bij tegen het niet verkrijgen van het getuigschrift basisonderwijs):

- 1) rekening houdend met een aantal decretale bepalingen (zie hierna), is het schoolbestuur bevoegd voor het vastleggen van de beroepstermijnen, de samenstelling van de beroepscommissie en de werking van die beroepscommissie; het schoolreglement is daarbij het communicatiekanaal;
- 2) de beroepscommissie heeft volheid van bevoegdheid, i.c. de definitieve uitsluiting wordt bevestigd of vernietigd op grond van inhoudelijke of procedurele aspecten, met dien verstande dat bij termijnoverschrijding door de beroepscommissie de uitsluiting van rechtswege nietig is; het schoolbestuur neemt steeds de verantwoordelijkheid op voor de beslissing;
- 3) de beroepscommissie is samengesteld uit zowel interne als externe leden aan het school (bestuur); bij stemming moet er tussen interne en externe leden wel pariteit zijn (nl. een evenwichtige machtsverhouding!);

4) de beroepscommissie respecteert de rechten zowel van de ouders (hoorrecht, discretie) als van de personeelsleden uit het onderwijs (statutaire rechten). Na uitputting van het beroep kan finaal de stap naar de Raad van State als administratief rechtscollege worden gezet.

Artikel II.17

Het principe dat scholen het rapport of het getuigschrift basisonderwijs niet mogen weigeren mee te geven aan ouders, wordt voor het eerst decretaal verankerd. Het zou niet verantwoord zijn leerlingen hun getuigschrift basisonderwijs of ook hun rapport te onthouden, ook niet voor financiële perikelen die meestal buiten hun wil om zijn ontstaan. De scholen moeten dan andere middelen aangrijpen om hun financiële rechten veilig te stellen.

2.2. Participatie op school

Artikelen III.1, III.11 en III.21

De hele schoolgemeenschap moet streven naar een diverse samenstelling van de participatieorganen waarbij de schoolpopulatie wordt weerspiegeld. In het advies van de Vlaamse Onderwijsraad vraagt men expliciet meer aandacht voor de participatie van kansengroepen. Alle leerlingen, ouders en personeelsleden moeten de kans krijgen om te participeren. Alle betrokkenen bij het onderwijs moeten blijven zoeken naar manieren om maatschappelijk kwetsbare groepen beter te betrekken bij het beleid van de school. Om een afspiegeling van de schoolpopulatie te bereiken, zijn inspanningen nodig zowel van schoolbestuur als van directies als van de leden van de participatieorganen zelf. Er geldt m.a.w. een inspanningsverplichting. Daarbij kan gedacht worden aan maatregelen op het vlak van toegang, op het vlak van voorwaarden om te participeren maar ook op het vlak van procesbegeleiding en communicatie. Verder wordt ingegaan op het advies van de Vlor door in de mogelijkheid te voorzien om ervaringsdeskundigen en experts uit te nodigen op de schoolraad en de deelraden. De raden kunnen deze mogelijkheid bijvoorbeeld gebruiken om kansarme ouders te betrekken voor onderwerpen die hen rechtstreeks aanbelangen.

Artikel III.2

Technische wijziging in functie van de overblijvende artikelnummers.

Artikel III.3

Het schoolbestuur woont als volwaardig lid de vergaderingen van de schoolraad bij en treedt in overleg over alle geplande beslissingen die voor overleg aan de schoolraad worden voorgelegd. Het schoolbestuur kan ervoor opteren om zelf via een afgevaardigde aanwezig te zijn op de schoolraad, of om de directeur te mandateren om namens hen het overleg met de schoolraad aan te gaan. Het schoolbestuur kan er eveneens voor opteren om samen met de directeur aanwezig te zijn. Op die wijze kan de schoolraad duidelijk worden geïnformeerd over geplande beleidsbeslissingen en de beweegredenen daartoe en kan het overleg optimaal verlopen. De beslissing om al dan niet een gemandateerde namens het schoolbestuur als overlegpartner te laten optreden is een bevoegdheid die volledig het schoolbestuur toehoort. Opdat de vertegenwoordigers van de onderwijsverstrekker hun rol als overlegpartner voluit zouden kunnen spelen, wordt het voorzitterschap best door een lid uit een andere geleding op zich genomen.

Enkel indien de schoolraad wenst te vergaderen om een advies op eigen initiatief te formuleren, kan de raad aangeven dat zij dit advies zullen opmaken zonder dat de directeur noch een afgevaardigde van het schoolbestuur aanwezig zijn.

Artikelen III.4, III.17, III.18 en III.19

In de huidige regeling wordt de schoolraad samengesteld via een getrapt systeem. Dit systeem wordt behouden met dat verschil dat de onderliggende raden vrij zijn te bepalen hoe ze worden samengesteld en niet langer verplicht worden dit via verkiezingen te doen. Als de school over een pedagogische, leerlingen- of ouderraad beschikt, dan duiden deze hun respectieve vertegenwoordigers aan in de schoolraad. De ouderraad, pedagogische raad en leerlingenraad worden in deze regeling niet langer verplicht via verkiezingen te werken. Enkel wanneer één of meerdere raden van deze mogelijkheid geen gebruik maken of wanneer zo een raad niet bestaat, dan worden de vertegenwoordigers van die geleding in de schoolraad rechtstreeks verkozen.

Indien er een verkiezingsprocedure verder moet uitgewerkt worden, dan kan het schoolbestuur dit delegeren. De beslissing om deze uitwerking al of niet te delegeren is een bevoegdheid die volledig het schoolbestuur toebehoort. Ook de gemotiveerde beslissing om in het buitengewoon onderwijs de leerlinggeleding aan te duiden in overleg met de pedagogische raad kan door het schoolbestuur gedelegeerd worden. Met betrekking tot de leerlingenraad wordt de mogelijkheid ingeschreven om voor het samenstellen de leerlingen niet langer te verplichten dit bij verkiezingen te doen en hen autonoom in het huishoudelijk reglement te laten bepalen op welke wijze zij de raad samenstellen. In het huishoudelijk reglement moeten zij ook een regeling uitwerken op welke wijze zij jaarlijks nieuwe leden kunnen invoegen tijdens de mandaatperiode en op welke wijze zij de mandaten voor hun geleding in de schoolraad invullen.

Met betrekking tot de ouderraad geldt een analoge werkwijze. Idem voor de pedagogische raad.

Omdat er geen verplichte verkiezingen meer zijn, wordt voor alle raden de informatieverplichting over de inspraakmogelijkheden expliciet ingeschreven zodat alle leerlingen, ouders en personeelsleden op de hoogte blijven en de kans krijgen aan de raden deel te nemen én mee te beslissen over de wijze van samenstelling.

Artikel III.5

Vermits de bevoegdheidsartikelen van de schoolraad worden geherformuleerd en artikel 19 van het participatiedecreet wordt opgeheven moet het artikel 15 van dat decreet worden gewijzigd. De communicatie- en informatieplicht van de schoolraad die is opgenomen in artikel 17 van het participatiedecreet, wordt overgebracht naar artikel 15.

Artikel III.6

Opheffing van de artikelen 16 en 17 van het participatiedecreet. De opheffing van artikel 17 vloeit voort uit wat voorafgaat. De opheffing van artikel 16 is het gevolg van het niet meer van toepassing zijn van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de openbaarheid van bestuur. Thans geldt het decreet betreffende openbaarheid van bestuur van 26 maart 2004.. Een expliciete vermelding is echter overbodig. [De rechtspraak van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State volgend, is het decreet van 26 maart 2004 'betreffende de openbaarheid van bestuur' in](#)

beginsel van toepassing op onderwijs. Vrije onderwijsinstellingen kunnen in sommige gevallen eveneens als bestuursinstantie in de zin van het decreet van 26 maart 2004 worden beschouwd, met name inzake bepaalde beslissingen t.a.v. leerlingen.

Zie RvS 6 december 2010, nr. 221.641 (VZW Arteveldehogeschool t. Vlaamse Gemeenschap), TORB 2012-13, 86-88, randnrs. 8-15; RvS 6 december 2010, 221.642 van 6 december 2012 (KU Leuven t. Vlaamse Gemeenschap), randnrs. 8-15. Zie F. Schram, "Het begrip 'bestuursinstantie' en onderwijsinstellingen", TORB 2012-13, 27-36 en B. Loos, "In de relatie tot hun personeel zijn vrije gesubsidieerde hogeronderwijsinstellingen geen bestuursinstantie" (noot onder RvS 6 december 2010, nr. 221.641), TORB 2012-13, 91-92.

Artikel III.7

De onderwerpen waarover de schoolraad een advies op eigen initiatief kan uitbrengen aan het schoolbestuur wordt vereenvoudigd omschreven als alle overlegangelegenheden opgesomd in artikel 21 van het decreet .

Artikel III.8

Opheffing van de artikelen 19 en 20 van het participatiedecreet.

De verplichte adviesbevoegdheid van de schoolraad wordt afgeschaft en vervangen door een overlegbevoegdheid. De desbetreffende artikelen 19 en 20 beschrijven de thema's waarover dit verplicht advies dient uitgebracht te worden en de modaliteiten voor de uitvoering van deze bevoegdheid. Deze artikelen kunnen bijgevolg opgeheven worden.

Artikelen III.9 en III.10

Het huidige onderscheid tussen advies- en overlegbevoegdheid van de schoolraad wordt opgeheven, omdat uit de praktijk blijkt dat het niet altijd correct wordt toegepast en niet altijd volledig duidelijk is. De finaliteit van deze twee inspraakbevoegdheden is dezelfde. Immers, de uiteindelijke beslissingsmacht in kwesties waarover advies- dan wel overlegbevoegdheid bestaat, ligt steeds bij het schoolbestuur en in dat opzicht is de opdeling in advies en overleg artificieel en zonder meerwaarde. Gezien het belang van onderlinge communicatie, wordt ervoor geopteerd om de schoolraad voor alle materies overlegbevoegdheid te geven. Bij overleg, dat altijd voorafgaat aan de beslissing van het schoolbestuur, worden de standpunten en bezwaren van de geledingen in het verslag van de overlegvergadering van de schoolraad opgenomen.

De beslissing die het schoolbestuur of zijn gemandateerde na overleg neemt, moet steeds gemotiveerd zijn en teruggekoppeld worden naar de schoolraad. Als er na het overleg in de schoolraad nog een syndicaal overleg plaatsvindt, zal de beslissing en de terugkoppeling pas kunnen plaatsvinden nadat het syndicaal overleg werd afgerond.

In het decreet wordt een aangepaste lijst van overlegmateries ingeschreven. Dit is een bundeling van de huidige advies- en overlegbevoegdheden, uitgebreid met bevoegdheden in zake het gezondheidsbeleid ten aanzien van de leerlingen (naast het welzijn- en veiligheidsbeleid). Met betrekking tot gezondheidsbeleid wordt er de aandacht op gevestigd dat dit ook de kwestie van gezonde en evenwichtige schoolmaaltijden omvat, waardoor én het kwaliteitsaspect van maaltijden én de inspraak van de rechtstreeks betrokkenen is gegarandeerd. Ook de wijze waarop de school werkt aan interne kwaliteitszorg en het gelijke onderwijskansenbeleid worden

toegevoegd aan de lijst van overlegmateries. Interne kwaliteitszorg houdt bijvoorbeeld ook in dat een schooldoorlichting moet besproken worden in de schoolraad.

In het advies van de Vlaamse Onderwijsraad wordt voorgesteld om de schoolraad zelf te laten beslissen waarover ze al dan niet overleg wil. Op die manier zou de inspraak echter teveel kunnen afhangen van de sterkte of zwakte van de schoolraad in kwestie. Daarom wordt voorgesteld dat de schoolraad bij het begin van het schooljaar zijn overlegagenda bepaalt na kennisname van alle onderwerpen waarover het schoolbestuur dat jaar een beslissing plant. Indien daar in de loop van het schooljaar een onderwerp wordt aan toegevoegd, dan komt ook dit item voor overleg in aanmerking. Anderzijds mag de werking van het schoolbestuur niet geblokkeerd worden door een disproportioneel gebruik van het overlegrecht. Daarom wordt een termijn van 21 kalenderdagen vastgelegd waarbinnen het overleg moet zijn afgerond.

Het behoort tot de bevoegdheid van schoolbestuur om het voorleggen van geplande beslissingen aan de schoolraad met betrekking tot de in artikel 21 van het decreet opgesomde aangelegenheden al dan niet te delegeren aan een gemandateerde. Ook het nemen van een gemotiveerde eindbeslissing kan het schoolbestuur delegeren.

Artikelen III.11 en III.21

Bij de evaluatie van het participatiegebeuren wordt vanuit verschillende hoeken een sterk pleidooi gehouden om scholen meer autonomie te geven bij het invullen van het participatieconcept, met de mogelijkheid een eigen traject te doorlopen dat rekening houdt met de schoolspecifieke kenmerken en met de eigen leraars, leerlingen en ouders. Vanuit dat standpunt moet het optreden van de decreetgever beperkt blijven tot onderwerpen waarvoor het recht op inspraak geldt en tot minimumvoorwaarden waaraan de structuren en de procedures die een school gebruikt om vorm te geven aan dat recht, moeten voldoen.

De keerzijde van een beperkte decreetgeving is dan wel dat er op lokaal niveau voldoende garanties moeten zijn voor effectieve inspraak van alle actoren en dat de wijze waarop die inspraak lokaal gestalte wordt gegeven toetsbaar is, zoals momenteel al het geval, door de commissie zorgvuldig bestuur.

De Vlaamse Onderwijsraad suggereert in haar advies om alle afspraken die binnen een raad kunnen worden gemaakt, verplicht in het huishoudelijk reglement op te nemen. In de huidige decreettekst is voor de schoolraad bepaald wat minimaal in het huishoudelijk reglement moet worden geregeld, in tegenstelling tot de overige raden waar zelfs de minimuminhoud van het verplicht huishoudelijk reglement niet is vastgelegd.

Voorgesteld wordt om deze minimuminhoud verder uit te breiden en decretaal te bepalen dat een huishoudelijk reglement minstens (dus niet exhaustief) een regeling moet bevatten over de volgende aspecten:

* ter bevordering van de goede en continue werking van de raden:

- de wijze van bijeenroeping en de vergaderfrequentie (voor alle raden);
- de wijze van besluitvorming (voor alle raden) en de aanwezigheidsquota en de stemverhoudingen (voor de schoolraad);

- de vakantieperiodes vast te leggen die de termijnen schorst waarbinnen een advies moet worden beantwoord (voor alle raden) of een overleg moet hebben plaatsgevonden (voor de schoolraad).
 - de taken van de voorzitter (voor de schoolraad). De bestaande bepaling dat de voorzitter buiten de leden van de schoolraad kan worden aangeduid, blijft onverkort gelden; een goede voorzitter moet vooral een goede procesbegeleider zijn. Vertegenwoordigers van de school kunnen uiteraard geen voorzitter zijn vermits zij uiteindelijk de beslissingsbevoegdheid uitoefenen en er anders van onverenigbaarheid sprake zou zijn;
 - de wijze waarop tijdens de mandaatperiode nieuwe leden kunnen worden ingebracht (voor alle raden);
 - * ter bevordering van de communicatie en uitwisseling van informatie tussen de raden onderling en tussen de raden en alle leerlingen, ouders en leerkrachten:
 - het tijdstip en de wijze waarop de agenda en de bijhorende documenten worden bezorgd aan de leden van de schoolraad en aan de specifieke raden (voor de schoolraad);
 - de wijze waarop de communicatie en informatieplicht over activiteiten en standpunten wordt gerealiseerd (voor alle raden);
 - de modaliteiten rond het afzien van het recht op overleg;
 - * ter bevordering van de betrokkenheid van kansengroepen en ervaringsdeskundigen:
 - de wijze waarop ervaringsdeskundigen en experts bij de werkzaamheden worden betrokken (voor alle raden);
 - * ter vervanging van de verplichting om de raad samen te stellen via verkiezingen:
 - de wijze waarop de raad wordt samengesteld (voor de specifieke raden);
 - de wijze waarop de afvaardiging in de schoolraad wordt bepaald (voor de specifieke raden);
 - het aantal mandaten per raad (voor alle raden) en per geleding (voor de schoolraad);
 - de wijze waarop mandaten vervroegd worden beëindigd (voor alle raden).
- Omwille van het grote gewicht dat aan de huishoudelijke reglementen wordt gegeven, zal de overheid een model van reglement ter beschikking stellen.

De bijzondere aandacht wordt er op gevestigd dat het lidmaatschap van een personeelslid of leerling aan een inspraakorgaan, nooit tot repercussies (in positieve of negatieve zin) mag leiden op de rechtspositie van betrokkene. Het functioneren als personeelslid of als leerling enerzijds en het uitoefenen van een mandaat in een inspraakorgaan anderzijds, kunnen elk op zich slechts optimaal verlopen indien ze totaal van elkaar worden gescheiden.

Artikel III.12

Opheffing van artikel 27 van het participatiedecreet. De onderwerpen die in de overeenkomst tussen het schoolbestuur, de directeur en de schoolraad in artikel 27 zijn beschreven, worden voortaan geregeld in het huishoudelijk reglement van de schoolraad. Bijgevolg is dit artikel overbodig geworden.

Artikel III.13

De technische aanpassing in de eerste zin van artikel 30 is noodzakelijk omwille van de gewijzigde bevoegdheidsomschrijving van de schoolraad.

Artikel III.14

Opheffing van artikel 32 van het participatiedecreet. De in artikel 32 voorziene bemiddelingscommissie en -procedure heeft in de afgelopen periode geen toepassing gekend en wordt bijgevolg afgeschaft.

Artikelen III.15 en III.16

De scholengemeenschappen werden in een wetenschappelijk onderzoek² geëvalueerd.

Uit deze evaluatie is gebleken dat scholen(gemeenschappen) het een goede zaak vinden dat ouders, leerlingen en leerkrachten via het medezeggenschapscollege inspraak kunnen hebben in de scholengemeenschap. Tevens kan dit orgaan gebruikt worden voor de communicatie tussen de scholengemeenschap enerzijds en de ouders, leerkrachten en leerlingen van de individuele scholen anderzijds. In de praktijk zijn er echter heel wat problemen bij de organisatie van een medezeggenschapscollege. Zo hebben niet alle scholengemeenschappen een college, is het moeilijk om deelnemers te vinden en is er overlap met de onderwerpen die op de schoolraad worden behandeld. Medezeggenschapscolleges bevatten te veel deelnemers en zijn vaak onwerkbaar groot. Ook de intensiteit van de samenwerking binnen een scholengemeenschap speelt een rol. Daarom wordt een versoepeling voorzien die er op neerkomt dat de keuze wordt geboden om de inspraak te organiseren hetzij via de individuele schoolraden hetzij via een apart medezeggenschapscollege, waarbij het verzoek om via een medezeggenschapscollege te werken wel gemotiveerd moet worden. Daar waar een college wordt opgericht, gebeurt dat op basis van een overeenkomst die evenwel herzienbaar is als bijvoorbeeld alle schoolraden er willen mee stoppen of indien de scholengemeenschap een andere samenstelling krijgt.

Artikel III.20

De pedagogische raad, leerlingenraad en ouderraad hebben recht op een gemotiveerd antwoord vanwege het schoolbestuur bij het uitbrengen van een schriftelijk advies op eigen initiatief over alle overlegangelegenheden van de schoolraad (artikel 21). Elk advies dat de deelraden uitbrengen, wordt ter informatie aan de andere raden bezorgd opdat gans de schoolgemeenschap op de hoogte zou zijn van wat gaande is.

Artikel III.22

Naast de materiële ondersteuning voor de geleidingspecifieke raden die reeds in dit artikel was voorzien (al wordt het huidig begrip “infrastructureel” vervangen door het ruimer begrip “logistiek”), wordt nu ook bepaald dat de leerlingenraad en de vertegenwoordiging van de leerlingen in de schoolraad kunnen rekenen op begeleiding. Zonder vast te leggen waaruit deze begeleiding precies moet bestaan, vermits dat niet de kerntaak is van de overheid, is het voor jongeren belangrijk dat zij decretaal onderbouwd op ondersteuning kunnen rekenen vanuit het schoolbestuur om daadwerkelijk hun participatierechten te kunnen uitoefenen.

² 07.02 De evaluatie van scholengemeenschappen in het basis en secundair onderwijs, G. Devos (UG) en P. Van Petegem (UA)

Artikel III.23

Opheffing van de artikelen 60 tot en met 66 van het participatiedecreet. De niet uitgevoerde bepalingen met betrekking tot het oprichten van een expertisecentrum worden opgeheven.

De inwerkingtreding van het expertisecentrum ter ondersteuning van participatie op schoolniveau werd in de vorige legislatuur uitgesteld tot een door de regering nader te bepalen datum. Deze maatregel was op dat moment het gevolg van de krappe budgettaire ruimte op de toenmalige begroting en de wens om bij de besparingen niet te raken aan de middelen die noodzakelijk zijn voor de dagelijkse directe werking van scholen. De huidige budgettaire situatie biedt geen betere perspectieven.

Vanuit het werkveld groeide een doelgroepspecifieke ondersteuning. De Vlaamse scholierenkoepel vervult deze ondersteunende rol voor de leerlingen en de leerlingenraden, de ouderkoepelverenigingen voor de ouders, de oudercomités en de ouerraden en de vakorganisaties voor het personeel. Deze ondersteuning wordt als waardevolle ondersteuning behouden en via de overeenkomsten met de koepelorganisaties concreet vorm gegeven.

2.3. Rechtspositie van leerlingen secundair onderwijs**Artikelen IV.1, V.1, V.2, V.5 en V.8**

Conform deze artikelen worden voor het secundair onderwijs alle nieuwe of gewijzigde bepalingen ingeschreven in de codex secundair onderwijs, die sedert 2011 de transparante en gebruiksvriendelijke legistieke basistekst vormt voor de organisatie van het secundair onderwijs. Met betrekking tot rechtspositie wordt de codex ook van toepassing op deeltijds secundair onderwijs en leertijd. Dit is een eerste stap in de richting om uiteindelijk het decreet van 10 juli 2008 op het stelsel van leren en werken volledig te integreren in de codex. Door de gedeeltelijke uitbreiding van het toepassingsveld naar de leertijd, moeten een aantal gehanteerde begrippen die specifiek zijn voor de leertijd worden gedefinieerd. Gezien het decreet verwijst naar school- en centrumbesturen wordt, tot slot, de definitie hiervan in overeenstemming gebracht met de meest actuele en gangbare definitie binnen onderwijs.

Artikelen V.3 en V.4

De huidige verplichting voor elke school en elk centrum om een schoolreglement respectievelijk centrumreglement te hebben, blijft onverkort van toepassing. De reeks items die in dat reglement moet worden opgenomen is veeleer minimaal, weinig coherent en staat verspreid in de decreetgeving. Naast die lijst van items, is eveneens bepaald dat het reglement uit tenminste drie onderdelen moet worden opgebouwd, nl. het studie-, het orde- en het tuchtreglement. De verschillen tussen die onderdelen zijn niet altijd eenduidig en de meerwaarde van die opsplitsing moet sterk in vraag worden gesteld.

De minimale inhoud van het reglement wordt thans gegroepeerd vermeld en de opdeling in subreglementen wordt opgeheven. Tezelfdertijd echter wordt de huidige lijst van minimale inhouden wel uitgebreid. In se betekent dit dat de decretale bepalingen meer aansluiting vinden bij de inhoudelijke invulling van school- en centrumreglementen zoals die momenteel al in tal van instellingen van kracht zijn. M.a.w. er mag worden verondersteld dat op het gros van de onderwijsverstrekkers de nieuwe bepalingen geen ingrijpende impact hebben.

Samengevat zijn de belangrijkste toevoegingen van tweeërlei aard. Ofwel hebben ze betrekking op nieuwe onderwijssituaties die zich kunnen voordoen ten gevolge van

wijzigingen aan de organisatie van het secundair onderwijs waartoe de decreet- of regelgever vrij recent heeft beslist, m.n. a) de flexibilisering van leertrajecten (via toelatingsproeven, in aanmerking neming van EVC/EVK, vrijstellingen ...), b) het belang van extramuraal werkplekieren, dat ruimer is dan leerlingenstages, en c) de samenwerkingsverbanden tussen scholen onderling of tussen scholen en derden. Een tweede reeks toevoegingen is het gevolg van knelpunten of hiaten in de bestaande decreetgeving die de overheid zelf heeft ervaren in haar dienstverlening aan onderwijsverstrekkers en -gebruikers, m.n. de nood aan a) een uniek loket per school rond financiële kwesties, b) informatie over lokale participatie en inspraak, c) de regeling rond gegevensoverdracht bij schoolverandering, en d) - niet in het minst - transparantie over alle facetten van het proces van leerlingenevaluatie, omdat een proactieve aanpak het aantal mislukkingen en klachten kan doen afnemen. Wat dit laatste betreft, wordt er de aandacht op gevestigd dat de vrij uitgebreide lijst van items rond evaluatie die is opgenomen in het decreet, enkel onder een communicatieplicht van de school of het centrum valt, zonder dat deze items uitgewerkt in het school- of centrumreglement moeten worden opgenomen. Immers, een aantal van die items zal pas in de loop van het schooljaar blijken of op punt kunnen worden gesteld en dus nog niet beschikbaar zijn bij de redactie van het school- of centrumreglement. Die communicatieplicht moet regelmatig en tijdig worden uitgeoefend opdat ze de gewenste effecten (naar ouders en leerlingen toe) zou sorteren, zonder dat de overheid vastlegt hoe de timing er precies moet uitzien. Leerlingenevaluatie is immers sterk lokaal verankerd (bv. het al dan niet werken met een systeem van examens over grotere leerstofgehelen), waardoor de onderwijsverstrekker het best geplaatst is om zelf te oordelen op welke momenten en onder welke vorm ouders en leerlingen worden ingelicht over het evaluatieproces.

Andere items die eveneens nog niet exact bekend zijn bij het opstellen van het school- of centrumreglement of die gedetailleerd van aard zijn, worden meer summier opgenomen (als krachtlijnen). Op die wijze weten ouders en leerlingen wel dat de school of het centrum deze onderwijsinstrumenten hanteert. Het gaat dan meer bepaald om algemene info over extra-murosactiviteiten, stages, werkplekieren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's. Zonder exhaustief te zijn, kan als illustratie worden aangehaald: het werken met alternerende of blokstages, het organiseren van binnen- of buitenlandse stages, de lesverstrekking binnen een bedrijfscontext, het opleggen van time out voor leerlingen waar omwille van pedagogische, juridische, sociale of persoonlijke redenen ongekwalificeerde uitstroom dreigt. Vermits het introduceren van dergelijke zaken binnen de onderwijscontext voor ouders en leerlingen niet steeds evident is, is het school- of centrumreglement het gepaste kanaal om hen hierop voor te bereiden, temeer omdat er een financiële bijdrage kan aan zijn verbonden.

Uit de opheffing van de luiken ordereglement en tuchtreglement mag niet worden afgeleid dat het school- of centrubestuur op die vlakken geen regels kan of mag hanteren, integendeel. Deze worden vanaf nu echter gevat door de omschrijving "leefregels", waaronder ook de tuchtsancties in gevallen van ernstig vergrijp vallen. Met in acht name van wat decretaal is vastgelegd, moet het begrip "leefregels" alleszins ook worden geassocieerd met plichten die het school- of centrubestuur aan de leerling oplegt.

Specifiek voor wat de bevoegdheden van de klassenraden betreft, wijst de VLOR er op dat vermeldingen in het school- of centrumreglement nooit de autonomie van klassenraden kan ondermijnen. Klassenraden hebben immers een discretionaire bevoegdheid. De overheid stelt hier tegenover dat klassenraden fungeren als een

emanatie van school- en centrubesturen. Die besturen dragen de juridische verantwoordelijkheid voor het onderwijs, zijn werkgever van het personeel en hebben de erkenning van de overheid gekregen. In die zin zijn ze er toe gerechtigd om krijtlijnen of contouren te bepalen waarin de klassenraden die ze installeren, moeten werken. De beslissingen over individuele leerlingen zullen dan uiteraard door die klassenraden worden genomen, doch binnen een kader dat - zoals vermeld in het school- of centrumreglement - desgevallend door die besturen is uitgetekend.

Artikelen V.6 en V.7

Deze artikelen zijn van zuiver technische aard: enerzijds wordt een opschrift aangepast en anderzijds wordt de rechtsgrond voor klassenraden binnen de codex herschikt.

Artikel V.9

Aan wat onder leerlingenevaluatie moet worden begrepen, wordt geenszins geraakt. Wel wordt het principe van leerlingenevaluatie geherformuleerd, deels omdat die evaluatie onmiskenbaar één van de meest essentiële onderdelen van het school- en centrumreglement wordt. Leerlingenevaluatie heeft betrekking op het nagaan of de leerling in voldoende mate de doelstellingen zoals vervat in een leerplan, een individueel handelingsplan of een opleidingenstructuur (+ competenties) leren en werken, heeft bereikt of nagestreefd, naargelang van het geval. Dit betekent dat de evaluatie slaat op de totaliteit van de doelstellingen die de overheid minimaal oplegt EN van de eigen doelstellingen van de onderwijsverstrekker. Dit is een explicitering van wat in het decreet wordt gevat door de brede formulering “doelstellingen vastgelegd door of krachtens decreet- of regelgeving” (waardoor de bemerking van de VLOR wordt weerlegd). De beoordeling van leerlingen blijft dus een terrein waarop de autonomie van schoolbesturen maximaal speelt. De enkele uitzonderingen waar de decreet- of regelgever toch ingrijpt, zijn niet nieuw; concreet behelst het: a) de verplicht geïntegreerde proef (GIP) in bepaalde leerjaren, b) de modaliteiten aangaande uitgestelde eindbeslissingen, c) de externe certificering om te kunnen slagen in bepaalde opleidingen, en d) het vastgelegd contingent (maximum) aantal evaluatiedagen.

Hoewel het uitsluitend de bedoeling is om voor desbetreffende maatregelen een deugdelijke rechtsgrond te creëren, is de VLOR van mening dat inzonderheid met betrekking tot examens en andere evaluatieopdrachten de overheid toch ingrijpt op de pedagogische autonomie van onderwijsverstrekkers en de poort openzet voor nieuwe overheidsinitiatieven rond evaluatiepraktijken. Dergelijke initiatieven zijn echter niet gepland en indien dat al ooit het geval zou worden dan zal eventuele invoering van nieuwe maatregelen enkel gebeuren na grondig overleg met en mits voldoende draagvlak bij de betrokken onderwijsinrichters.

De al jaren gangbare maatregel dat scholen en centra de studiebekrachtiging niet mogen weigeren aan leerlingen om redenen die niets met evaluatie hebben te maken, waaronder openstaande onderwijsfacturen, wordt voor het eerst decretaal verankerd. Het zou niet verantwoord zijn de studieloopbaan van leerlingen te remmen, bijvoorbeeld, omwille van financiële perikelen die meestal buiten hun wil om zijn ontstaan. De scholen moeten dan ook andere middelen aangrijpen om hun financiële rechten veilig te stellen.

Wél nieuw is de bepaling dat het evaluatieresultaat wordt meegedeeld op een dag en onder een wijze bepaald in het school- of centrumreglement. Dit hoeft dus niet per se de laatste les- of gelijkgestelde dag te zijn, al zal de bestaande reglementaire beperking van het totaal aantal evaluatiedagen per schooljaar sowieso beletten dat de mededeling al te vroegtijdig plaats vindt. Het blijft immers dat de aanwending van de beschikbare onderwijstijd bij het einde van het schooljaar zo efficiënt mogelijk en primordiaal in het belang van de leerling moet verlopen. Met “wijze” van mededeling wordt bedoeld dat het niet noodzakelijk de ouders zelf zijn die de beslissing in ontvangst hoeven te nemen, maar dat dit ook via de minderjarige leerling kan gebeuren.

Aandacht: hoewel secundair onderwijs leerplichtonderwijs is, bestaat de leerlingenpopulatie ook uit meerderjarigen. Hier is de algemene norm van toepassing dat alle contacten, mededelingen, overeenkomsten... rechtstreeks tussen de onderwijsverstrekker en de meerderjarige leerling verlopen. Slechts mits akkoord van de meerderjarige leerling mag en moet de school ook de ouders op de hoogte brengen van de studievoortgang van die leerling.

Artikel V.10

Volgens recent onderzoek en cijfermateriaal blijkt dat in Vlaanderen één op de 150 meisjes tussen 15 en 20 jaar een kind krijgt en dat deze meisjes veelal tot gezinnen behoren met een lage socio-economische status. De situatie van leerlingen die omwille van zwangerschap en bevalling tijdelijk afwezig blijven op school, wordt meestal gewettigd door een medisch attest. Omdat er echter geen eenduidige regeling bestaat, doen zich markante verschillen voor in de eventueel toegekende afwezigheidsperiodes en worden willekeur en onduidelijkheid in de hand gewerkt. Nochtans kan er geen twijfel over bestaan dat jonge moeders de kans en de tijd moeten krijgen om fysiek en mentaal te bekomen van de bevalling, om de reële verantwoordelijkheid van moeder zijn te leren inschatten en om het eigen leven te reorganiseren. Daarom wordt het recht ingevoerd op moederschapsverlof voor een periode van maximaal één week voor de vermoedelijke bevallingsdatum en maximaal negen weken na de effectieve bevalling. Voor het bepalen van deze periode werd naar een evenwicht gezocht tussen enerzijds fysieke en emotionele argumenten en anderzijds onderwijskundige belangen voor de betrokken leerling. Het gaat dus om een recht en geen plicht, hetgeen betekent dat de leerling er ook kan voor kiezen om minder lang dan toegelaten, afwezig te blijven.

Aangezien de afwezigheid alleszins relatief lang kan zijn, wordt daarenboven ook voorzien in het recht op tijdelijk onderwijs aan huis voor zover de leerling in kwestie voldoet aan de vigerende reglementaire voorwaarden om voor deze vorm van onderwijs in aanmerking te komen. In elk geval blijven de leerlingen het statuut van regelmatig leerling behouden, met alle daaraan verbonden voordelen voor school en leerling.

Het verlenen van vaderschapsverlof wordt anderzijds niet opportuun geacht (in weerwil van wat de VLOR suggereert) omdat de toestand niet vergelijkbaar is. De administratieve plichtplegingen die de geboorte met zich brengt, zullen vaak door andere personen dan de jonge vader worden nagekomen. Ook zijn er op weekbasis sowieso heel wat lesvrije momenten om met het kindje te kunnen doorbrengen en kan de schooldirectie, zo nodig, steeds enkele extra verletdagen toestaan. Overheid en scholen moeten er in elk geval over waken dat het principe van effectieve lesbijwoning maximaal wordt gevrijwaard.

Artikelen V.11 en V.12

Tot hiertoe is nergens expliciet bepaald welke leerlingengegevens van de ene naar de andere school kunnen worden doorgestuurd en desgevallend onder welke voorwaarden dat kan gebeuren. In het kader van de optimalisering van de individuele studieloopbaan is een gerichte aanpak door het onderwijzend en leerlingenbegeleidend personeel van de (nieuwe) school nochtans noodzakelijk. Dit kan ruimer gaan dan informatie met betrekking tot de cognitieve prestaties van de leerling. Ter illustratie kan worden verwezen naar de overstap van een leerling van het basis- naar het secundair onderwijs; indien bij deze overstap een zogenoemde BASO-fiche wordt doorgestuurd, kan de secundaire instelling onmiddellijk die remediërende, differentiërende, compenserende of dispenserende maatregelen nemen die nodig zijn, aangezien de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling al in de lagere school werden gedetecteerd. Daarom wordt thans de gegevensdoorstroming tussen scholen decretaal wel voorzien op voorwaarde dat a) de gegevens slaan op de onderwijsloopbaan van de leerling, en b) de overdracht in het belang is van de leerling. Hierbij moet men erover waken dat de gegevensoverdracht beantwoordt aan drie principes: transparantie, finaliteit en proportionaliteit.

Via het school- of centrumreglement zijn de betrokken personen op de hoogte van het automatisme van deze gegevensoverdracht. Via dat reglement worden ze er ook van op de hoogte gesteld dat ze in eerste instantie inzage kunnen krijgen in de over te dragen gegevens indien ze daar expliciet om verzoeken en dat ze vervolgens het recht kunnen uitoefenen om zich te verzetten tegen deze gegevensoverdracht. Door deze werkwijze wordt voor scholen de planlast vermeden die het vragen om toestemming tot overdracht voor elke afzonderlijke leerling met zich zou brengen, maar wordt tegelijkertijd toch de privacy van de betrokkenen gerespecteerd. Het verzetten tegen overdracht ligt bij de betrokken personen en niet bij de minderjarige leerling (in tegenstelling tot het VLOR-advies), gezien het administratief en juridisch belang van een “verzet”. Evenmin wordt het verzet overgelaten aan de betrokken personen EN de minderjarige leerling om te vermijden dat onderling verschillende standpunten worden ingenomen. De voorliggende bepalingen zijn conform de privacywetgeving. Echter, in bepaalde gevallen kan de regelgeving de overdracht verplicht stellen en is verzet niet mogelijk, bijvoorbeeld het aantal problematische afwezigheden (B-code) die de leerling in de loop van het schooljaar al heeft opgebouwd of de toegekende attestering. Tenslotte wordt in het kader van tuchtdossiers expliciet in dit decreet gesteld dat een dergelijk dossier nooit tussen scholen overdraagbaar is.

(Aandacht: de codex secundair onderwijs definieert betrokken personen als de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen of de minderjarige leerling in rechte of in feite onder hun bewaring hebben of de meerderjarige leerling zelf. Binnen onderhavig dossier wordt het begrip “betrokken personen” consequent gehanteerd.)

Artikel V.13

Elke onderwijsinstelling verzamelt een waaier aan leerlingengegevens, waaronder naargelang van het geval, beslissingen en adviezen van klassenraden, bijzondere remediërende, differentiërende, compenserende of dispenserende maatregelen (waardoor zoals de VLOR vraagt afstemming ontstaat met het M-decreet), keuze van levensbeschouwelijke cursus, inhaallessen, GON-integratieplan, handelingsplanning, verslag buitengewoon onderwijs, verslag intakegesprek Vanuit de

privacywetgeving (i.c. het beginsel van de verwerking van persoonsgegevens), , moeten die gegevens wél toegankelijk zijn voor de betrokken leerling en zijn ouders. In het verlengde van het VLOR-advies is het begrip “leerlingendossier” bewust geweerd en vervangen door “leerlingengegevens”, wat geen connotatie oproept met een of ander geïkt instrument.

Het inzage-, toelichtings- en kopierecht, dat door de overheid al langer wordt benadrukt, wordt thans voor het eerst in onderwijs decretaal vastgelegd. Een toelichting bij inzage kan voor kadering zorgen van de gegevens en eventuele vragen kunnen ter verduidelijking extra aandacht krijgen. Indien de betrokken leerling of zijn ouders nadien nog een kopie van de gegevens wensen, hebben zij hier ook het recht toe, eventueel tegen een vergoeding die de school vraagt. Op deze wijze kunnen de betrokken personen het onderwijscurriculum van de leerling systematisch volgen en er desgewenst op ingrijpen, al is afwending voor andere doeleinden volstrekt verboden. De uitoefening van deze individuele rechten kan er nooit toe leiden dat afbreuk wordt gedaan aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van derden.

Artikelen V.14 tot en met V.17

Eerder werd aangehaald dat het evident is dat elke school en elk centrum leefregels hanteert die de goede werking en het ordentelijk verloop van het onderwijsgebeuren moeten veilig stellen. Toch valt niet te vermijden dat leerlingen die regels schenden. De schending van leefregels kan naar intensiteit en naar frequentie verschillen. In sommige omstandigheden ontstaat een reëel gevaar of ernstige belemmering voor leerlingen en personeel of voor het onderwijsproces, in andere omstandigheden is die gevaar- of belemmerende context er niet doch blijft er sprake van een overtreding. Bij overtreding van regels moet de instelling passende en juridisch onderbouwde maatregelen kunnen nemen die een corrigerend karakter hebben naar de leerling die overtreedt, maar die tezelfdertijd een signaalfunctie hebben naar de andere leerlingen. In antwoord hierop worden twee categorieën van maatregelen naar voor geschoven.

Enerzijds zijn er effectieve tuchtsancties die kunnen worden opgelegd indien de handelingen van de leerling materiële schade, ernstige verstoring van het schoolgebeuren, fysieke of verbale agressie of andere onaanvaardbare gevolgen hebben teweeggebracht met als kwalificatie “gevaarlijk” of “ernstig hinderend”.

Anderzijds moet de instelling ook kunnen optreden bij minder ernstige inbreuken. Een waarschuwing, een berisping, een blaam, ... zijn uiteraard altijd toegelaten maar zullen, gezien de doelgroep, niet altijd de gewenste effecten hebben. Daarom moeten maatregelen kunnen worden genomen die tastbaar zijn maar niet als tuchtmaatregel worden gecatalogeerd en, zodoende, niet tot samenstelling van een tuchtdossier leiden. Concreet gaat het er dan om dat aan leerlingen bepaalde voorzieningen worden ontzegd (bv. een verbod tot deelname aan een facultatieve reis die de school in een vakantieperiode organiseert) of bepaalde verplichtingen worden opgelegd (bv. verplichte studie na of tussen de lessen, verwijdering gedurende enkele uren - met een maximum van één lesdag en eventueel herhaald - uit de lessen voor alternatieve schoolopdrachten). De voorliggende bepalingen sluiten niet uit dat de onderwijsinstelling het ontzeggen van bepaalde voorzieningen of het opleggen van bepaalde verplichtingen in een contractvorm (school / leerling) giet. Voor zover de instelling geen tuchtmaatregelen overweegt, kan de leerling

echter niet gedurende meerdere volledige (aaneensluitende) dagen uit de lessen worden geweerd en van gelijkgestelde activiteiten zoals extramurosactiviteiten, leerlingenstages, examens en toetsen ... worden uitgesloten, vermits hij dan in het meest fundamentele van onderwijs zou worden geraakt.

Welke maatregelen ook worden genomen, zolang een leerling niet is uitgeschreven blijft hij een regelmatige leerling waarover op het einde van het schooljaar door de klassenraad moet worden beslist met het oog op de studiebekräftiging.

De aandacht wordt er op gevestigd dat in de deeltijdse leerstelsels het centrum ook maatregelen kan treffen in reactie op ontoelaatbare handelingen van de leerling binnen de component werkplekieren op de werkvloer.

Indien tuchtmaatregelen door de instelling worden overwogen, dan moet een aantal regels die inherent zijn aan tuchtrechtspleging worden gerespecteerd. Die regels zijn nu al voor het secundair onderwijs decretaal vastgelegd en blijven gehandhaafd.

Eén van die regels stelt dat de tuchtstraf in overeenstemming moet zijn met de ernst van de feiten, het zogenaamde proportionaliteitsprincipe. Dit betekent dat de tuchtsanctie de grenzen van de redelijkheid niet mag overschrijden en er geen wanverhouding mag bestaan tussen de bewezen feiten en de uitgesproken sanctie. De sanctie moet ook steeds een uitzonderlijk karakter dragen, wat betekent dat eerst andere pistes (bv. time out) moeten zijn overwogen. Bij het uitspreken van een definitieve uitsluiting, zeker in de laatste maanden van het schooljaar, moet de uitsluitende instelling mee in overweging nemen dat deze beslissing een zware hypotheek legt op de studieloopbaan van de betrokken leerling; de leerling wordt immers het recht op deelname aan examens en toetsen ontnomen en de kansen op schoolverandering nemen af, waardoor het schooljaar niet zelden verloren is.

Een andere regel luidt dat een tuchtdossier en een tuchtmaatregel niet overdraagbaar zijn naar een andere onderwijsinstelling. Hierover bestaat soms verwarring. Daarom deze verduidelijking: de niet-overdraagbaarheid houdt in dat in de nieuwe onderwijsinstelling op geen enkele wijze rekening mag worden gehouden met de feiten die tot tuchtsanctie aanleiding hebben gegeven, met andere woorden, de leerling moet door schoolverandering met een nieuwe lei kunnen starten. De niet-overdraagbaarheid betekent dus niet dat de nieuwe onderwijsinstelling geen "weet" mag hebben van de tuchtmaatregel op zich, vermits dit sowieso zal blijken indien de uitsluiting in de loop van het schooljaar heeft plaats gevonden en de school die uitsluit, samen met het CLB, naar een nieuwe school moet zoeken. Daarenboven is weigeren van een inschrijving ook mogelijk voor elders uitgesloten leerlingen indien daarover - in het kader van het inschrijvingsrecht - binnen het LOP afspraken zijn gemaakt.

Gezien de connotatie van "tuchtovertreding" moeten de mogelijke tuchtsancties verhoudingsgewijs zijn. Daarom worden de sancties beperkt tot tijdelijke en definitieve uitsluiting. Uitsluiting impliceert uitsluiting van lesbijkwoning. Het komt aan de onderwijsverstrekker toe om finaal te beslissen of de uitsluiting ook slaat op de instelling in zijn geheel. De essentie blijft echter, waar de VLOR in zijn advies aan voorbijgaat, dat de leerling wordt geraakt in zijn recht op lesbijkwoning. Zoals hoger uiteengezet, moet de instelling die uitsluit daarbij steeds het redelijkheids- en proportionaliteitsbeginsel naleven. Ook wordt benadrukt dat een uitsluiting als tuchtsanctie nooit implicaties kan hebben voor het eventuele lidmaatschap van de betrokken leerling in de leerlingenraad of de schoolraad; ook de VLOR wijst hier op.

Terwijl een tuchtonderzoek loopt, kan de leerling preventief worden geschorst. De gepleegde feiten kunnen immers van dergelijke aard zijn dat het onmiddellijk verder volgen van de lessen tijdens het tuchtonderzoek totaal onmogelijk is geworden. Een

preventieve schorsing is geen tuchtmaatregel maar een bewarende maatregel (formulering waar de VLOR op aandringt!): een leerling kan nog niet worden veroordeeld terwijl het onderzoek loopt en zolang geen definitieve beslissing is genomen. Daarom ook dat een preventieve schorsing niet perse in een uitsluiting hoeft over te gaan. De preventieve schorsing komt tot hiertoe niet voor in decreetgeving. In de praktijk passen tal van instellingen de schorsing wel toe en de overheid heeft dit ook altijd getolereerd.

Nieuw is dat de preventieve schorsing en de tijdelijke uitsluiting aan een maximumduur worden gekoppeld in het belang van de onderwijsloopbaan van de leerling. Toch is, in aansluiting op het VLOR-advies, die duur niet te kort gehouden om het onderzoek naar eventuele uitsluiting grondig te kunnen voeren respectievelijk om aan tijdelijke uitsluiting een tastbaar bestraffend karakter te geven.. Anderzijds wordt vermeden dat op tijdelijke uitsluiting geen beperking staat en zodoende elke beroepsmogelijkheid (die er wel is t.a.v. definitieve uitsluiting) wordt omzeild.

Daar waar 31 augustus de reglementaire einddatum is van het schooljaar, wordt voor sommige structuuronderdelen 31 januari als uiterste datum vooropgesteld voor uitwerking van de definitieve uitsluiting. Hieronder worden dan de semestergebonden opleidingen verstaan die op laatstbedoelde datum kunnen eindigen, nl. de Se-n-Se en de HBO5 verpleegkunde.

De al van kracht zijnde bepalingen rond adviesbevoegdheid van de klassenraad, beslissingsbevoegdheid van de directie, opvang door de school en inwerkingtreding van definitieve uitsluiting worden onverkort doorgetrokken. Nieuw in dit verband zijn dat in die klassenraad het begeleidend CLB moet zijn vertegenwoordigd en dat definitieve uitsluiting ook kan betrekking hebben op een school waar de school van inschrijving mee samenwerkt voor zover de controversiële handelingen van de leerling zich in die andere school hebben voorgedaan.

Ook blijft de instelling die in de loop van het schooljaar definitief uitsluit verplicht om, samen met het begeleidend CLB, de leerling te assisteren in het zoeken naar een andere instelling. In het verleden werd echter vastgesteld enerzijds dat sommige instellingen bij de uitvoering van deze verplichting onvoldoende rekening hielden met studiekeuze van en haalbaarheid voor de leerling, en anderzijds dat sommige betrokken personen niet ingingen op voorstellen tot schoolverandering of hun medewerking weigerden. Daarom wordt ingeschreven dat bij zoekpogingen de instelling die uitsluit maximaal rekening moet houden met de criteria “afstand”, “zelfde onderwijsnet” en “zelfde opleiding”. Het is zinloos de leerling te verwijzen naar een instelling waarvan de bereikbaarheid een probleem vormt en waarvan het opleidingsaanbod (te sterk) afwijkt van de studiekeuze van de leerling of waar hij conform de reglementaire toelatingsvoorwaarden misschien zelfs geen toegang heeft.

Omgekeerd moet de instelling ook kunnen optreden indien de betrokken personen bij het zoeken naar een andere instelling manifest tegenwerken. In dat geval zal de instelling die uitsluit tot uitschrijving kunnen overgaan, waardoor voor de betrokken personen - eventueel - de noodzaak ontstaat zich opnieuw in regel te stellen met de leerplicht!

Hoewel het secundair onderwijs als leerplichtonderwijs wordt getypeerd, staat het open voor niet-leerplichtigen. Het is niet onlogisch om tegenover deze groep stringenter op te treden. De bestaande mogelijkheid om een in de loop van het schooljaar definitief uitgesloten niet-leerplichtige leerling na 30 lesdagen uit te schrijven, wordt verscherpt door die termijn op 10 lesdagen te brengen.

Hierbij wordt nog eens expliciet vermeld dat, conform de regelgeving op de operationele CLB-doelstellingen, het CLB een begeleidingstaak moet opnemen ten aanzien van elke leerling die in de loop van het schooljaar wordt geschorst of uitgesloten. Hoewel de leerling ernstig in de fout is gegaan, kan hij niet volledig aan zijn lot worden overgelaten met het risico op hervat. Het CLB zal dan ook actie ondernemen gericht op remediëring, ondersteuning en sensibilisering.

In tegenstelling tot tuchtmaatregelen die enkel door de directie of afgevaardigde van de school van inschrijving kunnen worden genomen, moeten andere maatregelen bij schending van leefregels uit het schoolreglement dat op de leerling van toepassing is, flexibeler kunnen worden opgelegd. Derhalve wordt voorzien dat elkeen die daartoe is gemachtigd door het school- of centrumbestuur en die toezicht uitoefent op de leerling, dergelijke maatregelen kan nemen. Dit houdt in dat zelfs een persoon van een andere school waarmee de school van inschrijving samenwerkt, een personeelslid van een organisator van werkplekleren, een voordrachthouder of elke andere derde die op de leerling toezicht uitoefent, voormelde machtiging van het school- of centrumbestuur kan krijgen.

Artikel V.18

De tuchtsancties die in de leertijd kunnen worden opgelegd, zijn analoog aan die van het secundair onderwijs. Idem voor preventieve schorsing.

Artikel V.19, V.20, V.23 en V.25

Deze artikelen zijn van zuiver technische aard en voegen aan de codex structuurindelingen toe. Deze structuurindelingen betreffen beroepen die door de betrokken personen kunnen worden ingesteld tegen sommige omstreden beslissingen die in scholen en centra kunnen worden genomen.

Pro memorie: in het secundair onderwijs kunnen ouders of meerderjarige leerlingen momenteel in beroep gaan indien ze een eindbeslissing van de (delibererende) klassenraad of een definitieve uitsluiting als tuchtsanctie betwisten. De procedure houdt in dat in fine elke eindbeslissing inzake evaluatie nog steeds door de klassenraad wordt genomen die ook aan de basis ligt van de initiële beslissing. Inzake definitieve uitsluiting wordt het aan het school- of centrumbestuur overgelaten om de beroepsprocedure vast te stellen.

In elk geval heerst bij onderwijsconsumenten niet zelden het gevoel dat afdoende objectiviteit en onafhankelijkheid bij de huidige beroepsgangen ontbreekt en dat in beroep gaan weinig zin heeft. De realiteit is iets genuanceerder. Enerzijds dient te worden gezegd dat elke ongunstige beslissing, hoe terecht ook, steeds een psychologische impact heeft op de betrokken personen. Ongeacht de procedure en het beslissingsorgaan, zal een initiële beslissing die in beroep wordt bevestigd bij sommige direct belanghebbenden nog altijd een negatieve of afwijzende reactie uitlokken. Anderzijds kan niet worden ontkend dat het in vraag stellen van een beslissing door hetzelfde korps of dezelfde persoon die deze beslissing heeft getroffen, een grote dosis auto-kritiek vereist.

Decretale bijsturingen op het vlak van beroep zijn dan ook meer dan aangewezen, zonder uiteraard het nut van een beroep ter discussie te stellen. In de praktijk moeten die bijsturingen er dan voor zorgen enerzijds dat bij ouders en leerlingen de accepteerbaarheid van beslissingen na beroep toeneemt en anderzijds dat de instantie die in beroep de eindbeslissing neemt niet volledig identiek is aan het orgaan (of de persoon) die de controversiële beslissing heeft genomen zodat het dossier vanuit een bredere invalshoek kan worden benaderd.

De gevallen waar de overheid een beroepsmogelijkheid verplicht stelt, blijven in elk geval wat ze momenteel zijn, nl. definitieve uitsluitingen en delibererende evaluatiebeslissingen; het zijn immers die twee zaken die in wezen de kern van de studievoortgang uitmaken. In een onderwijsinstelling worden echter tal van andere beslissingen genomen die ouders en leerlingen op een of andere manier raken. Het is dan aan het school- of centrumbestuur om binnen het raam van zijn democratische werking al dan niet het verhaalrecht ruimer in te vullen.

Bij de voorbereiding van onderhavig dossier werden diverse pistes, elk met zijn voor- en nadelen, inzake beroepsprocedure in kaart gebracht. In eerste instantie werd ervoor geopteerd om de bevoegdheid van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen die bij decreet van 19 maart 2004 betreffende onder meer de rechtspositieregeling van studenten hoger onderwijs in het leven werd geroepen, uit te breiden naar het leerplichtonderwijs. Deze Raad, die is opgericht bij het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming, doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de interne beroepsprocedure waarvan de vorm is vastgelegd in de onderwijs- en examenregeling van de betrokken hogeschool of universiteit. De piste om deze Raad uit te breiden met bevoegdheden op het niveau basis- en secundair onderwijs werd echter verlaten omwille van de vrees dat dit juridisch orgaan voor veel ouders in het leerplichtonderwijs té hoogdrempelig zou zijn.

Het alternatief waarvoor dan werd gekozen hield in dat de volle bevoegdheid voor beroepen aan de scholengemeenschappen wordt toegekend, waardoor beroepen een schoolextern karakter krijgen. Dit kaderde binnen de geplande fundamentele versterking van de scholengemeenschappen vanaf 1 september 2014. Het is aan deze piste waar de Vlaamse Regering zijn eerste principiële goedkeuring heeft verleend en waarover de VLOR advies heeft verstrekt en de onderhandelingen met de sociale partners werden gevoerd. Uit het advies en de onderhandelingen is gebleken dat er voor beroepsprocedures op het niveau van de scholengemeenschap absoluut geen draagvlak bestaat. Het volledig buiten spel zetten van de instantie die de (omstreden) beslissing op grond van kennis van de leerling en inhoudelijke expertise heeft genomen, is geen goede zaak. Enerzijds zouden scholen, klassenraden, binnen één scholengemeenschap ofwel elkaars opponenten worden (de ene overruled de beslissing van de andere) ofwel onderlinge afspraken maken over het eindresultaat. Daarenboven leefde de overtuiging bij VLOR en sociale partners dat de voorgestelde bepalingen inzake beroepsprocedures tekstueel té technisch-juridisch waren en teveel procedurele stappen omvatten. Tenslotte werd afgekeurd dat de termijn waarbinnen en beroep dient afgehandeld als een vervaltermijn gold en dat bij overschrijding de leerling alsnog van rechtsweg het beoogde studiebewijs zou verwerven; van de school- en centrumbesturen mag immers worden verondersteld dat ze elke voorziene termijn zullen respecteren, terwijl het tegen alle logica en tegen het leerlingenbelang in is om toch een studiebewijs te verkrijgen zonder de overeenstemmende competenties te hebben verworven.

Met in acht name van deze standpunten van de onderwijsgeledingen maar ook zonder afstand te nemen van de beleidsintentie om het huidig beroepssysteem aan te passen, werd dan een compromis gevonden zoals uiteengezet in volgende artikelen enerzijds voor wat definitieve uitsluitingen betreft en anderzijds rond leerlingenevaluatie.

Artikel V.21 tot en met V.24

Voor beroepen in het secundair onderwijs en in de leertijd tegen een beslissing tot definitieve uitsluiting gelden als belangrijkste principes:

- 1) rekening houdend met een aantal decretale bepalingen (zie hierna), is het school- of centrumbestuur (resp. Syntra Vlaanderen) bevoegd voor het vastleggen van de beroepstermijnen, de samenstelling van de beroepscommissie en de werking van die beroepscommissie; het school- of centrumreglement is daarbij het communicatiekanaal;
- 2) de beroepscommissie heeft volheid van bevoegdheid, i.c. de definitieve uitsluiting wordt bevestigd of vernietigd op grond van inhoudelijke of procedurele aspecten, met dien verstande dat bij termijnoverschrijding door de beroepscommissie de uitsluiting van rechtswege nietig is; het school- of centrumbestuur neemt steeds de verantwoordelijkheid op voor de beslissing;
- 3) de beroepscommissie is samengesteld uit zowel interne als externe leden aan het school (bestuur)- of centrum(bestuur) (resp. Syntra Vlaanderen); bij stemming moet er tussen interne en externe leden wel pariteit zijn (nl. een evenwichtige machtsverhouding !);
- 4) de beroepscommissie respecteert de rechten zowel van de betrokken personen (hoorrecht, discretie) als van de personeelsleden uit het onderwijs (statutaire rechten). Na uitputting van het beroep kan finaal de stap naar de Raad van State als administratief rechtscollege worden gezet.

Artikelen V.26 tot en met V.28

Voor beroepen in het secundair onderwijs en in de leertijd tegen een evaluatiebeslissing gelden als belangrijkste principes ('deels' vergelijkbaar met de principes met betrekking tot beroepen bij uitsluiting):

- 1) de beroepsmogelijkheid ontstaat pas nadat via overleg tussen de partijen wordt gepoogd om constructief tot een oplossing te komen; het behelst een bemiddelingsfase die nog geen onderdeel uitmaakt van de formele beroepsprocedure en die al dan niet resulteert in een handhaving of vervanging van de oorspronkelijke beslissing en in een al dan niet voortbestaan van de controverse;
- 2) rekening houdend met een aantal decretale bepalingen (zie hierna), is het school- of centrumbestuur (resp. Syntra Vlaanderen) bevoegd voor het vastleggen van de beroepstermijnen, de samenstelling van de beroepscommissie en de werking van die beroepscommissie; het school- of centrumreglement is daarbij het communicatiekanaal;
- 3) de beroepscommissie heeft volheid van bevoegdheid, i.c. het evaluatieresultaat wordt bevestigd of door een ander vervangen op grond van inhoudelijke of procedurele aspecten; het school- of centrumbestuur neemt steeds de verantwoordelijkheid op voor de beslissing;
- 4) de beroepsprocedure is aan een einddatum gekoppeld (idem huidige regeling);
- 5) de beroepscommissie is samengesteld uit zowel interne als externe leden aan het school (bestuur)- of centrum(bestuur) (resp. Syntra Vlaanderen); bij stemming moet er tussen interne en externe leden wel pariteit zijn (nl. een evenwichtige machtsverhouding !);
- 6) de beroepscommissie respecteert de rechten zowel van de betrokken personen (hoorrecht, discretie) als van de personeelsleden uit het onderwijs (statutaire rechten).

Na uitputting van het beroep, kan finaal de stap naar de Raad van State als administratief rechtscollege worden gezet, uitgezonderd in het vrij onderwijs waar

men zich na het doorlopen van de procedure enkel tot een burgerlijke rechtbank kan wenden.

Artikel V.29

Zolang een beroep tegen een evaluatiebeslissing loopt (een eventueel beroep bij de Raad van State wordt hier buiten beschouwing gelaten), moet de leerling het voordeel van de twijfel worden gegund, d.w.z. moet die leerling zijn studies al kunnen verder zetten alsof er geen negatieve beslissing was genomen. Deze regeling is van toepassing op omstreden beslissingen die pas vallen in de beginperiode van het nieuwe schooljaar ten gevolge van uitstel. De leerling zal dan tijdelijk het statuut aannemen van vrije leerling, in afwachting van een eventuele regularisatie naar regelmatige leerling. Deze faciliteit geldt wel uitsluitend in de instelling die de betwiste beslissing heeft genomen. Andere instellingen moeten zich hiertoe niet engageren.

Deze redenering wordt niet gevolgd bij beroep tegen definitieve uitsluiting. Als een beroep hangende is, is de uitsluiting al effectief. Immers, gezien definitieve uitsluiting het gevolg is van een naar het oordeel van de onderwijsverstrekker zeer ernstig vergrijp, is het evident dat de school wil vermijden dat de uitgesloten leerling tijdens de periode van het beroep door zijn lesbijwoning een potentieel gevaar vormt voor nieuwe en escalerende tuchtfeiten. De school kan hoogstens zover gaan dat de leerling wordt opgevangen, wat echter nog altijd uitsluiting van de lesbijwoning en het klasgebeuren betekent.

Artikelen V.30 en V.31

Het behoort tot de vrijheid van de onderwijsverstrekkers (voor de leertijd: Syntra Vlaanderen) om ook in andere lokale onderwijsaangelegenheden een recht op beroep aan de betrokken personen te verlenen. Ze bepalen zelf de modaliteiten en procedures van dergelijke beroepen. De enige voorwaarde die de overheid oplegt is dat hierover alleszins via het school- of centrumreglement moet worden gecommuniceerd.

Artikelen V.32 tot en met V.34

Zijn technische artikelen die een opschrift wijzigen en, in aansluiting op de nieuwe bepalingen, bestaande artikelen opheffen.

2.4. Inwerkingtreding**Artikel VI.1**

Alle wijzigingsbepalingen aan het decreet basisonderwijs, aan de codex secundair onderwijs, aan het decreet betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap en aan het decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad treden in werking op 1 september 2014. De voorbereiding van de eerstvolgende hersamenstelling van de raden in het gesubsidieerd onderwijs op 1 september 2014, de communicatie en de sensibiliseringsacties zijn reeds van start gegaan. Omwille van de rechtszekerheid blijft voor deze samenstellingsronde de vigerende regelgeving van toepassing. De in dit decreet doorgevoerde wijzigingen zullen pas ingaan bij de daaropvolgende samenstelling.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen
in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school
d.d. 19 april 2013

**Voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de
rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende
de participatie op school**

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk I. Inleidende bepaling

Artikel I.1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk II. Wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Art. II.1. Artikel 31 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, opgeheven door het decreet van 28 juni 2002, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“Bij verandering van school door een leerling worden tussen de betrokken scholen leerlingengegevens overgedragen onder de volgende gezamenlijke voorwaarden:

1° de gegevens hebben enkel betrekking op leerlingsspecifieke onderwijsloopbanen; hieronder worden ook verstaan de stimulerende, compenserende, remediërende, differentiërende, dispenserende of andere faciliterende maatregelen die werden getroffen;

2° de overdracht gebeurt enkel in het belang van de persoon op wie de onderwijsloopbaan betrekking heeft;

3° tenzij de regelgeving de overdracht verplicht stelt, gebeurt de overdracht niet indien de ouders er zich expliciet tegen verzetten na, op hun verzoek, de gegevens te hebben ingezien.

Gegevens die betrekking hebben op schending van de orde en tucht door de leerling zijn echter nooit tussen scholen overdraagbaar.”.

Art. II.2. In hoofdstuk IV, afdeling 2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2001, 28 juni 2002, 14 februari 2003, 10 juli 2003, 2 april 2004, 15 juli 2005, 7 juli 2006, 22 juni 2007, 6 juli 2007, 20 maart 2009, 8 mei 2009, 9 juli 2010, 1 juli 2011, 25 november 2011 en 23 december 2011, wordt het opschrift van onderafdeling B vervangen door wat volgt: “Onderafdeling B. Preventieve schorsing, tijdelijke en definitieve uitsluiting van leerlingen”.

Art. II.3. Artikel 32 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 25 november 2011, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 32. §1. Een preventieve schorsing is een uitzonderlijke maatregel die een schoolbestuur voor leerplichtige leerlingen in het lager onderwijs hanteert om de orde te handhaven en om te kunnen nagaan of, en zo ja, voor welke van de geschorste leerlingen een tuchtsanctie aangewezen is. De leerling mag gedurende minimaal één lesdag en maximaal acht opeenvolgende lesdagen de lessen en activiteiten van zijn leerlingengroep niet volgen. De school stelt de ouders schriftelijk in kennis van de preventieve schorsing. De school voorziet opvang voor de leerling, tenzij de school motiveert waarom dit niet haalbaar is.

§2. Een schoolbestuur kan, in uitzonderlijke gevallen, een leerplichtige leerling in het lager onderwijs tijdelijk uitsluiten. Een tijdelijke uitsluiting is een tuchtsanctie die inhoudt dat de gesanctioneerde leerling gedurende minimaal één lesdag en maximaal vijftien opeenvolgende lesdagen de lessen en activiteiten van zijn leerlingengroep niet mag volgen. Een nieuwe tijdelijke uitsluiting kan enkel na een nieuw feit. De school voorziet opvang voor de leerling, tenzij de school motiveert waarom dit niet haalbaar is.

De school voorziet in een interne beroepsprocedure.

§3. Een schoolbestuur kan, in uitzonderlijke gevallen, een leerplichtige leerling in het lager onderwijs definitief uitsluiten. Een definitieve uitsluiting is een tuchtsanctie die inhoudt dat de gesanctioneerde leerling wordt uitgeschreven op het moment dat die leerling in een andere school is ingeschreven en uiterlijk één maand, vakantieperiodes tussen 1 september en 30 juni niet inbegrepen, na de schriftelijke kennisgeving, vermeld in artikel 33, 3°. In afwachting van een inschrijving in een andere school mag de gesanctioneerde leerling de lessen en activiteiten van zijn leerlingengroep niet volgen. De school voorziet opvang voor de leerling, tenzij de school motiveert waarom dit niet haalbaar is.

Art. II.4. Artikel 33 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 33. Tijdelijke en definitieve uitsluitingen kunnen alleen uitgevoerd worden na een procedure die de rechten van verdediging waarborgt en waarin de volgende principes gerespecteerd worden:

1° het voorafgaandelijke advies van de klassenraad moet worden ingewonnen. Voor het opstellen van dat advies moet de klassenraad uitgebreid worden met een vertegenwoordiger van het CLB die een adviserende stem heeft;

2° de intentie tot een tuchtmaatregel worden aan de ouders schriftelijk ter kennis gebracht;

3° de ouders hebben inzage in het tuchtdossier van de leerling, met inbegrip van het advies van de klassenraad, en worden gehoord, eventueel bijgestaan door een vertrouwenspersoon;

3° de genomen beslissing wordt schriftelijk gemotiveerd en ter kennis gebracht aan de ouders van de betrokken leerling. De school verwijst in de kennisgeving naar de mogelijkheid tot de beroepsprocedure, vermeld in artikel 32 en in onderafdeling F”.

Art. II.5. In artikel 37 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2001, 2 april 2004, 20 maart 2009, 8 mei 2009, 1 juli 2011 en 25 november 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 2 worden een punt 6° tot en met 8° toegevoegd, die luiden als volgt:

“6° de wijze waarop in voorkomend geval de ouderraad en schoolraad, vermeld in artikel 46 en 10 in het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad, worden samengesteld;

7° het inzagerecht voor de ouders in het leerlingendossier van hun kind, met inbegrip van het evaluatiedossier, en de mogelijkheid voor de school voor het vragen van een billijke vergoeding voor de kopiekosten van de documenten in het leerlingendossier.

De ouders hebben nooit toegang tot gegevens die louter betrekking hebben op derden;

8° informatie over extra-murosactiviteiten.”;

2° in paragraaf 3 wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en de procedure, vermeld in artikel 33, en de beroepsprocedures, vermeld in artikel 32 en in onderafdeling F”;

3° in paragraaf 3 wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

“2° de procedure volgens dewelke getuigschriften basisonderwijs worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure vermeld in onderafdeling E”;

4° in paragraaf 3, 5°, wordt tussen het woord “agenda’s” en het woord “en” de zinsnede “, leerlingenevaluatie” ingevoegd;

5° in paragraaf 3, 8°, worden de woorden “in voorkomend geval wordt” vervangen door de zinsnede “, ouderraad en schoolraad als vermeld in artikel 46 en 10 in het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad, in voorkomend geval worden” ingevoegd;

6° aan paragraaf 3 worden een punt 11° en 12° toegevoegd, die luiden als volgt:

“11° het inzagerecht voor de ouders in het leerlingendossier van hun kind, waaronder de evaluatiedocumenten, en het kopierecht ervan en de mogelijkheid voor de school voor het vragen van een billijke vergoeding voor de kopiekosten van de documenten in het leerlingendossier;

12° informatie over extra-murosactiviteiten.”.

Art. II.6. Aan hoofdstuk IV, afdeling 2, van hetzelfde decreet, wordt een onderafdeling E toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling E. Beroepsmogelijkheid tegen het niet verkrijgen van het getuigschrift basisonderwijs”.

Art. II.7. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling E, ingevoegd bij artikel II.6, een artikel 37/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 37/1. §1. Ouders die niet akkoord gaan met het niet toekennen van een getuigschrift basisonderwijs aan hun kind, hebben toegang tot een gefaseerde beroepsprocedure. De organisatie van deze beroepsprocedure is vastgelegd in het schoolreglement, met behoud van de toepassing van de bepalingen van deze afdeling.

De ouders stellen het beroep in binnen een vervalttermijn van vijf kalenderdagen, zaterdag, zondag, wettelijke en reglementaire feestdagen niet meegerekend, die ingaat op de dag na die waarop schriftelijk kennis werd gegeven van de beslissing tot het niet toekennen van het getuigschrift basisonderwijs. Het beroep wordt gedateerd en ondertekend en vermeldt ten minste het voorwerp van het beroep met beschrijving van de feiten en motivering van de ingeroepen bezwaren. Bij deze beschrijving kunnen overtuigingsstukken worden gevoegd.

§2. De directeur van de school beslist op basis van een onderzoek van het verzoekschrift en eventueel na gesprek met de ouders om al dan niet de klassenraad bijeen te roepen met het oog op een nieuwe beslissing tot het toekennen van het getuigschrift basisonderwijs. De directeur neemt geen beslissing indien uit het gesprek zou volgen dat de ouders het beroep intrekken. De directeur wijst evenwel het beroep gemotiveerd af op grond van onontvankelijkheid als:

- a) de termijn voor indiening van het beroep is overschreden;
- b) het beroep niet voldoet aan de vormvereisten opgenomen in regelgeving of in het schoolreglement.

De beslissing om de klassenraad niet opnieuw bijeen te roepen, de nieuwe beslissing tot het al dan niet toekennen van het getuigschrift basisonderwijs nadat de klassenraad opnieuw is samengekomen of de onontvankelijkheid van het beroep, wordt gemotiveerd en aan de ouders schriftelijk ter kennis gebracht. Indien de ouders nog steeds niet akkoord zijn met het niet uitreiken van het getuigschrift basisonderwijs, kunnen ze het beroep verderzetten mits toepassing van het in §1, tweede lid, gestelde, behoudens in geval van onontvankelijkheid.”

Het beroep wordt dan verder behandeld door een beroepscommissie.

Art. II.8. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling E, ingevoegd bij artikel II.6, een artikel 37/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 37/2 §1. Het beroep door de beroepscommissie als vermeld in artikel 37/1, §3 leidt tot:

1° hetzij de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid als:

- a) de termijn voor indiening van het beroep is overschreden;

b) het beroep niet voldoet aan de vormvereisten opgenomen in de regelgeving of in het schoolreglement;

2° hetzij, al dan niet na heroverweging door de klassenraad van de beslissing tot het niet toekennen van het getuigschrift basisonderwijs, de beslissing van de beroepscommissie die de beslissing van de klassenraad op gemotiveerde wijze bevestigt: het getuigschrift basisonderwijs wordt niet uitgereikt. Het schoolbestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor deze beslissing van de beroepscommissie;

3° hetzij, doch uitsluitend indien na heroverweging door de klassenraad de beslissing tot het niet toekennen van het getuigschrift basisonderwijs blijft behouden, de beslissing van de beroepscommissie die de definitieve beslissing van de klassenraad op gemotiveerde wijze vernietigt: het getuigschrift basisonderwijs wordt uitgereikt. Het schoolbestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor deze beslissing van de beroepscommissie;

4° hetzij, doch uitsluitend indien er geen heroverweging door de klassenraad is geweest van de beslissing tot niet toekennen van het getuigschrift basisonderwijs, een beslissing van de beroepscommissie om de klassenraad het niet toekennen van het getuigschrift basisonderwijs toch te laten heroverwegen.

Het resultaat wordt aan de ouders schriftelijk ter kennis gebracht.

§2. In het geval dat, na beslissing van de beroepscommissie, er een heroverweging is geweest door de klassenraad van de beslissing tot het niet toekennen van het getuigschrift basisonderwijs, wordt het resultaat aan de ouders schriftelijk ter kennis gebracht.

Indien na heroverweging de beslissing tot het niet toekennen van het getuigschrift basisonderwijs behouden blijft, en de ouders nog steeds niet akkoord zijn met het niet uitreiken van het getuigschrift basisonderwijs, kunnen ze het beroep verderzetten, mits toepassing van het in artikel 37/1, §1, tweede lid gestelde.

Het beroep wordt dan terug behandeld door de beroepscommissie.

§3. Het beroep als vermeld in § 2 leidt tot:

1° hetzij een beslissing die de definitieve beslissing van de klassenraad tot het niet toekennen van het getuigschrift basisonderwijs op gemotiveerde wijze bevestigt: het getuigschrift basisonderwijs wordt niet uitgereikt. Het schoolbestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor deze beslissing van de beroepscommissie;

2° hetzij een beslissing die de definitieve beslissing van het schoolbestuur tot het niet toekennen van het getuigschrift basisonderwijs op gemotiveerde wijze vernietigt: het getuigschrift basisonderwijs wordt uitgereikt. Het schoolbestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor deze beslissing van de beroepscommissie;

Het evaluatieresultaat na de beroepsprocedure wordt aan de ouders schriftelijk ter kennis gebracht uiterlijk op 1 september daaropvolgend. Bij overschrijding van deze datum wordt het getuigschrift basisonderwijs alsnog uitgereikt.

Art. II.9. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling E, ingevoegd bij artikel II.6, een artikel 37/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 37/3. §1. Het beroep zoals in deze onderafdeling vermeld wordt behandeld door een beroepscommissie die wordt opgericht binnen een van de volgende instanties:

1° binnen de scholengemeenschap, voor die scholen die tot een scholengemeenschap zijn toegetreden;

2° binnen de betrokken school voor die scholen die niet tot een scholengemeenschap zijn toegetreden.

§2. De samenstelling van de beroepscommissie voldoet aan de volgende voorwaarden:

1° in het geval, vermeld in paragraaf 1, 1°, bestaat de meerderheid uit leden van het bestuurspersoneel en het onderwijzend personeel van andere scholen van de betrokken scholengemeenschap en in het geval, vermeld in paragraaf 1, 2°, bestaat de meerderheid uit leden van het bestuurspersoneel en het onderwijzend personeel van andere scholen van hetzelfde onderwijsnet als de betrokken school;

2° de leden van de klassenraad die het getuigschrift basisonderwijs niet toekenden, kunnen niet in de beroepscommissie zetelen;

§3. Elkeen die in de beroepscommissie zetelt, is aan discretieplicht onderworpen.

§4. De beroepscommissie hoort de klassenraad die besliste tot het niet toekennen van het getuigschrift basisonderwijs en de ouder van de leerling die het getuigschrift basisonderwijs niet verkreeg.

§ 5 De beroepscommissie oordeelt of de genomen beslissing in overeenstemming is met:

1° de decretale bepalingen;

2° het schoolreglement;

§6. Met inachtneming van de decretale bepalingen, bepaalt de scholengemeenschap of het schoolbestuur, voor zover de school niet tot een scholengemeenschap is toegetreden, de samenstelling en de werking van de beroepscommissie. De samenstelling kan per te behandelen dossier verschillen”.

Art. II.10. Aan hoofdstuk IV, afdeling 2, van hetzelfde decreet, wordt een onderafdeling F toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling F. Beroepsmogelijkheid tegen definitieve uitsluiting”.

Art. II.11. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling F, ingevoegd bij artikel II.10, een artikel 37/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 37/4. §1. De ouders die oordelen dat een beslissing tot definitieve uitsluiting aangetast is door een schending van het recht, hebben toegang tot een beroepsprocedure. De organisatie van die procedure is vastgelegd in het schoolreglement, met behoud van de toepassing van de bepalingen van deze onderafdeling.

De ouders stellen het beroep in binnen een vervaltermijn van drie kalenderdagen, zaterdag, zondag, wettelijke en reglementaire feestdagen niet meegerekend, die ingaat op de dag na die waarop hen schriftelijk kennis werd gegeven van de beslissing. Het

beroep wordt ingesteld door overhandiging tegen afgifte van ontvangstbewijs of bij een aangetekende brief. Het verzoekschrift wordt gedateerd en ondertekend en vermeldt ten minste het voorwerp van beroep met feitelijke omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren. Bij deze omschrijving kunnen overtuigingsstukken gevoegd worden.

Het beroep wordt behandeld door een beroepscommissie.

§2. De behandeling door een beroepscommissie als vermeld in §1 leidt tot:

1° hetzij de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid als:

- a) de termijn voor indiening van het beroep is overschreden;
- b) het beroep niet voldoet aan de vormvereisten opgenomen in regelgeving of in het schoolreglement;

2° hetzij een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt: de definitieve uitsluiting blijft gehandhaafd. Het schoolbestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor deze beslissing van de beroepscommissie;

3° hetzij een beslissing die de klassenraad opnieuw een advies laat geven en het schoolbestuur opnieuw over de definitieve uitsluiting laat beslissen.

§3. In het geval dat, na beslissing van de beroepscommissie, de klassenraad opnieuw een advies heeft gegeven en het schoolbestuur opnieuw een beslissing heeft genomen die er op neerkomt dat de definitieve uitsluiting van de leerling wordt gehandhaafd, wordt deze beslissing gemotiveerd en schriftelijk ter kennis gebracht aan de ouders. Indien de ouders blijven oordelen dat deze beslissing tot definitieve uitsluiting aangetast is door een schending van het recht, kunnen zij het beroep verderzetten, mits toepassing van het in §1, tweede lid, gestelde.

Het beroep wordt dan opnieuw behandeld door de beroepscommissie en leidt tot:

1° hetzij een beslissing die de uiteindelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt: de definitieve uitsluiting blijft gehandhaafd. Het schoolbestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor deze beslissing van de beroepscommissie;

2° hetzij een beslissing die de uiteindelijke beslissing op gemotiveerde wijze vernietigt: de definitieve uitsluiting wordt ingetrokken. Het schoolbestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor deze beslissing van de beroepscommissie.

§4. Het eindresultaat van de beroepsprocedure wordt aan de ouders schriftelijk ter kennis gebracht binnen een vervaltermijn van tien kalenderdagen, zaterdag, zondag, wettelijke en reglementaire feestdagen niet meegerekend, die ingaat op de dag na die waarop ze het eerste beroep hebben ingesteld.

Bij overschrijding van deze vervaltermijn wordt de omstreden definitieve uitsluiting van rechtswege ingetrokken.”

Art. II.12. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling F, ingevoegd bij artikel II.10, een artikel 37/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 37/5 §1. De beroepscommissie wordt opgericht binnen een van de volgende instanties:

1° binnen de scholengemeenschap, voor die scholen die tot een scholengemeenschap zijn toegetreden;

2° binnen de betrokken school, voor die scholen die niet tot een scholengemeenschap zijn toegetreden;

§2. De samenstelling van de beroepscommissie voldoet aan de volgende voorwaarden:
1° in het geval, vermeld in paragraaf 1, 1°, bestaat de meerderheid uit leden van het bestuurspersoneel en het onderwijzend personeel van andere scholen van de betrokken scholengemeenschap en in het geval, vermeld in paragraaf 1, 2°, bestaat de meerderheid uit leden van het bestuurspersoneel en het onderwijzend personeel van andere scholen van hetzelfde onderwijsnet als de betrokken school;
2° de leden van de klassenraad die het getuigschrift basisonderwijs niet toekenden, kunnen niet in de beroepscommissie zetelen;

Art. II.13. In dezelfde decreet wordt in onderafdeling F, ingevoegd bij artikel II.10, een artikel 37/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

Art. 37/6 §1. Elkeen die in de beroepscommissie uit deze onderafdeling zetelt, is aan discretieplicht onderworpen.

§2. De beroepscommissie hoort zowel het schoolbestuur dat de beslissing tot definitieve uitsluiting heeft genomen als de ouders.

§3. De beroepscommissie oordeelt of de genomen beslissing alleszins in overeenstemming is met:

- 1° de decretale en reglementaire onderwijsbepalingen;
- 2° het schoolreglement;

§4. Het beroep schort de uitvoering van de beslissing tot uitsluiting niet op.

§5. Met inachtneming van de decretale bepalingen ter zake, bepaalt de scholengemeenschap, het schoolbestuur voor zover de school niet tot een scholengemeenschap behoort, naargelang van het geval, de samenstelling en de werking van de beroepscommissie. Die samenstelling kan per te behandelen dossier verschillen.”.

Art. II.14. In artikel 37bis, §4, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011, worden de woorden “of verwijdering” opgeheven.

Art. II.15. In artikel 55 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Tussen de woorden “heeft recht op een” en de woorden “verklaring met de vermelding” de woorden “schriftelijke motivering en een” ingevoegd

2° de volgende zin wordt toegevoegd die luidt als volgt: “Ouders kunnen toelichting vragen aan een vertegenwoordiging van de klassenraad over het niet toekennen van een getuigschrift basisonderwijs”.

Art. II.16. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2012, wordt een artikel 125undecies/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art.125undecies/1. De scholengemeenschap richt een commissie op die beroepen behandelt die worden ingediend door ouders tegen het niet verkrijgen van het getuigschrift basisonderwijs of tegen definitieve uitsluitingen en bepaalt de samenstelling en de werking van die commissie met inachtneming van de decretale bepalingen ter zake.”.

Hoofdstuk III. Wijziging van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad

Art. III.1. In artikel 4 van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° de organisatie en de werking van de participatieorganen te bevorderen en te ondersteunen, met inbegrip van het streven naar een representatieve weergave van de schoolpopulatie in de samenstelling van die organen;”.

Art. III.2. In artikel 10 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2005, wordt paragraaf 5 vervangen door wat volgt:

“§5. Tenzij de schoolraad aangeeft afzonderlijk te willen vergaderen voor het formuleren van een advies op eigen initiatief, wonen de directeur, van rechtswege, en een afgevaardigde van het schoolbestuur, indien het schoolbestuur daartoe beslist, de vergaderingen van de schoolraad bij met raadgevende stem.”.

Art. III.3. Artikel 12 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 12. Als een pedagogische raad, ouderraad of leerlingenraad bestaat, wordt de betrokken geleding in de schoolraad samengesteld uit afgevaardigden, aangeduid door en uit deze raad. Als een pedagogische raad, ouderraad en of leerlingenraad ervoor opteert om geen gebruik te maken van hun recht om leden voor hun geleding in de schoolraad aan te duiden, zal er voor de samenstelling van die geleding(en) een verkiezing plaatsvinden. Het schoolbestuur bepaalt de verdere uitwerking van de verkiezingsprocedure en waarborgt daarbij dat iedereen die verkiesbaar is zich kandidaat kan stellen en dat iedereen die stemgerechtigd is kan stemmen.

In afwijking van het eerste lid kan het schoolbestuur in het buitengewoon secundair onderwijs gemotiveerd beslissen om in overleg met de pedagogische raad de leerlingengeleding in de schoolraad aan te duiden.”.

Art. III.4. Artikel 15 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 15. De leden van de schoolraad hebben in functie van de uitoefening van de bevoegdheden van de schoolraad een algemeen informatierecht.

De schoolraad heeft ten behoeve van al het personeel, ouders en leerlingen een communicatie- en informatieplicht over hun activiteiten en standpunten en over de wijze waarop hij zijn bevoegdheden uitoefent.”.

Art. III.5. Artikel 16 en 17 van hetzelfde decreet worden opgeheven.

Art. III.6. Artikel 18 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 18. De schoolraad kan aan het schoolbestuur uit eigen beweging een schriftelijk advies uitbrengen over alle aangelegenheden die personeel, leerlingen of ouders aanbelangen. Het schoolbestuur geeft na ontvangst van dit advies binnen dertig kalenderdagen een met redenen omkleed antwoord. Deze termijn wordt geschorst tijdens de herfst-, kerst-, krokus- en paasvakantie en tijdens de periode van 6 juli tot en met 15 augustus.”.

Art. III.7. In titel II, hoofdstuk II, afdeling 4, onderafdeling 2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2007, wordt sectie 2, dat bestaat uit artikel 19 en 20, opgeheven.

Art. III.8 Artikel 21 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 21 De directie en het schoolbestuur leggen ieder ontwerp van beslissing voor overleg aan de schoolraad voor als dat betrekking heeft op:

- 1° de bepaling van het profiel van de directeur;
- 2° het studietoelaatbaarheidsaanbod;
- 3° het aangaan van samenwerkingsverbanden met andere schoolbesturen en met externe instanties;
- 4° de opstapplaatsen en de busbegeleiding in het kader van het door het schoolbestuur aangeboden vervoer;
- 5° de vaststelling van het nascholingsbeleid;
- 6° het beleid met betrekking tot experimenten en projecten;
- 7° het opstellen of wijzigen van de volgende regelingen:
 - a) het schoolreglement;
 - b) het schoolwerkplan;
 - c) het beleidsplan of het beleidscontract dat de samenwerking regelt tussen de school en het centrum voor leerlingenbegeleiding;
- 8° de infrastructuurwerken die niet onder het toepassingsgebied vallen van artikel 26, §1, 1°, a) en c), van de wet van 15 juni 2006 betreffende de overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten;
- 9° de vaststelling van de criteria voor de aanwending van lestijden, uren, uren-leraar en punten;
- 10° het welzijns-, veiligheids-, talen- en gezondheidsbeleid van de school ten aanzien van de leerlingen, met inbegrip van het in eigen beheer of door derden verstrekken van gezonde en evenwichtige schoolmaaltijden;
- 11° het beleid met betrekking tot interne kwaliteitszorg, met inbegrip van de bespreking van de resultaten van een schooldoorlichting.”.

Art.III.9. Artikel 22 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 22. Het schoolbestuur informeert tijdig de schoolraad over de geplande beslissingen die voor overleg zullen worden voorgelegd. Op basis daarvan bepaalt de raad zijn overlegagenda. Een schoolraad kan afzien van het recht op overleg. Het overleg heeft plaats in een gezamenlijke vergadering van schoolbestuur en schoolraad.

Het overleg leidt tot een akkoord of tot een niet-akkoord. Het schoolbestuur neemt een gemotiveerde eindbeslissing.

Wanneer een overleg niet plaatsvindt binnen een termijn van eenentwintig kalenderdagen, die ingaat de dag na de overlegvraag, wordt het overleg geacht te hebben plaatsgevonden. Deze termijn wordt geschorst tijdens de herfst-, kerst-, krokus- en paasvakantie en tijdens de periode van 6 juli tot en met 15 augustus. ”.

Art. III.10. Artikel 23 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 23. De werking van de schoolraad wordt geregeld in een huishoudelijk reglement. Het huishoudelijk reglement bepaalt ten minste:

1° het aantal mandaten per geleding;

2° de wijze waarop nieuwe leden tijdens de mandaatperiode kunnen toetreden tot de schoolraad en de redenen en de wijze waarop mandaten vervroegd beëindigd kunnen worden;

3° de wijze waarop ervaringsdeskundigen en experts bij de werkzaamheden van de schoolraad kunnen betrokken worden;

4° de wijze van bijeenroeping en de vergaderfrequentie;

5° het tijdstip en de wijze waarop de agenda en de bijbehorende documenten worden bezorgd aan de leden van de schoolraad en aan de pedagogische raad, de leerlingenraad en de ouderraad;

6° de taken van de voorzitter;

7° de wijze van besluitvorming, inzonderheid de aanwezigheidsquota en de stemverhoudingen;

8° de wijze waarop de communicatie- en informatieplicht gerealiseerd wordt.”.

Art. III.11. Artikel 27 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. III.12. In artikel 30, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zin “Wanneer een ontwerpbeslissing betrekking heeft op de in artikelen 1, 9 en 21 bedoelde aangelegenheden, wordt de ontwerpbeslissing eerst ter advies of overleg voorgelegd aan de schoolraad.” vervangen door de zin “Wanneer een ontwerpbeslissing betrekking heeft op de overlegbevoegdheden van de schoolraad, wordt de ontwerpbeslissing eerst ter overleg voorgelegd aan de schoolraad.”.

Art. III.13. Artikel 32 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. III.14. Artikel 35 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 35. De schoolraden bij scholen die tot dezelfde scholengemeenschap behoren, organiseren in een overeenkomst een medezeggenschapscollege bij de scholengemeenschap als ten minste één schoolraad daarom vraagt.”.

Art. III.15. Artikel 40 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 40. De zetelende pedagogische raad bepaalt de wijze waarop de leden voor de pedagogische raad van de volgende mandaatperiode aangeduid zullen worden en

staat in voor de organisatie ervan. Alle personeelsleden worden op de hoogte gebracht en betrokken bij deze hersamenstelling en kunnen zich kandidaat stellen.

Als de zetelende pedagogische raad nalaat dit te bepalen of als er geen zetelende pedagogische raad is, staat het schoolbestuur samen met de schoolraad in voor de samenstelling van de pedagogische raad via verkiezingen. Ieder personeelslid kan zich verkiesbaar stellen en is stemgerechtigd. ”.

Art. III.16. Artikel 43 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 43. In het secundair onderwijs bepaalt de zetelende leerlingenraad de wijze waarop de leden voor de leerlingenraad van de volgende mandaatperiode aangeduid zullen worden en staat de raad in voor de organisatie ervan. Alle leerlingen worden op de hoogte gebracht en betrokken bij deze hersamenstelling en kunnen zich kandidaat stellen.

Als de zetelende leerlingenraad nalaat dit te bepalen of als er geen zetelende leerlingenraad is, staat het schoolbestuur samen met de schoolraad in voor de samenstelling van de leerlingenraad via verkiezingen. Iedere leerling kan zich verkiesbaar stellen en is stemgerechtigd. ”.

Art. III.17. Artikel 46 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 46. De zetelende ouderraad bepaalt de wijze waarop de leden voor de ouderraad van de volgende mandaatperiode aangeduid zullen worden en staat in voor de organisatie ervan. Alle ouders worden op de hoogte gebracht en betrokken bij deze hersamenstelling en kunnen zich kandidaat stellen.

Als de zetelende ouderraad nalaat dit te bepalen of als er geen zetelende ouderraad is, staat het schoolbestuur samen met de schoolraad in voor de samenstelling van de ouderraad via verkiezingen. Iedere ouder kan zich verkiesbaar stellen en is stemgerechtigd. ”.

Art. III.18. Artikel 48 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 48. De pedagogische raad, leerlingenraad en ouderraad kunnen op vraag van de schoolraad maar ook op eigen initiatief een schriftelijk advies uitbrengen over alle aangelegenheden die personeel, leerlingen of ouders aanbelangen. Het schoolbestuur geeft na ontvangst van dit advies binnen dertig kalenderdagen een met redenen omkleed antwoord. Deze termijn wordt geschorst tijdens de herfst-, kerst-, krokus- en paasvakantie en tijdens de periode van 6 juli tot en met 15 augustus. Elk desbetreffend advies van de pedagogische raad, de leerlingenraad of de ouderraad wordt ter informatie bezorgd aan de overige voormelde raden en de schoolraad.

De leden van de pedagogische raad, leerlingenraad en ouderraad hebben in functie van uitoefening van hun bevoegdheden een algemeen informatierecht.

Deze raden hebben ten behoeve van al het personeel, ouders en leerlingen een informatieplicht over hun activiteiten en standpunten en over de wijze waarop zij hun bevoegdheden uitoefenen.”.

Art. III.19. Aan artikel 49 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het huishoudelijk reglement bepaalt ten minste:

- 1° de wijze van samenstelling;
- 2° het aantal mandaten;
- 3° de wijze waarop nieuwe leden tijdens de mandaatperiode kunnen toetreden tot de raad en de redenen en wijze waarop mandaten vervroegd beëindigd kunnen worden;
- 4° de wijze waarop zij hun afvaardiging bepalen voor de schoolraad;
- 5° de wijze waarop ervaringsdeskundigen en experts bij de werkzaamheden van de raad kunnen betrokken worden;
- 6° de wijze van bijeenroeping en de vergaderfrequentie;
- 7° de wijze van besluitvorming;
- 8° de wijze waarop de communicatie- en informatieplicht gerealiseerd wordt.”.

Art. III.20. Artikel 51 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 51. Het schoolbestuur verstrekt de pedagogische raad, de leerlingenraad en de ouderraad de nodige logistieke ondersteuning. Het schoolbestuur verstrekt de leerlingenraad en de vertegenwoordigers van de leerlingen in de schoolraad de nodige begeleiding.”.

Art. III.21. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt titel III, die bestaat uit artikel 60 tot en met 66, opgeheven.

Hoofdstuk IV. Wijzigingen van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap

Art. IV.1. In hoofdstuk III, afdeling III, van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap, gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009, 9 juli 2012, 1 juli 2011 en 25 november 2011, wordt onderafdeling II, die bestaat uit artikel 50 tot en met 56, opgeheven.

Hoofdstuk V. Wijziging van de Codex Secundair Onderwijs

Art. V.1. In artikel 2 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011 en 25 november 2011, wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

“§1. De bepalingen van deel III van de codificatie zijn van toepassing op het door de Vlaamse Gemeenschap erkend, gefinancierd of gesubsidieerd voltijds gewoon secundair onderwijs, buitengewoon secundair onderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs.

In afwijking van het eerste lid:

- 1° geldt artikel 123/6 niet voor het voltijds gewoon secundair onderwijs en buitengewoon secundair onderwijs; 2° gelden artikel 96 tot en met 99, 110/19 tot en

met 110/27, 115/1, 116 tot en met 120, en 123/6 niet voor het deeltijds beroepssecundair onderwijs;

3° gelden artikel 110/1 tot en met 110/18, 111 en 112, 123/1 tot en met 123/4, en 123/6 tot en met 123/13 ook voor de leertijd:.”.

Art. V.2. In artikel 3 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011 en 25 november 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 9°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“9°/1 campus: scholen of centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs die behoren tot eenzelfde school- of centrumbestuur en waarvan één of meerdere vestigingsplaatsen gelegen zijn binnen eenzelfde of aaneensluitende kadastrale percelen of gescheiden zijn door hetzij maximaal twee kadastrale percelen hetzij door een weg;”;

2° er wordt een punt 17°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“17°/2 leertijd: de opleiding, vermeld in artikel 27 tot en met 30 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen”;”;

3° punt 40° wordt vervangen door wat volgt:

“40° schoolbestuur: het orgaan dat voor de school de bestuurshandelingen verricht, overeenkomstig de door de wet, het decreet, het bijzonder decreet of de statuten toegewezen bevoegdheden. Wat de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en de centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen betreft, kan het schoolbestuur ook worden vermeld onder de benaming centrumbestuur;”;

4° er wordt een punt 43°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“43°/1 Syntra Vlaanderen: het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen opgericht bij het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen”;”.

Art. V.3. Aan artikel 57 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2011, wordt een punt 12° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“12° richt een commissie op die beroepen behandelt die worden ingediend door betrokken personen tegen omstreden evaluatiebeslissingen of definitieve uitsluitingen en bepaalt de samenstelling en de werking van die commissie met inachtneming van de decretale bepalingen ter zake.”.

Art. V.4. In artikel 111 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Elk centrumbestuur maakt voor elk van zijn centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, na advies van de centrumraad, een centrumreglement op waarin de rechten en plichten van elke leerling worden vastgelegd. Elk centrumbestuur maakt voor zijn centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen een centrumreglement op waarin de rechten en plichten van elke leerling worden vastgelegd; dit reglement kan per vestigingsplaats verschillen.”;

2° paragraaf 2 en paragraaf 3 worden opgeheven.

Art. V.5. Artikel 112 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 112. In het school- of centrumreglement moeten, voor zover van toepassing, minimaal de volgende onderdelen worden opgenomen:

1° de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot volgende leerlinggebonden materies:

- a) toelatingen;
- b) afwijkingen, vrijstellingen en andere flexibiliseringsmaatregelen binnen het curriculum;
- c) aan- en afwezigheden;
- d) de opzet en de procedure van de screening en trajectbegeleiding in het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd;

2° de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen;

3° de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's;

4° de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen;

5° het tijdelijk onderwijs aan huis voor zieke leerlingen, met vermelding dat de betrokken personen op die onderwijsvoorziening zullen worden gewezen in het geval dat de leerling aan de gestelde voorwaarden voldoet;

6° de financiële bijdrageregeling voor de betrokken personen, de mogelijke afwijkingen en de contactpersoon binnen de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen voor vragen of opmerkingen dienaangaande;

7° de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs ;

8° het inzagerecht voor de betrokken personen in het leerlingendossier, waaronder de evaluatiedocumenten, en het eventueel tegen vergoeding kopierecht ervan;

9° de organisatie van de leerlingenevaluatie, meer bepaald:

- a) de basisprincipes van het school- of centrumbeleid met betrekking tot leerlingenevaluatie;
- b) de vermelding dat de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen in de loop van het schooljaar op regelmatige basis en tijdig zal communiceren over:
 - 1) de studievorderingen van de leerling;
 - 2) de voor de leerling noodzakelijke remediëring;
 - 3) de tijdstippen waarop examens en andere evaluatieopdrachten over grotere leerstofonderdelen, waardoor de lessen worden geschorst, plaatsvinden;
 - 4) de vorm waaronder examens en andere evaluatieopdrachten worden georganiseerd;

- 5) de, met het oog op examens en andere evaluatieopdrachten, te beheersen materies;
- 6) de evaluatiecriteria;
- 7) de gewichten van het dagelijks werk, van de examens en van andere evaluatieopdrachten per afzonderlijk vak binnen de globale evaluatie dan wel, als een alternatief evaluatiesysteem wordt gehanteerd, de gewichten van de respectieve onderdelen waaruit dat systeem is opgebouwd;
- 8) de regeling als de leerling door overmacht of gewettigd verlet een examen of andere evaluatieopdracht niet kan volbrengen;
- c) de vermelding dat de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of Syntra Vlaanderen elke beslissing van, naargelang van het geval, de klassenraad of Syntra Vlaanderen waarbij aan de leerling niet de meest gunstige studiebekrachtiging wordt toegekend, schriftelijk zal motiveren en op de mogelijkheid tot beroep zal wijzen;
- d) de mogelijkheid voor de betrokken personen tot beroep met overeenkomstige procedure tegen een beslissing van, naargelang van het geval, de klassenraad of Syntra Vlaanderen waarbij aan de leerling niet de meest gunstige studiebekrachtiging wordt toegekend, met vermelding van de organisatie van de beroepscommissie binnen, naargelang van het geval, de scholengemeenschap, de school of het centrum voor zover niet behorend tot een scholengemeenschap of Syntra Vlaanderen;
- 10° de lokale leefregels op materieel en immaterieel vlak, met inbegrip van:
 - a) de tucht- of andere maatregelen die ten aanzien van de leerling kunnen worden genomen bij regelschending. Met betrekking tot tuchtmaatregelen moeten eveneens worden vermeld:
 - 1) de regels inherent aan tuchtrechtspleging;
 - 2) de mogelijkheid voor de betrokken personen tot beroep tegen een beslissing tot definitieve uitsluiting, met overeenkomstige procedure en met vermelding van de organisatie van de beroepscommissie binnen, naargelang van het geval, de scholengemeenschap, de school of het centrum voor zover niet behorend tot een scholengemeenschap of Syntra Vlaanderen;
 - 3) de opvangregeling;
 - 4) de mogelijke school- of centrumuitschrijving;
 - b) de plicht voor de leerling om zich te onthouden van iedere daad van geweld, pesterij of ongewenst seksueel gedrag;
 - c) de afspraken met betrekking tot het decretaal aan scholen en centra opgelegde rookverbod, de controle op de naleving ervan en de sancties die opgelegd kunnen worden bij overtreding;
- 11° de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie;
- 12° de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring;
- 13° een engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over oudercontact, regelmatige aanwezigheid en spijbelbeleid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal.
- 14° de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school, tenzij de betrokken personen er zich expliciet tegen verzetten na, op hun verzoek, deze gegevens te hebben ingezien.

Met betrekking tot het positieve engagement van de betrokken personen ten aanzien van de onderwijstaal wordt alleszins vermeld dat leerlingen aangemoedigd worden om Nederlands te leren, maar kunnen andere bepalingen worden toegevoegd mits daarover een akkoord is bereikt in het bevoegde lokaal overlegplatform of, voor scholen

en centra gelegen in een gemeente waar geen lokaal overlegplatform is opgericht, mits daarover een akkoord is bereikt met ten minste twee derde van de scholen en centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs .

Met betrekking tot regelmatige aanwezigheid en spijbelbeleid wordt gewezen op de koppeling aan schooltoelagen en de mogelijkheid tot niet-toekenning of terugvordering ervan. Met betrekking tot regelmatige aanwezigheid en spijbelbeleid wordt bovendien in het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd ook vermeld dat de betrokken personen het principe van het voltijds engagement moeten naleven, wat enerzijds impliceert dat de leerling de gekozen opleiding daadwerkelijk en regelmatig volgt, behalve in geval van gewettigde afwezigheid, en anderzijds dat de leerling bereid is zich onvoorwaardelijk te schikken naar alle mogelijke maatregelen die door het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of Syntra Vlaanderen worden genomen om de component werkplekieren ononderbroken een zinvolle invulling te geven.”.

Art. V.6. Artikel 113 en 114 van dezelfde codex worden opgeheven.

Art. V.7. In deel III, titel 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 25 november 2011 en 8 juni 2012, wordt het opschrift van hoofdstuk 3 vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk 3. Toelatingsvoorwaarden, evaluatie en studiebekrachtiging.”.

Art. V.8. Aan artikel 115, eerste lid, van dezelfde codex wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“4° de samenstelling, de werking en de bevoegdheden van de klassenraad.”.

Art. V.9. Artikel 115/4 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt opgeheven.

Art. V.10. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt een artikel 115/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 115/6. §1. Leerlingenevaluatie strekt ertoe om na te gaan of de leerling in voldoende mate de doelstellingen, vastgelegd door of krachtens decreet- of regelgeving, heeft bereikt of nagestreefd, naargelang van het geval. De leerlingenevaluatie wordt, gespreid over het schooljaar of over de opleidingsduur, uitgevoerd door de klassenraad en resulteert in een beslissing over het al dan niet geslaagd zijn. Voor zover het regelmatige leerlingen en door de Vlaamse Gemeenschap erkende structuuronderdelen betreft, kennen, in aansluiting op de beslissingen van de klassenraad, de school- en centrubesturen de van rechtswege geldende studiebewijzen aan de betrokken leerlingen toe. De toekenning van die studiebewijzen kan noch bij verzuim door de betrokken personen van financiële verplichtingen noch om andere redenen, worden ingehouden.

§2. De school- en centrubesturen zijn bevoegd voor de regeling van het evaluatiestelsel.

In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering:

- 1° de organisatie van specifieke examens of andere evaluatieopdrachten opleggen;
- 2° de maximumduur bepalen van schorsing van lessen wegens examens, andere evaluatieopdrachten of evaluatiegebonden activiteiten;
- 3° bepalen onder welke voorwaarden een beslissing over het al dan niet geslaagd zijn, kan worden uitgesteld;
- 4° het slagen voor een structuuronderdeel afhankelijk stellen van het behalen van externe certificering. Onder externe certificering wordt verstaan: het toekennen aan leerlingen, voor zover ze geslaagd zijn voor bepaalde programmaonderdelen, van studiebewijzen die buiten de onderwijsregelgeving vallen en gerelateerd zijn aan beroepsuitoefeningvoorwaarden.

§3. Het evaluatieresultaat wordt aan de betrokken personen meegedeeld op de laatste les- of gelijkgestelde dag van hetzij het lopende schooljaar hetzij de opleiding, naargelang van het geval. Een latere mededeling kan uitsluitend als de beslissing tot stand komt na uitstel of na beroep. Als het evaluatieresultaat inhoudt dat aan de leerling niet de meest gunstige studiebekrachtiging wordt toegekend, waardoor beroep mogelijk wordt, dan gebeurt de mededeling schriftelijk door overhandiging tegen afgifte van ontvangstbewijs of bij aangetekende brief.

§4. Als het evaluatieresultaat inhoudt dat aan de leerling niet de meest gunstige studiebekrachtiging wordt toegekend, dan zal de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs aan de betrokken personen een schriftelijke motivering geven en een schriftelijke verwijzing naar de mogelijkheid tot beroep met overeenkomstige procedure.

§5. In afwijking van paragraaf 1 kennen de school- en centrumbesturen de van rechtswege geldende studiebewijzen eveneens toe in uitvoering van de beslissingen van beroepscommissies die worden genomen naar aanleiding van beroepen die door betrokken personen zijn ingediend.”.

Art. V.11. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt een artikel 122/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art.122/1. Leerlingen hebben recht op moederschapsverlof, naar rata van één week voor de vermoedelijke bevallingsdatum en negen weken na de effectieve bevalling. De schoolvakanties schorten dit verlof niet op. De uitoefening van dit recht doet geen afbreuk aan de hoedanigheid van regelmatige leerling.

Onder de voorwaarden als bedoeld in artikel 117, hebben desbetreffende leerlingen recht op tijdelijk onderwijs aan huis.”.

Art. V.12. Aan deel III, titel 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 25 november 2011 en 8 juni 2012, wordt een hoofdstuk 6 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 6. Toegang tot en verwerking van persoonsgegevens”.

Art. V.13. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 6, ingevoegd bij artikel V.12, een artikel 123/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/1. Bij verandering van onderwijsinstelling door een leerling worden tussen de betrokken onderwijsinstellingen leerlingengegevens overgedragen onder de volgende gezamenlijke voorwaarden:

1° de gegevens hebben enkel betrekking op leerlingenspecifieke onderwijsloopbanen; hieronder worden ook stimulerende, compenserende, remediërende, differentiërende, dispenserende of andere faciliterende maatregelen verstaan die werden getroffen;

2° de overdracht gebeurt enkel in het belang van de persoon op wie de onderwijsloopbaan betrekking heeft;

3° tenzij de regelgeving de overdracht verplicht stelt, gebeurt de overdracht niet indien de betrokken personen er zich expliciet tegen verzetten na, op hun verzoek, de gegevens te hebben ingezien.

Art. V.14. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 6, ingevoegd bij artikel V.12, een artikel 123/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/2. De betrokken personen hebben een inzagerecht in het leerlingendossier, waaronder het evaluatiedossier, dat wordt opgemaakt door de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of Syntra Vlaanderen. Bovendien hebben de betrokken personen ook recht op een kopie van alle documenten van het leerlingendossier, in voorkomend geval tegen de door de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen gevraagde vergoeding die is voorzien in het onderdeel “financiële bijdrageregeling” van het school- of centrumreglement. De betrokken personen hebben nooit toegang tot gegevens die louter betrekking hebben op derden.”.

Art. V.15. Aan deel III, titel 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 25 november 2011 en 8 juni 2012, wordt een hoofdstuk 7 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 7. Maatregelen bij schending van leefregels”.

Art. V.16. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 7, ingevoegd bij artikel V.15, een artikel 123/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/3. Tuchtmaatregelen worden genomen als de handelingen van de leerling de leefregels van de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen zodanig schenden dat ze een gevaar of ernstige belemmering vormen voor het normale onderwijs- of vormingsgebeuren of voor de fysieke of psychische integriteit en veiligheid van een of meer leden van de school- of centrumpopulatie of van personen waarmee de leerling in het kader van de component werkpleklerin of in het kader van een leerlingenstage in contact komt.

Bij schending van de leefregels die echter niet van aard is om tuchtmaatregelen te nemen, kunnen andere maatregelen worden genomen die de leerling bepaalde

voorzieningen ontzeggen of bepaalde verplichtingen opleggen. Die maatregelen kunnen niet raken aan het recht op opvang door de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en aan het recht op de studiebekräftiging, maar kunnen, onder meer, wel inhouden dat voor minder dan één lesdag het bijwonen van de gebruikelijke lessen of gelijkgestelde activiteiten door andere activiteiten wordt vervangen.”.

Art. V.17. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 7, ingevoegd bij artikel V.15, een artikel 123/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/4. Voor een tuchtdossier gelden de volgende regels, inherent aan tuchtrechtspleging:

- 1° de intentie tot een tuchtmaatregel en, in voorkomend geval, de voorafgaande preventieve schorsing worden aan de betrokken personen schriftelijk ter kennis gebracht;
- 2° de betrokken personen evenals de leerling, eventueel bijgestaan door een vertrouwenspersoon, worden gehoord;
- 3° elke genomen beslissing wordt schriftelijk gemotiveerd; bij definitieve uitsluiting wordt schriftelijk verwezen naar de mogelijkheid tot beroep met overeenkomstige procedure;
- 4° voordat de tuchtmaatregel van kracht wordt, wordt elke beslissing aan de betrokken personen schriftelijk ter kennis gebracht ;
- 5° er is geen mogelijkheid om tot collectieve uitsluitingen over te gaan waarbij in één beslissing meerdere leerlingen worden gevat;
- 6° de tuchtstraf moet in overeenstemming zijn met de ernst van de feiten;
- 7° de betrokken personen hebben inzage in het dossier van de leerling;
- 8° het tuchtdossier en de tuchtmaatregel zijn niet overdraagbaar naar een andere onderwijsinstelling.”.

Art. V.18. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 7, ingevoegd bij artikel V.15, een artikel 123/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/5. §1. De mogelijke tuchtmaatregelen in het secundair onderwijs zijn:

- 1° de tijdelijke uitsluiting: waarbij de leerling het recht wordt ontnomen om in de loop van het schooljaar het geheel van de vorming werkelijk en regelmatig te volgen en dit gedurende een periode van, naargelang van het geval, minimaal één lesdag en maximaal vijftien opeenvolgende lesdagen in de school of minimaal één kalenderdag en maximaal vijftien opeenvolgende kalenderdagen in het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs. Een nieuwe tijdelijke uitsluiting kan enkel na een nieuw feit;
- 2° de definitieve uitsluiting: waarbij de leerling het recht wordt ontnomen om vanaf een bepaalde datum het geheel van de vorming werkelijk en regelmatig verder te volgen in de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs.

§2. In afwachting van een eventuele tijdelijke of definitieve uitsluiting, kan de leerling preventief worden geschorst. Bij preventieve schorsing wordt de leerling het recht ontnomen om in de loop van het schooljaar het geheel van de vorming werkelijk en regelmatig te volgen en dit gedurende een periode van, naargelang van het geval,

minimaal één lesdag en maximaal acht opeenvolgende lesdagen in de school of minimaal één kalenderdag en maximaal acht opeenvolgende kalenderdagen in het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs.

§3. De bevoegdheid tot preventieve schorsing of tuchtmaatregelen ligt bij de directeur, of zijn afgevaardigde, van de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs waar de leerling is ingeschreven. Voorafgaand aan de beslissing tot definitieve uitsluiting, moet het advies van de klassenraad worden ingewonnen. In die klassenraad zetelt, met adviesbevoegdheid, een personeelslid van het begeleidend centrum voor leerlingenbegeleiding. Het advies van de klassenraad wordt in het tuchtdossier opgenomen.

Elk personeelslid uit het onderwijs is bevoegd tot het opleggen aan de leerling van andere maatregelen dan tuchtmaatregelen bij schending van leefregels, waaraan hij ingevolge zijn school- of centrumreglement is onderworpen, op een locatie waar dat personeelslid toezicht op de leerling uitoefent.

§4. Als de school samenwerkt met een andere school voor verstrekking van een deel van de vorming en de schending van leefregels, waaraan de leerling ingevolge zijn schoolreglement is onderworpen, zich in die andere school heeft voorgedaan, dan moet bij beslissing tot definitieve uitsluiting in de school worden bepaald of die uitsluiting ook betrekking heeft op die andere school.

Als aan de school een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs is verbonden, dan moet bij beslissing tot definitieve uitsluiting in de school worden bepaald of die uitsluiting ook betrekking heeft op het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, en vice versa.

§5. Bij elke preventieve schorsing of tuchtmaatregel die ingaat vóór de laatste les- of gelijkgestelde dag van het schooljaar, kunnen de betrokken personen een gemotiveerde vraag stellen tot opvang door de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs. Als op die vraag wordt ingegaan, dan maakt de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs afspraken met de betrokken personen en de leerling over de opvangvoorwaarden. Weigering van opvang moet door de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs schriftelijk worden gemotiveerd aan de betrokken personen.

§6. Als de tuchtmaatregel de definitieve uitsluiting behelst, dan gaat die in hetzij onmiddellijk, hetzij op 31 augustus van het lopende schooljaar dan wel, voor een opleiding die dan eindigt, op 31 januari van het lopende schooljaar. Een definitieve uitsluiting ingaand op die uiterlijke datum impliceert uitschrijving.

Als de definitieve uitsluiting ingaat vóór de datum, vermeld in het eerste lid, dan blijft de leerling ingeschreven tot op het ogenblik van inschrijving in een andere school of een ander centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs. Terwijl de inschrijving doorloopt, heeft de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs waar de leerling wordt uitgesloten de verantwoordelijkheid om, samen met het begeleidend centrum voor leerlingenbegeleiding, de leerling actief bij te staan in het zoeken naar een andere school of een ander centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs. Die zoekinspanningen zullen rekening houden met het criterium afstand ten

opzichte van de verblijfplaats van de leerling en zullen zich, in eerste instantie, richten op hetzelfde onderwijsnet en dezelfde opleiding als die waaruit de leerling komt.

In afwijking van het tweede lid, kan de school waar een leerling definitief wordt uitgesloten in de volgende gevallen uitschrijven:

- 1° vanaf de tiende lesdag die volgt op de dag dat de definitieve uitsluiting ingaat, eventueel na uitputting van de mogelijkheid tot beroep, voor zover de leerling op laatstbedoelde dag niet meer leerplichtig is;
- 2° als de betrokken personen blijken geven van manifeste onwil om op het aanbod van verandering van school in te gaan.

In afwijking van het tweede lid, kan het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs waar een leerling definitief wordt uitgesloten in de volgende gevallen uitschrijven:

- 1° vanaf de tiende kalenderdag die volgt op de dag dat de definitieve uitsluiting ingaat, eventueel na uitputting van de mogelijkheid tot beroep, voor zover de leerling op laatstbedoelde dag niet meer leerplichtig is;
- 2° als de betrokken personen blijken geven van manifeste onwil om op het aanbod van verandering van centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs in te gaan.”.

Art. V.19. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 7, ingevoegd bij artikel V.15, een artikel 123/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/6. §1. De mogelijke tuchtmaatregelen in de leertijd zijn:

- 1° de tijdelijke uitsluiting uit het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen: waarbij de leerling het recht wordt ontnomen om in de loop van het schooljaar gedurende een periode van minimaal één kalenderdag en maximaal vijftien opeenvolgende kalenderdagen het geheel van de theoretische vorming werkelijk en regelmatig te volgen in een bepaalde vestigingsplaats van het centrum. Een nieuwe tijdelijke uitsluiting kan enkel na een nieuw feit;
- 2° de definitieve uitsluiting uit het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen: waarbij de leerling het recht wordt ontnomen om vanaf een bepaalde datum het geheel van de theoretische vorming werkelijk en regelmatig te volgen in een bepaalde vestigingsplaats van het centrum;
- 3° de uitsluiting uit de leertijd: waarbij de leerling het recht wordt ontnomen om, met het oog op de praktijkopleiding, een erkende leerovereenkomst te behouden of te sluiten en om de bijbehorende theoretische vorming te volgen.

§2. In afwachting van een eventuele tijdelijke of definitieve uitsluiting, kan de leerling preventief worden geschorst. Bij preventieve schorsing wordt de leerling het recht ontnomen om in de loop van het schooljaar gedurende een periode van minimaal één kalenderdag en maximaal acht opeenvolgende kalenderdagen het geheel van de theoretische vorming werkelijk en regelmatig te volgen in een bepaalde vestigingsplaats van het centrum.

§3. In de leertijd ligt de bevoegdheid tot:

- 1° preventieve schorsing: bij de directeur-afgevaardigd bestuurder of zijn afgevaardigde.

2° tijdelijke of definitieve uitsluiting uit het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen: bij de directeur-afgevaardigd bestuurder of zijn afgevaardigde, na overleg met de leertrajectbegeleider van de leerling als vermeld in artikel 39 en 40 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen, zoals gewijzigd bij het decreet van 20 april 2012;

3° uitsluiting uit de leertijd: bij de praktijkcommissie als vermeld in artikel 13 tot en met 18 van hetzelfde decreet van 7 mei 2004, gewijzigd bij het decreet van 20 april 2012.”.

Art. V.20. Aan deel III, titel 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 25 november 2011 en 8 juni 2012, wordt een hoofdstuk 8 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 8. Beroepsmogelijkheden”.

Art. V.21. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 8, ingevoegd bij artikel V.20, een afdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 1. Beroep tegen beslissing tot definitieve uitsluiting uit een school, een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of een vestigingsplaats van een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen”.

Art. V.22. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 1, ingevoegd bij artikel V.21, een artikel 123/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/7. §1. De betrokken personen die oordelen dat een beslissing tot definitieve uitsluiting aangetast is door een schending van het recht, hebben toegang tot een beroepsprocedure. De organisatie van die procedure is vastgelegd in het school- of centrumreglement, met behoud van de toepassing van de bepalingen van deze afdeling.

De betrokken personen stellen het beroep in binnen een vervalttermijn van drie kalenderdagen, zaterdag, zondag, wettelijke en reglementaire feestdagen niet meegerekend, die ingaat op de dag na die waarop schriftelijk kennis werd gegeven van de beslissing. Het verzoekschrift wordt gedateerd en ondertekend en vermeldt ten minste het voorwerp van beroep met feitelijke omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren. Bij deze omschrijving kunnen overtuigingsstukken gevoegd worden.

Het beroep wordt behandeld door een beroepscommissie.

§2. De behandeling door een beroepscommissie als vermeld in §1, leidt tot:

1° hetzij de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid als:

- a) de termijn voor indiening van het beroep is overschreden;
- b) het beroep niet voldoet aan de vormvereisten opgenomen in decreet- of regelgeving of in het school- of centrumreglement;

2° hetzij een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt: de definitieve uitsluiting blijft gehandhaafd. Het school- of centrumbestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor deze beslissing van de beroepscommissie;
3° hetzij in het secundair onderwijs een beslissing die de klassenraad opnieuw een advies laat geven en de directeur of zijn afgevaardigde, die de oorspronkelijke beslissing heeft genomen, opnieuw over de definitieve uitsluiting laat beslissen;
4° hetzij in de leertijd een beslissing die het begeleidingsteam een advies laat geven en de directeur of zijn afgevaardigde die de oorspronkelijke beslissing heeft genomen, opnieuw over de definitieve uitsluiting laat beslissen.

§3. In het geval dat, na beslissing van de beroepscommissie, de klassenraad opnieuw een advies heeft gegeven of, in de leertijd, het begeleidingsteam een advies heeft gegeven, en de directeur of zijn afgevaardigde opnieuw een beslissing heeft genomen die er op neerkomt dat de definitieve uitsluiting van de leerling wordt gehandhaafd, wordt deze beslissing gemotiveerd en schriftelijk ter kennis gebracht aan de betrokken personen. Indien de betrokken personen blijven oordelen dat deze beslissing tot definitieve uitsluiting aangetast is door een schending van het recht, kunnen zij het beroep verderzetten mits toepassing van het in §1, tweede lid, gestelde.

Het beroep wordt alsdan terug behandeld door de beroepscommissie en leidt tot:

1° hetzij een beslissing die de uiteindelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt: de definitieve uitsluiting blijft gehandhaafd. Het school- of centrumbestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor deze beslissing van de beroepscommissie;
2° hetzij een beslissing die de uiteindelijke beslissing op gemotiveerde wijze vernietigt: de definitieve uitsluiting wordt ingetrokken. Het school- of centrumbestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor deze beslissing van de beroepscommissie.

§4. Het eindresultaat van de beroepsprocedure wordt aan de betrokken personen schriftelijk ter kennis gebracht binnen een vervalt termijn van tien kalenderdagen, zaterdag, zondag, wettelijke en reglementaire feestdagen niet meegerekend, die ingaat op de dag na die waarop ze het eerste beroep hebben ingesteld.

Bij overschrijding van deze vervalt termijn wordt de omstreden definitieve uitsluiting van rechtswege ingetrokken.”.

Art. V.23. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 1, ingevoegd bij artikel V.21, een artikel 123/8 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/8. §1. De beroepscommissie wordt opgericht binnen een van de volgende instanties:

1° binnen de scholengemeenschap, voor die scholen en centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs die tot een scholengemeenschap zijn toegetreden;
2° binnen de betrokken school of het betrokken centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, voor die scholen en centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs die niet tot een scholengemeenschap zijn toegetreden;
3° binnen Syntra Vlaanderen, voor de centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen.

§2. In het secundair onderwijs moet de samenstelling van de beroepscommissie aan de volgende voorwaarden voldoen:

1° de meerderheid bestaat uit leden van het bestuurspersoneel en het onderwijzend personeel:

a) hetzij van andere niet-campus-scholen of -centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs van de betrokken scholengemeenschap dan de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs waar tot uitsluiting werd beslist;

b) hetzij van andere niet-campus-scholen of -centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs van hetzelfde onderwijsnet als de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs waar tot uitsluiting werd beslist niet behoort tot een scholengemeenschap;

2° noch de persoon die de beslissing tot definitieve uitsluiting heeft genomen, noch een lid van de klassenraad die een advies over de definitieve uitsluiting heeft gegeven, kan in de beroepscommissie zetelen.

In de leertijd is de beroepscommissie samengesteld uit drie personeelsleden van niveau A van de regisseur Syntra Vlaanderen, vermeld in artikel 2, 7°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven verzelfstandigd agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen”, zoals gewijzigd bij het decreet van 20 april 2012. Noch de persoon die de beslissing tot definitieve uitsluiting heeft genomen, noch een lid van het begeleidingsteam dat een advies over de definitieve uitsluiting heeft gegeven, kan in de beroepscommissie zetelen.

§3. Elkeen die in de beroepscommissie zetelt, is aan discretieplicht onderworpen.

§4. De beroepscommissie hoort zowel de persoon die de omstreden beslissing heeft genomen als de betrokken personen en de leerling in kwestie.

§5. De beroepscommissie oordeelt of de genomen beslissing alleszins in overeenstemming is met:

1° de decretale en reglementaire onderwijsbepalingen;

2° het school- of centrumreglement;

§6. Het beroep schort de uitvoering van de beslissing tot uitsluiting niet op.

§7. Met inachtneming van de decretale bepalingen ter zake, bepaalt de scholengemeenschap, het school- of centrubestuur voor zover de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs niet tot een scholengemeenschap behoort of Syntra Vlaanderen, naargelang van het geval, de samenstelling en de werking van de beroepscommissie. Die samenstelling kan per te behandelen dossier verschillen.”.

Art. V.24. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 8, ingevoegd bij artikel V.20, een afdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 2. Beroep tegen beslissing tot uitsluiting uit de leertijd”.

Art. V.25. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel V.24, een artikel 123/9 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/9. Tegen de uitsluiting uit de leertijd kan beroep worden ingediend bij de praktijkcommissie vermeld in artikel 2, 13 tot en met 18 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen”, zoals gewijzigd bij het decreet van 20 april 2012. De Vlaamse Regering legt de beroepsprocedure vast.”.

Art. V.26. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 8, ingevoegd bij artikel V.20, een afdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3. Beroep tegen een evaluatiebeslissing”.

Art. V.27. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel V.26, een artikel 123/10 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/10. §1. De betrokken personen die oordelen dat een evaluatiebeslissing waardoor aan de leerling niet de meest gunstige studiebekrachtiging wordt toegekend, aangetast is door een schending van het recht, hebben toegang tot een gefaseerde beroepsprocedure. De organisatie van die procedure is vastgelegd in het school- of centrumreglement, met behoud van de toepassing van de bepalingen van deze afdeling.

De betrokken personen stellen het beroep in binnen een vervalttermijn van vijf kalenderdagen, zaterdag, zondag, wettelijke en reglementaire feestdagen niet meegerekend, die ingaat op de dag na die waarop schriftelijk kennis werd gegeven van de beslissing. Het verzoekschrift wordt gedateerd en ondertekend en vermeldt ten minste het voorwerp van beroep met feitelijke omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren. Bij deze omschrijving kunnen overtuigingsstukken gevoegd worden.

§2. In het secundair onderwijs beslist de directeur van de school of van het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs op basis van onderzoek van het verzoekschrift en, eventueel, na gesprek met de betrokken personen, om al dan niet de klassenraad bijeen te roepen om opnieuw een evaluatiebeslissing te nemen. De directeur neemt geen beslissing indien uit het gesprek zou volgen dat de betrokken personen het beroep intrekken. De directeur wijst evenwel het beroep gemotiveerd af op grond van onontvankelijkheid als:

- a) de termijn voor indiening van het beroep is overschreden;
- b) het beroep niet voldoet aan de vormvereisten opgenomen in decreet- of regelgeving of in het school- of centrumreglement;

De beslissing om de klassenraad niet opnieuw te laten samenkomen, de evaluatiebeslissing nadat de klassenraad wel opnieuw is samengekomen of de onontvankelijkheid van het beroep, wordt gemotiveerd en schriftelijk ter kennis gebracht aan de betrokken personen. Indien de betrokken personen blijven oordelen dat deze beslissing aangetast is door een schending van het recht, kunnen ze het beroep verderzetten mits toepassing van het in §1, tweede lid, gestelde, behoudens in geval van onontvankelijkheid.

Het beroep wordt alsdan behandeld door een beroepscommissie.

§3. In de leertijd beslist Syntra Vlaanderen op basis van onderzoek van het verzoekschrift en, eventueel, na gesprek met de betrokken personen, of de oorspronkelijke evaluatiebeslissing wordt gehandhaafd dan wel herzien. Syntra Vlaanderen neemt geen beslissing indien uit het gesprek zou volgen dat de betrokken personen het beroep intrekken.

De beslissing over het beroep wordt aan de betrokken personen schriftelijk ter kennis gebracht.

Indien Syntra Vlaanderen de oorspronkelijke evaluatiebeslissing niet herziert en de betrokken personen blijven oordelen dat deze beslissing aangetast is door een schending van het recht, kunnen zij het beroep verderzetten mits toepassing van het in §1, tweede lid, gestelde, behoudens in geval van onontvankelijkheid.

Het beroep wordt alsdan behandeld door de praktijkcommissie, vermeld in artikel 2, 13 tot en met 18 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen”, zoals gewijzigd bij het decreet van 20 april 2012, indien het beroep een evaluatiebeslissing over de beroepsgerichte vorming betreft. De Vlaamse Regering legt de beroepsprocedure vast.

Het beroep wordt alsdan behandeld door een beroepscommissie indien het een evaluatiebeslissing over de algemene vorming betreft.”.

Art. V.28. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel V.26, een artikel 123/11 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/11. §1. De behandeling door een beroepscommissie als vermeld in artikel 123/10, §2, leidt tot:

1° hetzij de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid als:

- a) de termijn voor indiening van het beroep is overschreden;
- b) het beroep niet voldoet aan de vormvereisten opgenomen in decreet- of regelgeving of in het school- of centrumreglement;

2° hetzij, al dan niet nadat de klassenraad opnieuw is samengekomen, een beslissing die de uiteindelijke evaluatiebeslissing van de klassenraad op gemotiveerde wijze bevestigt: de evaluatiebeslissing blijft gehandhaafd. Het school- of centrubestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor deze beslissing van de beroepscommissie;

3° hetzij, doch uitsluitend indien de klassenraad opnieuw is samengekomen, een beslissing die de uiteindelijke evaluatiebeslissing van de klassenraad op gemotiveerde wijze herziert: de evaluatiebeslissing wordt vervangen door een voor de leerling meer gunstige beslissing. Het school- of centrubestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor deze beslissing van de beroepscommissie;

4° hetzij, doch uitsluitend indien de klassenraad niet opnieuw is samengekomen, een beslissing om de klassenraad opnieuw te laten samenkomen.

Het resultaat wordt aan de betrokken personen schriftelijk ter kennis gebracht.

§2. In het geval dat, na beslissing van de beroepscommissie als vermeld in §1, de klassenraad opnieuw is samengekomen om een evaluatiebeslissing te nemen, wordt het resultaat aan de betrokken personen schriftelijk ter kennis gebracht. Indien door die beslissing aan de leerling alsnog niet de meest gunstige studiebekräftiging wordt toegekend en de betrokken personen blijven oordelen dat deze beslissing aangetast is door een schending van het recht, kunnen ze het beroep verderzetten mits toepassing van het in artikel 123/10, §1, tweede lid, gestelde.

Het beroep wordt alsdan terug behandeld door de beroepscommissie.

§3. De behandeling door de beroepscommissie als vermeld in §2, leidt tot:

1° hetzij de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid als:

- a) de termijn voor indiening van het beroep is overschreden;
- b) het beroep niet voldoet aan de vormvereisten opgenomen in decreet- of regelgeving of in het school- of centrumreglement;

2° hetzij een beslissing die de uiteindelijke evaluatiebeslissing van de klassenraad op gemotiveerde wijze bevestigt: de evaluatiebeslissing blijft gehandhaafd. Het school- of centrumbestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor deze beslissing van de beroepscommissie;

3° hetzij een beslissing die de uiteindelijke beslissing van de klassenraad op gemotiveerde wijze herziet: de evaluatiebeslissing wordt vervangen door een voor de leerling meer gunstige beslissing. Het school- of centrumbestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor deze beslissing van de beroepscommissie.

Het resultaat wordt aan de betrokken personen schriftelijk ter kennis gebracht.

§4. De behandeling door een beroepscommissie als vermeld in artikel 123/10, §3, vijfde lid, leidt tot:

1° hetzij de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid als:

- a) de termijn voor indiening van het beroep is overschreden;
- b) het beroep niet voldoet aan de vormvereisten opgenomen in decreet- of regelgeving of in het centrumreglement;

2° hetzij een beslissing die de evaluatiebeslissing van Syntra Vlaanderen op gemotiveerde wijze bevestigt: de evaluatiebeslissing blijft gehandhaafd;

3° hetzij een beslissing die de evaluatiebeslissing van Syntra Vlaanderen op gemotiveerde wijze herziet: de evaluatiebeslissing wordt vervangen door een voor de leerling meer gunstige beslissing.

Het resultaat wordt aan de betrokken personen schriftelijk ter kennis gebracht.”.

Art. V.29. Het evaluatieresultaat na beroepsprocedure wordt aan de betrokken personen schriftelijk ter kennis gebracht hetzij uiterlijk op 15 september, hetzij doch uitsluitend voor een opleiding die op 31 januari eindigt, uiterlijk op 15 maart daaropvolgend.

Bij overschrijding van deze datum wordt de omstreden evaluatiebeslissing van rechtswege vervangen door een evaluatiebeslissing waardoor aan de leerling de meest gunstige studiebekräftiging wordt toegekend.

Art. V.30. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel V.26, een artikel 123/13 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/13. §1. De beroepscommissie wordt opgericht binnen een van de volgende instanties:

- 1° binnen de scholengemeenschap, voor die scholen en centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs die tot een scholengemeenschap zijn toegetreden;
- 2° binnen de betrokken school of het betrokken centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, voor die scholen en centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs die niet tot een scholengemeenschap zijn toegetreden;
- 3° binnen Syntra Vlaanderen, voor de leertijd.

§2. In het secundair onderwijs moet de samenstelling van de beroepscommissie aan de volgende voorwaarden voldoen:

1° de meerderheid bestaat uit leden van het bestuurspersoneel en het onderwijzend personeel:

- a) hetzij van andere niet-campus-scholen of -centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs van de betrokken scholengemeenschap dan de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs waar de evaluatiebeslissing werd genomen;
- b) hetzij van andere niet-campus-scholen of -centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs van hetzelfde onderwijsnet als de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs waar de evaluatiebeslissing werd genomen niet behoort tot een scholengemeenschap;

2° noch de voorzitter noch een ander lid van de klassenraad die de evaluatiebeslissing heeft genomen, kan in de beroepscommissie zetelen.

In de leertijd is de beroepscommissie samengesteld uit drie personeelsleden van niveau A van de regisseur Syntra Vlaanderen, vermeld in artikel 2, 7°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen”, zoals gewijzigd bij het decreet van 20 april 2012. De persoon van Syntra Vlaanderen die de evaluatiebeslissing heeft genomen, kan niet in de beroepscommissie zetelen.

§3. Elkeen die in de beroepscommissie zetelt, is aan discretieplicht onderworpen.

§4 De beroepscommissie hoort zowel, naargelang van het geval, de klassenraad of de persoon van Syntra Vlaanderen die de omstreden beslissing heeft genomen als de betrokken personen en de leerling in kwestie.

§5. De beroepscommissie oordeelt of de genomen beslissing alleszins in overeenstemming is met:

- 1° de decretale en reglementaire onderwijsbepalingen;
- 2° het school- of centrumreglement;

§6. Met inachtneming van de decretale bepalingen ter zake, bepaalt de scholengemeenschap, het school- of centrubestuur voor zover de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs niet tot een scholengemeenschap behoort of Syntra Vlaanderen, naargelang van het geval, de samenstelling en de

werking van de beroepscommissie. Die samenstelling kan per te behandelen dossier verschillen.”.

Art. V.31. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel V.26, een artikel 123/14 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/14. Zolang een beroepsprocedure als vermeld in deze afdeling lopende is, heeft de leerling het recht om in de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen waar of waarvoor de betwiste evaluatiebeslissing is genomen, verder onderwijs te volgen alsof er geen nadelige beslissing was genomen.”.

Art. V.32. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 8, ingevoegd bij artikel V.20, een afdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 4. Beroep tegen andere beslissingen”.

Art. V.33. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel V.32, een artikel 123/15 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/15. Een scholengemeenschap of een school- of centrubestuur respectievelijk Syntra Vlaanderen is bevoegd om in het secundair onderwijs respectievelijk de leertijd eventuele beroepsmogelijkheden te voorzien ten aanzien van door de betrokken personen betwiste beslissingen andere dan beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie.”.

Art. V.34. In deel IV, titel 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 25 november 2011 en 29 juni 2012, wordt het opschrift van hoofdstuk 2 vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk 2. Diploma van secundair onderwijs”.

Art. V.35. Artikel 254 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011 en 29 juni 2012, wordt opgeheven.

Art. V.36. Artikel 255 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Hoofdstuk VI. Slotbepaling

Art. VI.1. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2014, met uitzondering van artikel III.3, III.15, III.16 en III.17 die in werking treden bij de eerstvolgende samenstelling van de raden na 1 september 2014.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

VOORONTWERP VAN DECREET

tot wijziging, wat betreft de schoolraad, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998
betreffende het gemeenschapsonderwijs
d.d. 29 maart 2013

**Voorontwerp van decreet tot wijziging, wat betreft de schoolraad, van het
bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs**

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Aan artikel 7, §1, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt :

“5° twee stemgerechtigde leden, aangeduid door de leerlingenraad. In het buitengewoon secundair onderwijs duidt de directeur in overleg met de pedagogische raad de leerlinggeleding in de schoolraad aan.”.

Art. 3. Dit decreet treedt in werking bij de eerstvolgende samenstelling van de schoolraden na 1 april 2013.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

Advies over de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en de participatie op school

Vlaamse Onderwijsraad
Kunstlaan 6 bus 6
BE-1210 Brussel
T +32 2 219 42 99
F +32 2 219 81 18
www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Adviesvrager: : Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel op 24 april 2013

Uitgebracht door de Algemene Raad op 30 mei 2013 met 23 stemmen voor en 3 onthoudingen. ACOD Onderwijs diende ten aanzien van het punt 2.2.3.1 een minderheidsstandpunt in. Vlaamse Scholierenkoepel, Gezinsbond en Minderhedenforum dienden ten aanzien van het punt 3.3.5 een minderheidsstandpunt in.

Voorbereiding: Het advies werd voorbereid door een werkgroep van de Algemene Raad, onder voorzitterschap van Marianne Coopman. De werkgroep kwam samen op 8 mei 2013 (focus op luik participatie). De adviesvraag werd vervolgens besproken in de Raad Basisonderwijs op 15 mei 2013 (focus op luik rechtspositie leerlingen basisonderwijs) en in de Raad Secundair Onderwijs op 16 mei 2013 (focus op luik rechtspositie leerlingen secundair onderwijs). De algemene werkgroep kwam een tweede keer samen voor afstemming en bespreking i.f.v. de eindredactie op 22 mei 2013.

Dossierbeheerder: Geertrui De Ruytter

INHOUD

1	SITUERING	75
2	MAATREGELEN BETREFFENDE DE PARTICIPATIE OP SCHOOL	75
2.1	ALGEMENE OPMERKINGEN	75
2.1.1	Het advies op eigen initiatief van 2011 als toetssteen	75
2.1.2	Aandacht voor verschillen in toepassingsgebied	75
2.2	ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING	76
2.2.1	Maatschappelijke opdracht: streven naar een representatieve samenstelling van de participatieorganen (art. 4 van het participatiedecreet – art. III.1 van voorontwerp)	76
2.2.2	De oprichting van een schoolraad (art. 8 van het participatiedecreet)	4
2.2.3	Samenstelling van de schoolraad	77
2.2.4	Opheffen van het onderscheid advies en overleg (art. 19 en 20 van het participatiedecreet – art. III.7 en III.8 van het voorontwerp)	79
2.2.5	Beslissing na overleg (art. 22 van het participatiedecreet – art. III.9 van het voorontwerp)	80
2.2.6	Het huishoudelijk reglement (art. 23 van het participatiedecreet – III.10 van het voorontwerp)	81
2.2.7	Voorzitterschap van de schoolraad (art. 24 van het participatiedecreet)	81
2.2.8	Tuchtsancties voor meningen geuit in uitoefening mandaat in participatieorgaan (art. 31 van het participatiedecreet)	81
2.2.9	Formele participatie op het niveau van de scholengemeenschappen (art. 35, 36 en 37 van het participatiedecreet – III.14 van het voorontwerp)	81
2.2.10	Verkiezbaarheid personeel in de pedagogische raad (art. 40 van het participatiedecreet – III.15 van het voorontwerp)	81
2.2.11	Schriftelijk advies door de onderliggende raden (art. 48 van het participatiedecreet – art. III.18 van het voorontwerp)	82
2.2.12	Opheffing decretale basis van het expertisecentrum (III.21 van het voorontwerp)	82
3	MAATREGELEN BETREFFENDE DE RECHTSPOSITIE VAN LEERLINGEN IN HET BASIS- EN SECUNDAIR ONDERWIJS	82
3.1	ENKELE PRINCIPES TER HERINNERING	82
3.1.1	Geen geïnstitutionaliseerd leerlingenstatuut	83
3.1.2	Gesitueerd binnen een ruimere onderwijskundige context	83

3.1.3 Evenwicht tussen centraal en lokaal niveau	83
3.2 ALGEMENE INLEIDENDE OPMERKINGEN BIJ DE BEPALINGEN ROND RECHTSPOSITIE	83
3.2.1 Titel van het voorontwerp van decreet	83
3.2.2 Toenemende juridisering	83
3.2.3 Systeemdwang vanuit andere onderwijsniveaus	84
3.2.4 Taalgebruik	84
3.3 NIVEAU-OVERSTIJGENDE AANDACHTSPUNTEN – THEMATISCH GECLUSTERD	84
3.3.1 Overdragen van leerlingengegevens tussen scholen (art. II.1 en art. V.13)	84
3.3.2 Inzage- en kopierecht in het leerlingendossier (art. II.5, art. V.5 en art. V. 14)	86
3.3.3 Uitbreiding schoolreglement in het algemeen	86
3.3.4 Tuchtmaatregelen en het concept preventieve schorsing	87
3.3.5 Beroepscommissie en beroepsprocedure	88
3.4 AANVULLENDE ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING VOOR HET SECUNDAIR ONDERWIJS	90
3.4.1 Definitie van 'schoolbestuur' (art. V.2)	90
3.4.2 Schoolreglement secundair onderwijs (art. V.5)	90
3.4.3 Leerlingenevaluatie (art. V.10)	91
3.4.4 Moederschapsverlof leerlingen (art. V.11)	92
3.4.5 Tuchtmaatregelen mogen niet leiden tot ontsetten uit functie in school- of leerlingenraad (art. V.16)	92
3.4.6 Opheffing artikelen over autonomie van de klassenraad (art. V.35 en V.36)	92
3.5 AANVULLENDE ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING VOOR HET BASISONDERWIJS	92
3.5.1 Plaats in het decreet basisonderwijs	92
3.5.2 Getuigschrift basisonderwijs uitgereikt in buitengewoon basisonderwijs?	93
4 WIJZIGINGEN AAN HET BIJZONDER DECREET VAN 14 JULI 1998 BETREFFENDE HET GEMEENSCHAPSONDERWIJS	93

1 Situering

De Vlor ontving op 24 april 2013 de vraag van minister Pascal Smet om advies te verstrekken over het voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school en over het voorontwerp van decreet tot wijziging, wat betreft de schoolraad, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs.

De termijn waarbinnen dit advies moest worden uitgebracht ervaart de Vlor als te krap om de achterban te kunnen raadplegen. De maatschappelijke relevantie, de reikwijdte, het toepassingsgebied en de techniciteit van dit voorontwerp van decreet, hebben implicaties voor opzet, diepgang en doorlooptijd van de adviesprocedure en maken volgens de Vlor een langere adviestermijn verantwoord.

Het advies bestaat uit drie delen. Een eerste deel (2) gaat over de maatregelen betreffende participatie op school. Het tweede deel (3) omvat het advies over de maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in basis- en secundair onderwijs. In punt 4 spreekt de Vlor zich uit over de wijziging voorgesteld aan het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs.

2 Maatregelen betreffende de participatie op school

2.1 Algemene opmerkingen

2.1.1 Het advies op eigen initiatief van 2011 als toetssteen

In de Memorie van toelichting van dit voorontwerp van decreet noemt de decreetgever verschillende bronnen voor de bijstellingen van de maatregelen betreffende participatie op school. Een daarvan is het advies dat de Vlor op eigen initiatief uitbracht op 26 mei 2011 over participatie op school.¹ In dat advies bereikten de verschillende geledingen van de Vlor een verregaande consensus over enkele wenselijke bijstellingen van het participatiedecreet van 2004.² Bij de beoordeling van de maatregelen die de overheid nu voorstelt, zal de Vlor zoveel mogelijk dat eerdere advies als toetssteen gebruiken. Dat betekent dus dat de Vlor in grote lijnen de standpunten ingenomen in 2011 handhaaft.

2.1.2 Aandacht voor verschillen in toepassingsgebied

De raad vestigt er de aandacht op dat heel wat van de bepalingen over de participatieorganen, in het bijzonder over de schoolraad, niet voor alle geledingen op dezelfde manier juridisch van toepassing zijn (ook al delen alle geledingen de onderliggende principes ervan). Met name het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, is wat de samenstelling en de opdracht van de

¹ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over participatie op school](#), 26 mei 2011 (verder afgekort als 'participatiedecreet').

² Decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad, B.S. 06/08/2004

schoolraad gebonden door de regelgeving van het Bijzonder decreet betreffende het gemeenschapsonderwijs.³

2.2 Artikelsgewijze bespreking

Opmerking vooraf: om naar de artikelen te verwijzen gebruiken we waar mogelijk de artikelen uit voorontwerp van decreet waarover het advies handelt, aangeduid met Romeinse cijfers. Waar dat niet kan, verwijzen we naar de artikelen van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad (verder afgekort als 'participatiedecreet').

2.2.1 Maatschappelijke opdracht: streven naar een representatieve samenstelling van de participatieorganen (art. 4 van het participatiedecreet–art. III.1 van voorontwerp)

Art. III.1 van het voorontwerp stelt een uitbreiding voor van de maatschappelijke opdracht van de schoolgemeenschap door in punt 1° van art. 4 van het participatiedecreet het bevorderen van de organisatie en de werking van de participatieorganen te koppelen aan het streven naar een representatieve weergave van de schoolpopulatie in de samenstelling van die organen. De Vlor gaat akkoord met deze toevoeging, maar vraagt om het begrip 'bevorderen' i.p.v. streven te gebruiken en om aan 'de organisatie en de werking van de participatieorganen' ook nog 'de deelname aan' toe te voegen. Het artikel luidt dan: "1° de organisatie, de werking van **en de deelname aan** de participatieorganen te bevorderen en te ondersteunen, met inbegrip van het **bevorderen** van een representatieve weergave van de schoolpopulatie in de samenstelling van die organen".

De raad beklemtoont al langer dat er op het vlak van participatie meer aandacht nodig is voor kansengroepen. De raad vraagt in deze context ook aandacht voor personen met een functiebeperking. Om maatschappelijk kwetsbare groepen te betrekken, blijft het voeren van een actief beleid noodzakelijk. De concretisering van dat beleid moet lokaal gestalte gegeven worden, rekening houdend met de populatie en met de mogelijkheden die gecreëerd kunnen worden tijdens de samenstelling van de participatieorganen. De raad herhaalt hier het aandachtspunt uit het advies van 2011 dat participatie veel meer is dan de uitvoering van regels en dat er meer ruimte voor en erkenning van andere vormen van (informele) participatie nodig is (zie 2.2 en 2.6 van het advies van 2011).

2.2.2 De oprichting van een schoolraad (art. 8 van het participatiedecreet)

De overheid stelt geen wijzigingen voor aan artikel 8 van het participatiedecreet over de oprichting van een schoolraad. De Vlor stelt echter een inconsistentie vast: in de tweede alinea wordt verwezen naar art. 19 van het participatiedecreet dat echter in art. III.7 van het voorontwerp opgeheven wordt.

In dit artikel is ook nog sprake van 'inrichtende macht', wat niet in overeenstemming is met het gebruik van de term 'schoolbestuur' in de andere artikelen. Door heel de tekst heen moet de

³ Bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs, B.S.30/09/1998

coherentie van de terminologie onderzocht worden. De raad verwijst hier naar de definitie in art. 2 van het participatiedecreet.⁴

2.2.3 Samenstelling van de schoolraad

2.2.3.1 Lidmaatschap van directie en schoolbestuur (art. 10 van het participatiedecreet– art. III.2 van het voorontwerp)

In het advies van 2011 stelde de Vlor dat een positieve samenwerking tussen de schoolraad en de directeur van cruciaal belang is voor de kwaliteit van de participatie en vroeg om de directeur als lid op te nemen in de schoolraad. In de hier voorgestelde wijziging wordt wel voorzien dat de directeur (tenzij de schoolraad aangeeft afzonderlijk te willen vergaderen) van rechtswege de vergaderingen van de schoolraad bijwoont, maar formeel gezien is de directeur geen lid. De Vlor handhaaft zijn advies uit 2011 en vraagt om de directeur als lid op te nemen.

Voor het schoolbestuur vroeg de Vlor in 2011 dat een vertegenwoordiging van het schoolbestuur deel zou uitmaken van de schoolraad. In de nu voorgestelde wijziging kan het schoolbestuur zelf beslissen om de vergaderingen bij te wonen met raadgevende stem. Ook op dat punt handhaaft de raad het standpunt van 2011. Voor de goede werking dient het schoolbestuur, ofwel een gemandateerde vertegenwoordiger van het schoolbestuur, deel uit te maken van de schoolraad. Dat kan de directeur zijn indien deze gemandateerd is. Dat is afhankelijk van het net of het onderwijsniveau. Het desbetreffende lid moet de nodige informatie kunnen verschaffen of standpunten kunnen innemen die gedragen worden door het schoolbestuur.

Minderheidsstandpunt

M.b.t. de samenstelling van de schoolraad – lidmaatschap directie – schoolbestuur formuleert ACOD Onderwijs daarin gevolgd door een vertegenwoordiger van verkozen directies basisonderwijs volgend minderheidsstandpunt:

“Aangezien het participatiedecreet van toepassing is op alle netten (zowel gefinancierd als gesubsidieerd onderwijs) wensen wij voor al deze netten en dus ten gronde onze visie te geven over de uitbreiding van de schoolraad. Dat deze wijziging geen uitwerking kan hebben ten aanzien van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap omwille van het Bijzonder Decreet treden wij bij.

De schoolraad moet bestaan uit leden die nauw betrokken zijn bij het schoolgebeuren, dit zijn voor ons de ouders; de leerlingen en de leerkrachten. De directeur als spilfiguur moet de vergaderingen ook bijwonen om de visie van het bestuur te vertolken. Wij zien niet in waarom de bestaande regeling zou moeten gewijzigd worden, integendeel.

Door iemand van het schoolbestuur toe te voegen wordt de directeur, mogelijks, in de schaduw geplaatst en tot loutere uitvoerder gedegradeerd. Wij menen dat deze wijziging niet past in de opwaardering van de directeursfunctie. Voor ons is de directeur de verantwoordelijke die het schoolbeleid toelicht en van argumenten voorziet naar de schoolraad toe.

⁴ “inrichtende macht: zoals bedoeld in artikel 24, § 4, van de Grondwet. In het basisonderwijs wordt hiermee het schoolbestuur bedoeld. Indien de inrichtende macht aan de directeur bepaalde bevoegdheden delegeert dan wordt, voor wat deze bevoegdheden betreft, onder het begrip “inrichtende macht” de directeur verstaan”.

Door de leden van het schoolbestuur toe te voegen aan de schoolraad zal de verwarring die vandaag al bestaat tussen overleg in de schoolraad en onderhandelingen in het LOC enkel versterken. De leden van de schoolraad plegen overleg, de onderhandelingen zijn een exclusieve bevoegdheid voor de lokale comités. De aanwezigheid van een lid van het schoolbestuur zal het overleg in de schoolraad, doen opschuiven naar onderhandelingen omdat er een rechtstreekse dialoog ontstaat.

ACOD Onderwijs wenst de huidige samenstelling te behouden en is niet overtuigd van de meerwaarde van het voorstel van de overheid”.

2.2.3.2 Leerlingenafvaardiging in de schoolraad in het buitengewoon secundair onderwijs (art. 12 van het participatiedecreet – art. III.3 van het voorontwerp)

Waar het in het huidige decreet automatisch de inrichtende macht is die de afvaardiging van de buso-leerlingen bepaalt, voorziet de nu voorgestelde wijziging van het decreet dat dat enkel als ‘afwijking’ gebeurt en daarenboven gemotiveerd moet worden. De Vlor verwelkomt deze aanpassing als een valorisatie van de praktijk in een aantal buso-scholen waar leerlingenraden wel degelijk hun opdracht in de schoolraad waarmaken.

2.2.3.3 Maximale informatiedoorstroming tussen onderliggende raden en schoolraad (art. 12 van het participatiedecreet – art. III.3 van het voorontwerp)

De Vlor blijft erg bezorgd over het doorgeven van informatie en standpunten tussen leden van onderliggende raden en de schoolraad. De nieuwe regeling voorziet nu dat een pedagogische raad kan beslissen niet zelf iemand af te vaardigen naar de schoolraad. In dat geval kan het schoolbestuur verkiezingen organiseren. Vraag is dan hoe die verkozen afvaardiging zich verhoudt tot de eigen achterban. Eenzelfde bedenking kan gemaakt worden voor de ouderraad. De Vlor wil vermijden dat de band tussen een onderliggende raad en de afvaardiging voor die geleding in de schoolraad, te los wordt. Het Vlor-advies van 2011 maakte voor wat betreft de samenstelling van de afvaardiging naar de schoolraad een onderscheid tussen enerzijds de pedagogische raad en anderzijds de ouderraad en de leerlingenraad. In het nieuwe voorstel valt dat onderscheid weg. De Vlor vraagt de overheid om het advies van 2011 op dit punt te volgen en voor de afvaardiging van het personeel toch verplicht te werken via verkiezingen indien er meerdere kandidaten zijn dan het aantal vacante mandaten of als er geen pedagogische raad is. De Vlor gaat er wel mee akkoord om deze verplichting voor ouders en leerlingen te schrappen tenzij er geen ouderraad of leerlingenraad is (zie deel 7.2 van het Vlor-advies van 2011). In art. III.3 zou de tweede zin van het gewijzigde art. 12 dan als volgt geformuleerd kunnen worden: *“Als een ouderraad en of leerlingenraad ervoor opteert om geen gebruik te maken van hun recht om leden voor hun geleding in de schoolraad aan te duiden, of als er (ondanks inspanningen voor de oprichting ervan) geen ouderraad of leerlingenraad is, zal er voor de samenstelling van die geleding(en) een verkiezing plaatsvinden”*.

2.2.3.4 Verkozen van rechtswege (art. III.3, III.15, III.16, III.17 van het voorontwerp)

De artikelen III.3, III.15, III.16 en III.17 van het voorontwerp impliceren dat er in bepaalde gevallen toch verkiezingen moeten worden gehouden. Om planlast te vermijden stelt de raad voor dat het decreet in dit geval stelt: *“Indien er minder kandidaten zijn dan het aantal toe te wijzen mandaten of indien het aantal kandidaten gelijk is aan het aantal toe te wijzen mandaten, dan zijn de kandidaten die op de kandidatenlijst worden vermeld, van rechtswege verkozen en wordt de verkiezingsprocedure als beëindigd beschouwd.”*

2.2.3.5 Samenstelling jaarlijks bekijken (art. 14 van het participatiedecreet)

Art.14 van het participatiedecreet bepaalt dat de schoolraad om de vier jaar opnieuw samengesteld wordt. Dit artikel wordt nu niet gewijzigd. In zijn advies uit 2011 vroeg de Vlor naar een mogelijkheid voor ouders en leerlingen om hun afvaardiging naar de schoolraad jaarlijks te herbekijken. Er is immers een spanning tussen enerzijds het mandaat van vier jaar en anderzijds het feit dat ouders en leerlingen in veel gevallen vanuit een veel korter tijdsperspectief hun engagement voor de schoolraad kunnen aangaan.

De raad vraagt zich af of de zin ‘De schoolraad wordt om de 4 jaar opnieuw samengesteld’ wel nog zo relevant blijft wanneer het verplichte systeem van verkiezingen voor ouders en leerlingen wegvalt. De duur van de mandaten en de wijze van vervanging zou geregeld kunnen worden in het huishoudelijk reglement. De raad vindt dat er in elk geval wel een ankerpunt in de tijd nodig is waarop de samenstelling van alle raden herbekeken moet worden, los van wat er onderling via het huishoudelijk reglement is vastgelegd inzake vervangingen van leden.

2.2.4 Opheffen van het onderscheid advies en overleg (art. 19 en 20 van het participatiedecreet – art. III.7 en III.8 van het voorontwerp)

Door opheffing van art. 19 en art. 20 van het participatiedecreet schrapt de overheid de verplichte adviesbevoegdheid van de schoolraad over elk ontwerp van beslissing inzake een vast aantal topics (opgelist in art. 19 van het participatiedecreet). Deze opheffing sluit aan bij de vraag uit het Vlor-advies van 2011 om niet langer een onderscheid te maken tussen advies en overleg. Het opheffen van dat onderscheid kwam voort uit het concept van participatie dat de Vlor voorstelde. Participatie op school heeft voor de Vlor twee functies: de school krijgt (1) een klankbord om haar werking en nieuwe initiatieven aan af te toetsen en (2) een platform waar leerlingen, ouders, leerkrachten, vertegenwoordigers van de lokale gemeenschap, directie en inrichtende macht samen nieuwe ideeën en initiatieven kunnen ontwikkelen. Zeker de tweede functie staat haaks op de beleving van veel schoolraden die hun bevoegdheden beschouwen als een verplicht af te werken agenda met weinig ruimte voor eigen inbreng en accenten voor de leden.

Art. 21 van het participatiedecreet, dat de lijst van thema’s bevat waarover de inrichtende macht met de schoolraad moet overleggen, wordt nu via art. III.8 van het voorontwerp vervangen door een nieuw art. 21 waarin de overheid vasthoudt aan ‘verplicht overleg’ in de schoolraad over ieder ontwerp van beslissing inzake een vast aantal topics. Op dit punt volgt de overheid het eerdere Vlor-advies duidelijk niet. Op deze manier wordt het tweede deel van de aangehaalde definitie (die de Vlor hier handhaaft), in het voorontwerp minder sterk beklemtoond. De raad pleitte immers niet voor *verplicht* overleg, maar wel voor *recht op overleg* over een aantal thema’s: “In het concept dat de Vlor voorstaat, krijgen de vertegenwoordigers van de belanghebbenden bij de school het recht om over een aantal onderwerpen te overleggen met het schoolbestuur of de inrichtende macht en met de directeur. De onderliggende raden kunnen op basis van die lijst prioriteiten leggen en eigen initiatieven ontwikkelen. Om hen in staat te stellen prioriteiten te leggen, informeert het schoolbestuur of de inrichtende macht hen bij het begin van elk schooljaar over de initiatieven die het hieromtrent zal ontwikkelen” (p. 8).

Bovendien wordt de lijst van verplichte overlegthema’s via het nieuwe art. 21 sterk uitgebreid. In het algemeen leeft hier de vraag hoe ver de overheid hier mag in gaan.

ACOD Onderwijs vindt dat indien er een onderwerp aan bod komt uit deze lijst, er overleg moet zijn in de schoolraad (vernieuwingen, aanpassingen...). Alle items uit de lijst moeten niet elk jaar overlopen worden, enkel indien men er iets wil aan wijzigen. Overleg ziet ACOD Onderwijs hier ook wel in de geest van het advies op eigen initiatief van de Vlor van 2011 (zie verder in 2.2.5).

De Vlaamse scholierenkoepel en VCOV zijn wel sterk voorstander van de plicht van het schoolbestuur om overleg/advies te vragen aan de schoolraad over concreet afgelijnde en opgelijste thema's. Als participatie belangrijk geacht wordt, moeten de zaken zo duidelijk mogelijk geformuleerd worden. Naast een kritisch adviesorgaan moet de schoolraad ook een dynamisch platform zijn waar de verschillende schoolactoren samen nieuwe ideeën en initiatieven kunnen ontwikkelen. Momenteel komt dit veel te weinig aan bod. Veel schoolraden kennen hun concrete bevoegdheden amper, beschouwen hun bevoegdheden als een verplicht af te werken agenda met weinig ruimte voor eigen inbreng en accenten van de leden. Daarom opteren de scholierenkoepel en VCOV om in het decreet een lijst van materies te behouden waarover de schoolraad moet adviseren/overleggen, maar ook in te schrijven dat de schoolraad op basis van die lijst eigen prioriteiten kan leggen en daarnaast uitdrukkelijk te behouden dat de schoolraad eigen initiatieven kan ontwikkelen (cf. het nieuwe art. 22 waarin duidelijk staat dat de schoolraad kan afzien van het recht op overleg - er is dus geen verplichting tot overleg enkel verplichting om de vraag te stellen). De scholierenkoepel en VCOV vragen dan wel om nog aan de lijst toe te voegen: GOK-beleid; duur en tijdstip van stage-activiteiten; jaarplanning extra-murosactiviteiten (indien niet in het schoolreglement); lijst van bijdragen (indien niet in het schoolreglement).

2.2.5 Beslissing na overleg (art. 22 van het participatiedecreet – art. III.9 van het voorontwerp)

De Vlor vraagt om in art. 22 van het participatiedecreet de terminologie 'akkoord/niet-akkoord' te herbekijken vanuit de geest van overleg zoals in het vorige advies van de Vlor gedefinieerd: "Overleg in het kader van participatie is volgens de Vlor een leerproces dat betrokkenheid, vertrouwen en draagvlak genereert voor de beslissingen die het schoolbestuur uiteindelijk neemt. Het is een open proces met ruimte en tijd om meningen uit te wisselen, aan gedeelde visies te bouwen en te leren omgaan met verschillen. Dat overleg moet altijd voorafgaan aan de beslissing van het schoolbestuur. Indien het niet uitmondt in een visie waarin alle geledingen van de participatieraad zich erkennen, mogen het standpunt en de bezwaren van diegenen die er anders over denken niet verloren gaan" (p. 9).

Conform de geest van het advies van 2011 is de Vlor tevreden over de toevoeging in het nieuwe art. 22 dat het schoolbestuur een gemotiveerde eindbeslissing neemt. De raad vraagt om hier nog aan toe te voegen dat bij de gemotiveerde eindbeslissing ook een terugkoppeling voorzien wordt naar de schoolraad, zonder evenwel extra planlast te creëren. Dat kan bijvoorbeeld door een mondelinge communicatie op een schoolraad waarop het bestuur de argumenten voor de beslissing toelicht.

Wat de termijn van 21 kalenderdagen betreft, vraagt de raad dat de decreettekst duidelijker zou aangeven wanneer de termijn precies van start gaat. Het voorontwerp van decreet is nu niet duidelijk genoeg over de bekendmaking van de overlegvraag. Ook over de modaliteiten van het afzien van overleg vraagt de raad meer duidelijkheid. De raad stelt daarom voor dat deze modaliteiten zouden worden vastgelegd in het huishoudelijk reglement.

2.2.6 Het huishoudelijk reglement (art. 23 van het participatiedecreet – III.10 van het voorontwerp)

Bij art. 23 van het participatiedecreet wil de Vlor nog toevoegen wat hij in het advies van 2011 in punt 7.3 stelde over de werking van de participatieorganen. Om maximale transparantie te garanderen over alle onderwerpen die besproken worden in de schoolraad en om de leden de kans te geven om hun standpunten af te toetsen in hun specifieke onderliggende raden, moeten zij alle informatie en documentatie tijdig ontvangen en moeten zij tijd en mogelijkheid krijgen om de vergaderingen van de schoolraad met hun onderliggende raad voor te bereiden. Daarom herhaalt de Vlor zijn vraag om in de regelgeving op te nemen dat de agenda's en de documenten van de schoolraad niet alleen overgemaakt worden aan de leden van de schoolraad maar ook aan de voorzitters van de onderliggende raden.

2.2.7 Voorzitterschap van de schoolraad (art. 24 van het participatiedecreet)

De Vlor vraagt om ook hier zijn eerder advies te volgen. Voor de betrokkenheid van de verschillende geledingen bij de schoolraad is het belangrijk dat het voorzitterschap wordt opgenomen door een vertegenwoordiger van een van de onderliggende raden (zie punt 7.2.8 van dat advies).

2.2.8 Tuchtsancties voor meningen geuit in uitoefening mandaat in participatieorgaan (art. 31 van het participatiedecreet)

Art. 31 van het participatiedecreet stelt dat personeelsleden en leerlingen die deel uitmaken van de schoolraad voor hun meningen geuit in de uitoefening van hun mandaat geen tuchtsancties kunnen oplopen. De Vlor vraagt om naast 'tuchtsanctie' hieraan toe te voegen 'gewone sancties (voor leerlingen)' en 'negatieve evaluatie (voor personeel)'.

2.2.9 Formele participatie op het niveau van de scholengemeenschappen (art. 35, 36 en 37 van het participatiedecreet – III.14 van het voorontwerp)

In verband met het wegvallen van de verplichting om een medezeggenschapscollege op te richten (art. 35 van het participatiedecreet gewijzigd via art. III.14 van het voorontwerp) pleit de raad er voor om de inwerkingtreding hiervan af te stemmen op de ingangsdatum van de nieuwe periode van scholengemeenschappen. De lopende periode van de scholengemeenschappen eindigt van rechtswege op 1 september 2014. Recent werden nieuwe medezeggenschapscolleges opgestart. Het niet-gewijzigde art. 37 van het participatiedecreet stelt dat de overeenkomst waarmee een medezeggenschapscollege wordt georganiseerd, geldt voor de duur van het mandaat van de betrokken schoolraden (dus tot 30 maart 2017). De nieuwe bepaling die de verplichting tot oprichting opheft, gaat in op 1 september 2014. Een medezeggenschapscollege zou zich – bij de start van de volgende periode van scholengemeenschappen vanaf 1 september 2014 – moeten kunnen ontbinden, indien blijkt dat geen enkele van de betrokken schoolraden vragende partij is voor de instandhouding ervan. De Vlor vraagt om deze mogelijkheid in de regelgeving te voorzien.

2.2.10 Verkiesbaarheid personeel in de pedagogische raad (art. 40 van het participatiedecreet – III.15 van het voorontwerp)

De Vlor vraagt om verder uit te klaren wie men bedoelt met 'alle personeelsleden'. In het advies van 2011 stelde de Vlor dat alle personeelsleden de kans moeten krijgen om deel uit te maken

van het pedagogisch platform. Dat betekent dus dat ook het ondersteunend of administratief personeel in de pedagogische raad kan zetelen. De raad vindt het wel erg belangrijk dat de bevoegdheden van de pedagogische raad duidelijk in verband staan met de definitie van overleg zoals hoger aangehaald bij 2.2.5. Het gaat in de pedagogische raad om andere bevoegdheden dan deze voorbehouden aan de (syndicale) onderhandeling in het lokaal onderhandelingscomité. Art. 2. 13° van het participatieraad definieert de pedagogische raad als ‘een door en uit het personeel van een school gekozen adviesorgaan, bevoegd voor pedagogische aangelegenheden’.

2.2.11 Schriftelijk advies door de onderliggende raden (art. 48 van het participatiedecreet – art. III.18 van het voorontwerp)

Indien de overheid het onderscheid tussen advies en overleg opheft, waarom is in dit artikel dan nog sprake van formeel ‘advies’? Consequenter zou zijn hier te spreken van ‘overleg op eigen initiatief’.

Verder vraagt de Vlor dat in het gewijzigde artikel 48 het woord ‘respectievelijk’ wordt toegevoegd: ‘De pedagogische raad, leerlingenraad en ouderraad kunnen op vraag van de schoolraad maar ook op eigen initiatief een schriftelijk advies uitbrengen over alle aangelegenheden die respectievelijk personeel, leerlingen of ouders aanbelangen’.

2.2.12 Opheffing decretaale basis van het expertisecentrum (III.21 van het voorontwerp)

De Vlor stelt vast dat de expertisecentra nu ook decretaal geschrapt worden en dat daarvoor gedeeltelijk ook budgettaire redenen worden aangehaald. Toch zijn er op het terrein nog veel noden aan ondersteuning die niet door de Vlaamse Scholierenkoepel ingelost kunnen worden binnen zijn huidige opdrachtschrijving: vragen over leerlingenparticipatie op klasniveau, leerlingenparticipatie in het basisonderwijs, vragen uit de lerarenopleidingen om studenten competenties inzake participatie bij te brengen, ... De Gezinsbond en het Minderhedenforum wijzen in deze context ook op de specifieke ondersteuningsnoden voor op het vlak van participatie van kwetsbare doelgroepen.

3 Maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs

3.1 Enkele principes ter herinnering

In februari 2007 bracht de Vlor op eigen initiatief een advies uit over de rechten en plichten van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs.⁵ Dat advies kwam er omdat de toenmalige minister een decreet leerlingenstatuut in het vooruitzicht had gesteld. Enkele van de principes die de Vlor toen naar voren schoof als basis om verder invulling te geven aan rechten en plichten van leerlingen, brengt de raad vandaag graag terug in herinnering.

⁵ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Secundair Onderwijs – Raad Basisonderwijs. [Advies over rechten en plichten van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs](#), 27-28 februari 2007.

3.1.1 Geen geïnstitutionaliseerd leerlingenstatuut

De raad vond het toen niet wenselijk dat de overheid een juridische tekst zou opstellen (decreet of besluit) waarin alle rechten en plichten van leerlingen exhaustief worden samengebracht. De raad oordeelde dat de bestaande rechtsregels terzake best blijven staan in de juridische context waarin ze nu voorkomen. Met dit voorontwerp van decreet volgt de overheid de piste om geen 'geïnstitutioniseerd leerlingenstatuut' (zie Memorie van Toelichting, p. 1) te creëren maar om via wijzigingen aan bestaande decreten nieuwe maatregelen toe te voegen.

3.1.2 Gesitueerd binnen een ruimere onderwijskundige context

In het advies van 2007 verdedigde de Vlor de idee dat een discussie over rechten en plichten van leerlingen altijd vanuit een ruimere onderwijskundige context bekeken moet worden en rekening moet houden met de uitwerking van de regelgeving op de dagelijkse omgang en relaties op school tussen al de betrokkenen. Ook dat principe blijft voor de raad vandaag een belangrijke toetssteen om de voorgestelde regelgeving te beoordelen.

3.1.3 Evenwicht tussen centraal en lokaal niveau

Verder vroeg de Vlor om ruimte te laten voor een goed evenwicht tussen de regelgeving op centraal niveau en die op het lokale niveau. Vooral het schoolreglement biedt elke school de gelegenheid om rechten en plichten op basis van haar autonomie en haar pedagogisch project in te kleuren. In de praktijk betekent dat een erkenning van de 'discretionaire bevoegdheid' van scholen. Deze bevoegdheid moet geconcretiseerd worden in overleg met alle betrokkenen, rekening houdend met de participatiegedachte (als een van de pijlers van het kinderrechtenverdrag). Dit principe speelt vandaag nog een rol om de hier voorgestelde centrale regelgeving te evalueren.

3.2 Algemene inleidende opmerkingen bij de bepalingen rond rechtspositie

3.2.1 Titel van het voorontwerp van decreet

De Vlor merkt op dat de term 'rechtspositie' in de titel van het voorontwerp van decreet ruimer is dan de inhoud van wat nu in het voorontwerp geregeld wordt. Zoals in het advies van 2007 al gesteld, omvat rechtspositie zowel rechten als plichten. Het decreet dat nu voorligt, betreft enkel rechten en is geen decretale verankering van plichten van leerlingen. De raad stelt voor om de titel van het decreet in die zin aan te passen en daarin niet langer naar 'rechtspositie' te verwijzen, waardoor de nadruk meer op rechten komt te liggen.

3.2.2 Toenemende juridisering

In de Memorie van Toelichting stelt de decreetgever uitdrukkelijk dat nieuwe maatregelen, noch in de feiten noch in de perceptie geassocieerd mogen worden met juridisering. De Vlor huldigt verder het principe dat goede afspraken en duidelijke spelregels de relaties tussen alle betrokken actoren ten goede komen. Ze vormen het startpunt voor goed onderwijs en een dialoog in de school. De raad vindt het belangrijk dat alle actoren daarin investeren. De raad oordeelt echter dat de voorgestelde wijzigingen aan het Decreet Basisonderwijs en aan de Codex Secundair Onderwijs net wel juridisering zullen induceren (zie ook verder bij artikelsgewijze bespreking).

3.2.3 Systeemdwang vanuit andere onderwijsniveaus

De Memorie van Toelichting stelt uitdrukkelijk dat de voorgestelde aanpassingen ('aanvullingen en verfijningen') aan het Decreet Basisonderwijs geïnspireerd zijn op de regelingen voor het secundair onderwijs. De raad vindt in de Memorie echter geen afdoende motivatie om de bestaande regelgeving van het basisonderwijs aan te passen en af te stemmen op de regelgeving van het secundair onderwijs (zie ook verder bij de artikelsgewijze bespreking).

3.2.4 Taalgebruik

De raad merkt op dat heel wat bepalingen in het voorontwerp heel technisch-juridisch geformuleerd zijn en dat de decreettekst anderzijds begrippen hanteert die onzorgvuldig of vaag gedefinieerd zijn (zie verder bij de artikelsgewijze bespreking).

3.3 Niveau-overstijgende aandachtspunten – thematisch geclusterd

Opmerking vooraf: bij de bespreking van de artikelen verwijzen we zoveel mogelijk naar de artikelen van het voorontwerp van decreet waarover dit advies gaat, aangeduid met Romeinse cijfers.

3.3.1 Overdragen van leerlingengegevens tussen scholen (art. II.1 en art. V.13)

Zowel voor het basisonderwijs (via art. II.1) als voor het secundair onderwijs (via art. V.13) wordt regelgeving toegevoegd m.b.t. het overdragen van leerlingengegevens tussen scholen n.a.v. schoolverandering. Nogal wat van de opmerkingen die de Vlor hierover maakt, hebben te maken met de nood aan conceptuele opheldering van enkele termen die gebruikt worden om het overdragen van leerlingengegevens te beschrijven of met ontbrekende informatie.

3.3.1.1 Onderscheid betrokkene – betrokken personen

Zowel in art. II.1 (voor basisonderwijs) als in art. V.13 (invoeging van art. 123/1 3° in Codex Secundair onderwijs) wordt verwezen naar 'de persoon op wie de onderwijsloopbaan betrekking heeft'. Beide artikelen voorzien ook in de mogelijkheid tot verzet tegen het overdragen van gegevens over die 'betrokkene'. Voor het basisonderwijs kan dat gebeuren door de 'ouders', voor het secundair onderwijs door de 'betrokken personen'. De raad wijst er hier echter op dat de minderjarige leerling, door het begrip 'betrokken personen' te gebruiken, minder rechten heeft dan bij gebruik van het begrip 'betrokkene' uit de Wet op de verwerking van persoonsgegevens. Art. 3 van de Codex Secundair Onderwijs definieert in 9° 'betrokken personen' immers als 'de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen of in rechte of in feite de minderjarige leerling onder hun bewaring hebben of de meerderjarige leerling zelf', terwijl onder 'betrokkene' moet worden begrepen 'de geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon waarop de persoonsgegevens betrekking hebben'. Voor het secundair onderwijs heeft dit concreet als gevolg dat een minderjarige (plus 12-jarige) zich – i.t.t. de Wet op de verwerking van persoonsgegevens – op basis van artikel V.13 niet kan verzetten tegen het doorgeven van gegevens die op hem betrekking hebben.

3.3.1.2 Overdragen van gegevens over 'leerlingspecifieke onderwijsloopbanen'

I.v.m. het overdragen van gegevens neemt de raad als algemeen uitgangspunt aan dat het in het belang is van leerlingen en ouders dat bij verandering van school relevante informatie overgedragen kan worden, maar dat het overdragen van informatie nooit mag verhinderen dat leerlingen bij verandering van school een nieuwe kans krijgen.

Vraag is dan wat 'relevante' informatie is. Het decreet spreekt over 'leerlingengegevens die betrekking hebben op leerlingenspecifieke onderwijsloopbanen' en koppelt dat aan 'stimulerende, compenserende, remediërende, differentiërende, dispenserende of andere faciliterende maatregelen' (verder afgekort als 'sticordi-maatregelen').

Wat de verwijzing naar sticordi-maatregelen betreft, vindt de raad dat het niet aan de overheid toekomt om een bepaalde aanpak voor het overdragen van gegevens vast te leggen. De raad vindt voor dat standpunt bevestiging in de Memorie van Toelichting waar de decreetgever zegt te waken over de wettelijk gewaarborgde pedagogische autonomie (p. 2). Daarenboven kan het decreet niet naar deze sticordi-maatregelen verwijzen gezien ze geen rechtsgrond hebben.

Om de inhoudelijke relevantie van leerlingengegevens te bepalen, beklemtoont de raad op de eerste plaats de professionaliteit van het lerarenteam als cruciaal voor een goede onderwijskundige/pedagogische inschatting van de relevantie van leerlingengegevens en voor een correcte formulering daarvan. Daarnaast biedt voor de Vlor het regelgevend kader inzake privacy een belangrijk richtsnoer. Dat kader bepaalt dat het verzamelen en verwerken van persoonsgegevens (overdragen van leerlingengegevens is een vorm van verwerking van persoonsgegevens) moet beantwoorden aan drie principes: transparantie, finaliteit, proportionaliteit.⁶ De raad vraagt om deze artikelen (II.1 ter wijziging van art. 31, 1° van Decreet Basisonderwijs en art. V.13 tot wijziging van 123/1, 1° van de Codex Secundair Onderwijs) te herformuleren conform deze opmerkingen.

3.3.1.3 Actieve toestemming of kans tot verzet?

Het nieuwe decreet voorziet dat de overdracht van leerlingengegevens automatisch gebeurt tenzij de ouders (voor het basisonderwijs) of de betrokken personen (voor het secundair onderwijs) zich daar expliciet tegen verzetten. Op die manier wil de decreetgever voor scholen de planlast vermijden die gepaard gaat met het vragen naar toestemming. Omdat de decreettekst op dit ogenblik nog niet duidelijk is over wat precies onder leerlingengegevens begrepen moet worden, is het voor de geledingen van de raad niet mogelijk om tegenover deze bepaling een standpunt in te nemen. Zo is het niet duidelijk of en hoe de concepten 'leerlingengegevens' en 'gegevens over leerlingenspecifieke onderwijsloopbanen' in relatie staan tot het 'leerlingendossier' (zie verder bij 3.3.2). Verder vraagt de raad meer duidelijkheid over het juridisch eigenaarschap van de leerlingengegevens om de bepalingen rond toestemming c.q. weigering door de ouders juridisch juist te stellen.

⁶ Wet van 8 december 1992 voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens: Art. 4. § 1. Persoonsgegevens dienen: 1° eerlijk en rechtmatig te worden verwerkt; 2° voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en niet verder te worden verwerkt op een wijze die, rekening houdend met alle relevante factoren, met name met de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden. 3° toereikend, terzake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt; 4° nauwkeurig te zijn en, zo nodig, te worden bijgewerkt; alle redelijke maatregelen dienen te worden getroffen om de gegevens die, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt, onnauwkeurig of onvolledig zijn, uit te wissen of te verbeteren;

3.3.2 Inzage- en kopierecht in het leerlingendossier (art. II.5, art. V.5 en art. V. 14)

Zowel voor het basisonderwijs in art. II.5 (11° toegevoegd aan § 3 van art. 37 van het Decreet basisonderwijs) als voor het secundair onderwijs via art. V.5 en via art. V.14 (invoeging van art. 123/2 in de Codex Secundair onderwijs) wordt het concept 'leerlingendossier' geïntroduceerd en gekoppeld aan 'evaluatie-documenten' of het 'evaluatie-dossier' die er deel van uitmaken. Via dit nieuwe decreet krijgen ouders of betrokken personen inzage- en kopierecht in dat leerlingendossier. De raad gaat akkoord met het principe dat ouders of betrokken personen het recht hebben te weten waarop een evaluatiebeslissing gebaseerd is. Deze informatie moet ook inzicht geven in de leerbegeleiding die de school of het centrum geboden heeft en over de mate waarin de school/het centrum de leerling ondersteund heeft in de schoolloopbaan. Maar de raad vindt de huidige decreettekst over 'leerlingendossier' juridisch nog onduidelijk. De tekst roept heel veel vragen op waarop verschillende geledingen eerst een antwoord willen vooraleer hun standpunt over inzage- en kopierecht te bepalen. De raad vraagt de overheid om het inzage- en kopierecht duidelijker te bepalen en daarbij met volgende vragen en opmerkingen rekening te houden:

- Wat is de relatie tussen leerlingendossier en evaluatie-documenten of -dossier?
- Wat is de relatie tussen leerlingendossier en leerlingengegevens?
- Volgens de raad is er geen juridische grond is voor het evaluatie-dossier in het basisonderwijs en vraagt de daarom dit begrip voor het basisonderwijs te schrappen. Het decreet basisonderwijs verwijst in art. 47 enkel in algemene termen naar het vastleggen in het schoolwerkplan van "de wijze waarop het leerproces van de leerlingen wordt beoordeeld en hoe daarover wordt gerapporteerd.
- I.v.m. toevoeging van 7° aan § 2 van art. 37 staat er in de Memorie van Toelichting: "De uitoefening van deze individuele rechten kan er nooit toe leiden dat inzage ontstaat in stukken die louter betrekking hebben op derden. Dit impliceert dat documenten die slaan op de leerlingengroep in zijn totaliteit, wel onder het inzage- en kopierecht ressorteren." Gaat het in deze laatste zin dan bijv. over puntenlijsten (is dat de totaliteit)? Omwille van de privacy van de leerlingen mogen dergelijke gegevens toch niet verspreid worden naar andere ouders? Wie zijn derden? Over welke documenten gaat het?
- De raad wijst op het feit dat inzage- en kopierecht in het 'leerlingendossier' niet voor alle netten op dezelfde manier juridisch verankerd kan worden. Schoolbesturen van het vrije net worden als bestuursinstantie beschouwd enkel voor die beslissingen die derden binden. Dat betekent dat enkel evaluatiegegevens onder de wet op openbaarheid van bestuur en dus onder inzage- én kopierecht vallen. Voor alle andere gegevens geldt hier qua juridische verankering alleen de wet op de verwerking van persoonsgegevens.

3.3.3 Uitbreiding schoolreglement in het algemeen

Zowel voor het basisonderwijs (toevoegingen aan art. 37 van het Decreet Basisonderwijs via art. II.5) als voor het secundair onderwijs (wijziging en uitbreiding van art. 112 van de Codex Secundair Onderwijs via art. V.5) zal het schoolreglement gevoelig uitgebreid worden. De raad twijfelt of het wenselijk is om al deze elementen via het schoolreglement op te nemen. De raad meent dat door de uitbreiding van het schoolreglement dit document nog meer dan nu soms al het geval is, een sterk formalistische en juridiserende rol krijgt. In het algemeen vraagt de raad dat de overheid voldoende zou stilstaan bij de implicaties van deze uitbreiding van het

schoolreglement. Er is zeker alertheid nodig voor het feit dat bij een niet-akkoord vanwege de ouders of betrokken personen de inschrijving van de leerling niet gerealiseerd wordt.

Vraag blijft ook hoe scholen al deze regels naar ouders en leerlingen best communiceren. De raad brengt hier zijn advies van 2007 over rechten en plichten van leerlingen in herinnering waar hij vraagt naar een compendium van rechten en plichten (incl. instrumenten en beroepsprocedures), opgesteld in een begrijpelijke taal en goed gestructureerd, en dat voor scholen een nuttig instrument kan zijn als inspiratiebron voor het schoolreglement en de jaarlijkse aanpassing daarvan (p. 4).

3.3.4 Tuchtmaatregelen en het concept preventieve schorsing

3.3.4.1 Concept preventieve schorsing

Zowel voor het basisonderwijs (in art. II.2 en art. II.3) als voor het secundair onderwijs (art. V.18 en V.19) voert het nieuwe decreet het concept 'preventieve schorsing' in. Rond het concept preventieve schorsing en de vastgelegde duurtijd leven nog veel vragen. Voor de raad moet het duidelijk zijn dat het hier *niet* gaat om een tuchtmaatregel maar *evenmin* over een gewone sanctie (andere dan tuchtmaatregel). De raad vindt het erg belangrijk dat het begrip helder wordt gedefinieerd en dat de invulling ervan aansluit bij de situaties waarvoor het bedoeld is, met name situaties waarin scholen heel snel een tuchtonderzoek moeten kunnen opstarten en tegelijk het niet-aanwezig zijn van betrokken leerlingen moeten kunnen afdwingen. De raad beklemtoont dat het hier gaat om uitzonderlijke situaties, bijvoorbeeld gevallen van agressie van een of meer leerlingen tegenover een leraar, waarin een onmiddellijke verwijdering noodzakelijk is om het normaal verloop van de lessen te vrijwaren. Waar bij andere sancties (dan tuchtmaatregelen) die de leerling bepaalde voorzieningen ontzeggen, het recht op opvang door de school wel absoluut moet gelden, vindt de raad dat voor hoger beschreven gevallen de school de vraag naar opvang gemotiveerd moet kunnen weigeren. Net om verwarring met andere sancties te vermijden, vraagt de raad om het concept van preventieve schorsing te herformuleren als een 'bewarende maatregel' en om bij die herformulering ook de timing te herbekijken. Bij de omschrijving en het bepalen van de maximale duur van deze maatregel zal het zaak zijn een evenwicht te vinden tussen de belangen en de rechten van de preventief geschorste leerling voor wie de periode best zo kort mogelijk gehouden wordt en de belangen van de school als organisatie die over de mogelijkheid moet beschikken een aantal procedurele stappen te zetten om de tuchtprocedure die gekoppeld wordt aan de preventieve schorsing af te ronden. In elk geval moet hier het principe van de 'redelijke termijn' gerespecteerd worden.

De raad vraagt om deze maatregelen niet van toepassing te maken op het basisonderwijs. De raad beschouwt deze procedure als te zwaarwichtig en niet in verhouding tot de praktijk van het basisonderwijs (zie ook hoger 3.2.3 de algemene opmerking over 'systeemdwang').

3.3.4.2 Tijdelijke uitsluiting

I.v.m. de tijdelijke uitsluiting stelt de raad voor om nog een onderscheid te maken tussen uitsluiting 'uit de school' en 'uit de lessen'. Dat maakt het mogelijk dat tijdens de tijdelijke uitsluiting uit de lessen nog op schoolniveau kan participeren (bijvoorbeeld het mandaat dat de leerling op schoolniveau uitoefent in de schoolraad of de leerlingenraad kan verder gezet worden, zie verder bij 3.4.5). Dan zou in artikel V.18 volgende aanpassing moeten gebeuren: "... waarbij de leerling het recht wordt ontnomen ... in de lessen en/of in de school of het centrum".

3.3.5 Beroepscommissie en beroepsprocedure

Zowel voor het basisonderwijs (in art. II.6 t/m II.9 en II.10 t/m II.13) als voor het secundair onderwijs (in art. V.21 t/m V.25 en V.26 t/m V.30) voorziet het nieuwe decreet een vrij analoge regelgeving voor de oprichting van een externe beroepscommissie en een beroepsprocedure tegen evaluatiebeslissingen en definitieve uitsluiting.

De Vlor formuleert volgende fundamentele opmerkingen tegen de beroepscommissies zoals hier voorgesteld.

3.3.5.1 Algemeen: risico op toenemende juridisering

Volgens de raad liggen in deze bepalingen veel kiemen voor juridisering. De wijze waarop het verloop van de procedure geformuleerd is, wekt alvast de indruk dat ouders (of betrokken personen) over de nodige juridische competenties moeten beschikken of de weg vinden naar een advocaat (zie bijvoorbeeld in art. II.11 of in art. V.22: '... oordelen dat een beslissing tot definitieve uitsluiting aangetast is door een schending van het recht ...'). De formulering geeft blijk van een sterk technisch-juridische benadering die in de alledaagse schoolpraktijk moeilijk haalbaar is.

3.3.5.2 Algemeen: nood aan neutrale beroepscommissie

De Vlor vindt het wenselijk dat ouders en leerlingen terecht kunnen bij een neutrale beroepscommissie in die situaties waarbij een intern beroep niet tot een bevredigende oplossing leidt en de dialoog tussen de betrokkenen vastloopt. De Vlor ziet de rol van dergelijke neutrale beroepscommissie echter enkel op het niveau van de procedure en niet op het niveau van de beslissing i.p.v. de klassenraad of de directeur (of zijn afgevaardigde).

3.3.5.3 Algemeen: geen beroepscommissie op het niveau van de scholengemeenschap

De Vlor vindt het niet wenselijk om de werking van dergelijke beroepscommissies te situeren op het niveau van de scholengemeenschap. Daar zijn verschillende argumenten voor. Het is deontologisch niet wenselijk dat leerkrachten (of directies) oordelen over het werk van andere leerkrachten (of directies). Verder creëert deze piste ongelijkheid tussen leerlingen omdat niet alle scholen deel uitmaken van een scholengemeenschap. Bovendien hebben scholengemeenschappen meestal geen rechtspersoonlijkheid. Voor het GO! is de bevoegdheid van zo'n beroepscommissie is al voorzien is op het niveau van de algemeen directeur.

3.3.5.4 Specifieke opmerkingen over de beroepsprocedure bij definitieve uitsluiting

De raad stelt vast dat de voorgestelde regelgeving de bevoegdheid van de huidige beroepscommissie inperkt. Op dit ogenblik kan in het geval van uitsluiting de beroepscommissie zelf een beslissing omzetten in een andere beslissing. Het werken in twee fasen leidt volgens de raad tot onnodig tijdverlies. De raad vindt het beter om het beroep direct bij de beroepscommissie in te dienen en de bevoegdheden van de (neutrale) commissie uit te breiden.

Zeker voor dossiers rond uitsluiting is de voorgestelde samenstelling van de beroepscommissie problematisch. Aan de ene kant stelt het nieuwe decreet dat elementen inzake tucht niet overgedragen mogen worden tussen scholen. Aan de andere kant zou er een commissie op het niveau van de scholengemeenschap, waarvan wellicht scholen deel uitmaken naar dewelke de leerling kan overstappen, het tuchtdossier behandelen.

3.3.5.5 Specifieke opmerkingen over de beroepsprocedure bij evaluatiebeslissingen

Het gaat om beroepscommissies die de beslissingen van de klassenraad of van de directeur (of zijn afgevaardigde) kunnen vernietigen en het schoolbestuur moet uiteindelijk de verantwoordelijkheid voor de beslissingen van de beroepscommissie aanvaarden. De raad houdt vast aan de centrale rol van de klassenraad als het autonoom professioneel orgaan dat beslissingen neemt over evaluaties. Het is niet wenselijk dat een beroepscommissie de beslissingsmacht overneemt, zoals het nieuwe decreet nu voorstelt.

Bij art. V.29 merkt de raad op dat bij het bepalen van de termijnen om de betrokken personen het evaluatieresultaat na beroepsprocedure schriftelijk ter kennis te geven, geen rekening gehouden is met het deeltijds beroepssecundair onderwijs waar studiebekrachtiging niet aan een termijn gebonden is.

De raad stoort zich aan de tweede alinea van dit zelfde art. V.29. Het gevolg dat de regelgeving geeft aan het overschrijden van een termijn, met name automatische toekenning van de meest gunstige studiebekrachtiging door het vervangen van de omstreden evaluatiebeslissing van rechtswege, is buiten proportie zwaar. Dat roept de vraag op hoe ernstig men de deliberatie van de klassenraad neemt. Hetzelfde bezwaar geldt voor art. V. 31 (‘alsof er geen nadelige beslissing is genomen’).

3.3.5.6 Alternatief voorstel voor de beroepscommissie en –procedure tegen beslissingen over evaluatie

De raad formuleert een alternatief voorstel voor het beroep tegen een evaluatiebeslissing: *“Een beroep tegen het niet uitreiken van een getuigschrift basisonderwijs of tegen een evaluatiebeslissing moet ingediend worden bij het schoolbestuur dat verantwoordelijk is voor de beslissing. Het bestuur moet het beroep behandelen en moet de argumenten van de ouders voorleggen aan de klassenraad die haar beslissing terug in overweging moet nemen. Bij de nieuwe beslissing moet de klassenraad antwoorden op de aangehaalde argumenten die door de ouders worden ingebracht. Dit is de enige mogelijkheid om de bepaling te respecteren dat de klassenraad autonoom beslist over het uitreiken van een getuigschrift basisonderwijs of over de evaluatie.*

De klassenraad kan haar oorspronkelijke beslissing handhaven of een nieuwe beslissing nemen. In beide gevallen moet ze schriftelijk motiveren.

Een beroepsprocedure waarbij een instantie buiten de school beslist over het uitreiken van een getuigschrift basisonderwijs of over de evaluatie is niet aanvaardbaar. Dergelijke commissie zou wel na het horen van de ouders en de school kunnen adviseren om de beslissing te heroverwegen en daar argumenten voor aanleveren.

Ook in dit alternatief moet gewaakt worden over de prestatie- en vakantieregeling van de personeelsleden”.

Minderheidsstandpunt

“De Vlaamse Scholierenkoepel, het Minderhedenforum en de Gezinsbond nemen t.a.v. de standpunten over de beroepscommissie en beroepsprocedure een minderheidsstandpunt in. Deze geledingen kunnen zich absoluut niet vinden in hetgeen nu in het advies staat. De

geledingen zijn van mening dat scholieren en hun ouders het recht hebben op een onafhankelijke beroepsprocedure en eindbeslissing na het ingestelde beroep.

De Vlaamse Scholierenkoepel, het Minderhedenforum en de Gezinsbond zijn ook geen voorstander van het voorgestelde alternatief van de Vlor en pleiten voor een onafhankelijke beroepsinstantie voor evaluatiebeslissingen en tuchtbeslissingen. De instantie mag zich niet op het niveau van de school of de scholengemeenschap situeren en moet netoverschrijdend zijn. Het is belangrijk dat ze laagdrempelig en daarmee kosteloos is. Daarbovenop moet de commissie in alle transparantie te werk gaan. De geledingen pleiten niet voor het volledig afschaffen van de interne beroepsprocedure op school, die de externe beroepsprocedure bij voorkeur kan voorafgaan”.

3.4 Aanvullende artikelsgewijze bespreking voor het secundair onderwijs

3.4.1 Definitie van ‘schoolbestuur’ (art. V.2)

Het wijzigingsdecreet hanteert een nieuwe definitie van ‘schoolbestuur’: “het orgaan dat voor de school de bestuurshandelingen verricht, overeenkomstig de door de wet, het decreet, het bijzonder decreet of de statuten toegewezen bevoegdheden”. Deze definitie wijkt af van de gangbare definitie die verwijst naar art. 24 van de Grondwet (“schoolbestuur: één of meerdere inrichtende machten zoals bedoeld in artikel 24, § 4, van de gecoördineerde Grondwet; dit is de rechtspersoon of de natuurlijke persoon die verantwoordelijk is voor één of meerdere scholen”). Men vraagt naar het motief voor deze wijziging.

3.4.2 Schoolreglement secundair onderwijs (art. V.5)

De raad is van oordeel dat de voorgestelde wijzigingen aan het schoolreglement (nieuwe artikel 112 van de Codex Secundair Onderwijs via V.5) tot meer juridisering zullen leiden (zie ook hoger 3.3.3). Specifiek voor het secundair onderwijs merkt de raad dit op bij punt 1° van nieuwe art. 112 waar in punt (a) ‘toelatingen’ als een van de basisprincipes m.b.t. leerlinggebonden materie wordt aangehaald. ‘Toelating’ is een heel breed begrip en toelatingsklassenraden nemen beslissingen in heel uiteenlopende dossiers (het kan gaan om toelating na een bepaalde datum, na een bepaalde leeftijd, voor leerlingen die uit het buitenland komen). De vraag is hoe je de principes hiervan kan opnemen in het schoolreglement zonder te raken aan de autonomie van de klassenraad.

Een ander opvallend voorbeeld is de toevoeging van punt 9° aan art. 112 (via V.5) over de organisatie van de leerlingenevaluatie. De raad twijfelt er niet aan dat rond leerlingenevaluatie duidelijke informatie nodig is voor leerlingen en ouders. Wanneer er over leerlingenevaluatie nieuwe bepalingen opgenomen worden in het schoolreglement, dan moet dat al doel hebben te leiden tot minder misverstanden en dus tot minder discussies over evaluaties. De raad twijfelt er wel aan of al de nu voorgestelde bijkomende bepalingen in het schoolreglement dit doel zullen dienen. Het nieuwe decreet verplicht de school (in ‘b’ van punt 9°) om tijdig te communiceren over studievorderingen van de leerling, de noodzakelijke remediëring, de tijdstippen van examens en andere evaluatieopdrachten, de vorm van examens en andere opdrachten, de te beheersen materies, de gewichten van dagelijks werk/examens/andere opdrachten ... In deze opsomming worden ook ‘evaluatiecriteria’ opgenomen. Het is voor de raad niet duidelijk wat de

specifieke betekenis is van 'evaluatiecriteria' in relatie tot de andere aangehaalde punten i.v.m. evalueren. De raad wijst er ook op dat via dit artikel in punt 7 van 9° b het werken met een gewichtenregeling als het ware opgelegd wordt, terwijl niet alle scholen dergelijk mathematisch model hanteren. Punt 7 wordt daarom beter aangepast door vooraan toe te voegen 'in voorkomend geval'.

De raad verdedigt hierbij het principe dat voor de precieze invulling van het schoolreglement de betrokken actoren de vrijheid moeten behouden om dat lokaal in te vullen en koppelt dit aan het feit dat het schoolreglement behoort tot de overlegmaterie van de schoolraad (zie hoger 2.2.4).

3.4.3 Leerlingenevaluatie (art. V.10)

3.4.3.1 Definitie van leerlingenevaluatie (art. V.10)

In het nieuwe voorstel wordt gesteld dat leerlingenevaluatie ertoe strekt 'om na te gaan of de leerling in voldoende mate de doelstellingen, vastgelegd door of krachtens decreet- of regelgeving, heeft bereikt of nagestreefd, naargelang van het geval'. Deze definitie wijkt af van Codex (in art. 254 van de Codex Secundair Onderwijs staat i.v.m. leerlingenevaluatie dat de delibererende klassenraad oordeelt of een regelmatige leerling in voldoende mate de doelstellingen die in het leerplan zijn opgenomen heeft bereikt om al dan niet te kunnen overgaan naar een volgend leerjaar en/of een van rechtswege geldend studiebewijs behaalt dat een bepaald civiel effect impliceert).

De Memorie van Toelichting van het voorontwerp verduidelijkt dat leerlingenevaluatie betrekking heeft 'op het nagaan of de leerling in voldoende mate de doelstellingen zoals vervat in een leerplan, een individueel handelingsplan of een opleidingsstructuur (+ competenties) leren en werken, heeft bereikt of nagestreefd, naargelang van het geval'. Verder maakt de Memorie nog een onderscheid tussen doelstellingen die de overheid minimaal oplegt (bijv. de eindtermen) en de 'uitbreidingsdoelstellingen van de onderwijsverstrekker'.

Volgens de raad is deze verwoording van art. 115/6 § 1 toegevoegd via V.10 ('doelstellingen, vastgelegd door of krachtens decreet- of regelgeving') niet correct om alle in de MvT genoemde doelstellingen te omvatten (leerplan, een individueel handelingsplan of een opleidingsstructuur (+ competenties) leren en werken).

3.4.3.2 Bevoegdheid Vlaamse Regering inzake regeling evaluatiestelsel (art. V.10)

In de Memorie van Toelichting wordt de bevoegdheid van de overheid om de organisatie van specifieke examens of andere evaluatieopdrachten op te leggen verantwoord vanuit de feitelijke praktijk rond de geïntegreerde proef. De formulering van 1° van § 2 van art. 115/6 (ingevoegd via art. V.10) maakt het echter mogelijk dat de overheid nog andere evaluatieopdrachten kan opleggen. Dat ervaart de raad als een aantasting van de pedagogische vrijheid. De raad verwijst hier naar zijn eerdere standpunten inzake externe certificering in vroegere adviezen waarin hij vasthield aan de autonomie van de onderwijsinstelling om een studiebewijs uit te reiken.⁷

⁷ Zie Vlor, Algemene Raad. [Advies over externe certificering in onderwijs](#), 25 juni 2009 en Vlor, Algemene Raad. [Advies over onderwijsdecreet XXII](#), 30 maart 2012.

3.4.3.3 Meedelen van evaluatieresultaten op de laatste lesdag (art. V.10)

De bepaling dat evaluatieresultaten pas op de laatste les- of gelijkgestelde dag meegedeeld mogen worden is volgens de raad niet werkbaar. De Vlor verwacht praktische problemen rond de organisatie van de oudercontacten en van de persoonlijke gesprekken met leerlingen aan het einde van het schooljaar. De raad vindt ook het indijken van het luxeverzuim aan het einde van het schooljaar geen voldoende argument, gezien de regelgeving nu zelfs voorziet dat het evaluatieresultaat bij aangetekende brief kan opgestuurd worden. De raad vraagt om dit artikel te schrappen.

3.4.4 Moederschapsverlof leerlingen (art. V.11)

De raad gaat akkoord met deze bepaling. De Memorie van Toelichting stelt dat het verlenen van vaderschapsverlof niet opportuun is en vraagt de scholen om erover te waken dat het principe van effectieve lesbijwoning maximaal wordt gevrijwaard. De raad vraagt echter voldoende aandacht voor feitelijke situaties waarin de moeder (bijvoorbeeld door ziekte) geen zorg kan dragen voor het kind en waarin de afwezigheid van de vader om die zorg op te nemen wel verantwoord is. De raad vraagt te onderzoeken of voor deze situaties aanvullende regelgeving mogelijk is.

3.4.5 Tuchtmaatregelen mogen niet leiden tot ontzetten uit functie in school- of leerlingenraad (art. V.16)

De raad vraagt om in het decreet nog op te nemen dat een leerling niet uit zijn/haar functie in de leerlingen- of schoolraad kan gezet worden als gevolg van een tuchtsanctie. Bij een schorsing kan deze leerling tijdelijk het mandaat niet uitoefenen maar hij/zij moet het terug kunnen opnemen na afloop van de schorsing. Wanneer binnen de tijdelijke uitsluiting nog een onderscheid gemaakt wordt tussen uitsluiting 'uit de school' en 'uit de lessen' (zie hoger 3.3.4.2) kan tijdens tijdelijke uitsluiting uit de lessen het mandaat dat de leerling op schoolniveau uitoefent, verder gezet worden.

3.4.6 Opheffing artikelen over autonomie van de klassenraad (art. V.35 en V.36)

Deze artikelen refereren aan de autonomie van de klassenraad. De artikelen gaan over bevoegdheid van klassenraad om 'aan de leerlingen de van rechtswege geldende studiebewijzen toe te kennen' en de bevoegdheid 'voor de uitreiking van het diploma van het secundair onderwijs'. De raad vraagt om in de Memorie van Toelichting duidelijk aan te geven welke de andere artikelen zijn die deze bevoegdheid van de klassenraad verankeren.

3.5 Aanvullende artikelsgewijze bespreking voor het basisonderwijs**3.5.1 Plaats in het decreet basisonderwijs**

De raad merkt op dat de toegevoegde titel van de extra onderafdeling 'Beroepsmogelijkheid tegen het niet verkrijgen van het getuigschrift basisonderwijs' beter thuishoort bij de regelgeving over het getuigschrift (Hfst 5 – afdeling 6) en dat men beter dezelfde terminologie gebruikt ('uitreiken' i.p.v. 'toekennen').

3.5.2 Getuigschrift basisonderwijs uitgereikt in buitengewoon basisonderwijs?

De raad vraagt om te verhelderen of en hoe de bepalingen over de beroepsprocedure tegen de beslissingen tot het niet-uitreiken van het getuigschrift in overeenstemming zijn met de controlerende rol die de inspectie hierbij speelt.

4 Wijzigingen aan het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs

Het GO! is voorstander van een afdwingbare plaats voor de leerlingen in de schoolraad, maar gaat niet akkoord met de juridische aanpak daarvan.

Mia Douterlungne
administrateur-generaal

Harry Martens
voorzitter

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

De heer Pascal Smet
Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en
Brussel
Koning Albert II - laan 15

1210 BRUSSEL

contactpersoon
Mieke Valcke
02/20 90 117

ons kenmerk
SERV_BR_20130521_decreetrechtspositie_mvlt

Brussel
21 mei 2013

Decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school en

Decreet tot wijziging, wat betreft de schoolraad, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs

Mijnheer de minister,

De SERV heeft uw adviesvraag met betrekking tot bovenvermeld decreet goed ontvangen. De SERV ziet af van advisering omwille van het beperkt sociaaleconomische karakter ervan.

Hoogachtend,

Pieter Kerremans
Administrateur-generaal

Ann Vermorgen
voorzitter

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Wetstraat 34-36 • 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11 • F +32 2 217 70 08 • info@serv.be • www.serv.be
Ondernemingsnummer 0216.754.913

ADVIES VAN HET VLAAMS AGENTSCHAP
VOOR ONDERNEMERSVORMING – SYNTRA VLAANDEREN

Vlaams Agentschap voor
Ondernemersvorming

SYNTRA Vlaanderen

De heer Pascal Smet
Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke
Kansen en Brussel
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15

1210 BRUSSEL

datum 24 mei 2013
contactpersoon Luc Neyens
e-mail Luc.neyens@syntravlaanderen.be

ons kenmerk DV/LN/AVDV/
dienst Regie en toezicht
telefoon 02 227 49 49

onderwerp Voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school
Voorontwerp van decreet tot wijziging wat betreft de schoolraad, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs.

Mijnheer de minister

In antwoord op uw schrijven van 24 april 2013 bezorg ik u als bijlage het advies van de raad van bestuur Syntra Vlaanderen betreffende het voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school en het voorontwerp van decreet tot wijziging wat betreft de schoolraad, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs

Met oprechte hoogachting

Dirk Vanderpoorten
Waarnemend gedelegeerd bestuurder

Kanselarijstraat 19 • 1000 Brussel • Tel. 02 227 63 93 • Fax 02 217 46 12 • info@syntravlaanderen.be • www.syntravlaanderen.be

ADVIES VAN DE RAAD VAN BESTUUR DD. 24 mei 2013

Betreft: Voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school
Voorontwerp van decreet tot wijziging wat betreft de schoolraad, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs.

Gezien dit uitsluitend het gemeenschapsonderwijs betreft, onthoudt de raad van bestuur zich van advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging wat betreft de schoolraad, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs.

M.b.t. het voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school formuleert de raad van bestuur volgend advies:

- De raad van bestuur adviseert volgende technische aanpassingen:

- Art. V. 22 – artikel 123/7 codex secundair onderwijs

De raad van bestuur adviseert om in het in te voegen artikel 123/7 codex secundair onderwijs:

- In §2, 4° de term 'directeur' te vervangen door de term 'directeur-afgevaardigd bestuurder';
- In §3 eerste lid de woorden 'directeur of zijn afgevaardigde' te vervangen door de woorden 'de directeur of de directeur-afgevaardigd bestuurder, naargelang het geval, of zijn afgevaardigde'.

- Art. V.25 – artikel 123/9 codex secundair onderwijs

De raad van bestuur adviseert om in het in te voegen artikel 123/9 codex secundair onderwijs 'vermeld in artikel 2, 13 tot en met 18' te vervangen door 'vermeld in artikel 13 tot en met 18'.

- Art.V.27 - artikel 123/10 codex secundair onderwijs

De raad van bestuur adviseert om in het in te voegen artikel 123/10. §3 van de codex secundair onderwijs :

- het eerste lid aan te vullen met volgende bepaling (dit naar analogie met §2 eerste lid) 'Syntra Vlaanderen wijst evenwel het beroep gemotiveerd af op grond van onontvankelijkheid als :
 - o de termijn voor indiening van het beroep is overschreden;
 - o het beroep niet voldoet aan de vormvereisten opgenomen in decreet-of regelgeving of in het centrumreglement.'
- in het vierde lid 'vermeld in artikel 2, 13 tot en met 18' te vervangen door 'vermeld in artikel 13 tot en met 18'.

M.b.t. artikel V.5 dat een artikel 112 betreffende de onderdelen van het centrumreglement in de codex secundair onderwijs invoegt, merkt de raad van bestuur op dat dit niet geheel in overeenstemming is met artikel V.13 dat een artikel 123/1 betreffende het overdragen van leerlingengegevens invoegt in de codex secundair onderwijs. Volgens het in te voegen artikel 123/1 van de codex secundair onderwijs kunnen de betrokken personen zich niet verzetten tegen de overdracht van leerlingengegevens die door de regelgeving verplicht wordt gesteld. Dit wordt best ook zo opgenomen in het in te voegen artikel 112 14° van de codex secundair onderwijs.

- M.b.t. artikel V.22 dat in de codex secundair onderwijs een artikel 123/7 betreffende de beroepsprocedure tegen een definitieve uitsluiting uit de vestigingsplaats van een centrum invoegt, merkt de raad van bestuur op dat de duur van deze beroepsprocedure uiterst kort is, zeker wanneer de beroepscommissie verplicht is om eerst nog het advies van het begeleidingsteam te vragen en de directeur-afgevaardigd bestuurder of zijn afgevaardigde die de oorspronkelijke beslissing heeft genomen de mogelijkheid te bieden om opnieuw over de definitieve uitsluiting te beslissen en de leerling bij handhaving van de oorspronkelijk genomen beslissing beslist om het beroep verder te zetten. De raad van bestuur adviseert om in dat geval opnieuw een termijn van 10 kalenderdagen te laten ingaan op de dag na die waarop het tweede beroep werd ingesteld.

De raad van bestuur wenst tot slot zijn appreciatie uit te drukken om in dit decreet bij de beroepsmogelijkheden tegen betwiste uitsluitingen en evaluatiebeslissingen rekening te houden met de eigenheid van de leertijd.

Dit advies werd eenparig gegeven.

Brussel, 24 mei 2013

Voor eensluidend verklaard,

Dirk Vanderpoorten
Waarnemend gedelegeerd bestuurder

PROTOCOL Nr. 567

houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden
in de vergaderingen van het overkoepelend onderhandelingscomité vrij gesubsidieerd onderwijs
op 1, 15 en 22 oktober, 12 en 28 november, 5 en 10 december 2013

OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS

Brussel, 20 december 2013

PROTOCOL nr.567 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD WERDEN IN DE VERGADERINGEN VAN HET OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS OP 1, 15 EN 22 OKTOBER, 12 EN 28 NOVEMBER, 5 EN 10 DECEMBER 2013

over

het voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school.

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. de hr. Pascal SMET, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel - voorzitter;
2. de hr. Kris PEETERS, minister-president van de Vlaamse Regering - ondervoorzitter;
3. de hr. Philippe MUYTERS, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport - lid;
4. de hr. Geert BOURGEOIS, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand - lid,

de afvaardiging van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:

1. **het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs**, vertegenwoordigd door:

mevr. Lieselot VANTUYCKOM, stafmedewerker VVKSO

de hr. Chris SMITS, secretaris-generaal VVKSO

de hr. Hugo RUYMBEKE, stafmedewerker VVKBaO

de hr. Marc VAN DEN BRANDE, secretaris-generaal VVKBaO

2. het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers, (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie, VOOP) vertegenwoordigd door:

mevr. Lieve VANSINTJAN, onderhandelaar

de hr. Frans DE COCK, onderhandelaar

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisatie, te weten:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

de hr. Raf DE WEERDT, algemeen secretaris

de hr. Georges ACHTEN, adjunct-algemeen secretaris

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde **voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school.**

De vertegenwoordigers van het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs (VSKO) onderschrijven een protocol van akkoord bij het voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school.

Het VSKO stelt vast dat de wijziging van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad zeer nauw aansluit bij het advies dat de Vlaamse Onderwijsraad op 26 mei 2011 op eigen initiatief heeft geformuleerd, en dat het VSKO volledig heeft onderschreven. De wijzigingen houden een verregaande versoepeling in van het huidige Participatiedecreet. Het VSKO vindt dat een goede zaak.

Met spijt merkt het VSKO wel op dat deze tendens zich niet doorzet in de decretale bepalingen die de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs in de toekomst zullen regelen. Het VSKO heeft niet de indruk dat de overheid de intentie, die ze op p. 2 van de memorie van toelichting uit, nl. dat ze zich ervoor wil hoeden dat, noch in de feiten noch in de beeldvorming, nieuwe maatregelen worden geassocieerd met "juridisering", heeft kunnen waarmaken, en wel integendeel. Het VSKO vreest net dat met deze regelgeving de juridisering zal toenemen.

Concreet voorbeeld hiervan voor het secundair onderwijs is de gevoelige uitbreiding van de onderdelen die een school- of centrumreglement minimaal moet bevatten. Het VSKO betwijfelt dat de nieuwe decretale bepaling, zoals de overheid verantwoordt in de memorie van toelichting, zo meer aansluit bij de inhoudelijke invulling van de huidige school- en centrumreglementen. Veeleer is hierin, vanuit een wantrouwen ten aanzien van scholen, een toenemende juridisering te herkennen. Zo rijst onder meer de vraag hoe scholen en centra tegemoet kunnen komen aan de verplichting om de basisprincipes van hun beleid met betrekking tot leerlinggebonden toelatingsen in het school- of centrumreglement op te nemen.

Tevens stelt het VSKO zich ernstige vragen bij de verplichte opname in het schoolreglement van de communicatieplicht van scholen en centra over de basisprincipes van hun beleid met betrekking tot leerlingenevaluatie. Het VSKO kan zich niet van de indruk ontdoen dat hiermee juridisering in de hand wordt gewerkt. De meerwaarde van een te algemene communicatie valt immers sterk te betwijfelen. Criteria die de klassenraad hanteert, kunnen enkel als richtsnoeren worden beschouwd. We verwijzen hiervoor naar RVS van 2 oktober 2007, nr.175.202, Schildermans. Ze kunnen de klassenraad nooit binden. Een klassenraad moet steeds t.a.v. elke leerling een individuele beslissing nemen die op basis van de elementen aanwezig in het dossier van de betrokken leerling gemotiveerd moet worden.

Het VSKO beschouwt, voor het basisonderwijs, de beroepsprocedure in geval van tucht en het niet uitreiken van het getuigschrift als veel te zwaarwichtig. Uit de praktijk blijkt dat deze procedures zelden tot nooit voorkomen. Aan de tuchtmaatregel of het niet uitreiken van het getuigschrift gaan vele gesprekken vooraf, waardoor de beslissing door de ouders over het algemeen aanvaard wordt. Het opnemen en het verder uitwerken van de beroepsprocedures in het schoolreglement betekent een grote uitbreiding ervan. Door de dikte van het schoolreglement merken de basisscholen dat de ouders het niet meer lezen alvorens ze hun kind op school inschrijven.

Overigens vindt het VSKO het geen goede evolutie dat het toegangsrecht tot leerlingengegevens zo gestipuleerd wordt dat op vraag van de betrokken personen dwingend inzage moet worden verleend in, toelichting kan worden gevraagd bij, of – in laatste orde – een kopie moet worden afgeleverd van de gevraagde leerlingengegevens. Het vrij onderwijs splitst de leerlingengegevens op in informatie ter ondersteuning van de klassenraadswerking enerzijds en, gegevens die verband houden met de begeleiding van de individuele leerling door de cel leerlingenbegeleiding anderzijds. In het eerste geval gaat het over bestuursdocumenten en is het Openbaarheidsdecreet dat op evenwaardige wijze recht geeft op inzage, uitleg en een kopie van de bedoelde gegevens, van toepassing. In het tweede geval is niet het voormelde Openbaarheidsdecreet, maar wel de Wet Verwerking Persoonsgegevens van toepassing dat in een recht op kennisneming voorziet. Het VSKO hecht veel waarde aan de autonomie van scholen om zelf de modaliteiten te bepalen waaronder de betrokkene kennis krijgt van de laatstgenoemde gegevens. Dat deze modaliteiten nu decretaal worden bepaald, dreigt in de toekomst, volgens het VSKO, tot veel juridisering aanleiding te geven. Het VSKO betreurt dit.

Evenzeer wil het VSKO zijn bezorgdheid uitdrukken over de ruime bevoegdheid die aan de Vlaamse Regering wordt gegeven om de organisatie van specifieke examens of andere evaluatieopdrachten aan secundaire scholen op te leggen. Niettegenstaande de memorie van toelichting nader expliciteert dat de Vlaamse regering slechts na grondig overleg en mits voldoende draagvlak bij de betrokken onderwijsinrichters, initiatieven zal nemen op basis van deze rechtsgrond, meent het VSKO dat dit een te verregaande inmenging van de

Vlaamse Regering toelaat. Het VSKO vindt dan ook dat een dergelijke bepaling niet strookt met het opzet van de overheid, vermeld op p. 2 van de memorie van toelichting, niets onverlet te laten om de wettelijk gewaarborgde pedagogische autonomie van de schoolbesturen niet aan te tasten.

Tegelijk wil het VSKO wel de inspanningen van de overheid erkennen om in de beroepsmogelijkheid tegen bestreden beslissingen van klassenraden de professionaliteit en de beroepsernst van die klassenraden te blijven honoreren. Hoewel de autonomie van klassenraden niet maximaal behouden blijft, erkent het VSKO dat klassenraden doorheen de beroepsprocedure een belangrijke stem blijven hebben.

Te betreuren is wel dat, wat betreft de samenstelling van de beroepscommissie, een lid van het schoolbestuur tot de "interne leden" moet worden gerekend. Vandaag hebben sommige schoolbesturen die verschillende scholen besturen of die bijvoorbeeld Vlaanderenbreed georganiseerd zijn, een bovenscholse beroepscommissie, bemand met leden van het schoolbestuur, die wel degelijk onafhankelijk kan oordelen. Dat zal in de toekomst echter niet meer kunnen.

Het Overleg kleine Onderwijsverstrekkers geeft een protocol van akkoord met het bovengenoemde voorontwerp maar wil toch een paar belangrijke kanttekeningen maken.

- De overheid heeft met dit decreet een aantal maatregelen willen inschrijven die de rechtspositie van de leerlingen (en hun ouders) versterkt. Het decreet focust daarbij sterk op meer transparantie in de schoolreglementen en op de verhaalrechten. De overheid beweert dat deze maatregelen in geen geval zullen bijdragen tot een toenemende **juridisering**. De kleine onderwijsverstrekkers vrezen voor het tegendeel.

Met het herformuleren van de orde- en tuchtmaatregelen en een ingewikkelde procedure bij betwistingen inzake de schoolresultaten (niet toekennen getuigschrift basisonderwijs en eindbeslissingen leerlingenevaluatie in het secundair onderwijs) worden zeker de rechten versterkt. Maar inherent zullen daarbij ook de verhaalmogelijkheden die procedureel aangevoerd kunnen worden, uitbreiden. Hun vrees is dan ook dat de juridisering niet zal afnemen maar zal versterkt worden.

Ze denken hier ook zo over omdat ze merken dat de verplichte vermeldingen in het schoolreglement in belangrijke mate toenemen. Ze verwijzen hier naar het standpunt van de Vlaamse Onderwijsraad in zijn advies van 30 mei 2013. Als voorbeeld geven ze de bepalingen over kopierechten van leerlingengegevens en de maatregelen inzake de bijhorende bijdrageregeling en de gevaren inzake afbreuk op rechten van privacy van derden.

- De scholen van de kleine onderwijsvertekkers hechten veel belang aan hun **pedagogische en organisatorische eigenheid** en willen maximaal de mogelijkheid behouden om de scholen uit te bouwen vanuit een eigen visie en

verantwoordelijkheid. Verplichte verantwoordingen in voorgeschreven procedures verhogen misschien de rechten van ouders en leerlingen, maar verkleinen ook het samenhorigheidsgevoel en het probleemoplossend vermogen binnen de school.

OKO is bevreesd voor het effect van deze nieuwe regelgeving op de onderwijspraktijk. OKO wil vermijden dat de indruk ontstaat dat scholen opgeroepen worden om vooral procedures vast te leggen en uit te voeren, en om hiertegen geen fouten te maken. Er wordt daardoor minder beroep gedaan op de verbeeldingskracht en het engagement in de scholen om soepel in te spelen op situaties die zich voordoen. Dit laatste vinden zij evenzeer essentiële kenmerken van een goede schoolorganisatie.

- In de memorie schrijft men als verantwoording voor deze maatregelen ter versterking van de rechtspositie van de leerling dat, naar vorm en inhoud, overeenstemming gezocht wordt met het actueel maatschappelijk en onderwijskundig model.

De maatregelen die nu worden getroffen raken de schoolwerking van iedere school en hun impact is dan ook groot. Als het de bedoeling is van de overheid om te gaan naar een gestroomlijnd onderwijskundig model, dan worden hier inderdaad veel vormelijke en inhoudelijke stappen voor gezet.

De kleine onderwijskoepels die zich verenigd hebben in het Overleg Kleine Onderwijsvertrekkers zijn de overtuiging toegedaan dat niet één enkel onderwijskundig model moet worden opgelegd aan alle scholen en dat de overheid zich heel terughoudend moet opstellen. OKO gelooft in de meerwaarde van organisatorische en pedagogische diversiteit in het onderwijslandschap.

ACOD Onderwijs onderschrijft een protocol van akkoord, met volgende tekst.

ACOD Onderwijs waardeert dat de overheid de initiële voorstellen voor een beroepscommissie verlaten heeft en tot een beter werkbaar en meer aanvaardbaar model gekomen is. De rol van de delibererende klassenraad wordt blijvend gehonoreerd, ook in de fase van het beroep. Daarnaast wordt vermeden dat door de timing personeelsleden tot diep in de zomervakantie zouden kunnen opgeroepen worden voor de beroepscommissie. De voorliggende procedure is duidelijker en transparanter dan het eerste voorstel van de overheid.

Daarnaast is het tevens positief dat de verhouding tussen de schoolraad en het lokaal comité duidelijker wordt afgebakend. Eerst is er overleg in de schoolraad (= verslag van standpunten) en vervolgens onderhandelingen in het lokaal comité (= protocol van akkoord of niet-akkoord). Dat de ouderraad - pedagogische raad - leerlingenraad niet noodzakelijk nog via verkiezingen worden samengesteld ervaren ze als een minpunt, maar dit doet niets af van hun globaal akkoord.

De voormelde afvaardiging van de overheid,

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:

- de Christelijke Onderwijscentrale (COC), vertegenwoordigd door:

mevr. Katrien CERPENTIER, nationaal secretaris COC

de hr. Koen VAN KERKHOVEN, nationaal secretaris COC

- het Christelijk Onderwijzersverbond (COV), vertegenwoordigd door:

mevr. Hilde LAVRYSEN, directeur COV

mevr. Marianne COOPMAN, algemeen secretaris COV

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door:

de hr. Wauter LEENKNECHT, secretaris

de hr. Marnix HEYNDRICKX, secretaris

hebben een gedeeltelijk akkoord bereikt over het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school.

De Christelijke Onderwijscentrale (COC) gaat akkoord met dit voorontwerp van decreet, maar gaat uitdrukkelijk niet akkoord met de artikelen II.10, art. III.17, III.18, III.19, V.4, V.9 en V.28. Dat betekent dat COC een protocol van gedeeltelijk akkoord afsluit.

1. Samenstelling van de beroepscommissie bij beroep tegen het niet verkrijgen van het getuigschrift basisonderwijs en tegen evaluatiebeslissingen in het secundair onderwijs (art. II.10 en art. V.28)

Voor COC kan het niet dat leden van de klassenraad die een betwiste beslissing namen, zetelen in de beroepscommissie die beslissingsbevoegdheid heeft. In de memorie van toelichting schrijft de overheid dat zij een beroepsorgaan voorziet dat *objectief* en *onafhankelijk* kan oordelen en dat in de maatschappelijke perceptie ervan *objectiviteit* en *onafhankelijkheid* aanwezig zijn. Indien de beroepscommissie voor de helft is samengesteld uit leden van de klassenraad, voldoet ze niet aan deze voorwaarden. Als de overheid van mening is dat ze de huidige regelgeving moet wijzigen om onder andere de onafhankelijkheid te garanderen, dan mag degene die recht zoekt op geen enkele manier het gevoel krijgen dat zijn zaak niet onafhankelijk en objectief onderzocht wordt.

2. Gebrek aan verkiezing (art. III.17, III.18, III.19)

Voor COC kan de hersamenstelling van een pedagogische raad, een leerlingenraad of een ouderraad enkel gebeuren aan de hand van verkiezingen. Dat de respectieve raden de wijze kunnen bepalen waarop ze voor de volgende mandaatperiode zullen worden samengesteld en dat elk personeelslid, elke leerling of elke ouder zich kandidaat kan stellen, biedt voor COC onvoldoende garanties op een democratisch proces. Het argument dat verkiezingen planlast kunnen veroorzaken, gaat niet op omdat een kiesreglement kan voorzien dat de kiesprocedure stopt wanneer er minder of even veel kandidaten zijn dan het aantal in te vullen mandaten.

3. Toenemende juridisering wordt in de hand gewerkt (art. V.4)

In het schoolreglement wordt de organisatie van de leerlingenevaluatie opgenomen. Om betwistingen zoveel mogelijk te vermijden, neemt de overheid maatregelen om 'een transparant communicatiebeleid over het evaluatiebeleid' op te leggen. In de memorie van toelichting staat dat de overheid er zich voor moet hoeden dat deze nieuwe maatregelen worden geassocieerd met 'juridisering'. Dat doet ze niet en bovendien wekt ze de indruk dat de verhouding tussen rechten en plichten voor leerlingen en ouders overhevelt naar het luik 'rechten'.

4. Opleggen van evaluatieopdrachten door de Vlaamse Regering (art. V.9)

In paragraaf 2 van artikel V.9 (1°) voorziet de overheid dat de Vlaamse Regering de organisatie van specifieke examens of andere evaluatieopdrachten kan opleggen. Dergelijke maatregelen zetten de poort open voor nieuwe initiatieven rond evaluatiepraktijken die scholen worden opgelegd en grijpen in op de pedagogische autonomie van de onderwijsverstrekkers. Als de overheid in de memorie van toelichting schrijft dat zulke nieuwe initiatieven niet gepland zijn, hoeft ze deze passage ook niet op te nemen in het voorontwerp van decreet.

Het Christelijk Onderwijzersverbond (COV) gaat akkoord met dit voorontwerp van decreet, maar gaat uitdrukkelijk niet akkoord met de artikelen II.9, II.10, II.13, art. III.17, III.18, III.19, V.4, V.9 en V.28. Dat betekent dat COV een protocol van gedeeltelijk akkoord afsluit.

1. Zwaarwichtige procedures

Het COV vindt dat de rechten op verdediging bij uitsluiting en betwistingen over beslissingen van klassenraden moeten gegarandeerd zijn. De overheid heeft er voor gekozen om zoveel mogelijk parallelle procedures uit te werken tussen het basisonderwijs en het secundair onderwijs. Dit resulteert in een decreet waar voor het basisonderwijs zeer zwaarwichtige procedures worden vastgelegd. Dit staat in wanverhouding met de situaties die zich voordoen en de bestaande pedagogische praktijken in het veld. De mogelijkheden tot preventieve schorsing, tijdelijke en definitieve uitsluiting die voorzien worden, staan in schril contrast met het gebrek aan bewijzen en duidelijke cases die zouden aantonen dat de bestaande regels onvoldoende zijn. De nieuwe procedures veroorzaken bijzonder veel onnodige planlast en werkdruk, daar waar die vermeden had kunnen worden.

2. Versterken van participatie

Inzake de hersamenstelling van een pedagogische raad, een leerlingenraad of een ouderaad heeft de overheid in haar doelstelling ervoor gekozen om zoveel mogelijk parallellen te trekken in de procedures inzake de samenstelling van schoolraad door ouders, leerlingen of leraren .

Voor het COV is de overheid voorbij gegaan aan de democratische logica dat voor de het team van personeelsleden een onmiddellijke verkiezing onder alle leden van het team het beleidsvoerend vermogen, in het bijzonder de participatie, kan versterken. Nu blijft de ruimte bestaan om te beslissen om geen vertegenwoordiging af te vaardigen naar de schoolraad. Een terugkoppelen van de schoolraad naar de onderliggende raden en de geledingen die ze vertegenwoordigen is niet gegarandeerd.

3. Toenemende juridisering wordt in de hand gewerkt

De overheid meent verschillende soorten beroepsprocedures te moeten invoeren omwille van de rechtszekerheid van de leerlingen en de ouders maar

doet dit op zulke wijze dat de regelgeving wordt gecompliceerd en een verdere juridisering in de hand gewerkt wordt.

In het schoolreglement wordt de organisatie van de leerlingenevaluatie opgenomen. Om betwistingen zoveel mogelijk te vermijden, neemt de overheid maatregelen om 'een transparant communicatiebeleid over het evaluatiebeleid op te leggen. In de memorie van toelichting staat dat de overheid er zich voor moet hoeden dat deze nieuwe maatregelen worden geassocieerd met 'juridisering'. Dat doet ze niet en bovendien wekt ze de indruk dat de verhouding tussen rechten en plichten voor leerlingen en ouders overhevelt naar het luik 'rechten'.

Met betrekking tot het voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school geeft het VSOA Onderwijs een protocol van akkoord, met uitzondering van artikel II. 10 en artikel V.28 - wat dus de facto neerkomt op een gedeeltelijke protocol van akkoord - en wenst dit als volgt te motiveren.

Samenstelling beroepscommissie (artikel II. 10 en artikel V.28)

Huns inziens dient een beroepscommissie, die in deze ook beslissingsbevoegdheid heeft, objectief en onafhankelijk te kunnen oordelen. Voor het VSOA Onderwijs is het dan ook uitgesloten, dat deze beroepscommissie zou samengesteld zijn uit de helft van de leden van die klassenraad die daarvoor de betwiste beslissing nam, omdat daardoor de objectiviteit en de onafhankelijkheid niet kunnen gegarandeerd worden.

Verder wenst het VSOA Onderwijs ook nog onderstaande doch niet onbelangrijke opmerking te maken.

In het geval een beroepsprocedure tegen 15 september van een bepaald jaar moet worden afgerond, dan is het huns inziens niet ondenkbaar dat hierdoor de voorafgaande vakantieperiode voor het betrokken onderwijspersoneel onder druk komt te staan en mogelijk zelfs in het gedrang wordt gebracht.

Voor het VSOA Onderwijs is het dan ook totaal onaanvaardbaar dat er als gevolg daarvan ook tijdens de desbetreffende vakantieperiode werkdruk zou ontstaan en al evenmin dat er daardoor een hypotheek kan worden gelegd op de vakantieregeling van het onderwijspersoneel.

Vervolg protocol nr. 567

Brussel,

20-12-2013

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

VOORZITTER,

Rascal SMET,
Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd,
Gelijke Kansen en Brussel

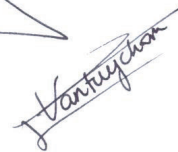
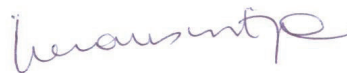
ONDERVOORZITTER,

Kris PEETERS,
minister-president van de Vlaamse
Regering

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VERENIGINGEN VAN DE INRICHTENDE
MACHTEN:Voor het Vlaams Secretariaat
van het Katholiek Onderwijs

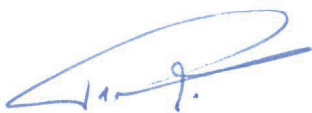
C. SMITS

Voor het Overleg Kleine Onderwijs-
verstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-
federatie, VOOP)

Vervolg protocol nr. 567

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

LID,

Philippe MUYTERS,
Vlaams minister van Financiën,
Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening
en Sport

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

Voor de Federatie van de Christelijke
Syndicaten der Openbare Diensten:

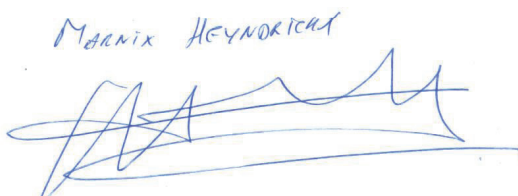

Geert BOURGEOIS,
Vlaams minister van Bestuurszaken,
Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt:

PROTOCOL Nr. 799

houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden
in de gemeenschappelijke vergaderingen van sectorcomité X
en van onderafdeling “Vlaamse Gemeenschap” van afdeling 2
van het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten
op 1, 15 en 22 oktober, 12 en 28 november, 5 en 10 december 2013

SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap)
en
COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE
OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 – Onderafdeling
"Vlaamse Gemeenschap".

Brussel, 20 december 2013

PROTOCOL nr. 799 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD WERDEN IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERINGEN VAN SECTORCOMITE X EN VAN ONDERAFDELING "VLAAMSE GEMEENSCHAP" VAN AFDELING 2 VAN HET COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN OP 1, 15 EN 22 OKTOBER, 12 EN 28 NOVEMBER, 5 EN 10 DECEMBER 2013

over

het voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school.

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. de hr. Kris PEETERS, minister-president van de Vlaamse Regering - voorzitter;
2. de hr. Pascal SMET, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel - ondervoorzitter;
3. de hr. Philippe MUYTERS, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport - lid;
4. de hr. Geert BOURGEOIS, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand - lid,

de afvaardiging van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap,
vertegenwoordigd door:

de hr. Marc SMETS, afdelingshoofd
de hr. Guido LIESSENS, adjunct van de directeur

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisatie, te weten:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

de hr. Raf DE WEERDT, algemeen secretaris

de hr. Georges ACHTEN, adjunct-algemeen secretaris

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school.

Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap gaat akkoord met het voorontwerp.

Het GO! is het eens met de uitgangpunten, die als evident worden ervaren. Minder duidelijk op dit ogenblik is wat de planlast voor de scholen zal zijn bij de uitvoering van het decreet.

Het decreet moet de juridisering tegengaan, onder meer door het regelen van interne beroepsprocedures. Door het naar de school toe brengen van een strikt juridisch denkkader, bestaat wel het risico dat de juridisering die de overheid wil tegengaan, precies in de hand wordt gewerkt. De praktijk zal uitwijzen of het beoogde resultaat wordt bereikt.

ACOD Onderwijs onderschrijft een protocol van akkoord, met volgende tekst.

ACOD Onderwijs waardeert dat de overheid de initiële voorstellen voor een beroepscommissie verlaten heeft en tot een beter werkbaar en meer aanvaardbaar model gekomen is. De rol van de delibererende klassenraad wordt blijvend gehonoreerd, ook in de fase van het beroep. Daarnaast wordt vermeden dat door de timing personeelsleden tot diep in de zomervakantie zouden kunnen opgeroepen worden voor de beroepscommissie. De voorliggende procedure is duidelijker en transparanter dan het eerste voorstel van de overheid.

Daarnaast is het tevens positief dat de verhouding tussen de schoolraad en het lokaal comité duidelijker wordt afgebakend. Eerst is er overleg in de schoolraad (= verslag van standpunten) en vervolgens onderhandelingen in het lokaal comité (= protocol van akkoord of niet-akkoord). Dat de ouderraad - pedagogische raad - leerlingenraad niet noodzakelijk nog via verkiezingen worden samengesteld ervaren ze als een minpunt, maar dit doet niets af van hun globaal akkoord.

De voormelde afvaardiging van de overheid,

de afvaardiging van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:

- het Onderwijssecretariaat voor Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door:

mevr. Ellen VAN DEN BLOCK, juridisch stafmedewerker

de hr. Bruno SAGAERT, pedagogisch adviseur

- het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen, vertegenwoordigd door:

de hr. Luc COPPIETERS, pedagogisch begeleider

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:

- de Christelijke Onderwijscentrale (COC), vertegenwoordigd door:

mevr. Katrien CERPENTIER, nationaal secretaris COC

de hr. Koen VAN KERKHOVEN, nationaal secretaris COC

- het Christelijk Onderwijzersverbond (COV), vertegenwoordigd door:

mevr. Hilde LAVRYSEN, directeur COV

mevr. Marianne COOPMAN, algemeen secretaris COV

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door:

de hr. Wauter LEENKNECHT, secretaris

de hr. Marnix HEYNDRICKX, secretaris

hebben een gedeeltelijk akkoord bereikt over het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school.

OVSG geeft een protocol van gedeeltelijk akkoord bij het voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school.

De overheid tracht via dit decreet een dubbele doelstelling te realiseren: de rechtsbescherming van de leerling in het onderwijs versterken en de participatie op school versoepelen. De rechtsbescherming van de leerling wordt versterkt door enerzijds aanpassingen aan de Vlaamse regelgeving en anderzijds door de thema's die in de lokale schoolreglementen moeten worden opgenomen uit te breiden.

In het ontwerp springen vooral de maatregelen rond het overdragen van leerlingengegevens tussen scholen en het beroep tegen evaluatiebeslissingen en definitieve uitsluiting in het oog.

Overdracht leerlingengegevens

OVSG vindt het noodzakelijk dat gegevens van leerlingen worden overgedragen om het onderwijsleer- en opvoedingsproces zo optimaal mogelijk te laten verlopen. De voorgestelde regelgeving laat evenwel te veel ruimte toe. Het overdragen van leerlingengegevens bij schoolverandering is een preciaire oefening die erin bestaat om 'nice-to-know' uit te sluiten en 'need-to-know' te faciliteren. De huidige formulering in het voorontwerp van decreet laat veel interpretatieruimte toe en veroorzaakt omwille van de niet-limitatieve overdracht mogelijk onduidelijkheid bij de lerende en/of zijn ouders.

Vooreerst moet verduidelijkt worden welke leerlingengegevens overgemaakt kunnen worden aan een andere school. Deze moeten gestoeld zijn op geobjectiveerde data (bv. toetsresultaten) en gevrijwaard worden van persoonlijke interpretaties van al wie betrokken is bij de leerling (leraren, zorg- en leerlingenbegeleiders).

Ten tweede moeten ouders geresponsabiliseerd worden over het belang van de overdracht van gegevens van hun kind naar een nieuwe school om de leer-, opvoedings- en studiebegeleiding zo optimaal mogelijk voort te zetten in de nieuwe school.

Gezien het ethisch en emancipatorisch belang voor de leerling en zijn ouders en gezien de mogelijke ongewenste impact van de niet-limitatieve overdracht van leerlingengegevens, is het essentieel dat de ouders/leerling uitdrukkelijk hun toestemming geven over de gegevens die over henzelf of over hun kind worden overgedragen.

Ten slotte lijkt het hun logisch dat de Privacy commissie over dit onderwerp een advies geeft.

Beroepscommissies

Het beroep tegen evaluatiebeslissingen in het secundair onderwijs wordt herwerkt. De overheid wil een beroepsorgaan creëren dat objectief en onafhankelijk kan oordelen. Daarvoor stelt ze een paritair samengestelde beroepscommissie voor die enerzijds bestaat uit externe leden en anderzijds uit leden die betrokken waren bij de oorspronkelijke beslissing.

OVSG meent dat in een beroepsprocedure naast de procedurele, eerder juridische, aspecten ook inhoudelijke, eerder pedagogische aspecten, moeten worden meegenomen. De overheid trachtte deze beide aspecten in een paritair samengestelde beroepscommissie te verenigen. Toch vinden ze dat op deze

manier de vooropgestelde onafhankelijkheid en objectiviteit in het gedrang komen. OVSG is van mening dat een volledig onafhankelijke beroepscommissie, waarin geen leden zitten die bij de initiële beslissing betrokken waren, een advies moet kunnen geven over zowel procedurele als inhoudelijke aspecten. Vervolgens behoort het tot de autonomie van de klassenraad, die verantwoordelijk is voor de pedagogische relatie met de leerling, om met dit advies aan de slag te gaan en eventueel de eerder genomen beslissing bij te sturen.

Een gelijkaardige beroepsprocedure wordt voorzien in het kader van het uitreiken van het getuigschrift basisonderwijs. OVSG vindt dit parallellisme met het secundair onderwijs overbodig. In het stedelijk en gemeentelijk basisonderwijs gaat het om een gering aantal beroepsprocedures. Ook vinden we dat de procedure voor het getuigschrift basisonderwijs ten laatste op 1 september afgerond moet zijn zodat leerlingen weten waar ze het volgende schooljaar kunnen starten.

Voor een beroep tegen definitieve uitsluiting kiest de overheid voor eenzelfde paritaire beroepscommissie. Een school gaat over tot definitieve uitsluiting naar aanleiding van een schending van de in het schoolreglement opgenomen leefregels. De pedagogische relatie speelt in dergelijke dossiers in principe niet. OVSG vraagt om dergelijke gevallen van beroep volledig onafhankelijk te laten behandelen en dus niet door een commissie die ook leden telt die bij de oorspronkelijke beslissing betrokken waren.

Schoolreglement secundair onderwijs

De thema's die verplicht in het schoolreglement moeten worden opgenomen, worden sterk uitgebreid. De overheid wenst dat het schoolreglement het communicatiemiddel bij uitstek wordt tussen de school en de ouders en leerlingen. Daarom wordt onder meer aan schoolbesturen gevraagd om bepaalde Vlaamse regelgeving over te nemen in het schoolreglement. Een schoolreglement is echter geen omzendbrief van alle regelgeving voor ouders en leerlingen. Een schoolreglement is een instrument waarin een schoolbestuur aanvullende regels, bovenop of meer specifiek dan de Vlaamse regelgeving, kan opnemen.

Door de vraag van de overheid om heel wat zaken vrij gedetailleerd in een schoolreglement op te nemen, zal in bepaalde gevallen per studierichting een apart schoolreglement nodig zijn. Dit leidt tot versnippering, meer kans op fouten en bovendien dikkere schoolreglementen. En dat terwijl het de afgelopen jaren de tendens was om de schoolreglementen tot de essentie te beperken om juridisering te vermijden. OVSG denkt dan ook dat het miskennen van de rol van een schoolreglement als aanvullend ten opzichte van Vlaamse en federale regelgeving en het vastleggen van complexe en gedetailleerde beroepsprocedures net tot meer juridisering zullen leiden.

Participatie op school

OVSG steunt de maatregelen die leiden tot een grotere deregulering en het optimaler inspelen op lokale onderwijsbehoeften. Het afschaffen van de verplichte verkiezingen sluit hierbij aan.

Door het vervangen van de (verplichte) adviesbevoegdheid door overlegbevoegdheid en de daarbij horende thema's moeten alle onderwerpen waarover een beslissing genomen moet worden voor overleg worden voorgelegd. De oplijsting maakt geen onderscheid meer tussen wat essentieel is en wat wenselijk is. Hierdoor wordt het besluitvormingsproces mogelijk vertraagd, zelfs gehypothekeerd. Om een voorbeeld te geven: als 'interne

kwaliteitszorg' een overlegbevoegdheid is, dan kan je weinig thema's bedenken die hier niet onder vallen. Of anders gesteld: alles waarover beslist moet worden, valt onder de omschrijving van interne kwaliteitszorg en bijgevolg moet over alles overlegd worden met de schoolraad.

Tot slot heeft OVSG er steeds voor geijverd dat zowel het schoolbestuur als de directeur van de school minstens met raadgevende stem deel uit maken van de schoolraad.

Voor het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen heeft dit decreet een aantal positieve en minder positieve elementen.

Wat de aanpassing van het participatiedecreet betreft:

- vinden ze de uitbreiding van de autonomie van de verschillende participatieraden een goede stap voorwaarts;
- vinden ze de rol die het schoolbestuur speelt bij deze raden voldoende;
- vinden ze een goede zaak dat er een voorwaarde verbonden wordt aan het medezeggenschapscollege.

Wat de aanpassingen aan de codex secundair onderwijs betreft:

- vinden ze het zwangerschapsverlof voor leerlingen een goede maatregel die de status van de zwangere leerling als regelmatige leerlinge duidelijker maakt en in een wettelijk kader giet.
- Provinciaal Onderwijs Vlaanderen is tevreden met de uitbreiding van autonomie in verband met de termijnen en de vastlegging van de begindatum voor de beroepsprocedures.

Algemeen zijn er echter een aantal punten waarbij Provinciaal Onderwijs Vlaanderen (ernstige) bedenkingen heeft.

- dit decreet leidt naar een nog grotere juridisering van enerzijds het schoolreglement en anderzijds het volledige onderwijs.
- tegelijkertijd vinden zij hierin veel rechten en weinig plichten voor de minderjarige leerling. Alle plichten hebben betrekking op de meerderjarige leerling of de ouders van minderjarige leerlingen.
- de hele regelgeving rond beroepscommissies lijkt hen een te overdreven maatregel omdat de huidige regeling binnen het provinciaal onderwijs perfect afgestemd is op het "onpartijdige" oordeel. De laatste 10 jaar is er geen enkele leerling van het provinciaal onderwijs naar de Raad van State gestapt omdat de 5 schoolbesturen toen stappen hebben gezet in de professionalisering van hun beroepscommissies.
- Provinciaal Onderwijs Vlaanderen betreurt de beknotting van de autonomie van de klassenraad door de beroepscommissie beslissingsbevoegdheid te geven in plaats van adviesbevoegdheid.
- Provinciaal Onderwijs Vlaanderen vraagt zich daarbij af of de "nieuwe" samenstelling van de beroepscommissie waarbij een deel

bestaat uit de oorspronkelijke personen die het oordeel geveld hebben, de toets van de Raad van State en de toets van onpartijdigheid door de ouders zal doorstaan.

Daarom geeft Provinciaal Onderwijs Vlaanderen een protocol van gedeeltelijk akkoord en een protocol van niet-akkoord in verband met de nieuwe reglementering rond de beroepsprocedures omdat dit voor onze schoolbesturen een stap achteruit is in plaats van vooruit.

De Christelijke Onderwijscentrale (COC) gaat akkoord met dit voorontwerp van decreet, maar gaat uitdrukkelijk niet akkoord met de artikelen II.10, art. III.17, III.18, III.19, V.4, V.9 en V.28. Dat betekent dat COC een protocol van gedeeltelijk akkoord afsluit.

1. Samenstelling van de beroepscommissie bij beroep tegen het niet verkrijgen van het getuigschrift basisonderwijs en tegen evaluatiebeslissingen in het secundair onderwijs (art. II.10 en art. V.28)

Voor COC kan het niet dat leden van de klassenraad die een betwiste beslissing namen, zetelen in de beroepscommissie die beslissingsbevoegdheid heeft. In de memorie van toelichting schrijft de overheid dat zij een beroepsorgaan voorziet dat *objectief* en *onafhankelijk* kan oordelen en dat in de maatschappelijke perceptie ervan *objectiviteit* en *onafhankelijkheid* aanwezig zijn. Indien de beroepscommissie voor de helft is samengesteld uit leden van de klassenraad, voldoet ze niet aan deze voorwaarden. Als de overheid van mening is dat ze de huidige regelgeving moet wijzigen om onder andere de onafhankelijkheid te garanderen, dan mag degene die recht zoekt op geen enkele manier het gevoel krijgen dat zijn zaak niet onafhankelijk en objectief onderzocht wordt.

2. Gebrek aan verkiezing (art. III.17, III.18, III.19)

Voor COC kan de hersamenstelling van een pedagogische raad, een leerlingenraad of een ouderraad enkel gebeuren aan de hand van verkiezingen. Dat de respectieve raden de wijze kunnen bepalen waarop ze voor de volgende mandaatperiode zullen worden samengesteld en dat elk personeelslid, elke leerling of elke ouder zich kandidaat kan stellen, biedt voor COC onvoldoende garanties op een democratisch proces. Het argument dat verkiezingen planlast kunnen veroorzaken, gaat niet op omdat een kiesreglement kan voorzien dat de kiesprocedure stopt wanneer er minder of even veel kandidaten zijn dan het aantal in te vullen mandaten.

3. Toenemende juridisering wordt in de hand gewerkt (art. V.4)

In het schoolreglement wordt de organisatie van de leerlingenevaluatie opgenomen. Om betwistingen zoveel mogelijk te vermijden, neemt de overheid maatregelen om 'een transparant communicatiebeleid over het evaluatiebeleid' op te leggen. In de memorie van toelichting staat dat de overheid er zich voor moet hoeden dat deze nieuwe maatregelen worden geassocieerd met 'juridisering'. Dat doet ze niet en bovendien wekt ze de indruk dat de verhouding tussen rechten en plichten voor leerlingen en ouders overhevelt naar het luik 'rechten'.

4. Opleggen van evaluatieopdrachten door de Vlaamse Regering (art. V.9)

In paragraaf 2 van artikel V.9 (1°) voorziet de overheid dat de Vlaamse Regering de organisatie van specifieke examens of andere evaluatieopdrachten kan opleggen. Dergelijke maatregelen zetten de poort open voor nieuwe initiatieven rond evaluatiepraktijken die scholen worden opgelegd en grijpen in op de pedagogische autonomie van de onderwijsverstrekkers. Als de overheid in de memorie van toelichting schrijft dat zulke nieuwe initiatieven niet gepland zijn, hoeft ze deze passage ook niet op te nemen in het voorontwerp van decreet.

Het Christelijk Onderwijzersverbond (COV) gaat akkoord met dit voorontwerp van decreet, maar gaat uitdrukkelijk niet akkoord met de artikelen II.9, II.10, II.13, art. III.17, III.18, III.19, V.4, V.9 en V.28. Dat betekent dat COV een protocol van gedeeltelijk akkoord afsluit.

1. Zwaarwichtige procedures

Het COV vindt dat de rechten op verdediging bij uitsluiting en betwistingen over beslissingen van klassenraden moeten gegarandeerd zijn. De overheid heeft er voor gekozen om zoveel mogelijk parallelle procedures uit te werken tussen het basisonderwijs en het secundair onderwijs. Dit resulteert in een decreet waar voor het basisonderwijs zeer zwaarwichtige procedures worden vastgelegd. Dit staat in wanverhouding met de situaties die zich voordoen en de bestaande pedagogische praktijken in het veld. De mogelijkheden tot preventieve schorsing, tijdelijke en definitieve uitsluiting die voorzien worden, staan in schril contrast met het gebrek aan bewijzen en duidelijke cases die zouden aantonen dat de bestaande regels onvoldoende zijn. De nieuwe procedures veroorzaken bijzonder veel onnodige planlast en werkdruk, daar waar die vermeden had kunnen worden.

2. Versterken van participatie

Inzake de hersamenstelling van een pedagogische raad, een leerlingenraad of een ouderraad heeft de overheid in haar doelstelling ervoor gekozen om zoveel mogelijk parallellen te trekken in de procedures inzake de samenstelling van schoolraad door ouders, leerlingen of leraren .

Voor het COV is de overheid voorbij gegaan aan de democratische logica dat voor de het team van personeelsleden een onmiddellijke verkiezing onder alle leden van het team het beleidsvoerend vermogen, in het bijzonder de participatie, kan versterken. Nu blijft de ruimte bestaan om te beslissen om geen vertegenwoordiging af te vaardigen naar de schoolraad. Een terugkoppelen van de schoolraad naar de onderliggende raden en de geledingen die ze vertegenwoordigen is niet gegarandeerd.

3. Toenemende juridisering wordt in de hand gewerkt

De overheid meent verschillende soorten beroepsprocedures te moeten invoeren omwille van de rechtszekerheid van de leerlingen en de ouders maar

doet dit op zulke wijze dat de regelgeving wordt gecompliceerd en een verdere juridisering in de hand gewerkt wordt.

In het schoolreglement wordt de organisatie van de leerlingenevaluatie opgenomen. Om betwistingen zoveel mogelijk te vermijden, neemt de overheid maatregelen om 'een transparant communicatiebeleid over het evaluatiebeleid' op te leggen. In de memorie van toelichting staat dat de overheid er zich voor moet hoeden dat deze nieuwe maatregelen worden geassocieerd met 'juridisering'. Dat doet ze niet en bovendien wekt ze de indruk dat de verhouding tussen rechten en plichten voor leerlingen en ouders overhevelt naar het luik 'rechten'.

Met betrekking tot het voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school geeft het VSOA Onderwijs een protocol van akkoord, met uitzondering van artikel II. 10 en artikel V.28 - wat dus de facto neerkomt op een gedeeltelijke protocol van akkoord - en wenst dit als volgt te motiveren.

Samenstelling beroepscommissie (artikel II. 10 en artikel V.28)

Huns inziens dient een beroepscommissie, die in deze ook beslissingsbevoegdheid heeft, objectief en onafhankelijk te kunnen oordelen. Voor het VSOA Onderwijs is het dan ook uitgesloten, dat deze beroepscommissie zou samengesteld zijn uit de helft van de leden van die klassenraad die daarvoor de betwiste beslissing nam, omdat daardoor de objectiviteit en de onafhankelijkheid niet kunnen gegarandeerd worden.

Verder wenst het VSOA Onderwijs ook nog onderstaande doch niet onbelangrijke opmerking te maken.

In het geval een beroepsprocedure tegen 15 september van een bepaald jaar moet worden afgerond, dan is het huns inziens niet ondenkbaar dat hierdoor de voorafgaande vakantieperiode voor het betrokken onderwijspersoneel onder druk komt te staan en mogelijk zelfs in het gedrang wordt gebracht.

Voor het VSOA Onderwijs is het dan ook totaal onaanvaardbaar dat er als gevolg daarvan ook tijdens de desbetreffende vakantieperiode werkdruk zou ontstaan en al evenmin dat er daardoor een hypotheek kan worden gelegd op de vakantieregeling van het onderwijspersoneel.

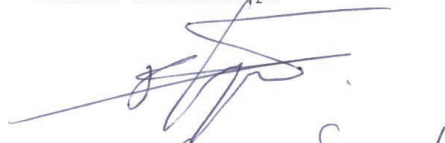
Vervolg protocol nr. 799

Brussel, 20-12-2013

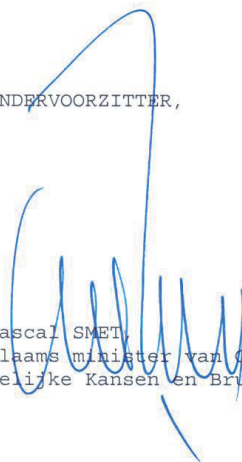
AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

AFVAARDIGING VAN HET GO! ONDERWIJS
VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VAN DE
VERENIGINGEN VAN DE INRICHTENDE
MACHTEN:

VOORZITTER,

Kris PEETERS,
minister-president van de Vlaamse
RegeringVoor het GO! onderwijs van de Vlaamse
Gemeenschap:
M. SMETS.Voor het Onderwijssecretariaat
voor Steden en Gemeenten van de
Vlaamse Gemeenschap:
Bruno Sagoert

ONDERVOORZITTER,

Pascal SMET,
Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd,
Gelijke Kansen en BrusselVoor het Provinciaal Onderwijs
Vlaanderen:Luc Coppinckens

Vervolg protocol nr. 799

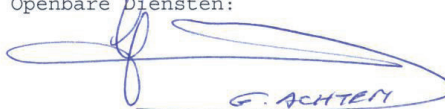
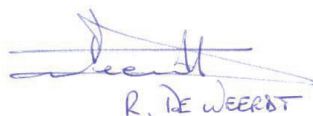
LEDEN,

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

Philippe MUYTERS,
Vlaams minister van Financiën,
Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening
en Sport

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

Voor de Federatie van de Christelijke
Syndicaten der Openbare Diensten:

Geert BOURGEOIS,
Vlaams minister van Bestuurszaken,
Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt:

MARNIX HEYNDRIKX

W. LEENKNICHT

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen
in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school
d.d. 20 december 2013

Voorontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk I. Inleidende bepaling

Artikel I.1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk II. Wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Art. II.1. Aan de eerste alinea van artikel 8 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, gewijzigd bij het decreet van..., worden volgende zinnen toegevoegd:

“Een school die beslist het ononderbroken leerproces van een leerling te onderbreken door deze leerling het aanbod van het afgelopen schooljaar gedurende het daaropvolgende schooljaar nogmaals te laten volgen, neemt deze beslissing na overleg met het CLB. De genomen beslissing wordt ten aanzien van de ouders schriftelijk gemotiveerd en mondeling toegelicht, waarbij de school ook aangeeft welke bijzondere aandachtspunten er in het daaropvolgende schooljaar voor de leerling zijn.”.

Art. II. 2. Artikel 31 van hetzelfde decreet, opgeheven door het decreet van 28 juni 2002, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“Bij verandering van school door een leerling worden tussen de betrokken scholen leerlingengegevens overgedragen onder de volgende gezamenlijke voorwaarden:

- 1° de gegevens hebben enkel betrekking op de leerling-specifieke onderwijsloopbaan;
- 2° de overdracht gebeurt enkel in het belang van de persoon op wie de onderwijsloopbaan betrekking heeft;
- 3° tenzij de regelgeving de overdracht verplicht stelt, gebeurt de overdracht niet indien de ouders er zich expliciet tegen verzetten, na, op hun verzoek, de gegevens te hebben ingezien.

Gegevens die betrekking hebben op schending van leefregels door de leerling zijn echter nooit tussen scholen overdraagbaar.”.

Art. II.3. In hoofdstuk IV, afdeling 2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2001, 28 juni 2002, 14 februari 2003, 10 juli 2003, 2 april 2004, 15 juli 2005, 7 juli 2006, 22 juni 2007, 6 juli 2007, 20 maart 2009, 8 mei 2009, 9 juli 2010, 1 juli 2011, 25 november 2011, 23 december 2011, 21 december 2012 en 19 juli 2013, wordt het opschrift van onderafdeling B vervangen door wat volgt:

“Onderafdeling B. Preventieve schorsing, tijdelijke en definitieve uitsluiting van leerlingen”.

Art. II.4. Artikel 32 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 25 november 2011, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 32. §1. Een preventieve schorsing is een uitzonderlijke maatregel die de directeur of zijn afgevaardigde voor een leerplichtige leerling in het lager onderwijs kan hanteren als bewarende maatregel om de leefregels te handhaven en om te kunnen nagaan of een tuchtsanctie aangewezen is. De leerling mag gedurende maximaal vijf opeenvolgende schooldagen de lessen en activiteiten van zijn leerlingengroep niet volgen. De directeur of zijn afgevaardigde kan, mits motivering aan de ouders, beslissen om desbetreffende periode eenmalig met maximaal vijf opeenvolgende schooldagen te verlengen indien door externe factoren het tuchtonderzoek niet binnen die eerste periode kan worden afgerond. De preventieve schorsing kan onmiddellijk uitwerking hebben en de school stelt de ouders in kennis van de preventieve schorsing. De school voorziet opvang voor de leerling, tenzij de school aan de ouders motiveert waarom dit niet haalbaar is.

§2. De directeur of zijn afgevaardigde kan, in uitzonderlijke gevallen, een leerplichtige leerling in het lager onderwijs tijdelijk uitsluiten. Een tijdelijke uitsluiting is een tuchtsanctie die inhoudt dat de gesanctioneerde leerling gedurende minimaal één schooldag en maximaal vijftien opeenvolgende schooldagen de lessen en activiteiten van zijn leerlingengroep niet mag volgen. Een nieuwe tijdelijke uitsluiting kan enkel na een nieuw feit. De school voorziet opvang voor de leerling, tenzij de school aan de ouders motiveert waarom dit niet haalbaar is.

Met betrekking tot een tijdelijke uitsluiting voorziet de school in een interne beroepsprocedure die vastgelegd is in het schoolreglement.

§3. De directeur of zijn afgevaardigde kan, in uitzonderlijke gevallen, een leerplichtige leerling in het lager onderwijs definitief uitsluiten. Een definitieve uitsluiting is een tuchtsanctie die inhoudt dat de gesanctioneerde leerling wordt uitgeschreven op het moment dat die leerling in een andere school is ingeschreven en uiterlijk één maand, vakantieperioden tussen 1 september en 30 juni niet inbegrepen, na de schriftelijke kennisgeving, vermeld in artikel 33, 4°. In afwachting van een inschrijving in een andere school mag de gesanctioneerde leerling de lessen en activiteiten van zijn leerlingengroep niet volgen. De school voorziet opvang voor de leerling, tenzij de school aan de ouders motiveert waarom dit niet haalbaar is.

Tegen deze beslissing is beroep mogelijk zoals voorzien in artikel 37/4.”.

Art. II.5. Artikel 33 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 33. Tijdelijke en definitieve uitsluitingen kunnen alleen uitgevoerd worden na een procedure die de rechten van verdediging waarborgt en waarin de volgende principes gerespecteerd worden:

1° het voorafgaande advies van de klassenraad moet worden ingewonnen. In geval van een definitieve uitsluiting moet de klassenraad uitgebreid worden met een vertegenwoordiger van het CLB die een adviserende stem heeft;

2° de intentie tot een tuchtmaatregel wordt aan de ouders schriftelijk ter kennis gebracht;

3° de ouders hebben inzage in het tuchtdossier van de leerling, met inbegrip van het advies van de klassenraad, en worden gehoord, eventueel bijgestaan door een vertrouwenspersoon;

4° de genomen beslissing wordt schriftelijk gemotiveerd en ter kennis gebracht aan de ouders van de betrokken leerling. De school verwijst in de kennisgeving naar de mogelijkheid tot het instellen van het beroep en neemt de bepalingen uit het schoolreglement die hier betrekking op hebben, op in die kennisgeving.”.

Art. II.6. In artikel 37 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2001, 2 april 2004, 20 maart 2009, 8 mei 2009, 1 juli 2011, 25 november 2011 en 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 2 worden een punt 6° tot en met 8° toegevoegd, die luiden als volgt:

“6° de wijze waarop in voorkomend geval de schoolraad en ouderraad, vermeld in artikel 10 en 46 in het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad, worden samengesteld;

7° het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens, die worden verzameld door de school. Indien na de toelichting blijkt dat de ouders een kopie willen van de leerlingengegevens, hebben ze kopierecht. Indien de school hiervoor een vergoeding vraagt, is deze voorzien in de bijdrageregeling van het schoolreglement. Iedere kopie dient persoonlijk en vertrouwelijk behandeld te worden, mag niet verspreid worden noch publiek worden gemaakt en mag enkel gebruikt worden in functie van de onderwijsloopbaan van de leerling.

Als bepaalde gegevens ook een derde betreffen en volledige inzage in de gegevens door ouders afbreuk zou doen aan het recht van de derde op bescherming van zijn

persoonlijke levenssfeer, wordt de toegang tot deze gegevens verstrekt via een gesprek, gedeeltelijke inzage of rapportage;
8° informatie over extra-murosactiviteiten.”.

2° in paragraaf 3 wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure zoals vermeld in artikel 32, §2 en onderafdeling F van deze afdeling, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen;”;

3° in paragraaf 3 wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

“2° de procedure volgens dewelke het getuigschrift basisonderwijs wordt toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure vermeld in onderafdeling E van deze afdeling;”;

4° in paragraaf 3, 5°, wordt tussen het woord “agenda’s” en het woord “en” de zinsnede “, leerlingenevaluatie” ingevoegd;

5° in paragraaf 3, 8°, worden de woorden “in voorkomend geval wordt” vervangen door de zinsnede “,schoolraad en ouderraad als vermeld in artikel 10 en 46 in het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad, in voorkomend geval worden” ingevoegd;

6° aan paragraaf 3 worden een punt 11° en 12° toegevoegd, die luiden als volgt:

“11° het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens, die worden verzameld door de school. Indien na de toelichting blijkt dat de ouders een kopie willen van de leerlingengegevens, hebben ze kopierecht. Indien de school hiervoor een vergoeding vraagt, is deze voorzien in de bijdrageregeling van het schoolreglement. Iedere kopie dient persoonlijk en vertrouwelijk behandeld te worden, mag niet verspreid worden noch publiek worden gemaakt en mag enkel gebruikt worden in functie van de onderwijsloopbaan van de leerling.

Als bepaalde gegevens ook een derde betreffen en volledige inzage in de gegevens door ouders afbreuk zou doen aan het recht van de derde op bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer, wordt de toegang tot deze gegevens verstrekt via een gesprek, gedeeltelijke inzage of rapportage;

12° informatie over extra-murosactiviteiten.”.

Art. II.7. Aan hoofdstuk IV, afdeling 2, van hetzelfde decreet, wordt een onderafdeling E toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling E. Beroepsmogelijkheid tegen het niet verkrijgen van het getuigschrift basisonderwijs”.

Art. II.8. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling E, ingevoegd bij artikel II.6, een artikel 37/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 37/1. Ouders die niet akkoord gaan met het niet toekennen van een getuigschrift basisonderwijs aan hun kind, hebben toegang tot een beroepsprocedure. De beroepsprocedure is vastgelegd in het schoolreglement, met behoud van de toepassing van de bepalingen van deze onderafdeling. Ouders kunnen evenwel slechts een beroep instellen na het overleg zoals bepaald in artikel 55.

De ouders stellen het beroep in bij het schoolbestuur. Het beroep wordt gedateerd en ondertekend en vermeldt ten minste het voorwerp van het beroep met beschrijving van de feiten en motivering van de ingeroepen bezwaren. Bij deze beschrijving kunnen overtuigingsstukken worden gevoegd.”.

Art. II.9. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling E, ingevoegd bij artikel II.6, een artikel 37/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 37/2 §1. Het beroep dat behandeld wordt door de beroepscommissie als vermeld in artikel 37/1 leidt tot:

- 1° hetzij de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid als:
- a) de termijn voor indiening van het beroep, opgenomen in het schoolreglement, is overschreden;
 - b) het beroep niet voldoet aan de vormvereisten opgenomen in het schoolreglement;
- 2° hetzij de bevestiging van het niet toekennen van het getuigschrift basisonderwijs, hetzij de toekenning van het getuigschrift basisonderwijs. Het schoolbestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor de beslissing van de beroepscommissie;

Het resultaat van het beroep wordt aan de ouders schriftelijk ter kennis gebracht uiterlijk op 15 september daaropvolgend.”.

Art. II.10. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling E, ingevoegd bij artikel II.6, een artikel 37/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 37/3. §1. De beroepscommissie wordt opgericht door het schoolbestuur.

§2. Het schoolbestuur bepaalt de samenstelling van de beroepscommissie, met in acht name van volgende bepalingen:

- 1° de samenstelling kan per te behandelen dossier verschillen, doch kan binnen het te behandelen dossier niet wijzigen;
- 2° de samenstelling is als volgt: enerzijds “interne leden”, zijnde leden van de klassenraad die besliste het getuigschrift basisonderwijs niet toe te kennen, waaronder alleszins de directeur of zijn afgevaardigde, eventueel aangevuld met een lid van het schoolbestuur; anderzijds “externe leden”, zijnde personen die extern zijn aan dat schoolbestuur en aan de school die besliste het getuigschrift basisonderwijs niet uit te reiken.

In voorkomend geval en voor de toepassing van deze bepalingen:

- a) wordt een persoon die vanuit zijn hoedanigheden zowel een intern lid als een extern lid is, geacht een intern lid te zijn;
- b) wordt een lid van de ouderraad of, met uitzondering van het personeel, de schoolraad van de school die besliste het getuigschrift basisonderwijs niet toe te kennen, geacht een extern lid te zijn, tenzij de bepaling vermeld in punt a) van toepassing is;
- 3° de voorzitter wordt door het schoolbestuur onder de externe leden aangeduid.

§3. Het schoolbestuur bepaalt de werking, met inbegrip van de stemprocedure, van de beroepscommissie, met in acht name van volgende bepalingen:

- 1° elk lid van een beroepscommissie is in beginsel stemgerechtigd, met dien verstande dat bij stemming het aantal stemgerechtigde interne leden van de beroepscommissie en het aantal stemgerechtigde externe leden van de beroepscommissie gelijk moet zijn; bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend;
- 2° elk lid van een beroepscommissie is aan discretieplicht onderworpen;
- 3° een beroepscommissie hoort de ouders in kwestie;
- 4° een beroepscommissie beslist autonoom over de stappen die worden gezet om tot een gefundeerde beslissing te komen, waaronder eventueel het horen van een of meer leden van de klassenraad die het getuigschrift basisonderwijs niet toegekend heeft;
- 5° de werking van een beroepscommissie kan geen afbreuk doen aan de statutaire rechten van individuele personeelsleden van het onderwijs;
- 6° een beroepscommissie oordeelt of de genomen beslissing alleszins in overeenstemming is met de reglementaire onderwijsbepalingen en met het schoolreglement.”.

Art. II.11. Aan hoofdstuk IV, afdeling 2, van hetzelfde decreet, wordt een onderafdeling F toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling F. Beroepsmogelijkheid tegen definitieve uitsluiting”.

Art. II.12. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling F, ingevoegd bij artikel II.11, een artikel 37/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 37/4. §1. De ouders die een beslissing tot definitieve uitsluiting betwisten, hebben toegang tot een beroepsprocedure. De beroepsprocedure is vastgelegd in het schoolreglement, met behoud van de toepassing van de bepalingen van deze onderafdeling.

De ouders stellen het beroep in bij het schoolbestuur. Het verzoekschrift wordt gedateerd en ondertekend en vermeldt ten minste het voorwerp van beroep met feitelijke omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren. Bij deze omschrijving kunnen overtuigingsstukken gevoegd worden.

Het beroep wordt behandeld door een beroepscommissie.

§2. De behandeling door een beroepscommissie als vermeld in §1 leidt tot:

- 1° hetzij de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid als:
 - a) de in het schoolreglement opgenomen termijn voor indiening van het beroep is overschreden;
 - b) het beroep niet voldoet aan de vormvereisten opgenomen in het schoolreglement;
- 2° hetzij de bevestiging van de definitieve uitsluiting, hetzij de vernietiging van de definitieve uitsluiting. Het schoolbestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor deze beslissing van de beroepscommissie;

§3. Het resultaat van het beroep wordt aan de ouders gemotiveerd en schriftelijk ter kennis gebracht binnen de vervaltermijn bepaald in het schoolreglement.

Bij overschrijding van deze vervaltermijn wordt de omstreden definitieve uitsluiting van rechtswege vernietigd.”.

Art. II.13. In dezelfde decreet wordt in onderafdeling F, ingevoegd bij artikel II.11, een artikel 37/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 37/5. §1. De beroepscommissie wordt opgericht door het schoolbestuur.

§2. Het schoolbestuur bepaalt de samenstelling van de beroepscommissie, met in acht name van volgende bepalingen:

1° de samenstelling van de beroepscommissie kan per te behandelen dossier verschillen, doch kan binnen het te behandelen dossier niet wijzigen;

2° de samenstelling is als volgt: enerzijds “interne leden”, zijnde leden intern aan het schoolbestuur of aan de school waar de betwiste beslissing tot definitieve uitsluiting is genomen, met uitzondering van de directeur of zijn afgevaardigde die de beslissing heeft genomen; anderzijds “externe leden”, zijnde personen die extern zijn aan het schoolbestuur en aan de school waar de betwiste beslissing tot definitieve uitsluiting is genomen.

In voorkomend geval en voor de toepassing van deze bepalingen:

a) wordt een persoon die vanuit zijn hoedanigheden zowel een intern lid als een extern lid is, geacht een intern lid te zijn;

b) wordt een lid van de ouderraad of, met uitzondering van het personeel, de schoolraad van de school waar de betwiste beslissing tot definitieve uitsluiting is genomen, geacht een extern lid te zijn, tenzij de bepaling vermeld in punt a) van toepassing is;

3° de voorzitter wordt door het schoolbestuur onder de externe personen aangeduid.”.

Art. II.14. In dezelfde decreet wordt in onderafdeling F, ingevoegd bij artikel II.11, een artikel 37/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 37/6. §1. Het schoolbestuur bepaalt de werking, met inbegrip van de stemprocedure, van een beroepscommissie, met in acht name van volgende bepalingen:

1° elk lid van een beroepscommissie is in beginsel stemgerechtigd, met dien verstande dat bij stemming het aantal stemgerechtigde interne leden van de beroepscommissie en het aantal stemgerechtigde externe leden van de beroepscommissie gelijk moet zijn; bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend;

2° elk lid van een beroepscommissie is aan discretieplicht onderworpen;

3° een beroepscommissie hoort de ouders in kwestie;

4° een beroepscommissie beslist autonoom over de stappen die worden gezet om tot een gefundeerde beslissing te komen, waaronder eventueel het horen van een of meer leden van de klassenraad die een advies over de definitieve uitsluiting heeft gegeven;

5° De werking van een beroepscommissie kan geen afbreuk doen aan de statutaire rechten van de individuele personeelsleden van het onderwijs;

6° een beroepscommissie oordeelt of de genomen beslissing alleszins in overeenstemming is met de decretale en reglementaire onderwijsbepalingen en met het schoolreglement.

§2. Het beroep schort de uitvoering van de beslissing tot uitsluiting niet op.”.

Art. II.15. In artikel 37bis, §4, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011, worden de woorden “of verwijdering” opgeheven.

Art. II.16. In artikel 55 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen de woorden “heeft recht op een” en de woorden “verklaring met de vermelding” de woorden “schriftelijke motivering met inbegrip van bijzondere aandachtspunten voor de verdere schoolloopbaan, en een” ingevoegd;

2° de volgende zinnen wordt toegevoegd: “De ouders worden geacht de beslissing omtrent het getuigschrift basisonderwijs uiterlijk op 1 juli in ontvangst te hebben genomen. Bij het niet in ontvangst nemen van deze beslissing door de ouders wordt ze toch geacht te zijn ontvangen op 1 juli. Indien de ouders niet akkoord gaan met de genomen beslissing volgt er, op vraag van de ouders, een overleg met de directeur en zijn afgevaardigde, binnen een termijn vastgelegd in het schoolreglement. De school kan dit overleg niet weigeren. Van het overleg wordt een schriftelijke neerslag gemaakt. Dit overleg kan ertoe leiden dat de directeur of zijn afgevaardigde beslist om de klassenraad opnieuw te laten samenkomen om het niet toekennen van het getuigschrift basisonderwijs te bevestigen of te wijzigen. De ouders nemen de beslissing om de klassenraad niet opnieuw te laten samenkomen, dan wel de beslissing van de klassenraad die opnieuw is samengekomen schriftelijk in ontvangst. Bij het niet in ontvangst nemen van deze beslissing door de ouders op de voorziene datum wordt ze toch geacht te zijn ontvangen op de voorziene ontvangstdatum. Indien de ouders niet akkoord gaan met de beslissing, wijst de school de ouders schriftelijk op de mogelijkheid tot beroep zoals bepaald in hoofdstuk IV, afdeling 2, onderafdeling E.”.

Art. II.17. Aan artikel 57 van hetzelfde decreet wordt de volgende zintoegevoegd:

“Het meegeven van het getuigschrift en rapport kan om geen enkele reden worden ingehouden, ook niet bij verzuim door de ouders van hun financiële verplichtingen.”.

Hoofdstuk III. Wijziging van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad

Art. III.1. In artikel 4 van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° de organisatie, de werking van en de deelname aan de participatieorganen te bevorderen en te ondersteunen, met inbegrip van het bevorderen van een representatieve weergave van de schoolpopulatie in de samenstelling van die organen;”.

Art. III.2. In artikel 8, paragraaf 2, tweede lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “artikelen 19 en 21” vervangen door “artikel 21”.

Art. III.3. In artikel 10 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2005, wordt paragraaf 5 vervangen door wat volgt:

“§5. Tenzij de schoolraad aangeeft afzonderlijk te willen vergaderen voor het formuleren van een advies op eigen initiatief, worden de vergaderingen van de schoolraad bijgewoond door het schoolbestuur of zijn gemandateerde.”.

Art. III.4. Artikel 12 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 12. Als een pedagogische raad, ouderraad of leerlingenraad bestaat, wordt de betrokken geleding in de schoolraad samengesteld uit afgevaardigden, aangeduid door en uit deze raad. Als een pedagogische raad, ouderraad of leerlingenraad ervoor opteert om geen gebruik te maken van hun recht om leden voor hun geleding in de schoolraad aan te duiden, of als er geen pedagogische raad, ouderraad of leerlingenraad is, zal er voor de samenstelling van die geleding(en) een verkiezing plaatsvinden. Het schoolbestuur of zijn gemandateerde bepaalt de verdere uitwerking van de verkiezingsprocedure en waarborgt daarbij dat iedereen die verkiesbaar is zich kandidaat kan stellen en dat iedereen die stemgerechtigd is kan stemmen. Indien er minder kandidaten zijn dan het aantal toe te wijzen mandaten of indien het aantal kandidaten gelijk is aan het aantal toe te wijzen mandaten, dan zijn de kandidaten die op de kandidatenlijst worden vermeld, van rechtswege verkozen en wordt de verkiezingsprocedure als beëindigd beschouwd.

In afwijking van het eerste lid kan het schoolbestuur of zijn gemandateerde in het buitengewoon secundair onderwijs gemotiveerd beslissen om in overleg met de pedagogische raad de leerlingengeleding in de schoolraad aan te duiden.”.

Art. III.5. Artikel 15 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 15. De leden van de schoolraad hebben in functie van de uitoefening van de bevoegdheden van de schoolraad een algemeen informatierecht.

De schoolraad heeft ten behoeve van al het personeel, ouders en leerlingen een communicatie- en informatieplicht over hun activiteiten en standpunten en over de wijze waarop hij zijn bevoegdheden uitoefent.”.

Art. III.6. Artikel 16 en 17 van hetzelfde decreet worden opgeheven.

Art. III.7. Artikel 18 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 18. De schoolraad kan aan het schoolbestuur uit eigen beweging een schriftelijk advies uitbrengen over alle aangelegenheden opgesomd in artikel 21. Het schoolbestuur geeft na ontvangst van dit advies binnen dertig kalenderdagen een met redenen omkleed antwoord.”.

Art. III.8. In titel II, hoofdstuk II, afdeling 4, onderafdeling 2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2007, wordt sectie 2, dat bestaat uit artikel 19 en 20, opgeheven.

Art. III.9. Artikel 21 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 21 Het schoolbestuur of zijn gemandateerde legt ieder ontwerp van beslissing voor overleg aan de schoolraad voor als dat betrekking heeft op:

- 1° de bepaling van het profiel van de directeur;
- 2° het studieaanbod;

- 3° het aangaan van samenwerkingsverbanden met andere schoolbesturen en met externe instanties;
- 4° de opstapplaatsen en de busbegeleiding in het kader van het door het schoolbestuur aangeboden vervoer;
- 5° de vaststelling van het nascholingsbeleid;
- 6° het beleid met betrekking tot experimenten en projecten;
- 7° het opstellen of wijzigen van de volgende regelingen:
 - a) het schoolreglement;
 - b) het schoolwerkplan in het basisonderwijs;
 - c) het beleidsplan of het beleidscontract dat de samenwerking regelt tussen de school en het centrum voor leerlingenbegeleiding;
- 8° de infrastructuurwerken die niet onder het toepassingsgebied vallen van artikel 26, §1, 1°, a) en c), van de wet van 15juni 2006 betreffende de overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten;
- 9° de vaststelling van de criteria voor de aanwending van lestijden, uren, uren-leraar en punten;
- 10° het welzijns-, veiligheids- en gezondheidsbeleid van de school ten aanzien van de leerlingen, met inbegrip van het in eigen beheer of door derden verstrekken van gezonde en evenwichtige schoolmaaltijden;
- 11° het beleid met betrekking tot interne kwaliteitszorg, met inbegrip van de bespreking van de resultaten van een schooldoorlichting;
- 12° het gelijke onderwijskansenbeleid in het secundair onderwijs.”.

Art.III.10. Artikel 22 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 22. Het schoolbestuur informeert tijdig de schoolraad over de geplande beslissingen die voor overleg zullen worden voorgelegd. Op basis daarvan bepaalt de raad zijn overlegagenda. Een schoolraad kan afzien van het recht op overleg. Het overleg heeft plaats in een gezamenlijke vergadering van het schoolbestuur of zijn gemandateerde en de schoolraad.

Het overleg leidt tot een verslag waarin alle standpunten worden opgenomen. Het schoolbestuur of zijn gemandateerde neemt een gemotiveerde eindbeslissing na het overleg of na de onderhandeling zoals bepaald in artikel 30 en brengt de schoolraad in kennis van de beslissing.

Wanneer een overleg niet plaatsvindt binnen een termijn van eenentwintig kalenderdagen, die ingaat de dag nadat een geplande beslissing voor overleg wordt voorgelegd, wordt het overleg geacht te hebben plaatsgevonden. ”.

Art. III.11. Artikel 23 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 23. De werking van de schoolraad wordt geregeld in een huishoudelijk reglement. Het huishoudelijk reglement bepaalt ten minste:

- 1° het aantal mandaten per geleding;
- 2° de wijze waarop nieuwe leden tijdens de mandaatperiode kunnen toetreden tot de schoolraad en de redenen en de wijze waarop mandaten vervroegd beëindigd kunnen worden;
- 3° de wijze waarop ervaringsdeskundigen en experts bij de werkzaamheden van de schoolraad kunnen betrokken worden;

4° de wijze van bijeenroeping en de vergaderfrequentie;
5° het tijdstip en de wijze waarop de agenda en de bijbehorende documenten worden bezorgd aan de leden van de schoolraad en aan de pedagogische raad, de leerlingenraad en de ouderraad;
6° de taken van de voorzitter;
7° de wijze van besluitvorming, inzonderheid de aanwezigheidsquota en de stemverhoudingen;
8° de wijze waarop de communicatie- en informatieplicht gerealiseerd wordt;
9° de modaliteiten rond het afzien van het recht op overleg;
10° de vakantieperiodes die de termijn schorsen waarbinnen het zoals vermeld in artikel 18 moet beantwoord worden en waarbinnen het overleg in de schoolraad dient plaats te vinden als vermeld in artikel 22, derde lid.”.

Art. III.12. Artikel 27 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. III.13. In artikel 30, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zin “Wanneer een ontwerpbeslissing betrekking heeft op de in artikelen 1, 9 en 21 bedoelde aan-gelegenheden, wordt de ontwerpbeslissing eerst ter advies of overleg voorgelegd aan de schoolraad.” vervangen door de zin “Wanneer een ontwerpbeslissing betrekking heeft op de overlegbevoegdheden van de schoolraad, wordt de ontwerpbeslissing eerst ter overleg voorgelegd aan de schoolraad.”.

Art. III.14. Artikel 32 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. III.15. Artikel 35 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 35. De schoolraden bij scholen die tot dezelfde scholengemeenschap behoren, organiseren in een overeenkomst een medezeggenschapscollege bij de scholengemeenschap als ten minste één schoolraad daarom vraagt en dit motiveert”.

Art. III.16. In artikel 37 van hetzelfde decreet wordt de tweede zin vervangen door wat volgt:

“Ze regelt de vertegenwoordiging van de verschillende schoolraden in het medezeggenschapscollege, de wijze waarop de toegewezen bevoegdheden worden uitgeoefend en de voorwaarden waaronder de overeenkomst vroegtijdig beëindigd kan worden”.

Art. III.17. Artikel 40 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 40. De zetelende pedagogische raad bepaalt de wijze waarop die raad voor de volgende mandaatperiode zal samengesteld worden en staat in voor de organisatie van die samenstelling. Alle personeelsleden worden op de hoogte gebracht en betrokken bij die samenstelling en kunnen zich kandidaat stellen.

Als de zetelende pedagogische raad nalaat dit te bepalen of als er geen zetelende pedagogische raad is, staat het schoolbestuur samen met de schoolraad in voor de samenstelling van de pedagogische raad via verkiezingen. Ieder personeelslid kan zich verkiesbaar stellen en is stemgerechtigd. Indien er minder kandidaten zijn dan

het aantal toe te wijzen mandaten of indien het aantal kandidaten gelijk is aan het aantal toe te wijzen mandaten, dan zijn de kandidaten die op de kandidatenlijst worden vermeld, van rechtswege verkozen en wordt de verkiezingsprocedure als beëindigd beschouwd.”.

Art. III.18. Artikel 43 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 43. In het secundair onderwijs bepaalt de zetelende leerlingenraad de wijze waarop die raad voor de volgende mandaatperiode zal samengesteld worden en staat in voor de organisatie van die samenstelling. Alle leerlingen worden op de hoogte gebracht en betrokken bij die samenstelling en kunnen zich kandidaat stellen.

Als de zetelende leerlingenraad nalaat dit te bepalen of als er geen zetelende leerlingenraad is, staat het schoolbestuur samen met de schoolraad in voor de samenstelling van de leerlingenraad via verkiezingen. Iedere leerling kan zich verkiesbaar stellen en is stemgerechtigd. Indien er minder kandidaten zijn dan het aantal toe te wijzen mandaten of indien het aantal kandidaten gelijk is aan het aantal toe te wijzen mandaten, dan zijn de kandidaten die op de kandidatenlijst worden vermeld, van rechtswege verkozen en wordt de verkiezingsprocedure als beëindigd beschouwd.”.

Art. III.19. Artikel 46 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 46. De zetelende ouderraad bepaalt de wijze waarop die raad voor de volgende mandaatperiode zal samengesteld worden en staat in voor de organisatie van die samenstelling. Alle ouders worden op de hoogte gebracht en betrokken bij die samenstelling en kunnen zich kandidaat stellen.

Als de zetelende ouderraad nalaat dit te bepalen of als er geen zetelende ouderraad is, staat het schoolbestuur samen met de schoolraad in voor de samenstelling van de ouderraad via verkiezingen. Iedere ouder kan zich verkiesbaar stellen en is stemgerechtigd. Indien er minder kandidaten zijn dan het aantal toe te wijzen mandaten of indien het aantal kandidaten gelijk is aan het aantal toe te wijzen mandaten, dan zijn de kandidaten die op de kandidatenlijst worden vermeld, van rechtswege verkozen en wordt de verkiezingsprocedure als beëindigd beschouwd.”

Art. III.20. Artikel 48 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 48. De pedagogische raad, leerlingenraad en ouderraad kunnen op vraag van de schoolraad maar ook op eigen initiatief een schriftelijk advies uitbrengen over alle aangelegenheden opgesomd in artikel 21. Het schoolbestuur geeft na ontvangst van dit advies binnen dertig kalenderdagen een met redenen omkleed antwoord. Elk desbetreffend advies van de pedagogische raad, de leerlingenraad of de ouderraad wordt ter informatie bezorgd aan de overige voormelde raden en de schoolraad.

De leden van de pedagogische raad, leerlingenraad en ouderraad hebben in functie van uitoefening van hun bevoegdheden een algemeen informatierecht.

Deze raden hebben ten behoeve van al het personeel, ouders en leerlingen een informatieplicht over hun activiteiten en standpunten en over de wijze waarop zij hun bevoegdheden uitoefenen.”.

Art. III.21. Aan artikel 49 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het huishoudelijk reglement bepaalt ten minste:

- 1° de wijze van samenstelling;
- 2° het aantal mandaten;
- 3° de wijze waarop nieuwe leden tijdens de mandaatperiode kunnen toetreden tot de raad en de redenen en wijze waarop mandaten vervroegd beëindigd kunnen worden;
- 4° de wijze waarop zij hun afvaardiging bepalen voor de schoolraad;
- 5° de wijze waarop ervaringsdeskundigen en experts bij de werkzaamheden van de raad kunnen betrokken worden;
- 6° de wijze van bijeenroeping en de vergaderfrequentie;
- 7° de wijze van besluitvorming;
- 8° de wijze waarop de communicatie- en informatieplicht gerealiseerd wordt;
- 9° de vakantieperiodes die de termijn schorsen waarbinnen het advies zoals vermeld in artikel 48 moet beantwoord worden.”.

Art. III.22. Artikel 51 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 51. Het schoolbestuur verstrekt de pedagogische raad, de leerlingenraad en de ouderraad de nodige logistieke ondersteuning. Het schoolbestuur verstrekt de leerlingenraad en de vertegenwoordigers van de leerlingen in de schoolraad de nodige begeleiding.”.

Art. III.23. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt titel III, die bestaat uit artikel 60 tot en met 66, opgeheven.

Hoofdstuk IV. Wijzigingen van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap

Art. IV.1. In artikel 6 van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap worden in paragraaf 4 de woorden “artikel 51, 3°” vervangen door de woorden “artikel 112, vierde lid, van de codex secundair onderwijs”.

Art. IV.2. In artikel 13 van hetzelfde decreet worden in het punt 1° van paragraaf 2 de woorden “artikel 50” vervangen door de woorden “artikel 111, §1, tweede lid, van de codex secundair onderwijs”.

Art. IV.3. In hoofdstuk III, afdeling III, van hetzelfde decreet wordt onderafdeling II, die bestaat uit artikel 50 tot en met 56 en die werd gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009, 9 juli 2010 en 1 juli 2011, opgeheven.

Hoofdstuk V. Wijziging van de Codex Secundair Onderwijs

Art. V.1. In artikel 2 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011 en 25 november 2011, wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

“§1. De bepalingen van deel III van de codificatie zijn van toepassing op het door de Vlaamse Gemeenschap erkend, gefinancierd of gesubsidieerd voltijds gewoon secundair onderwijs, buitengewoon secundair onderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs.

In afwijking van het eerste lid:

1° geldt artikel 123/6 niet voor het voltijds gewoon secundair onderwijs en buitengewoon secundair onderwijs; 2° gelden artikel 96 tot en met 99, 110/19 tot en met 110/27, 115/1, 116 tot en met 120, en 123/6 niet voor het deeltijds beroepssecundair onderwijs; 3° gelden artikel 110/1 tot en met 110/18, 111 en 112, 123/1 tot en met 123/4, en 123/6 tot en met 123/14 ook voor de leertijd.”.

Art. V.2. In artikel 3 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011 en 25 november 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 17°/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“17°/3 leertijd: de opleiding, vermeld in artikel 27 tot en met 30 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen”,”;

2° punt 40° wordt vervangen door wat volgt:

“40° schoolbestuur: de rechtspersoon of natuurlijke persoon die verantwoordelijk is voor één of meer scholen; wat de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en de centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen betreft, kan het schoolbestuur ook worden vermeld onder de benaming centrumbestuur,”;

3° er wordt een punt 43°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“43°/1 Syntra Vlaanderen: het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen opgericht bij het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen”,”.

Art. V.3. In artikel 111 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Elk centrumbestuur maakt voor elk van zijn centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, na advies van de centrumraad, een centrumreglement op waarin de rechten en plichten van elke leerling worden vastgelegd. Elk centrumbestuur maakt voor zijn centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen een centrumreglement op waarin de rechten en plichten van elke leerling worden vastgelegd; dit reglement kan per vestigingsplaats verschillen.”;

2° paragraaf 2 en paragraaf 3 worden opgeheven.

Art. V.4. Artikel 112 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 112. In het school- of centrumreglement moeten, voor zover van toepassing, minimaal de volgende onderdelen worden opgenomen:

1° de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot volgende leerlingengebonden materies:

a) toelatingen;

b) afwijkingen, vrijstellingen en andere flexibiliseringsmaatregelen binnen het curriculum;

c) aan- en afwezigheden;

d) de opzet en de procedure van de screening en trajectbegeleiding in het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd;

2° de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen;

3° de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's;

4° de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen;

5° het tijdelijk onderwijs aan huis voor zieke leerlingen, met vermelding dat de betrokken personen op die onderwijsvoorziening zullen worden gewezen in het geval dat de leerling aan de gestelde voorwaarden voldoet;

6° de financiële bijdrageregeling voor de betrokken personen, de mogelijke afwijkingen en de contactpersoon binnen de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen voor vragen of opmerkingen dienaangaande;

7° de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs;

8° de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatiegegevens;

9° de organisatie van de leerlingenevaluatie, meer bepaald:

a) de vermelding dat de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen in de loop van het schooljaar op regelmatige basis of tijdig zal communiceren over:

1) de basisprincipes van het school- of centrumbeleid met betrekking tot leerlingenevaluatie, waaronder voor het secundair onderwijs de beslissing van de klassenraad wordt verstaan of de leerling in voldoende mate de doelstellingen, vastgelegd door of krachtens decreet- of regelgeving, heeft bereikt of nagestreefd, naargelang van het geval;

2) de studievorderingen van de leerling;

- 3) de voor de leerling noodzakelijke remediëring;
- 4) de tijdstippen waarop examens en andere evaluatieopdrachten over grotere leerstofonderdelen, waardoor de lessen worden geschorst, plaatsvinden;
- 5) de vorm waaronder examens en andere evaluatieopdrachten worden georganiseerd;
- 6) de, met het oog op examens en andere evaluatieopdrachten, te beheersen materies;
- 7) de regeling als de leerling door overmacht of gewettigd verlet een examen of andere evaluatieopdracht niet kan volbrengen;
- b) de vermelding dat de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of Syntra Vlaanderen elke genomen beslissing van, naargelang van het geval, de klassenraad of Syntra Vlaanderen waarbij aan de leerling niet de beoogde studiebekrachtiging wordt toegekend, schriftelijk motiveren; de vermelding dat, op vraag van de betrokken personen, binnen een aangeduide termijn een overleg zal plaatsvinden en de vermelding van de mogelijkheid tot beroep na desbetreffend overleg ;
- c) de mogelijkheid voor de betrokken personen tot beroep tegen een beslissing van, naargelang van het geval, de klassenraad of Syntra Vlaanderen waarbij aan de leerling niet de beoogde studiebekrachtiging wordt toegekend; worden met betrekking tot het beroep eveneens vermeld: de procedure met overeenkomstige redelijke en haalbare termijnen, de vormvereisten, de principes inzake werking, met inbegrip van de stemprocedure, en samenstelling van een beroepscommissie;
- 10° de lokale leefregels op materieel en immaterieel vlak, met inbegrip van:
 - a) de tucht- of andere maatregelen die ten aanzien van de leerling kunnen worden genomen bij regelschending. Met betrekking tot tuchtmaatregelen moeten eveneens worden vermeld:
 - 1) de regels inherent aan tuchtrechtspleging;
 - 2) de mogelijkheid voor de betrokken personen tot beroep tegen een beslissing tot definitieve uitsluiting; worden met betrekking tot het beroep eveneens vermeld: de procedure met overeenkomstige redelijke en haalbare termijnen, de vormvereisten, de principes inzake werking, met inbegrip van de stemprocedure, en samenstelling van een beroepscommissie ;
 - 3) de opvangregeling;
 - 4) de mogelijke school- of centrumuitschrijving;
- b) de plicht voor de leerling om zich te onthouden van iedere daad van geweld, pesterij of ongewenst seksueel gedrag;
- c) de afspraken met betrekking tot het decretaal aan scholen en centra opgelegde rookverbod, de controle op de naleving ervan en de sancties die opgelegd kunnen worden bij overtreding;
- 11° de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie;
- 12° de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring;
- 13° een engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over oudercontact, regelmatige aanwezigheid en spijbelbeleid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal.
- 14° de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de betrokken personen er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien.

Met betrekking tot het positieve engagement van de betrokken personen ten aanzien van de onderwijstaal wordt alleszins vermeld dat leerlingen aangemoedigd worden om Nederlands te leren, maar kunnen andere bepalingen worden toegevoegd mits daarover een akkoord is bereikt in het bevoegde lokaal overlegplatform of, voor scholen en centra gelegen in een gemeente waar geen lokaal overlegplatform is opgericht, mits daarover een akkoord is bereikt met ten minste twee derde van de scholen en centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs .

Met betrekking tot regelmatige aanwezigheid en spijbelbeleid wordt gewezen op de koppeling aan schooltoelagen en de mogelijkheid tot niet-toekenning of terugvordering ervan. Met betrekking tot regelmatige aanwezigheid en spijbelbeleid wordt bovendien in het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd ook vermeld dat de betrokken personen het principe van het voltijds engagement moeten naleven, wat enerzijds impliceert dat de leerling de gekozen opleiding daadwerkelijk en regelmatig volgt, behalve in geval van gewettigde afwezigheid, en anderzijds dat de leerling bereid is zich onvoorwaardelijk te schikken naar alle mogelijke maatregelen die door het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of Syntra Vlaanderen worden genomen om de component werkplekieren ononderbroken een zinvolle invulling te geven.”.

Art. V.5. Artikel 113 en 114 van dezelfde codex worden opgeheven.

Art. V.6. In deel III, titel 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 25 november 2011 en 8 juni 2012, wordt het opschrift van hoofdstuk 3 vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk 3. Toelatingsvoorwaarden, evaluatie en studiebekrachtiging.”.

Art. V.7. Aan artikel 115, eerste lid, van dezelfde codex wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“4° de samenstelling, de werking en de bevoegdheden van de klassenraad.”.

Art. V.8. Artikel 115/4 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt opgeheven.

Art. V.9. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt een artikel 115/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 115/6. §1. Leerlingenevaluatie strekt ertoe om, rekening houdend met het pedagogisch project van de school, na te gaan of de leerling in voldoende mate de doelstellingen, vastgelegd door of krachtens decreet- of regelgeving, heeft bereikt of nagestreefd, naargelang van het geval. De leerlingenevaluatie wordt, gespreid over het schooljaar of over de opleidingsduur, uitgevoerd door de klassenraad en resulteert in een beslissing over het al dan niet geslaagd zijn. Voor zover het regelmatige leerlingen en door de Vlaamse Gemeenschap erkende structuuronderdelen betreft, kennen, in aansluiting op de beslissingen van de klassenraad, de school- en centrubesturen de van rechtswege geldende studiebewijzen aan de betrokken leerlingen toe. De toekenning van die studiebewijzen kan om geen enkele reden worden ingehouden, ook niet bij verzuim door de betrokken personen van hun financiële verplichtingen.

§2. De school- en centrubesturen zijn bevoegd voor de regeling van het evaluatiestelsel.

In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering:

- 1° de organisatie van specifieke examens of andere evaluatieopdrachten opleggen;
- 2° de maximumduur bepalen van schorsing van lessen wegens examens, andere evaluatieopdrachten of evaluatiegebonden activiteiten;
- 3° bepalen onder welke voorwaarden een beslissing over het al dan niet geslaagd zijn, kan worden uitgesteld;
- 4° het slagen voor een structuuronderdeel afhankelijk stellen van het behalen van externe certificering. Onder externe certificering wordt verstaan: het toekennen aan leerlingen, voor zover ze geslaagd zijn voor bepaalde programmaonderdelen, van studiebewijzen die buiten de onderwijsregelgeving vallen en gerelateerd zijn aan beroepsuitoefeningvoorwaarden.

§3. De betrokken personen nemen het evaluatieresultaat in ontvangst op een in het school- of centrumreglement vastgelegde datum en wijze. Het school- of centrubestuur wijkt af van die datum voor individuele gevallen als de beslissing tot stand komt na uitstel of na beroep; in voorkomend geval stelt het school- of centrubestuur de betrokken personen schriftelijk in kennis van de voorziene ontvangstdatum. Bij het niet in ontvangst nemen door de betrokken personen wordt het evaluatieresultaat geacht te zijn ontvangen op de voorziene ontvangstdatum.

§4. Als het evaluatieresultaat inhoudt dat aan de leerling niet de beoogde studiebekrachtiging wordt toegekend, dan is de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs ertoe gehouden:

- 1° aan de betrokken personen een schriftelijke motivering te geven;
- 2° de betrokken personen schriftelijk te verwijzen naar de mogelijkheid tot beroep met overeenkomstige procedure doch enkel mits voorafgaandelijk overleg, vermeld in 3°, te hebben gepleegd;
- 3° met de betrokken personen te overleggen op hun vraag..

Het overleg, bedoeld in 3°, vindt plaats tussen de directeur of zijn afgevaardigde en de betrokken personen binnen een redelijke termijn nadat die laatsten het evaluatieresultaat in ontvangst hebben genomen. Die termijn wordt in het school- of centrumreglement bepaald. Van het overleg wordt een schriftelijke neerslag gemaakt. Het overleg kan ertoe leiden dat de directeur of zijn afgevaardigde beslist om de klassenraad opnieuw te laten samenkomen. Nadat de klassenraad al dan niet aan de leerling bijkomende proeven of opdrachten heeft opgelegd, beslist diezelfde klassenraad om het oorspronkelijk evaluatieresultaat te bevestigen of door een ander evaluatieresultaat te vervangen. De betrokken personen nemen de beslissing om de klassenraad niet opnieuw te laten samenkomen, dan wel de beslissing van de klassenraad die opnieuw is samengekomen in ontvangst. Bij het niet in ontvangst nemen op de voorziene datum door de betrokken personen wordt de beslissing geacht te zijn ontvangen.

§5. In afwijking van paragraaf 1 kennen de school- en centrubesturen de van rechtswege geldende studiebewijzen eveneens toe in uitvoering van de beslissingen

van beroepscommissies die worden genomen naar aanleiding van beroepen die door betrokken personen zijn ingediend.”.

Art. V.10. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt een artikel 122/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art.122/1. Leerlingen hebben recht op moederschapsverlof, naar rata van maximaal één week voor de vermoedelijke bevallingsdatum en maximaal negen weken na de effectieve bevalling. De schoolvakanties schorten dit verlof niet op. De uitoefening van dit recht doet geen afbreuk aan de hoedanigheid van regelmatige leerling.

Onder de voorwaarden als bedoeld in artikel 117, hebben desbetreffende leerlingen recht op tijdelijk onderwijs aan huis.”.

Art. V.11. Aan deel III, titel 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 25 november 2011 en 8 juni 2012, wordt een hoofdstuk 6 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 6. Toegang tot en verwerking van persoonsgegevens”.

Art. V.12. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 6, ingevoegd bij artikel V.11, een artikel 123/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/1. Bij verandering van onderwijsinstelling door een leerling worden tussen de betrokken onderwijsinstellingen leerlingengegevens overgedragen onder de volgende gezamenlijke voorwaarden:

- 1° de gegevens hebben enkel betrekking op de leerlingenspecifieke onderwijsloopbaan;
- 2° de overdracht gebeurt enkel in het belang van de persoon op wie de onderwijsloopbaan betrekking heeft;
- 3° tenzij de regelgeving de overdracht verplicht stelt, gebeurt de overdracht niet indien de betrokken personen er zich expliciet tegen verzetten na, op hun verzoek, de gegevens te hebben ingezien.”.

Art. V.13. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 6, ingevoegd bij artikel V.11, een artikel 123/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/2. De betrokken leerling en de betrokken personen hebben een recht op inzage in en toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens, die worden verzameld door de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen of Syntra Vlaanderen, naar gelang van het geval.

Indien na de toelichting blijkt dat de betrokken leerling of de betrokken personen een kopie willen van de leerlingengegevens, in voorkomend geval tegen de door de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen gevraagde vergoeding die is voorzien in het onderdeel “financiële bijdrageregeling” van het school- of centrumreglement, hebben ze kopierecht. Iedere kopie dient persoonlijk en

vertrouwelijk behandeld te worden en mag enkel gebruikt worden in functie van de onderwijsloopbaan van de leerling.

Als bepaalde gegevens ook een derde betreffen en volledige inzage in de gegevens door de betrokken leerling en de betrokken personen afbreuk zou doen aan het recht van de derde op bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer, wordt de toegang tot deze gegevens verstrekt via een gesprek, gedeeltelijke inzage of rapportage.”.

Art. V.14. Aan deel III, titel 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 25 november 2011 en 8 juni 2012, wordt een hoofdstuk 7 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 7. Maatregelen bij schending van leefregels”.

Art. V.15. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 7, ingevoegd bij artikel V.14, een artikel 123/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/3. Tuchtmaatregelen worden genomen als de handelingen van de leerling de leefregels van de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen zodanig schenden dat ze een gevaar of ernstige belemmering vormen voor het normale onderwijs- of vormingsgebeuren of voor de fysieke of psychische integriteit en veiligheid van een of meer leden van de school- of centrumpopulatie of van personen waarmee de leerling in het kader van de component werkplekleren of in het kader van een leerlingenstage in contact komt.

Bij schending van de leefregels die echter niet van aard is om tuchtmaatregelen te nemen, kunnen andere maatregelen worden genomen die de leerling bepaalde voorzieningen ontfagen of bepaalde verplichtingen opleggen. Die maatregelen doen geen afbreuk aan opvang door de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en kunnen niet raken aan het recht op de studiebekrachtiging. Ze kunnen onder meer, wel inhouden dat voor maximum één lesdag, desgevallend herhaald doch niet aansluitend, het bijwonen van de gebruikelijke lessen of gelijkgestelde activiteiten door andere activiteiten wordt vervangen.”.

Art. V.16. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 7, ingevoegd bij artikel V.14, een artikel 123/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/4. Vooreen tuchtdossier gelden de volgende regels, inherent aan tuchtrechtspleging:

1° de intentie tot een tuchtmaatregel wordt aan de betrokken personen schriftelijk ter kennis gebracht;

2° de betrokken personen evenals de leerling, eventueel bijgestaan door een vertrouwenspersoon, worden gehoord;

3° elke genomen beslissing wordt schriftelijk gemotiveerd; bij definitieve uitsluiting wordt schriftelijk verwezen naar de mogelijkheid tot beroep met overeenkomstige procedure;

- 4° voordat de tuchtmaatregel van kracht wordt, wordt elke beslissing aan de betrokken personen schriftelijk ter kennis gebracht ;
- 5° er is geen mogelijkheid om tot collectieve uitsluitingen over te gaan waarbij in één beslissing meerdere leerlingen worden gevat;
- 6° de tuchtstraf moet in overeenstemming zijn met de ernst van de feiten;
- 7° de betrokken personen hebben inzage in het tuchtdossier van de leerling;
- 8° het tuchtdossier en de tuchtmaatregel zijn niet overdraagbaar naar een andere onderwijsinstelling.”.

Art. V.17. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 7, ingevoegd bij artikel V.14, een artikel 123/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/5. §1. De mogelijke tuchtmaatregelen in het secundair onderwijs zijn:

1° de tijdelijke uitsluiting: waarbij de leerling het recht wordt ontnomen om in de loop van het schooljaar het geheel van de vorming werkelijk en regelmatig te volgen en dit gedurende een periode van, naargelang van het geval, minimaal één lesdag en maximaal vijftien opeenvolgende lesdagen in de school of minimaal één kalenderdag en maximaal eenentwintig opeenvolgende kalenderdagen in het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs. Een nieuwe tijdelijke uitsluiting kan enkel na een nieuw feit;

2° de definitieve uitsluiting: waarbij de leerling het recht wordt ontnomen om vanaf een bepaalde datum het geheel van de vorming werkelijk en regelmatig verder te volgen in de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs.

§2. In afwachting van een eventuele tijdelijke of definitieve uitsluiting, kan de leerling preventief worden geschorst als bewarende maatregel. Bij preventieve schorsing wordt de leerling het recht ontnomen om in de loop van het schooljaar het geheel van de vorming werkelijk en regelmatig te volgen en dit gedurende een periode van, naargelang van het geval, maximaal tien opeenvolgende lesdagen in de school of maximaal veertien opeenvolgende kalenderdagen in het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs. Het school- of centrumbestuur kan, mits motivering aan de betrokken personen, beslissen om desbetreffende periode eenmalig met maximaal tien opeenvolgende lesdagen respectievelijk veertien opeenvolgende kalenderdagen te verlengen indien door externe factoren het tuchtonderzoek niet binnen die eerste periode kan worden afgerond. De schorsing kanonmiddellijk uitwerking hebben en wordt aan de betrokken personen ter kennis gebracht.

§3. De bevoegdheid tot preventieve schorsing of tuchtmaatregelen ligt bij de directeur van de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs waar de leerling is ingeschreven, of zijn afgevaardigde.. Voorafgaand aan de beslissing tot definitieve uitsluiting, moet het advies van de klassenraad worden ingewonnen. In die klassenraad zetelt, met adviesbevoegdheid, een personeelslid van het begeleidend centrum voor leerlingenbegeleiding. Het advies van de klassenraad wordt in het tuchtdossier opgenomen.

Elkeen die daartoe is gemachtigd door het school- of centrumbestuur is bevoegd tot het opleggen aan de leerling van andere maatregelen dan tuchtmaatregelen bij schending van leefregels, waaraan hij ingevolge zijn school- of centrumreglement is onderworpen, op een locatie waar hij toezicht op de leerling uitoefent.

§4. Als de school samenwerkt met een andere school voor verstrekking van een deel van de vorming en de schending van leefregels, waaraan de leerling ingevolge zijn schoolreglement is onderworpen, zich in die andere school heeft voorgedaan, dan moet bij beslissing tot definitieve uitsluiting en na overleg met de andere school, worden bepaald of die uitsluiting ook betrekking heeft op die andere school.

Als aan de school een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs is verbonden, dan moet bij beslissing tot definitieve uitsluiting en na overleg met het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, worden bepaald of die uitsluiting ook betrekking heeft op het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, en vice versa.

§5. Bij elke preventieve schorsing of tuchtmaatregel die ingaat vóór de laatste les- of gelijkgestelde dag van het schooljaar, geeft de school of het centrum aan of de leerling al dan niet aanwezig moet zijn op school. Indien de school aangeeft dat de aanwezigheid niet verplicht is, kunnen de betrokken personen een gemotiveerde vraag stellen tot opvang door de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs. Als op die vraag wordt ingegaan, dan maakt de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs afspraken met de betrokken personen en de leerling over de opvangvoorwaarden. Weigering van opvang moet door de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs schriftelijk worden gemotiveerd aan de betrokken personen.

§6. Als de tuchtmaatregel de definitieve uitsluiting behelst, dan gaat die in hetzij onmiddellijk, hetzij op 31 augustus van het lopende schooljaar dan wel, voor een opleiding die dan eindigt, op 31 januari van het lopende schooljaar. Een definitieve uitsluiting ingaand op die uiterlijke datum impliceert uitschrijving.

Als de definitieve uitsluiting ingaat vóór de datum, vermeld in het eerste lid, dan blijft de leerling ingeschreven tot op het ogenblik van inschrijving in een andere school of een ander centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs. Terwijl de inschrijving doorloopt, heeft de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs waar de leerling wordt uitgesloten de verantwoordelijkheid om, samen met het begeleidend centrum voor leerlingenbegeleiding, de leerling actief bij te staan in het zoeken naar een andere school of een ander centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs. Die zoekinspanningen zullen rekening houden met het criterium afstand ten opzichte van de verblijfplaats van de leerling en zullen zich, in eerste instantie, richten op hetzelfde onderwijsnet en dezelfde opleiding als die waaruit de leerling komt.

In afwijking van het tweede lid, kan de school waar een leerling definitief wordt uitgesloten in de volgende gevallen uitschrijven:

1° vanaf de tiende lesdag die volgt op de dag dat de definitieve uitsluiting ingaat, eventueel na uitputting van de mogelijkheid tot beroep, voor zover de leerling op laatstbedoelde dag niet meer leerplichtig is;

2° als de betrokken personen blijken geven van manifeste onwil om op het aanbod van verandering van school in te gaan.

In afwijking van het tweede lid, kan het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs waar een leerling definitief wordt uitgesloten in de volgende gevallen uitschrijven:

1° vanaf de tiende kalenderdag die volgt op de dag dat de definitieve uitsluiting ingaat, eventueel na uitputting van de mogelijkheid tot beroep, voor zover de leerling op laatstbedoelde dag niet meer leerplichtig is;

2° als de betrokken personen blijken te geven van manifeste onwil om op het aanbod van verandering van centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs in te gaan.”.

Art. V.18. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 7, ingevoegd bij artikel V.14, een artikel 123/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/6. §1. De mogelijke tuchtmaatregelen in de leertijd zijn:

1° de tijdelijke uitsluiting uit het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen: waarbij de leerling het recht wordt ontnomen om in de loop van het schooljaar gedurende een periode van minimaal één kalenderdag en maximaal eenentwintig opeenvolgende kalenderdagen het geheel van de theoretische vorming werkelijk en regelmatig te volgen in een bepaalde vestigingsplaats van het centrum. Een nieuwe tijdelijke uitsluiting kan enkel na een nieuw feit;

2° de definitieve uitsluiting uit het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen: waarbij de leerling het recht wordt ontnomen om vanaf een bepaalde datum het geheel van de theoretische vorming werkelijk en regelmatig te volgen in een bepaalde vestigingsplaats van het centrum;

3° de uitsluiting uit de leertijd: waarbij de leerling het recht wordt ontnomen om, met het oog op de praktijkopleiding, een erkende leerovereenkomst te behouden of te sluiten en om de bijbehorende theoretische vorming te volgen.

§2. In afwachting van een eventuele tijdelijke of definitieve uitsluiting, kan de leerling preventief worden geschorst. Bij preventieve schorsing wordt de leerling het recht ontnomen om in de loop van het schooljaar gedurende een periode van maximaal veertien opeenvolgende kalenderdagen het geheel van de theoretische vorming werkelijk en regelmatig te volgen in een bepaalde vestigingsplaats van het centrum. Het centrumbestuur kan, mits motivering aan de betrokken personen, beslissen om desbetreffende periode eenmalig met maximaal veertien opeenvolgende kalenderdagen te verlengen indien door externe factoren het tuchtonderzoek niet binnen die eerste periode kan worden afgerond. De schorsing kan onmiddellijk uitwerking hebben en wordt aan de betrokken personen ter kennis gebracht.

§3. In de leertijd ligt de bevoegdheid tot:

1° preventieve schorsing: bij de directeur-afgevaardigd bestuurder of zijn afgevaardigde.

2° tijdelijke of definitieve uitsluiting uit het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen: bij de directeur-afgevaardigd bestuurder of zijn afgevaardigde, na overleg met de leertrajectbegeleider van de leerling als vermeld in artikel 39 en 40 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen, zoals gewijzigd bij het decreet van 20 april 2012;

3° uitsluiting uit de leertijd: bij de praktijkcommissie als vermeld in

artikel 13 tot en met 18 van hetzelfde decreet van 7 mei 2004, gewijzigd bij het decreet van 20 april 2012.”.

Art. V.19. Aan deel III, titel 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 25 november 2011 en 8 juni 2012, wordt een hoofdstuk 8 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 8. Beroepsmogelijkheden”.

Art. V.20. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 8, ingevoegd bij artikel V.19, een afdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 1. Beroep tegen beslissing tot definitieve uitsluiting uit een school, een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of een vestigingsplaats van een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen”.

Art. V.21. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 1, ingevoegd bij artikel V.20, een artikel 123/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/7. §1. Tegen een beslissing tot definitieve uitsluiting die door de betrokken personen wordt betwist, hebben die personen verhaalmogelijkheid overeenkomstig een beroepsprocedure. De beroepsprocedure is vastgelegd in het school- of centrumreglement, met behoud van de toepassing van de bepalingen van deze afdeling.

De betrokken personen stellen het beroep in bij het school- of centrumbestuur door middel van een gedateerd en ondertekend verzoekschrift dat ten minste het voorwerp van beroep met feitelijke omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren vermeldt. Bij deze omschrijving kunnen overtuigingsstukken gevoegd worden.

§2. Het beroep wordt behandeld door een beroepscommissie en leidt tot:

1° hetzij de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid als:

a) de termijn voor indiening van het beroep, opgenomen in het school- of centrumreglement, is overschreden;

b) het beroep niet voldoet aan de vormvereisten opgenomen in het school- of centrumreglement;

2° hetzij de bevestiging van de definitieve uitsluiting, hetzij de vernietiging van de definitieve uitsluiting. Het school- of centrumbestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor deze beslissing van de beroepscommissie.

§3. Het resultaat van het beroep wordt aan de betrokken personen schriftelijk ter kennis gebracht binnen de termijn bepaald in het school- of centrumreglement.

Bij overschrijding van deze termijn wordt de omstreden definitieve uitsluiting van rechtswege vernietigd.”.

Art.V.22. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 1, ingevoegd bij artikel V.20, een artikel 123/8 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/8. §1. In het secundair onderwijs wordt een beroepscommissie ingesteld door een school- of centrumbestuur.

In de leertijd wordt een beroepscommissie ingesteld door Syntra Vlaanderen.

§2. In het secundair onderwijs bepaalt het school- of centrumbestuur de samenstelling van een beroepscommissie, met in acht name van volgende bepalingen:

1° de samenstelling kan per te behandelen dossier verschillen, doch kan binnen het te behandelen dossier niet wijzigen;

2° de samenstelling is als volgt: enerzijds “interne leden”, zijnde leden van het school- of centrumbestuur of van de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs waar de betwiste beslissing tot definitieve uitsluiting is genomen, met uitzondering van de directeur of zijn afgevaardigde die de beslissing heeft genomen; anderzijds “externe leden”, zijnde personen die extern zijn aan het school- of centrumbestuur en aan de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs waar de betwiste beslissing tot definitieve uitsluiting is genomen.

In voorkomend geval en voor de toepassing van deze bepalingen:

a) wordt onder lid van het school- of centrumbestuur een lid verstaan van het orgaan dat de verantwoordelijkheid voor het georganiseerde onderwijs draagt;

b) wordt een persoon die vanuit zijn hoedanigheden zowel een intern lid als een extern lid is, geacht een intern lid te zijn;

c) wordt een lid van de ouderraad, de leerlingenraad of, met uitzondering van het personeel, de schoolraad van de school of het centrum waar de betwiste beslissing tot definitieve uitsluiting is genomen, geacht een extern lid te zijn, tenzij de bepaling vermeld in punt b) van toepassing is;

3° de voorzitter wordt door het school- of centrumbestuur onder de externe personen aangeduid.

In het secundair onderwijs bepaalt het school- of centrumbestuur de werking, met inbegrip van de stemprocedure, van een beroepscommissie, met in acht name van volgende bepalingen:

1° elk lid van een beroepscommissie is in beginsel stemgerechtigd, met dien verstande dat bij stemming het aantal stemgerechtigde interne leden van de beroepscommissie en het aantal stemgerechtigde externe leden van de beroepscommissie gelijk moet zijn; bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend;

2° elk lid van een beroepscommissie is aan discretieplicht onderworpen;

3° een beroepscommissie hoort de betrokken personen en de leerling in kwestie;

4° een beroepscommissie beslist autonoom over de stappen die worden gezet om tot een gefundeerde beslissing te komen, waaronder eventueel het horen van een of meer leden van de klassenraad die een advies over de definitieve uitsluiting heeft gegeven;

5° de werking van een beroepscommissie kan geen afbreuk doen aan de statutaire rechten van de individuele personeelsleden van het onderwijs;

6° een beroepscommissie oordeelt of de genomen beslissing alleszins in overeenstemming is met de decretale en reglementaire onderwijsbepalingen en met het school- of centrumreglement.

§3. In de leertijd bepaalt Syntra Vlaanderen de samenstelling van een beroepscommissie, met in acht name van volgende bepalingen:

- 1° de samenstelling kan per te behandelen dossier verschillen, doch kan binnen het te behandelen dossier niet wijzigen;
- 2° de samenstelling is als volgt: enerzijds “interne leden”, zijnde leden van Syntra Vlaanderen, het centrubestuur of het centrum waar de betwiste beslissing tot definitieve uitsluiting is genomen, met uitzondering van de directeur-afgevaardigd bestuurder of zijn afgevaardigde die de beslissing heeft genomen; anderzijds “externe leden”, zijnde personen die extern zijn aan Syntra Vlaanderen, het centrubestuur en het centrum waar de betwiste beslissing tot definitieve uitsluiting is genomen;
- 3° de voorzitter wordt door Syntra Vlaanderen onder de externe personen aangeduid.

In de leertijd bepaalt Syntra Vlaanderen de werking, met inbegrip van de stemprocedure, van een beroepscommissie, met in acht name van volgende bepalingen:

- 1° elk lid van een beroepscommissie is in beginsel stemgerechtigd, met dien verstande dat bij stemming het aantal stemgerechtigde interne leden van de beroepscommissie en het aantal stemgerechtigde externe leden van de beroepscommissie gelijk moet zijn; bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend;
- 2° elk lid van een beroepscommissie is aan discretieplicht onderworpen;
- 3° een beroepscommissie hoort de betrokken personen en de leerling in kwestie;
- 4° een beroepscommissie beslist autonoom over de stappen die worden gezet om tot een gefundeerde beslissing te komen, waaronder eventueel het horen van een of meer leden van het begeleidingsteam dat een advies over de definitieve uitsluiting heeft gegeven;
- 5° een beroepscommissie oordeelt of de genomen beslissing alleszins in overeenstemming is met de decretale en reglementaire onderwijsbepalingen en met het centrumreglement.

§4. Het beroep schort de uitvoering van de beslissing tot definitieve uitsluiting niet op.”.

Art. V.23. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 8, ingevoegd bij artikel V.19, een afdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 2. Beroep tegen beslissing tot uitsluiting uit de leertijd”.

Art. V.24. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel V.23, een artikel 123/9 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/9. Tegen de uitsluiting uit de leertijd kan beroep worden ingediend bij de praktijkcommissie vermeld in artikel 13 tot en met 18 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen”, zoals gewijzigd bij het decreet van 20 april 2012. De Vlaamse Regering legt de beroepsprocedure vast.”.

Art. V.25. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 8, ingevoegd bij artikel V.19, een afdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3. Beroep tegen een evaluatiebeslissing”.

Art. V.26. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel V.25, een artikel 123/10 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/10. §1. Tegen eindbeslissingen inzake leerlingenevaluatie die door de betrokken personen worden betwist, hebben die personen verhaalmogelijkheid overeenkomstig een beroepsprocedure. De beroepsprocedure is vastgelegd in het school- of centrumreglement, met behoud van de toepassing van de bepalingen van deze afdeling.

In het secundair onderwijs hebben de betrokken personen slechts verhaalmogelijkheid na een overleg als vermeld in artikel 115/6, §4.

In de leertijd nemen de betrokken personen een evaluatiebeslissing in ontvangst op een in het centrumreglement vastgelegde datum en wijze. Bij het niet in ontvangst nemen door de betrokken personen wordt de beslissing geacht te zijn ontvangen op de voorziene ontvangstdatum. Slechts na een overleg met Syntra Vlaanderen op vraag van de betrokken personen en binnen een redelijke termijn na ontvangst van een beslissing over de algemene vorming, hebben die betrokken personen verhaalmogelijkheid tegen de beslissing. Die termijn wordt in het centrumreglement bepaald. Van het overleg wordt een schriftelijke neerslag gemaakt. Na het overleg wordt het oorspronkelijk evaluatieresultaat bevestigd of door een ander evaluatieresultaat vervangen.

§2. De betrokken personen stellen het beroep in bij het school- of centrumbestuur door middel van een gedateerd en ondertekend verzoekschrift, dat ten minste het voorwerp van beroep met feitelijke omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren vermeldt. Bij deze omschrijving kunnen overtuigingsstukken gevoegd worden.

§3. Het beroep wordt behandeld door een beroepscommissie en leidt tot:

1° hetzij de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid als:

a) de termijn voor indiening van het beroep, opgenomen in het school- of centrumreglement, is overschreden;

b) het beroep niet voldoet aan de vormvereisten opgenomen in het school- of centrumreglement;

2° hetzij, nadat de beroepscommissie al dan niet aan de leerling bijkomende proeven of opdrachten heeft opgelegd, de bevestiging van het oorspronkelijk evaluatieresultaat of de vervanging door een ander evaluatieresultaat. Het school- of centrumbestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor de beslissing van de beroepscommissie.

.

§4. Het resultaat van het beroep wordt aan de betrokken personen schriftelijk ter kennis gebracht hetzij uiterlijk op 15 september, hetzij - doch uitsluitend voor een opleiding die op 31 januari eindigt - uiterlijk op 15 maart daaropvolgend.

Art.V.27. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel V.25, een artikel 123/11 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/11. Tegen een evaluatiebeslissing over de beroepsgerichte vorming in de leertijd die door de betrokken personen wordt betwist, kan beroep worden ingediend bij de praktijkcommissie vermeld in artikel 13 tot en met 18 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen”, zoals gewijzigd bij het decreet van 20 april 2012. De Vlaamse Regering legt de beroepsprocedure vast.”.

Art. V.28. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel V.25, een artikel 123/12 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/12. §1. In het secundair onderwijs wordt een beroepscommissie ingesteld door een school- of centrumbestuur.

In de leertijd wordt een beroepscommissie ingesteld door Syntra Vlaanderen indien het een evaluatiebeslissing over de algemene vorming betreft.

§2. In het secundair onderwijs bepaalt het school- of centrumbestuur de samenstelling van een beroepscommissie, met in acht name van volgende bepalingen:

1° de samenstelling kan per te behandelen dossier verschillen, doch kan binnen het te behandelen dossier niet wijzigen;

2° de samenstelling is als volgt: enerzijds “interne leden”, zijnde leden van de klassenraad, waaronder alleszins de voorzitter van de klassenraad, die de betwiste evaluatiebeslissing heeft genomen, en eventueel een lid van het school- of centrumbestuur; anderzijds “externe leden”, zijnde personen die extern zijn aan het school- of centrumbestuur en aan de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs waar de betwiste evaluatiebeslissing is genomen.

In voorkomend geval en voor de toepassing van deze bepalingen:

a) wordt onder een lid

van het school- of centrumbestuur een lid verstaan van het orgaan dat de verantwoordelijkheid voor het georganiseerde onderwijs draagt;

b) wordt een persoon die vanuit zijn hoedanigheden zowel een intern lid als een extern lid is, geacht een intern lid te zijn;

c) wordt een lid van de ouderraad, de leerlingenraad of, met uitzondering van het personeel, de schoolraad van de school of het centrum waar de betwiste evaluatiebeslissing is genomen, geacht een extern lid te zijn, tenzij de bepaling vermeld in punt b) van toepassing is;

3° de voorzitter wordt door het school- of centrumbestuur onder de externe personen aangeduid.

In het secundair onderwijs bepaalt het school- of centrumbestuur de werking, met inbegrip van de stemprocedure, van een beroepscommissie, met in acht name van volgende bepalingen:

1° elk lid van een beroepscommissie is in beginsel stemgerechtigd, met dien verstande dat bij stemming het aantal stemgerechtigde interne leden van de beroepscommissie en het aantal stemgerechtigde externe leden van de beroepscommissie gelijk moet zijn; bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend;

2° elk lid van een beroepscommissie is aan discretieplicht onderworpen;

3° een beroepscommissie hoort de betrokken personen en de leerling in kwestie;

4° een beroepscommissie beslist autonoom over de stappen die worden gezet om tot een gefundeerde beslissing te komen; onder “stappen” kan onder meer worden verstaan:

- a) het horen van een of meer stemgerechtigde leden van de klassenraad ,voor zover niet opgenomen in het eerste lid, 2°, hiervoor, die de betwiste evaluatiebeslissing, heeft genomen;
- b) het horen van een of meer raadgevende leden van de klassenraad die de betwiste evaluatiebeslissing heeft genomen;
- c) het, in voorkomend geval, organiseren van de bijkomende proeven of opdrachten van de leerling;

5° de werking van een beroepscommissie kan geen afbreuk doen aan de statutaire rechten van individuele personeelsleden van het onderwijs;

6° een beroepscommissie oordeelt of de genomen beslissing alleszins in overeenstemming is met de decretale en reglementaire onderwijsbepalingen en met het school- of centrumreglement.

§3. In de leertijd bepaalt Syntra Vlaanderen de samenstelling van een beroepscommissie, met in acht name van volgende bepalingen:

1° de samenstelling kan per te behandelen dossier verschillen, doch kan binnen het te behandelen dossier niet wijzigen;

2° de samenstelling is als volgt: enerzijds “interne leden”, zijnde personen van Syntra Vlaanderen die de betwiste evaluatiebeslissing hebben genomen en eventueel een afgevaardigde van het centrumbestuur in kwestie; anderzijds “externe leden”, zijnde personen die extern zijn aan Syntra Vlaanderen en aan het centrumbestuur in kwestie;

3° de voorzitter wordt door Syntra Vlaanderen onder de externe personen aangeduid.

In de leertijd bepaalt Syntra Vlaanderen de werking, met inbegrip van de stemprocedure, van een beroepscommissie, met in acht name van volgende bepalingen:

1° elk lid van een beroepscommissie is in beginsel stemgerechtigd, met dien verstande dat bij stemming het aantal stemgerechtigde interne leden van de beroepscommissie en het aantal stemgerechtigde externe leden van de beroepscommissie gelijk moet zijn; bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend;

2° elk lid van een beroepscommissie is aan discretieplicht onderworpen;

3° een beroepscommissie hoort de betrokken personen en de leerling in kwestie;

4° een beroepscommissie beslist autonoom over de stappen die worden gezet om tot een gefundeerde beslissing te komen;

5° een beroepscommissie oordeelt of de genomen beslissing alleszins in overeenstemming is met de decretale en reglementaire onderwijsbepalingen en met het centrumreglement.

Art. V.29. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel V.25, een artikel 123/13 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/13. Zolang een beroepsprocedure als vermeld in deze afdelinglopende is, heeft de leerling het recht om in de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen waar of waarvoor de betwiste evaluatiebeslissing is genomen, verder onderwijs te volgen alsof er geen nadelige beslissing was genomen.”.

Art. V.30. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 8, ingevoegd bij artikel V.19, een afdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 4. Beroep tegen andere beslissingen”.

Art. V.31. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel V.30, een artikel 123/14 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/14. Een school- of centrubestuur respectievelijk Syntra Vlaanderen is bevoegd om in het secundair onderwijs respectievelijk de leertijd eventuele beroepsmogelijkheden te voorzien ten aanzien van door de betrokken personen betwiste beslissingen andere dan beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie.”.

Art. V.32. In deel IV, titel 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 25 november 2011 en 29 juni 2012, wordt het opschrift van hoofdstuk 2 vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk 2. Diploma van secundair onderwijs”.

Art. V.33. Artikel 254 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011 en 29 juni 2012, wordt opgeheven.

Art. V.34. Artikel 255 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Hoofdstuk VI. Slotbepaling

Art. VI.1. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2014.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

VOORONTWERP VAN DECREET

tot wijziging, wat betreft de schoolraad, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998
betreffende het gemeenschapsonderwijs
d.d. 20 december 2013

**Voorontwerp van decreet tot wijziging, wat betreft de schoolraad, van het
bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs**

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Aan artikel 7, §1, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt :

“5° twee stemgerechtigde leden, aangeduid door de leerlingenraad. In het buitengewoon secundair onderwijs duidt de directeur in overleg met de pedagogische raad de leerlinggeleding in de schoolraad aan.”.

Art. 3. Dit decreet treedt in werking bij de eerstvolgende samenstelling van de schoolraden na 1 april 2013.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 54.894/1
van 29 januari 2014

over

een voorontwerp van decreet ‘houdende diverse maatregelen
betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en
secundair onderwijs en betreffende de participatie op school’

Op 23 december 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 21 januari 2014. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 29 januari 2014.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

Gelet op het uitzonderlijk hoge aantal adviesaanvragen die met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State aanhangig zijn gemaakt, heeft de afdeling Wetgeving zich bovendien noodgedwongen moeten beperken tot een summier onderzoek van het ontwerp, zelfs met betrekking tot de in artikel 84, § 3, eerste lid, van die wetten opgesomde punten. Uit de vaststelling dat over een bepaling in dit advies niets wordt gezegd, mag niet zonder meer worden afgeleid dat er niets over gezegd kan worden en indien er wel iets over wordt gezegd, dat er niets méér over te zeggen valt.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet beoogt enerzijds de rechtspositie van de leerlingen in het basis- en secundair onderwijs te versterken, hoofdzakelijk door de interne beroepsprocedures te veralgemenen en door de aangelegenheden die in het school- of centrumreglement moeten worden opgenomen uit te breiden. Anderzijds wordt beoogd de regels inzake participatie op school in het leerplichtonderwijs aan te passen.

3.1. Inzake de rechtspositie van de leerlingen wijzigt het ontwerp het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010. Het ontwerp bevat onder meer:

- een regeling voor de gegevensoverdracht en het inzagerecht met betrekking tot de persoonsgegevens van leerlingen (artikel II.2, II.6, 11°, V.11-V.13)
- nieuwe bepalingen inzake de inhoud van het school- of centrumreglement (artikelen II.6, V.3, V.4);
- een regeling van de tuchtprocedure, de preventieve schorsing en de beroepsprocedure tegen definitieve uitsluitingen (artikelen II.4 en II.5, II.12, II.13, II.14, V.14-V.24);
- een regeling inzake de evaluatie en de organisatie van een beroepsprocedure tegen (bepaalde) evaluatiebeslissingen (artikelen II.1, II.8, II.9, II.10, V.6, V.9, V.25-V.30).
- een regeling voor overleg als voorwaarde tot toegang tot elke beroepsprocedure (artikel II.16).

3.2. In het decreet van 10 juli 2008 ‘betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap’ wordt de regeling van en de verwijzingen naar het centrumreglement opgeheven, gelet op de integratie van de bestaande regeling in de Codex Secundair Onderwijs (artikel IV.1 tot IV.3 van het ontwerp).

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

3.3. Wat de participatie betreft wordt het decreet van 2 april 2004 ‘betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad’ gewijzigd. De belangrijkste wijzigingen betreffen de wijze van samenstelling van de schoolraad (artikelen III.3 en III.4 van het ontwerp), de opdrachten van de schoolraad, in het bijzonder de overlegbevoegdheid (artikelen III.7 tot III. 10), de procedure voor de samenstelling van de pedagogische raad, de ouderraad en de leerlingenraad (artikelen III.17 tot III.19), alsook hun bevoegdheden (artikel III.20) en ten slotte de minimale inhoud van de huishoudelijke reglementen van de vier raden (artikelen III.11 en III.21 van het ontwerp).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel II.5

4. Artikel II.5. bepaalt de beginselen die gerespecteerd moeten worden in de procedure bij tijdelijke en definitieve uitsluitingen in het basisonderwijs. Artikel V.16 van het ontwerp legt de regels vast die gelden bij de behandeling van een tuchtdossier in het secundair onderwijs.

Al kan de aard van het onderwijsniveau en de aard van de mogelijke tuchtsancties het verschil in de gewaarborgde rechtsbescherming tussen beide regelingen in de regel verantwoorden, toch lijkt dit niet altijd het geval. Zo is het bijvoorbeeld niet duidelijk waarom de “evenredigheid” tussen tuchtvergriep en tuchtsanctie geen noodzakelijk te volgen beginsel is bij een procedure tegen een tuchtbeslissing in het basisonderwijs (artikel II.5) maar wel in het secundair onderwijs (artikel V.16 – ontworpen artikel 123/4, 6° van de Codex Secundair Onderwijs).

Artikel II.9

5. Het ontworpen artikel 37/2, § 1, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 lijkt te verwijzen naar de “beroepscommissie als vermeld in artikel 37/1”. Om misverstanden te vermijden stelt de gemachtigde voor het artikel als volgt te formuleren: “Art. 37/2, § 1. Het beroep als vermeld in artikel 37/1 dat behandeld wordt door de beroepscommissie leidt tot :...”. Hiermee kan worden ingestemd.

Een gelijkaardige opmerking kan worden gemaakt bij artikel II.12 van het ontwerp.

Artikel II.12

6. Het ontworpen artikel 37/4, § 3, van het decreet basisonderwijs bepaalt dat bij overschrijding van de vervaltermijn de uitsluitingsbeslissing van rechtswege wordt vernietigd. Deze formulering is ongebruikelijk. Het verdient aanbeveling gebruik te maken van de formulering “van rechtswege nietig” bij gebrek aan een instantie die de beslissing effectief vernietigt.

Artikel II.16

7. De draagwijdte van de door artikel II.16, 2°, eerste twee ingevoegde zinnen is onduidelijk. De tweede zin lijkt met name een overbodige herhaling van de eerste, en wordt dus best weggelaten.

Aan het decreetaal vastgelegde vermoeden van ontvangst door de ouders gaat geen uitdrukkelijke regel vooraf die schoolbesturen ertoe verplicht vóór 30 juni de beslissing omtrent het getuigschrift mee te delen aan de ouders. Het verdient aanbeveling het ontwerp op dit punt aan te vullen.

Artikelen III.3, III.4, III.10 en III.22

8. In de ontworpen artikelen 10, § 5, 12, 22 en 51 van het decreet van 2 april 2004 wordt gewag gemaakt van “het schoolbestuur”, terwijl in de andere bepalingen van dit decreet nog het oude begrip “inrichtende macht” wordt gehanteerd. Omwille van de rechtszekerheid verdient het aanbeveling dezelfde term doorheen het hele decreet te gebruiken. Gelet op het gebruik van de term “schoolbestuur” in het decreet basisonderwijs en de Codex Secundair Onderwijs, zou dus best in het hele decreet van 2 april 2004 de term “inrichtende macht” worden vervangen.

Artikel III.6

9. Deze bepaling heft onder meer artikel 16 van het decreet van 2 april 2004 op dat uitdrukkelijk bepaalt dat de inrichtende macht ten aanzien van personeel, ouders en leerlingen optreedt als bestuursinstantie wat betreft de toepassing van het decreet van 18 mei 1999 ‘betreffende de openbaarheid van bestuur’. In de memorie van toelichting bij het ontwerp wordt die opheffing verantwoord door “het niet meer van toepassing zijn van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de openbaarheid van bestuur. Thans geldt het decreet betreffende openbaarheid van bestuur van 26 maart 2004, dat ook op onderwijs van toepassing is. Een expliciete vermelding is echter overbodig.”

Uit de rechtspraak van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State blijkt weliswaar dat het decreet van 26 maart 2004 ‘betreffende de openbaarheid van bestuur’ in beginsel van toepassing is op onderwijs, maar ook dat het decreet niet van toepassing is op bepaalde beslissingen van vrije gesubsidieerde onderwijsinstellingen.² Als artikel 16 van het decreet van 2 april 2004 wordt opgeheven, betekent dit dat schoolbesturen van vrije onderwijsinstellingen minstens gedeeltelijk niet als bestuursinstantie in de zin van het decreet van 26 maart 2004 zullen kunnen worden beschouwd. Het is zeer de vraag of dat de bedoeling is van de stellers van het ontwerp. Op zijn minst dient de memorie van toelichting te worden aangepast.

² RvS 6 december 2010, nr. 221.641 (VZW Arteveldehogeschool t. Vlaamse Gemeenschap), *TORB* 2012-13, 86-88, randnrs. 8-15; RvS 6 december 2010, 221.642 van 6 december 2012 (KU Leuven t. Vlaamse Gemeenschap), randnrs. 8-15. Zie F. SCHRAM, “Het begrip ‘bestuursinstantie’ en onderwijsinstellingen”, *TORB* 2012-13, 27-36 en B. LOOS, “In de relatie tot hun personeel zijn vrije gesubsidieerde hogeronderwijsinstellingen geen bestuursinstantie” (noot onder RvS 6 december 2010, nr. 221.641), *TORB* 2012-13, 91-92.

Artikel V.21.

10. Ten aanzien van het bij artikel V.21 van het ontwerp ingevoegde artikel 123/7, § 3, laatste lid van de Codex Secundair Onderwijs, kan verwezen worden naar de opmerking bij artikel II.12. van het ontwerp.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk I. Inleidende bepaling

Artikel I.1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk II. Wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Art. II.1. Aan de eerste alinea van artikel 8 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, worden volgende zinnen toegevoegd:

“Een school die beslist het ononderbroken leerproces van een leerling te onderbreken door deze leerling het aanbod van het afgelopen schooljaar gedurende het daaropvolgende schooljaar nogmaals te laten volgen, neemt deze beslissing na overleg met het CLB. De genomen beslissing wordt ten aanzien van de ouders schriftelijk gemotiveerd en mondeling toegelicht, waarbij de school ook aangeeft welke bijzondere aandachtspunten er in het daaropvolgende schooljaar voor de leerling zijn.”.

Art. II.2. Artikel 31 van hetzelfde decreet, opgeheven door het decreet van 28 juni 2002, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“Art. 31. Bij verandering van school door een leerling worden tussen de betrokken scholen leerlingengegevens overgedragen onder de volgende gezamenlijke voorwaarden:

- 1° de gegevens hebben enkel betrekking op de leerlingsspecifieke onderwijsloopbaan;
- 2° de overdracht gebeurt enkel in het belang van de persoon op wie de onderwijsloopbaan betrekking heeft;
- 3° tenzij de regelgeving de overdracht verplicht stelt, gebeurt de overdracht niet indien de ouders er zich expliciet tegen verzetten, na, op hun verzoek, de gegevens te hebben ingezien.

Gegevens die betrekking hebben op schending van leefregels door de leerling zijn echter nooit tussen scholen overdraagbaar.”.

Art. II.3. In hoofdstuk IV, afdeling 2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2001, 28 juni 2002, 14 februari 2003, 10 juli 2003, 2 april 2004, 15 juli 2005, 7 juli 2006, 22 juni 2007, 6 juli 2007, 20 maart 2009, 8 mei 2009, 9 juli 2010, 1 juli 2011, 25 november 2011, 23 december 2011, 21 december 2012 en 19 juli 2013, wordt het opschrift van onderafdeling B vervangen door wat volgt:

“Onderafdeling B. Preventieve schorsing, tijdelijke en definitieve uitsluiting van leerlingen”.

Art. II.4. Artikel 32 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 25 november 2011, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 32. §1. Een preventieve schorsing is een uitzonderlijke maatregel die de directeur of zijn afgevaardigde voor een leerplichtige leerling in het lager onderwijs kan hanteren als bewaerende maatregel om de leefregels te handhaven en om te kunnen nagaan of een tuchtsanctie aangewezen is. De leerling mag gedurende maximaal vijf opeenvolgende schooldagen de lessen en activiteiten van zijn leerlingengroep niet volgen. De directeur of zijn afgevaardigde kan, mits motivering aan de ouders, beslissen om desbetreffende periode eenmalig met maximaal vijf opeenvolgende schooldagen te verlengen indien door externe factoren het tuchtonderzoek niet binnen die eerste periode kan worden afgerond. De preventieve schorsing kan onmiddellijk uitwerking hebben en de school stelt de ouders in kennis van de preventieve schorsing. De school voorziet opvang voor de leerling, tenzij de school aan de ouders motiveert waarom dit niet haalbaar is.

§2. De directeur of zijn afgevaardigde kan, in uitzonderlijke gevallen, een leerplichtige leerling in het lager onderwijs tijdelijk uitsluiten. Een tijdelijke uitsluiting is een tuchtsanctie die inhoudt dat de gesanctioneerde leerling gedurende minimaal één schooldag en maximaal vijftien opeenvolgende schooldagen de lessen en activiteiten van zijn leerlingengroep niet mag volgen. Een nieuwe tijdelijke uitsluiting kan enkel na een nieuw feit. De school voorziet opvang voor de leerling, tenzij de school aan de ouders motiveert waarom dit niet haalbaar is.

Met betrekking tot een tijdelijke uitsluiting voorziet de school in een interne beroepsprocedure die vastgelegd is in het schoolreglement.

§3. De directeur of zijn afgevaardigde kan, in uitzonderlijke gevallen, een leerplichtige leerling in het lager onderwijs definitief uitsluiten. Een definitieve uitsluiting is een tuchtsanctie die inhoudt dat de gesanctioneerde leerling wordt uitgeschreven op het moment dat die leerling in een andere school is ingeschreven en uiterlijk één maand, vakantieperioden tussen 1 september en 30 juni niet inbegrepen, na de schriftelijke kennisgeving, vermeld in artikel 33, 5°. In afwachting van een inschrijving in een andere school mag de gesanctioneerde leerling de lessen en activiteiten van zijn leerlingengroep niet volgen. De school voorziet opvang voor de leerling, tenzij de school aan de ouders motiveert waarom dit niet haalbaar is.

Tegen deze beslissing is beroep mogelijk zoals voorzien in artikel 37/4.”.

Art. II.5. Artikel 33 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 33. Tijdelijke en definitieve uitsluitingen kunnen alleen uitgevoerd worden na een procedure die de rechten van verdediging waarborgt en waarin de volgende principes gerespecteerd worden:

- 1° het voorafgaandelijke advies van de klassenraad moet worden ingewonnen. In geval van een definitieve uitsluiting moet de klassenraad uitgebreid worden met een vertegenwoordiger van het CLB die een adviserende stem heeft;
- 2° de intentie tot een tuchtmaatregel wordt aan de ouders schriftelijk ter kennis gebracht;
- 3° de ouders hebben inzage in het tuchtdossier van de leerling, met inbegrip van het advies van de klassenraad, en worden gehoord, eventueel bijgestaan door een vertrouwenspersoon;
- 4° de tuchtstraf moet in overeenstemming zijn met de ernst van de feiten;
- 5° de genomen beslissing wordt schriftelijk gemotiveerd en ter kennis gebracht aan de ouders van de betrokken leerling. De school verwijst in de kennisgeving naar de moge-

lijkheid tot het instellen van het beroep en neemt de bepalingen uit het schoolreglement die hier betrekking op hebben, op in die kennisgeving.”.

Art. II.6. In artikel 37 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2001, 2 april 2004, 20 maart 2009, 8 mei 2009, 1 juli 2011, 25 november 2011 en 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 2 worden een punt 6° tot en met 8° toegevoegd, die luiden als volgt:

- “6° de wijze waarop in voorkomend geval de schoolraad en ouderraad, vermeld in artikel 10 en 46 in het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad, worden samengesteld;
- 7° het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens, die worden verzameld door de school. Indien na de toelichting blijkt dat de ouders een kopie willen van de leerlingengegevens, hebben ze kopierecht. Indien de school hiervoor een vergoeding vraagt, is deze voorzien in de bijdrageregeling van het schoolreglement. Iedere kopie dient persoonlijk en vertrouwelijk behandeld te worden, mag niet verspreid worden noch publiek worden gemaakt en mag enkel gebruikt worden in functie van de onderwijsloopbaan van de leerling.

Als bepaalde gegevens ook een derde betreffen en volledige inzage in de gegevens door ouders afbreuk zou doen aan het recht van de derde op bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer, wordt de toegang tot deze gegevens verstrekt via een gesprek, gedeeltelijke inzage of rapportage;

- 8° informatie over extra-murosactiviteiten.”.

2° in paragraaf 3 wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

- “1° het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure zoals vermeld in artikel 32§2 en onderafdeling F van deze afdeling, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen;”;

3° in paragraaf 3 wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

- “2° de procedure volgens dewelke het getuigschrift basisonderwijs wordt toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure vermeld in onderafdeling E van deze afdeling;”;

4° in paragraaf 3, 5°, wordt tussen het woord “agenda’s” en het woord “en” de zinsnede “, leerlingenevaluatie” ingevoegd;

5° in paragraaf 3, 8°, worden de woorden “in voorkomend geval wordt” vervangen door de zinsnede “, schoolraad en ouderraad als vermeld in artikel 10 en 46 in het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad, in voorkomend geval worden” ingevoegd;

6° aan paragraaf 3 worden een punt 11° en 12° toegevoegd, die luiden als volgt:

“11° het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens, die worden verzameld door de school. Indien na de toelichting blijkt dat de ouders een kopie willen van de leerlingengegevens, hebben ze kopierecht. Indien de school hiervoor een vergoeding vraagt, is deze voorzien in de bijdrageregeling van het schoolreglement. Iedere kopie dient persoonlijk en vertrouwelijk behandeld te worden, mag niet verspreid worden noch publiek worden gemaakt en mag enkel gebruikt worden in functie van de onderwijsloopbaan van de leerling.

Als bepaalde gegevens ook een derde betreffen en volledige inzage in de gegevens door ouders afbreuk zou doen aan het recht van de derde op bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer, wordt de toegang tot deze gegevens verstrekt via een gesprek, gedeeltelijke inzage of rapportage;

12° informatie over extra-murosactiviteiten.”.

Art. II.7. Aan hoofdstuk IV, afdeling 2, van hetzelfde decreet, wordt een onderafdeling E toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling E. Beroepsmogelijkheid tegen het niet verkrijgen van het getuigschrift basisonderwijs”.

Art. II.8. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling E, ingevoegd bij artikel II.7, een artikel 37/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 37/1. Ouders die niet akkoord gaan met het niet toekennen van een getuigschrift basisonderwijs aan hun kind, hebben toegang tot een beroepsprocedure. De beroepsprocedure is vastgelegd in het schoolreglement, met behoud van de toepassing van de bepalingen van deze onderafdeling. Ouders kunnen evenwel slechts een beroep instellen na het overleg zoals bepaald in artikel 55.

De ouders stellen het beroep in bij het schoolbestuur. Het beroep wordt gedateerd en ondertekend en vermeldt ten minste het voorwerp van het beroep met beschrijving van de feiten en motivering van de ingeroepen bezwaren. Bij deze beschrijving kunnen overtuigingsstukken worden gevoegd.”.

Art. II.9. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling E, ingevoegd bij artikel II.7, een artikel 37/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 37/2. §1. Het beroep als vermeld in artikel 37/1 dat behandeld wordt door de beroepscommissie leidt tot:

- 1° hetzij de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid als:
 - a) de termijn voor indiening van het beroep, opgenomen in het schoolreglement, is overschreden;
 - b) het beroep niet voldoet aan de vormvereisten opgenomen in het schoolreglement;
- 2° hetzij de bevestiging van het niet toekennen van het getuigschrift basisonderwijs, hetzij de toekenning van het getuigschrift basisonderwijs. Het schoolbestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor de beslissing van de beroepscommissie.

Het resultaat van het beroep wordt aan de ouders schriftelijk ter kennis gebracht uiterlijk op 15 september daaropvolgend.”.

Art. II.10. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling E, ingevoegd bij artikel II.7, een artikel 37/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 37/3. §1. De beroepscommissie wordt opgericht door het schoolbestuur.

§2. Het schoolbestuur bepaalt de samenstelling van de beroepscommissie, met inachtneming van volgende bepalingen:

- 1° de samenstelling kan per te behandelen dossier verschillen, doch kan binnen het te behandelen dossier niet wijzigen;
- 2° de samenstelling is als volgt: enerzijds “interne leden”, zijnde leden van de klassenraad die besliste het getuigschrift basisonderwijs niet toe te kennen, waaronder alleszins de directeur of zijn afgevaardigde, eventueel aangevuld met een lid van het schoolbestuur; anderzijds “externe leden”, zijnde personen die extern zijn aan dat schoolbestuur en aan de school die besliste het getuigschrift basisonderwijs niet uit te reiken.

In voorkomend geval en voor de toepassing van deze bepalingen:

- a) wordt een persoon die vanuit zijn hoedanigheden zowel een intern lid als een extern lid is, geacht een intern lid te zijn;
- b) wordt een lid van de ouderraad of, met uitzondering van het personeel, de schoolraad van de school die besliste het getuigschrift basisonderwijs niet toe te kennen, geacht een extern lid te zijn, tenzij de bepaling vermeld in punt a) van toepassing is;
- 3° de voorzitter wordt door het schoolbestuur onder de externe leden aangeduid.

§3. Het schoolbestuur bepaalt de werking, met inbegrip van de stemprocedure, van de beroepscommissie, met inachtneming van volgende bepalingen:

- 1° elk lid van een beroepscommissie is in beginsel stemgerechtigd, met dien verstande dat bij stemming het aantal stemgerechtigde interne leden van de beroepscommissie en het aantal stemgerechtigde externe leden van de beroepscommissie gelijk moet zijn; bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend;
- 2° elk lid van een beroepscommissie is aan discretieplicht onderworpen;
- 3° een beroepscommissie hoort de ouders in kwestie;
- 4° een beroepscommissie beslist autonoom over de stappen die worden gezet om tot een gefundeerde beslissing te komen, waaronder eventueel het horen van een of meer leden van de klassenraad die het getuigschrift basisonderwijs niet toegekend heeft;
- 5° de werking van een beroepscommissie kan geen afbreuk doen aan de statutaire rechten van individuele personeelsleden van het onderwijs;
- 6° een beroepscommissie oordeelt of de genomen beslissing alleszins in overeenstemming is met de reglementaire onderwijsbepalingen en met het schoolreglement.”.

Art. II.11. Aan hoofdstuk IV, afdeling 2, van hetzelfde decreet, wordt een onderafdeling F toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling F. Beroepsmogelijkheid tegen definitieve uitsluiting”.

Art. II.12. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling F, ingevoegd bij artikel II.11, een artikel 37/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 37/4. §1. De ouders die een beslissing tot definitieve uitsluiting betwisten, hebben toegang tot een beroepsprocedure. De beroepsprocedure is vastgelegd in het schoolreglement, met behoud van de toepassing van de bepalingen van deze onderafdeling.

De ouders stellen het beroep in bij het schoolbestuur. Het verzoekschrift wordt gedaateerd en ondertekend en vermeldt ten minste het voorwerp van beroep met feitelijke

omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren. Bij deze omschrijving kunnen overtuigingsstukken gevoegd worden.

Het beroep wordt behandeld door een beroepscommissie.

§2. Het beroep als vermeld in §1 door een beroepscommissie leidt tot:

- 1° hetzij de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid als:
 - a) de in het schoolreglement opgenomen termijn voor indiening van het beroep is overschreden;
 - b) het beroep niet voldoet aan de vormvereisten opgenomen in het schoolreglement;
- 2° hetzij de bevestiging van de definitieve uitsluiting, hetzij de vernietiging van de definitieve uitsluiting. Het schoolbestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor deze beslissing van de beroepscommissie.

§3. Het resultaat van het beroep wordt aan de ouders gemotiveerd en schriftelijk ter kennis gebracht binnen de vervaltermijn bepaald in het schoolreglement.

Bij overschrijding van deze vervaltermijn is de omstreden definitieve uitsluiting van rechtswege nietig.”.

Art. II.13. In dezelfde decreet wordt in onderafdeling F, ingevoegd bij artikel II.11, een artikel 37/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 37/5. §1. De beroepscommissie wordt opgericht door het schoolbestuur.

§2. Het schoolbestuur bepaalt de samenstelling van de beroepscommissie, met inachtneming van volgende bepalingen:

- 1° de samenstelling van de beroepscommissie kan per te behandelen dossier verschillen, doch kan binnen het te behandelen dossier niet wijzigen;
- 2° de samenstelling is als volgt: enerzijds “interne leden”, zijn de leden intern aan het schoolbestuur of aan de school waar de betwiste beslissing tot definitieve uitsluiting is genomen, met uitzondering van de directeur of zijn afgevaardigde die de beslissing heeft genomen; anderzijds “externe leden”, zijnde personen die extern zijn aan het schoolbestuur en aan de school waar de betwiste beslissing tot definitieve uitsluiting is genomen.

In voorkomend geval en voor de toepassing van deze bepalingen:

- a) wordt een persoon die vanuit zijn hoedanigheden zowel een intern lid als een extern lid is, geacht een intern lid te zijn;
- b) wordt een lid van de ouderraad of, met uitzondering van het personeel, de schoolraad van de school waar de betwiste beslissing tot definitieve uitsluiting is genomen, geacht een extern lid te zijn, tenzij de bepaling vermeld in punt a) van toepassing is;
- 3° de voorzitter wordt door het schoolbestuur onder de externe personen aangeduid.”.

Art. II.14. In dezelfde decreet wordt in onderafdeling F, ingevoegd bij artikel II.11, een artikel 37/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 37/6. §1. Het schoolbestuur bepaalt de werking, met inbegrip van de stemprocedure, van een beroepscommissie, met inachtneming van volgende bepalingen:

- 1° elk lid van een beroepscommissie is in beginsel stemgerechtigd, met dien verstande dat bij stemming het aantal stemgerechtigde interne leden van de beroepscommissie en het aantal stemgerechtigde externe leden van de beroepscommissie gelijk moet zijn; bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend;
- 2° elk lid van een beroepscommissie is aan discretieplicht onderworpen;
- 3° een beroepscommissie hoort de ouders in kwestie;
- 4° een beroepscommissie beslist autonoom over de stappen die worden gezet om tot een gefundeerde beslissing te komen, waaronder eventueel het horen van een of meer leden van de klassenraad die een advies over de definitieve uitsluiting heeft gegeven;
- 5° de werking van een beroepscommissie kan geen afbreuk doen aan de statutaire rechten van de individuele personeelsleden van het onderwijs;
- 6° een beroepscommissie oordeelt of de genomen beslissing alleszins in overeenstemming is met de decretale en reglementaire onderwijsbepalingen en met het schoolreglement.

§2. Het beroep schort de uitvoering van de beslissing tot uitsluiting niet op.”.

Art. II.15. In artikel 37bis, §4, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011, worden de woorden “of verwijdering” opgeheven.

Art. II.16. In artikel 55 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° tussen de woorden “heeft recht op een” en de woorden “verklaring met de vermelding” de woorden “schriftelijke motivering met inbegrip van bijzondere aandachtspunten voor de verdere schoolloopbaan, en een” ingevoegd;
- 2° de volgende zinnen wordt toegevoegd:

“De beslissing omtrent het toekennen van het getuigschrift basisonderwijs wordt uiterlijk op 30 juni aan de ouders meegedeeld. De ouders worden geacht die beslissing uiterlijk op 1 juli in ontvangst te hebben genomen. Indien de ouders niet akkoord gaan met de genomen beslissing volgt er, op vraag van de ouders, een overleg met de directeur en zijn afgevaardigde, binnen een termijn vastgelegd in het schoolreglement. De school kan dit overleg niet weigeren. Van het overleg wordt een schriftelijke neerslag gemaakt. Dit overleg kan ertoe leiden dat de directeur of zijn afgevaardigde beslist om de klassenraad opnieuw te laten samenkomen om het niet toekennen van het getuigschrift basisonderwijs te bevestigen of te wijzigen. De ouders nemen de beslissing om de klassenraad niet opnieuw te laten samenkomen, dan wel de beslissing van de klassenraad die opnieuw is samengekomen schriftelijk in ontvangst. Bij het niet in ontvangst nemen van deze beslissing door de ouders op de voorziene datum wordt ze toch geacht te zijn ontvangen op de voorziene ontvangstdatum. Indien de ouders niet akkoord gaan met de beslissing, wijst de school de ouders schriftelijk op de mogelijkheid tot beroep zoals bepaald in hoofdstuk IV, afdeling 2, onderafdeling E.”.

Art. II.17. Aan artikel 57 van hetzelfde decreet wordt de volgende zin toegevoegd:

“Het meegeven van het getuigschrift en rapport kan om geen enkele reden worden ingehouden, ook niet bij verzuim door de ouders van hun financiële verplichtingen.”.

Hoofdstuk III. Wijziging van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad

Art. III.1. In artikel 4 van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° de organisatie, de werking van en de deelname aan de participatieorganen te bevorderen en te ondersteunen, met inbegrip van het bevorderen van een representatieve weergave van de schoolpopulatie in de samenstelling van die organen;”.

Art. III.2. In artikel 8, paragraaf 2, tweede lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “artikelen 19 en 21” vervangen door “artikel 21”.

Art. III.3. In artikel 10 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2005, wordt paragraaf 5 vervangen door wat volgt:

“§5. Tenzij de schoolraad aangeeft afzonderlijk te willen vergaderen voor het formuleren van een advies op eigen initiatief, worden de vergaderingen van de schoolraad bijgewoond door het schoolbestuur of zijn gemandateerde.”.

Art. III.4. Artikel 12 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 12. Als een pedagogische raad, ouderraad of leerlingenraad bestaat, wordt de betrokken geleding in de schoolraad samengesteld uit afgevaardigden, aangeduid door en uit deze raad. Als een pedagogische raad, ouderraad of leerlingenraad ervoor opteert om geen gebruik te maken van hun recht om leden voor hun geleding in de schoolraad aan te duiden, of als er geen pedagogische raad, ouderraad of leerlingenraad is, zal er voor de samenstelling van die geleding(en) een verkiezing plaatsvinden. Het schoolbestuur of zijn gemandateerde bepaalt de verdere uitwerking van de verkiezingsprocedure en waarborgt daarbij dat iedereen die verkiesbaar is zich kandidaat kan stellen en dat iedereen die stemgerechtigd is kan stemmen. Indien er minder kandidaten zijn dan het aantal toe te wijzen mandaten of indien het aantal kandidaten gelijk is aan het aantal toe te wijzen mandaten, dan zijn de kandidaten die op de kandidatenlijst worden vermeld, van rechtswege verkozen en wordt de verkiezingsprocedure als beëindigd beschouwd.

In afwijking van het eerste lid kan het schoolbestuur of zijn gemandateerde in het buitengewoon secundair onderwijs gemotiveerd beslissen om in overleg met de pedagogische raad de leerlingengeleding in de schoolraad aan te duiden.”.

Art. III.5. Artikel 15 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 15. De leden van de schoolraad hebben in functie van de uitoefening van de bevoegdheden van de schoolraad een algemeen informatierecht.

De schoolraad heeft ten behoeve van al het personeel, ouders en leerlingen een communicatie- en informatieplicht over hun activiteiten en standpunten en over de wijze waarop hij zijn bevoegdheden uitoefent.”.

Art. III.6. Artikel 16 en 17 van hetzelfde decreet worden opgeheven.

Art. III.7. Artikel 18 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 18. De schoolraad kan aan het schoolbestuur uit eigen beweging een schriftelijk advies uitbrengen over alle aangelegenheden opgesomd in artikel 21. Het schoolbestuur geeft na ontvangst van dit advies binnen dertig kalenderdagen een met redenen omkleed antwoord.”.

Art. III.8. In titel II, hoofdstuk II, afdeling 4, onderafdeling 2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2007, wordt sectie 2, die bestaat uit artikel 19 en 20, opgeheven.

Art. III.9. Artikel 21 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 21 Het schoolbestuur of zijn gemandateerde legt ieder ontwerp van beslissing voor overleg aan de schoolraad voor als dat betrekking heeft op:

- 1° de bepaling van het profiel van de directeur;
- 2° het studietoelaat;
- 3° het aangaan van samenwerkingsverbanden met andere schoolbesturen en met externe instanties;
- 4° de opstapplaatsen en de busbegeleiding in het kader van het door het schoolbestuur aangeboden vervoer;
- 5° de vaststelling van het nascholingsbeleid;
- 6° het beleid met betrekking tot experimenten en projecten;
- 7° het opstellen of wijzigen van de volgende regelingen:
 - a) het schoolreglement;
 - b) het schoolwerkplan in het basisonderwijs;
 - c) het beleidsplan of het beleidscontract dat de samenwerking regelt tussen de school en het centrum voor leerlingenbegeleiding;
- 8° de infrastructuurwerken die niet onder het toepassingsgebied vallen van artikel 26, §1, 1°, a) en c), van de wet van 15 juni 2006 betreffende de overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten;
- 9° de vaststelling van de criteria voor de aanwending van lestijden, uren, uren-leraar en punten;
- 10° het welzijns-, veiligheids- en gezondheidsbeleid van de school ten aanzien van de leerlingen, met inbegrip van het in eigen beheer of door derden verstrekken van gezonde en evenwichtige schoolmaaltijden;
- 11° het beleid met betrekking tot interne kwaliteitszorg, met inbegrip van de bespreking van de resultaten van een schooldoorlichting;
- 12° het gelijke onderwijskansenbeleid in het secundair onderwijs.”.

Art. III.10. Artikel 22 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 22. Het schoolbestuur informeert tijdig de schoolraad over de geplande beslissingen die voor overleg zullen worden voorgelegd. Op basis daarvan bepaalt de raad zijn overleg-agenda. Een schoolraad kan afzien van het recht op overleg. Het overleg heeft plaats in een gezamenlijke vergadering van het schoolbestuur of zijn gemandateerde en de school-raad.

Het overleg leidt tot een verslag waarin alle standpunten worden opgenomen. Het schoolbestuur of zijn gemandateerde neemt een gemotiveerde eindbeslissing na het over-leg of na de onderhandeling zoals bepaald in artikel 30 en brengt de schoolraad in kennis van de beslissing.

Wanneer een overleg niet plaatsvindt binnen een termijn van eenentwintig kalenderda-gen, die ingaat de dag nadat een geplande beslissing voor overleg wordt voorgelegd, wordt het overleg geacht te hebben plaatsgevonden.”.

Art. III.11. Artikel 23 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 23. De werking van de schoolraad wordt geregeld in een huishoudelijk reglement. Het huishoudelijk reglement bepaalt ten minste:

- 1° het aantal mandaten per geleding;
- 2° de wijze waarop nieuwe leden tijdens de mandaatperiode kunnen toetreden tot de schoolraad en de redenen en de wijze waarop mandaten vervroegd beëindigd kunnen worden;
- 3° de wijze waarop ervaringsdeskundigen en experts bij de werkzaamheden van de schoolraad kunnen betrokken worden;
- 4° de wijze van bijeenroeping en de vergaderfrequentie;
- 5° het tijdstip en de wijze waarop de agenda en de bijbehorende documenten worden bezorgd aan de leden van de schoolraad en aan de pedagogische raad, de leerlingerraad en de ouderraad;
- 6° de taken van de voorzitter;
- 7° de wijze van besluitvorming, inzonderheid de aanwezigheidsquota en de stemverhoudingen;
- 8° de wijze waarop de communicatie- en informatieplicht gerealiseerd wordt;
- 9° de modaliteiten rond het afzien van het recht op overleg;
- 10° de vakantieperiodes die de termijn schorsen waarbinnen het advies zoals vermeld in artikel 18 moet beantwoord worden en waarbinnen het overleg in de schoolraad dient plaats te vinden als vermeld in artikel 22, derde lid.”.

Art. III.12. Artikel 27 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. III.13. In artikel 30, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zin “Wanneer een ontwerpbeslissing betrekking heeft op de in artikelen 1, 9 en 21 bedoelde aangelegenheden, wordt de ontwerpbeslissing eerst ter advies of overleg voorgelegd aan de schoolraad.” vervangen door de zin “Wanneer een ontwerpbeslissing betrekking heeft op de overlegbevoegdheden van de schoolraad, wordt de ontwerpbeslissing eerst ter overleg voorgelegd aan de schoolraad.”.

Art. III.14. Artikel 32 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. III.15. Artikel 35 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 35. De schoolraden bij scholen die tot dezelfde scholengemeenschap behoren, organiseren in een overeenkomst een medezeggenschapscollege bij de scholengemeenschap als ten minste één schoolraad daarom vraagt en dit motiveert.”.

Art. III.16. In artikel 37 van hetzelfde decreet wordt de tweede zin vervangen door wat volgt:

“Ze regelt de vertegenwoordiging van de verschillende schoolraden in het medezeggenschapscollege, de wijze waarop de toegewezen bevoegdheden worden uitgeoefend en de voorwaarden waaronder de overeenkomst vroegtijdig beëindigd kan worden.”.

Art. III.17. Artikel 40 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 40. De zetelende pedagogische raad bepaalt de wijze waarop die raad voor de volgende mandaatperiode zal samengesteld worden en staat in voor de organisatie van die samenstelling. Alle personeelsleden worden op de hoogte gebracht en betrokken bij die samenstelling en kunnen zich kandidaat stellen.

Als de zetelende pedagogische raad nalaat dit te bepalen of als er geen zetelende pedagogische raad is, staat het schoolbestuur samen met de schoolraad in voor de samenstelling van de pedagogische raad via verkiezingen. Ieder personeelslid kan zich verkiesbaar stellen en is stemgerechtigd. Indien er minder kandidaten zijn dan het aantal toe te wijzen mandaten of indien het aantal kandidaten gelijk is aan het aantal toe te wijzen mandaten, dan zijn de kandidaten die op de kandidatenlijst worden vermeld, van rechtswege verkozen en wordt de verkiezingsprocedure als beëindigd beschouwd.”.

Art. III.18. Artikel 43 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 43. In het secundair onderwijs bepaalt de zetelende leerlingenraad de wijze waarop die raad voor de volgende mandaatperiode zal samengesteld worden en staat in voor de organisatie van die samenstelling. Alle leerlingen worden op de hoogte gebracht en betrokken bij die samenstelling en kunnen zich kandidaat stellen.

Als de zetelende leerlingenraad nalaat dit te bepalen of als er geen zetelende leerlingenraad is, staat het schoolbestuur samen met de schoolraad in voor de samenstelling van de leerlingenraad via verkiezingen. Iedere leerling kan zich verkiesbaar stellen en is stemgerechtigd. Indien er minder kandidaten zijn dan het aantal toe te wijzen mandaten of indien het aantal kandidaten gelijk is aan het aantal toe te wijzen mandaten, dan zijn de kandidaten die op de kandidatenlijst worden vermeld, van rechtswege verkozen en wordt de verkiezingsprocedure als beëindigd beschouwd.”.

Art. III.19. Artikel 46 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 46. De zetelende ouderraad bepaalt de wijze waarop die raad voor de volgende mandaatperiode zal samengesteld worden en staat in voor de organisatie van die samenstelling. Alle ouders worden op de hoogte gebracht en betrokken bij die samenstelling en kunnen zich kandidaat stellen.

Als de zetelende ouderraad nalaat dit te bepalen of als er geen zetelende ouderraad is, staat het schoolbestuur samen met de schoolraad in voor de samenstelling van de ouderraad via verkiezingen. Iedere ouder kan zich verkiesbaar stellen en is stemgerechtigd. Indien er minder kandidaten zijn dan het aantal toe te wijzen mandaten of indien het aantal kandidaten gelijk is aan het aantal toe te wijzen mandaten, dan zijn de kandidaten die op de kandidatenlijst worden vermeld, van rechtswege verkozen en wordt de verkiezingsprocedure als beëindigd beschouwd.”.

Art. III.20. Artikel 48 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 48. De pedagogische raad, leerlingenraad en ouderraad kunnen op vraag van de schoolraad maar ook op eigen initiatief een schriftelijk advies uitbrengen over alle aangelegenheden opgesomd in artikel 21. Het schoolbestuur geeft na ontvangst van dit advies binnen dertig kalenderdagen een met redenen omkleed antwoord. Elk desbetreffend advies van de pedagogische raad, de leerlingenraad of de ouderraad wordt ter informatie bezorgd aan de overige voormelde raden en de schoolraad.

De leden van de pedagogische raad, leerlingenraad en ouderraad hebben in functie van uitoefening van hun bevoegdheden een algemeen informatierecht.

Deze raden hebben ten behoeve van al het personeel, ouders en leerlingen een informatieplicht over hun activiteiten en standpunten en over de wijze waarop zij hun bevoegdheden uitoefenen.”.

Art. III.21. Aan artikel 49 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het huishoudelijk reglement bepaalt ten minste:

- 1° de wijze van samenstelling;
- 2° het aantal mandaten;
- 3° de wijze waarop nieuwe leden tijdens de mandaatperiode kunnen toetreden tot de raad en de redenen en wijze waarop mandaten vervroegd beëindigd kunnen worden;
- 4° de wijze waarop zij hun afvaardiging bepalen voor de schoolraad;
- 5° de wijze waarop ervaringsdeskundigen en experts bij de werkzaamheden van de raad kunnen betrokken worden;
- 6° de wijze van bijeenroeping en de vergaderfrequentie;
- 7° de wijze van besluitvorming;
- 8° de wijze waarop de communicatie- en informatieplicht gerealiseerd wordt;
- 9° de vakantieperiodes die de termijn schorsen waarbinnen het advies zoals vermeld in artikel 48 moet beantwoord worden.”.

Art. III.22. Artikel 51 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 51. Het schoolbestuur verstrekt de pedagogische raad, de leerlingenraad en de ouderaad de nodige logistieke ondersteuning. Het schoolbestuur verstrekt de leerlingenraad en de vertegenwoordigers van de leerlingen in de schoolraad de nodige begeleiding.”.

Art. III.23. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt titel III, die bestaat uit artikel 60 tot en met 66, opgeheven.

Hoofdstuk IV. Wijzigingen van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap

Art. IV.1. In artikel 6 van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap worden in paragraaf 4 de woorden “artikel 51, 3°” vervangen door de woorden “artikel 112, vierde lid, van de Codex Secundair Onderwijs”.

Art. IV.2. In artikel 13 van hetzelfde decreet worden in het punt 1° van paragraaf 2 de woorden “artikel 50” vervangen door de woorden “artikel 111, §1, tweede lid, van de Codex Secundair Onderwijs”.

Art. IV.3. In hoofdstuk III, afdeling III, van hetzelfde decreet wordt onderafdeling II, die bestaat uit artikel 50 tot en met 56, en die werd gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009, 9 juli 2010 en 1 juli 2011, opgeheven.

Hoofdstuk V. Wijziging van de Codex Secundair Onderwijs

Art. V.1. In artikel 2 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011 en 25 november 2011, wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

“§1. De bepalingen van deel III van de codificatie zijn van toepassing op het door de Vlaamse Gemeenschap erkend, gefinancierd of gesubsidieerd voltijds gewoon secundair onderwijs, buitengewoon secundair onderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs.

In afwijking van het eerste lid:

- 1° geldt artikel 123/6 niet voor het voltijds gewoon secundair onderwijs en buitengewoon secundair onderwijs;
- 2° gelden artikel 96 tot en met 99, 110/19 tot en met 110/27, 115/1, 116 tot en met 120, en 123/6 niet voor het deeltijds beroepssecundair onderwijs;
- 3° gelden artikel 110/1 tot en met 110/18, 111 en 112, 123/1 tot en met 123/4, en 123/6 tot en met 123/14 ook voor de leertijd.”.

Art. V.2. In artikel 3 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011 en 25 november 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 17°/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“17°/3 leertijd: de opleiding, vermeld in artikel 27 tot en met 30 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen”;;”;

2° punt 40° wordt vervangen door wat volgt:

“40° schoolbestuur: de rechtspersoon of natuurlijke persoon die verantwoordelijk is voor één of meer scholen; wat de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en de centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen betreft, kan het schoolbestuur ook worden vermeld onder de benaming centrumbestuur;;”;

3° er wordt een punt 43°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“43°/1 Syntra Vlaanderen: het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen opgericht bij het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen”;;”.

Art. V.3. In artikel 111 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Elk centrumbestuur maakt voor elk van zijn centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, na advies van de centrumraad, een centrumreglement op waarin de rechten en plichten van elke leerling worden vastgelegd. Elk centrumbestuur maakt voor zijn centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen een centrumreglement op waarin de rechten en plichten van elke leerling worden vastgelegd; dit reglement kan per vestigingsplaats verschillen.”;

2° paragraaf 2 en paragraaf 3 worden opgeheven.

Art. V.4. Artikel 112 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 112. In het school- of centrumreglement moeten, voor zover van toepassing, minimaal de volgende onderdelen worden opgenomen:

- 1° de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot volgende leerlinggebonden materies:
 - a) toelatingen;
 - b) afwijkingen, vrijstellingen en andere flexibiliseringsmaatregelen binnen het curriculum;
 - c) aan- en afwezigheden;
 - d) de opzet en de procedure van de screening en trajectbegeleiding in het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd;
- 2° de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen;
- 3° de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's;
- 4° de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen;
- 5° het tijdelijk onderwijs aan huis voor zieke leerlingen, met vermelding dat de betrokken personen op die onderwijsvoorziening zullen worden gewezen in het geval dat de leerling aan de gestelde voorwaarden voldoet;
- 6° de financiële bijdrageregeling voor de betrokken personen, de mogelijke afwijkingen en de contactpersoon binnen de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen voor vragen of opmerkingen dienaangaande;
- 7° de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs;
- 8° de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatiegegevens;
- 9° de organisatie van de leerlingenevaluatie, meer bepaald:
 - a) de vermelding dat de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen in de loop van het schooljaar op regelmatige basis of tijdig zal communiceren over:
 - 1) de basisprincipes van het school- of centrumbeleid met betrekking tot leerlingenevaluatie, waaronder voor het secundair onderwijs de beslissing van de klassenraad wordt verstaan of de leerling in voldoende mate de doelstellingen, vastgelegd door of krachtens decreet- of regelgeving, heeft bereikt of nagestreefd, naargelang van het geval;
 - 2) de studievorderingen van de leerling;
 - 3) de voor de leerling noodzakelijke remediëring;
 - 4) de tijdstippen waarop examens en andere evaluatieopdrachten over grotere leerstofonderdelen, waardoor de lessen worden geschorst, plaatsvinden;
 - 5) de vorm waaronder examens en andere evaluatieopdrachten worden georganiseerd;
 - 6) de, met het oog op examens en andere evaluatieopdrachten, te beheersen materies;
 - 7) de regeling als de leerling door overmacht of gewettigd verlet een examen of andere evaluatieopdracht niet kan volbrengen;
 - b) de vermelding dat de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of Syntra Vlaanderen elke genomen beslissing van, naargelang van het geval, de klassenraad of Syntra Vlaanderen waarbij aan de leerling niet de beoogde studiebekrachtiging wordt toegekend, schriftelijk motiveren; de vermelding dat, op vraag van de betrokken personen, binnen een aangeduide termijn een overleg zal plaatsvinden en de vermelding van de mogelijkheid tot beroep na desbetreffend overleg;

- c) de mogelijkheid voor de betrokken personen tot beroep tegen een beslissing van, naargelang van het geval, de klassenraad of Syntra Vlaanderen waarbij aan de leerling niet de beoogde studiebekrachtiging wordt toegekend; worden met betrekking tot het beroep eveneens vermeld: de procedure met overeenkomstige redelijke en haalbare termijnen, de vormvereisten, de principes inzake werking, met inbegrip van de stemprocedure, en samenstelling van een beroepscommissie;
- 10° de lokale leefregels op materieel en immaterieel vlak, met inbegrip van:
 - a) de tucht- of andere maatregelen die ten aanzien van de leerling kunnen worden genomen bij regelschending. Met betrekking tot tuchtmaatregelen moeten eveneens worden vermeld:
 - 1) de regels inherent aan tuchtrechtspleging;
 - 2) de mogelijkheid voor de betrokken personen tot beroep tegen een beslissing tot definitieve uitsluiting; worden met betrekking tot het beroep eveneens vermeld: de procedure met overeenkomstige redelijke en haalbare termijnen, de vormvereisten, de principes inzake werking, met inbegrip van de stemprocedure, en samenstelling van een beroepscommissie;
 - 3) de opvangregeling;
 - 4) de mogelijke school- of centrumuitschrijving;
 - b) de plicht voor de leerling om zich te onthouden van iedere daad van geweld, pesten of ongewenst seksueel gedrag;
 - c) de afspraken met betrekking tot het decretaal aan scholen en centra opgelegde rookverbod, de controle op de naleving ervan en de sancties die opgelegd kunnen worden bij overtreding;
- 11° de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie;
- 12° de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring;
- 13° een engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over oudercontact, regelmatige aanwezigheid en spijbelbeleid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal;
- 14° de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de betrokken personen er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien.

Met betrekking tot het positieve engagement van de betrokken personen ten aanzien van de onderwijstaal wordt alleszins vermeld dat leerlingen aangemoedigd worden om Nederlands te leren, maar kunnen andere bepalingen worden toegevoegd mits daarover een akkoord is bereikt in het bevoegde lokaal overlegplatform of, voor scholen en centra gelegen in een gemeente waar geen lokaal overlegplatform is opgericht, mits daarover een akkoord is bereikt met ten minste twee derde van de scholen en centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Met betrekking tot regelmatige aanwezigheid en spijbelbeleid wordt gewezen op de koppeling aan schooltoelagen en de mogelijkheid tot niet-toekenning of terugvordering ervan. Met betrekking tot regelmatige aanwezigheid en spijbelbeleid wordt bovendien in het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd ook vermeld dat de betrokken personen het principe van het voltijds engagement moeten naleven, wat enerzijds impliceert dat de leerling de gekozen opleiding daadwerkelijk en regelmatig volgt, behalve in geval van gewettigde afwezigheid, en anderzijds dat de leerling bereid is zich onvoorwaardelijk te schikken naar alle mogelijke maatregelen die door het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of Syntra Vlaanderen worden genomen om de component werkplekleren ononderbroken een zinvolle invulling te geven.”.

Art. V.5. Artikel 113 en 114 van dezelfde codex worden opgeheven.

Art. V.6. In deel III, titel 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 25 november 2011 en 8 juni 2012, wordt het opschrift van hoofdstuk 3 vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk 3. Toelatingsvoorwaarden, evaluatie en studiebekrachtiging”.

Art. V.7. Aan artikel 115, eerste lid, van dezelfde codex wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“4° de samenstelling, de werking en de bevoegdheden van de klassenraad.”.

Art. V.8. Artikel 115/4 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt opgeheven.

Art. V.9. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt een artikel 115/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 115/6. §1. Leerlingenevaluatie strekt ertoe om, rekening houdend met het pedagogisch project van de school, na te gaan of de leerling in voldoende mate de doelstellingen, vastgelegd door of krachtens decreet- of regelgeving, heeft bereikt of nagestreefd, naargelang van het geval. De leerlingenevaluatie wordt, gespreid over het schooljaar of over de opleidingsduur, uitgevoerd door de klassenraad en resulteert in een beslissing over het al dan niet geslaagd zijn. Voor zover het regelmatige leerlingen en door de Vlaamse Gemeenschap erkende structuuronderdelen betreft, kennen, in aansluiting op de beslissingen van de klassenraad, de school- en centrubesturen de van rechtswege geldende studiebewijzen aan de betrokken leerlingen toe. De toekenning van die studiebewijzen kan om geen enkele reden worden ingehouden, ook niet bij verzuim door de betrokken personen van hun financiële verplichtingen.

§2. De school- en centrubesturen zijn bevoegd voor de regeling van het evaluatiestelsel.

In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering:

- 1° de organisatie van specifieke examens of andere evaluatieopdrachten opleggen;
- 2° de maximumduur bepalen van schorsing van lessen wegens examens, andere evaluatieopdrachten of evaluatiegebonden activiteiten;
- 3° bepalen onder welke voorwaarden een beslissing over het al dan niet geslaagd zijn, kan worden uitgesteld;
- 4° het slagen voor een structuuronderdeel afhankelijk stellen van het behalen van externe certificering. Onder externe certificering wordt verstaan: het toekennen aan leerlingen, voor zover ze geslaagd zijn voor bepaalde programmaonderdelen, van studiebewijzen die buiten de onderwijsregelgeving vallen en gerelateerd zijn aan beroepsuitoefeningvoorwaarden.

§3. De betrokken personen nemen het evaluatieresultaat in ontvangst op een in het school- of centrumreglement vastgelegde datum en wijze. Het school- of centrubestuur wijkt af van die datum voor individuele gevallen als de beslissing tot stand komt na uitstel of na beroep; in voorkomend geval stelt het school- of centrubestuur de betrokken personen schriftelijk in kennis van de voorziene ontvangstdatum. Bij het niet in ontvangst nemen door de betrokken personen wordt het evaluatieresultaat geacht te zijn ontvangen op de voorziene ontvangstdatum.

§4. Als het evaluatieresultaat inhoudt dat aan de leerling niet de beoogde studiebekrachtiging wordt toegekend, dan is de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs ertoe gehouden:

- 1° aan de betrokken personen een schriftelijke motivering te geven;
- 2° de betrokken personen schriftelijk te verwijzen naar de mogelijkheid tot beroep met overeenkomstige procedure doch enkel mits voorafgaandelijk overleg, vermeld in 3°, te hebben gepleegd;
- 3° met de betrokken personen te overleggen op hun vraag.

Het overleg, bedoeld in 3°, vindt plaats tussen de directeur of zijn afgevaardigde en de betrokken personen binnen een redelijke termijn nadat die laatsten het evaluatieresultaat in ontvangst hebben genomen. Die termijn wordt in het school- of centrumreglement bepaald. Van het overleg wordt een schriftelijke neerslag gemaakt. Het overleg kan ertoe leiden dat de directeur of zijn afgevaardigde beslist om de klassenraad opnieuw te laten samenkomen. Nadat de klassenraad al dan niet aan de leerling bijkomende proeven of opdrachten heeft opgelegd, beslist diezelfde klassenraad om het oorspronkelijk evaluatieresultaat te bevestigen of door een ander evaluatieresultaat te vervangen. De betrokken personen nemen de beslissing om de klassenraad niet opnieuw te laten samenkomen, dan wel de beslissing van de klassenraad die opnieuw is samengekomen in ontvangst. Bij het niet in ontvangst nemen op de voorziene datum door de betrokken personen wordt de beslissing geacht te zijn ontvangen.

§5. In afwijking van paragraaf 1 kennen de school- en centrumbesturen de van rechtswege geldende studiebewijzen eveneens toe in uitvoering van de beslissingen van beroepscommissies die worden genomen naar aanleiding van beroepen die door betrokken personen zijn ingediend.”.

Art. V.10. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt een artikel 122/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art.122/1. Leerlingen hebben recht op moederschapsverlof, naar rata van maximaal één week voor de vermoedelijke bevallingsdatum en maximaal negen weken na de effectieve bevalling. De schoolvakanties schorten dit verlof niet op. De uitoefening van dit recht doet geen afbreuk aan de hoedanigheid van regelmatige leerling.

Onder de voorwaarden als bedoeld in artikel 117, hebben desbetreffende leerlingen recht op tijdelijk onderwijs aan huis.”.

Art. V.11. Aan deel III, titel 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 25 november 2011 en 8 juni 2012, wordt een hoofdstuk 6 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 6. Toegang tot en verwerking van persoonsgegevens”.

Art. V.12. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 6, ingevoegd bij artikel V.11, een artikel 123/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/1. Bij verandering van onderwijsinstelling door een leerling worden tussen de betrokken onderwijsinstellingen leerlingengegevens overgedragen onder de volgende gezamenlijke voorwaarden:

- 1° de gegevens hebben enkel betrekking op de leerlingsspecifieke onderwijsloopbaan;
- 2° de overdracht gebeurt enkel in het belang van de persoon op wie de onderwijsloopbaan betrekking heeft;

3° tenzij de regelgeving de overdracht verplicht stelt, gebeurt de overdracht niet indien de betrokken personen er zich expliciet tegen verzetten na, op hun verzoek, de gegevens te hebben ingezien.”.

Art. V.13. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 6, ingevoegd bij artikel V.11, een artikel 123/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/2. De betrokken leerling en de betrokken personen hebben een recht op inzage in en toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens, die worden verzameld door de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen of Syntra Vlaanderen, naar gelang van het geval.

Indien na de toelichting blijkt dat de betrokken leerling of de betrokken personen een kopie willen van de leerlingengegevens, in voorkomend geval tegen de door de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen gevraagde vergoeding die is voorzien in het onderdeel “financiële bijdrageregeling” van het school- of centrumreglement, hebben ze kopierecht. Iedere kopie dient persoonlijk en vertrouwelijk behandeld te worden en mag enkel gebruikt worden in functie van de onderwijsloopbaan van de leerling.

Als bepaalde gegevens ook een derde betreffen en volledige inzage in de gegevens door de betrokken leerling en de betrokken personen afbreuk zou doen aan het recht van de derde op bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer, wordt de toegang tot deze gegevens verstrekt via een gesprek, gedeeltelijke inzage of rapportage.”.

Art. V.14. Aan deel III, titel 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 25 november 2011 en 8 juni 2012, wordt een hoofdstuk 7 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 7. Maatregelen bij schending van leefregels”.

Art. V.15. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 7, ingevoegd bij artikel V.14, een artikel 123/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/3. Tuchtmaatregelen worden genomen als de handelingen van de leerling de leefregels van de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen zodanig schenden dat ze een gevaar of ernstige belemmering vormen voor het normale onderwijs- of vormingsgebeuren of voor de fysieke of psychische integriteit en veiligheid van een of meer leden van de school- of centrumpopulatie of van personen waarmee de leerling in het kader van de component werkplekleren of in het kader van een leerlingenstage in contact komt.

Bij schending van de leefregels die echter niet van aard is om tuchtmaatregelen te nemen, kunnen andere maatregelen worden genomen die de leerling bepaalde voorzieningen ontfangen of bepaalde verplichtingen opleggen. Die maatregelen doen geen afbreuk aan opvang door de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en kunnen niet raken aan het recht op de studiebekrachtiging. Ze kunnen onder meer, wel inhouden dat voor maximum één lesdag, desgevallend herhaald doch niet aansluitend, het bijwonen van de gebruikelijke lessen of gelijkgestelde activiteiten door andere activiteiten wordt vervangen.”.

Art. V.16. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 7, ingevoegd bij artikel V.14, een artikel 123/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/4. Voor een tuchtdossier gelden de volgende regels, inherent aan tuchtrechtspleging:

- 1° de intentie tot een tuchtmaatregel wordt aan de betrokken personen schriftelijk ter kennis gebracht;
- 2° de betrokken personen evenals de leerling, eventueel bijgestaan door een vertrouwenspersoon, worden gehoord;
- 3° elke genomen beslissing wordt schriftelijk gemotiveerd; bij definitieve uitsluiting wordt schriftelijk verwezen naar de mogelijkheid tot beroep met overeenkomstige procedure;
- 4° voordat de tuchtmaatregel van kracht wordt, wordt elke beslissing aan de betrokken personen schriftelijk ter kennis gebracht;
- 5° er is geen mogelijkheid om tot collectieve uitsluitingen over te gaan waarbij in één beslissing meerdere leerlingen worden gevat;
- 6° de tuchtstraf moet in overeenstemming zijn met de ernst van de feiten;
- 7° de betrokken personen hebben inzage in het tuchtdossier van de leerling;
- 8° het tuchtdossier en de tuchtmaatregel zijn niet overdraagbaar naar een andere onderwijsinstelling.”.

Art. V.17. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 7, ingevoegd bij artikel V.14, een artikel 123/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/5. §1. De mogelijke tuchtmaatregelen in het secundair onderwijs zijn:

- 1° de tijdelijke uitsluiting: waarbij de leerling het recht wordt ontnomen om in de loop van het schooljaar het geheel van de vorming werkelijk en regelmatig te volgen en dit gedurende een periode van, naargelang van het geval, minimaal één lesdag en maximaal vijftien opeenvolgende lesdagen in de school of minimaal één kalenderdag en maximaal eenentwintig opeenvolgende kalenderdagen in het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs. Een nieuwe tijdelijke uitsluiting kan enkel na een nieuw feit;
- 2° de definitieve uitsluiting: waarbij de leerling het recht wordt ontnomen om vanaf een bepaalde datum het geheel van de vorming werkelijk en regelmatig verder te volgen in de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs.

§2. In afwachting van een eventuele tijdelijke of definitieve uitsluiting, kan de leerling preventief worden geschorst als bewarende maatregel. Bij preventieve schorsing wordt de leerling het recht ontnomen om in de loop van het schooljaar het geheel van de vorming werkelijk en regelmatig te volgen en dit gedurende een periode van, naargelang van het geval, maximaal tien opeenvolgende lesdagen in de school of maximaal veertien opeenvolgende kalenderdagen in het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs. Het school- of centrumbestuur kan, mits motivering aan de betrokken personen, beslissen om desbetreffende periode eenmalig met maximaal tien opeenvolgende lesdagen respectievelijk veertien opeenvolgende kalenderdagen te verlengen indien door externe factoren het tuchtonderzoek niet binnen die eerste periode kan worden afgerond. De schorsing kan onmiddellijk uitwerking hebben en wordt aan de betrokken personen ter kennis gebracht.

§3. De bevoegdheid tot preventieve schorsing of tuchtmaatregelen ligt bij de directeur van de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs waar de leerling is ingeschreven, of zijn afgevaardigde. Voorafgaand aan de beslissing tot definitieve uitsluiting, moet het advies van de klassenraad worden ingewonnen. In die klassenraad zetelt, met adviesbevoegdheid, een personeelslid van het begeleidend centrum voor leerlingenbegeleiding. Het advies van de klassenraad wordt in het tuchtdossier opgenomen.

Elkeen die daartoe is gemachtigd door het school- of centrumbestuur is bevoegd tot het opleggen aan de leerling van andere maatregelen dan tuchtmaatregelen bij schending van leefregels, waaraan hij ingevolge zijn school- of centrumreglement is onderworpen, op een locatie waar hij toezicht op de leerling uitoefent.

§4. Als de school samenwerkt met een andere school voor verstrekking van een deel van de vorming en de schending van leefregels, waaraan de leerling ingevolge zijn schoolreglement is onderworpen, zich in die andere school heeft voorgedaan, dan moet bij beslissing tot definitieve uitsluiting en na overleg met de andere school, worden bepaald of die uitsluiting ook betrekking heeft op die andere school.

Als aan de school een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs is verbonden, dan moet bij beslissing tot definitieve uitsluiting en na overleg met het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, worden bepaald of die uitsluiting ook betrekking heeft op het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, en vice versa.

§5. Bij elke preventieve schorsing of tuchtmaatregel die ingaat vóór de laatste les- of gelijkgestelde dag van het schooljaar, geeft de school of het centrum aan of de leerling al dan niet aanwezig moet zijn op school. Indien de school aangeeft dat de aanwezigheid niet verplicht is, kunnen de betrokken personen een gemotiveerde vraag stellen tot opvang door de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs. Als op die vraag wordt ingegaan, dan maakt de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs afspraken met de betrokken personen en de leerling over de opvangvoorwaarden. Weigering van opvang moet door de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs schriftelijk worden gemotiveerd aan de betrokken personen.

§6. Als de tuchtmaatregel de definitieve uitsluiting behelst, dan gaat die in hetzij onmiddellijk, hetzij op 31 augustus van het lopende schooljaar dan wel, voor een opleiding die dan eindigt, op 31 januari van het lopende schooljaar. Een definitieve uitsluiting ingaand op die uiterlijke datum impliceert uitschrijving.

Als de definitieve uitsluiting ingaat vóór de datum, vermeld in het eerste lid, dan blijft de leerling ingeschreven tot op het ogenblik van inschrijving in een andere school of een ander centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs. Terwijl de inschrijving doorloopt, heeft de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs waar de leerling wordt uitgesloten de verantwoordelijkheid om, samen met het begeleidend centrum voor leerlingenbegeleiding, de leerling actief bij te staan in het zoeken naar een andere school of een ander centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs. Die zoekinspanningen zullen rekening houden met het criterium afstand ten opzichte van de verblijfplaats van de leerling en zullen zich, in eerste instantie, richten op hetzelfde onderwijsnet en dezelfde opleiding als die waaruit de leerling komt.

In afwijking van het tweede lid, kan de school waar een leerling definitief wordt uitgesloten in de volgende gevallen uitschrijven:

- 1° vanaf de tiende lesdag die volgt op de dag dat de definitieve uitsluiting ingaat, eventueel na uitputting van de mogelijkheid tot beroep, voor zover de leerling op laatstbedoelde dag niet meer leerplichtig is;
- 2° als de betrokken personen blijken te geven van manifeste onwil om op het aanbod van verandering van school in te gaan.

In afwijking van het tweede lid, kan het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs waar een leerling definitief wordt uitgesloten in de volgende gevallen uitschrijven:

- 1° vanaf de tiende kalenderdag die volgt op de dag dat de definitieve uitsluiting ingaat, eventueel na uitputting van de mogelijkheid tot beroep, voor zover de leerling op laatstbedoelde dag niet meer leerplichtig is;
- 2° als de betrokken personen blijken te geven van manifeste onwil om op het aanbod van verandering van centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs in te gaan.”.

Art. V.18. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 7, ingevoegd bij artikel V.14, een artikel 123/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/6. §1. De mogelijke tuchtmaatregelen in de leertijd zijn:

- 1° de tijdelijke uitsluiting uit het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen: waarbij de leerling het recht wordt ontnomen om in de loop van het schooljaar gedurende een periode van minimaal één kalenderdag en maximaal eenentwintig opeenvolgende kalenderdagen het geheel van de theoretische vorming werkelijk en regelmatig te volgen in een bepaalde vestigingsplaats van het centrum. Een nieuwe tijdelijke uitsluiting kan enkel na een nieuw feit;
- 2° de definitieve uitsluiting uit het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen: waarbij de leerling het recht wordt ontnomen om vanaf een bepaalde datum het geheel van de theoretische vorming werkelijk en regelmatig te volgen in een bepaalde vestigingsplaats van het centrum;
- 3° de uitsluiting uit de leertijd: waarbij de leerling het recht wordt ontnomen om, met het oog op de praktijkopleiding, een erkende leerovereenkomst te behouden of te sluiten en om de bijbehorende theoretische vorming te volgen.

§2. In afwachting van een eventuele tijdelijke of definitieve uitsluiting, kan de leerling preventief worden geschorst. Bij preventieve schorsing wordt de leerling het recht ontnomen om in de loop van het schooljaar gedurende een periode van maximaal veertien opeenvolgende kalenderdagen het geheel van de theoretische vorming werkelijk en regelmatig te volgen in een bepaalde vestigingsplaats van het centrum. Het centrumbestuur kan, mits motivering aan de betrokken personen, beslissen om desbetreffende periode eenmalig met maximaal veertien opeenvolgende kalenderdagen te verlengen indien door externe factoren het tuchtonderzoek niet binnen die eerste periode kan worden afgerond. De schorsing kan onmiddellijk uitwerking hebben en wordt aan de betrokken personen ter kennis gebracht.

§3. In de leertijd ligt de bevoegdheid tot:

- 1° preventieve schorsing: bij de directeur-afgevaardigd bestuurder of zijn afgevaardigde;
- 2° tijdelijke of definitieve uitsluiting uit het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen: bij de directeur-afgevaardigd bestuurder of zijn afgevaardigde, na overleg met de leertrajectbegeleider van de leerling als vermeld in artikel 39 en 40 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen, zoals gewijzigd bij het decreet van 20 april 2012;
- 3° uitsluiting uit de leertijd: bij de praktijkcommissie als vermeld in artikel 13 tot en met 18 van hetzelfde decreet van 7 mei 2004, gewijzigd bij het decreet van 20 april 2012.”.

Art. V.19. Aan deel III, titel 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 25 november 2011 en 8 juni 2012, wordt een hoofdstuk 8 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 8. Beroepsmogelijkheden”.

Art. V.20. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 8, ingevoegd bij artikel V.19, een afdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 1. Beroep tegen beslissing tot definitieve uitsluiting uit een school, een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of een vestigingsplaats van een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen”.

Art. V.21. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 1, ingevoegd bij artikel V.20, een artikel 123/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/7. §1. Tegen een beslissing tot definitieve uitsluiting die door de betrokken personen wordt betwist, hebben die personen verhaalmogelijkheid overeenkomstig een beroepsprocedure. De beroepsprocedure is vastgelegd in het school- of centrumreglement, met behoud van de toepassing van de bepalingen van deze afdeling.

De betrokken personen stellen het beroep in bij het school- of centrubestuur door middel van een gedateerd en ondertekend verzoekschrift dat ten minste het voorwerp van beroep met feitelijke omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren vermeldt. Bij deze omschrijving kunnen overtuigingsstukken gevoegd worden.

§2. Het beroep wordt behandeld door een beroepscommissie en leidt tot:

1° hetzij de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid als:

- a) de termijn voor indiening van het beroep, opgenomen in het school- of centrumreglement, is overschreden;
- b) het beroep niet voldoet aan de vormvereisten opgenomen in het school- of centrumreglement;

2° hetzij de bevestiging van de definitieve uitsluiting, hetzij de vernietiging van de definitieve uitsluiting. Het school- of centrubestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor deze beslissing van de beroepscommissie.

§3. Het resultaat van het beroep wordt aan de betrokken personen schriftelijk ter kennis gebracht binnen de termijn bepaald in het school- of centrumreglement.

Bij overschrijding van deze termijn is de omstreden definitieve uitsluiting van rechtswege nietig.”.

Art. V.22. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 1, ingevoegd bij artikel V.20, een artikel 123/8 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/8. §1. In het secundair onderwijs wordt een beroepscommissie ingesteld door een school- of centrubestuur.

In de leertijd wordt een beroepscommissie ingesteld door Syntra Vlaanderen.

§2. In het secundair onderwijs bepaalt het school- of centrubestuur de samenstelling van een beroepscommissie, met inachtneming van volgende bepalingen:

- 1° de samenstelling kan per te behandelen dossier verschillen, doch kan binnen het te behandelen dossier niet wijzigen;
- 2° de samenstelling is als volgt: enerzijds “interne leden”, zijnde leden van het school- of centrubestuur of van de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs waar de betwiste beslissing tot definitieve uitsluiting is genomen, met uitzondering van de directeur of zijn afgevaardigde die de beslissing heeft genomen; anderzijds “externe leden”, zijnde personen die extern zijn aan het school- of centrubestuur en aan de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs waar de betwiste beslissing tot definitieve uitsluiting is genomen.

In voorkomend geval en voor de toepassing van deze bepalingen:

- a) wordt onder lid van het school- of centrubestuur een lid verstaan van het orgaan dat de verantwoordelijkheid voor het georganiseerde onderwijs draagt;
 - b) wordt een persoon die vanuit zijn hoedanigheden zowel een intern lid als een extern lid is, geacht een intern lid te zijn;
 - c) wordt een lid van de ouderraad, de leerlingenraad of, met uitzondering van het personeel, de schoolraad van de school of het centrum waar de betwiste beslissing tot definitieve uitsluiting is genomen, geacht een extern lid te zijn, tenzij de bepaling vermeld in punt b) van toepassing is;
- 3° de voorzitter wordt door het school- of centrubestuur onder de externe personen aangeduid.

In het secundair onderwijs bepaalt het school- of centrubestuur de werking, met inbegrip van de stemprocedure, van een beroepscommissie, met inachtneming van volgende bepalingen:

- 1° elk lid van een beroepscommissie is in beginsel stemgerechtigd, met dien verstande dat bij stemming het aantal stemgerechtigde interne leden van de beroepscommissie en het aantal stemgerechtigde externe leden van de beroepscommissie gelijk moet zijn; bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend;
- 2° elk lid van een beroepscommissie is aan discretieplicht onderworpen;
- 3° een beroepscommissie hoort de betrokken personen en de leerling in kwestie;
- 4° een beroepscommissie beslist autonoom over de stappen die worden gezet om tot een gefundeerde beslissing te komen, waaronder eventueel het horen van een of meer leden van de klassenraad die een advies over de definitieve uitsluiting heeft gegeven;
- 5° de werking van een beroepscommissie kan geen afbreuk doen aan de statutaire rechten van de individuele personeelsleden van het onderwijs;
- 6° een beroepscommissie oordeelt of de genomen beslissing alleszins in overeenstemming is met de decretale en reglementaire onderwijsbepalingen en met het school- of centrumreglement.

§3. In de leertijd bepaalt Syntra Vlaanderen de samenstelling van een beroepscommissie, met inachtneming van volgende bepalingen:

- 1° de samenstelling kan per te behandelen dossier verschillen, doch kan binnen het te behandelen dossier niet wijzigen;
- 2° de samenstelling is als volgt: enerzijds “interne leden”, zijnde leden van het centrumbestuur of het centrum waar de betwiste beslissing tot definitieve uitsluiting is genomen, met uitzondering van de directeur-afgevaardigd bestuurder of zijn afgevaardigde die de beslissing heeft genomen; anderzijds “externe leden”, zijnde personen die extern zijn aan het centrumbestuur en het centrum waar de betwiste beslissing tot definitieve uitsluiting is genomen;
- 3° de voorzitter wordt door Syntra Vlaanderen onder de externe personen aangeduid.

In de leertijd bepaalt Syntra Vlaanderen de werking, met inbegrip van de stemprocedure, van een beroepscommissie, met inachtneming van volgende bepalingen:

- 1° elk lid van een beroepscommissie is in beginsel stemgerechtigd, met dien verstande dat bij stemming het aantal stemgerechtigde interne leden van de beroepscommissie en het aantal stemgerechtigde externe leden van de beroepscommissie gelijk moet zijn; bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend;
- 2° elk lid van een beroepscommissie is aan discretieplicht onderworpen;
- 3° een beroepscommissie hoort de betrokken personen en de leerling in kwestie;
- 4° een beroepscommissie beslist autonoom over de stappen die worden gezet om tot een gefundeerde beslissing te komen, waaronder eventueel het horen van een of meer leden van het begeleidingsteam dat een advies over de definitieve uitsluiting heeft gegeven;
- 5° een beroepscommissie oordeelt of de genomen beslissing alleszins in overeenstemming is met de decretale en reglementaire onderwijsbepalingen en met het centrumreglement.

§4. Het beroep schort de uitvoering van de beslissing tot definitieve uitsluiting niet op.”.

Art. V.23. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 8, ingevoegd bij artikel V.19, een afdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 2. Beroep tegen beslissing tot uitsluiting uit de leertijd”.

Art. V.24. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel V.23, een artikel 123/9 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/9. Tegen de uitsluiting uit de leertijd kan beroep worden ingediend bij de praktijkcommissie vermeld in artikel 13 tot en met 18 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen”, zoals gewijzigd bij het decreet van 20 april 2012. De Vlaamse Regering legt de beroepsprocedure vast.”.

Art. V.25. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 8, ingevoegd bij artikel V.19, een afdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3. Beroep tegen een evaluatiebeslissing”.

Art. V.26. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel V.25, een artikel 123/10 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/10. §1. Tegen eindbeslissingen inzake leerlingenevaluatie die door de betrokken personen worden betwist, hebben die personen verhaalmogelijkheid overeenkomstig een beroepsprocedure. De beroepsprocedure is vastgelegd in het school- of centrumreglement, met behoud van de toepassing van de bepalingen van deze afdeling.

In het secundair onderwijs hebben de betrokken personen slechts verhaalmogelijkheid na een overleg als vermeld in artikel 115/6, §4.

In de leertijd nemen de betrokken personen een evaluatiebeslissing in ontvangst op een in het centrumreglement vastgelegde datum en wijze. Bij het niet in ontvangst nemen door de betrokken personen wordt de beslissing geacht te zijn ontvangen op de voorziene ontvangstdatum. Slechts na een overleg met Syntra Vlaanderen op vraag van de betrokken

personen en binnen een redelijke termijn na ontvangst van een beslissing over de algemene vorming, hebben die betrokken personen verhaalmogelijkheid tegen de beslissing. Die termijn wordt in het centrumreglement bepaald. Van het overleg wordt een schriftelijke neerslag gemaakt. Na het overleg wordt het oorspronkelijk evaluatieresultaat bevestigd of door een ander evaluatieresultaat vervangen.

§2. De betrokken personen stellen het beroep in bij het school- of centrumbestuur door middel van een gedateerd en ondertekend verzoekschrift, dat ten minste het voorwerp van beroep met feitelijke omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren vermeldt. Bij deze omschrijving kunnen overtuigingsstukken gevoegd worden.

§3. Het beroep wordt behandeld door een beroepscommissie en leidt tot:

1° hetzij de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid als:

- a) de termijn voor indiening van het beroep, opgenomen in het school- of centrumreglement, is overschreden;
- b) het beroep niet voldoet aan de vormvereisten opgenomen in het school- of centrumreglement;

2° hetzij, nadat de beroepscommissie al dan niet aan de leerling bijkomende proeven of opdrachten heeft opgelegd, de bevestiging van het oorspronkelijk evaluatieresultaat of de vervanging door een ander evaluatieresultaat. Het school- of centrumbestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor de beslissing van de beroepscommissie.

§4. Het resultaat van het beroep wordt aan de betrokken personen schriftelijk ter kennis gebracht hetzij uiterlijk op 15 september, hetzij – doch uitsluitend voor een opleiding die op 31 januari eindigt – uiterlijk op 15 maart daaropvolgend.”.

Art. V.27. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel V.25, een artikel 123/11 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/11. Tegen een evaluatiebeslissing over de beroepsgerichte vorming in de leertijd die door de betrokken personen wordt betwist, kan beroep worden ingediend bij de praktijkcommissie vermeld in artikel 13 tot en met 18 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen”, zoals gewijzigd bij het decreet van 20 april 2012. De Vlaamse Regering legt de beroepsprocedure vast.”.

Art. V.28. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel V.25, een artikel 123/12 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/12. §1. In het secundair onderwijs wordt een beroepscommissie ingesteld door een school- of centrumbestuur.

In de leertijd wordt een beroepscommissie ingesteld door Syntra Vlaanderen indien het een evaluatiebeslissing over de algemene vorming betreft.

§2. In het secundair onderwijs bepaalt het school- of centrumbestuur de samenstelling van een beroepscommissie, met inachtneming van volgende bepalingen:

- 1° de samenstelling kan per te behandelen dossier verschillen, doch kan binnen het te behandelen dossier niet wijzigen;
- 2° de samenstelling is als volgt: enerzijds “interne leden”, zijnde leden van de klassenraad, waaronder alleszins de voorzitter van de klassenraad, die de betwiste evaluatiebeslissing heeft genomen, en eventueel een lid van het school- of centrumbestuur; anderzijds “externe leden”, zijnde personen die extern zijn aan het school- of centrumbestuur

en aan de school of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs waar de betwiste evaluatiebeslissing is genomen.

In voorkomend geval en voor de toepassing van deze bepalingen:

- a) wordt onder een lid van het school- of centrumbestuur een lid verstaan van het orgaan dat de verantwoordelijkheid voor het georganiseerde onderwijs draagt;
 - b) wordt een persoon die vanuit zijn hoedanigheden zowel een intern lid als een extern lid is, geacht een intern lid te zijn;
 - c) wordt een lid van de ouderraad, de leerlingenraad of, met uitzondering van het personeel, de schoolraad van de school of het centrum waar de betwiste evaluatiebeslissing is genomen, geacht een extern lid te zijn, tenzij de bepaling vermeld in punt b) van toepassing is;
- 3° de voorzitter wordt door het school- of centrumbestuur onder de externe personen aangeduid.

In het secundair onderwijs bepaalt het school- of centrumbestuur de werking, met inbegrip van de stemprocedure, van een beroepscommissie, met inachtneming van volgende bepalingen:

- 1° elk lid van een beroepscommissie is in beginsel stemgerechtigd, met dien verstande dat bij stemming het aantal stemgerechtigde interne leden van de beroepscommissie en het aantal stemgerechtigde externe leden van de beroepscommissie gelijk moet zijn; bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend;
- 2° elk lid van een beroepscommissie is aan discretieplicht onderworpen;
- 3° een beroepscommissie hoort de betrokken personen en de leerling in kwestie;
- 4° een beroepscommissie beslist autonoom over de stappen die worden gezet om tot een gefundeerde beslissing te komen; onder “stappen” kan onder meer worden verstaan:
 - a) het horen van een of meer stemgerechtigde leden van de klassenraad, voor zover niet opgenomen in het eerste lid, 2°, hiervoor, die de betwiste evaluatiebeslissing, heeft genomen;
 - b) het horen van een of meer raadgevende leden van de klassenraad die de betwiste evaluatiebeslissing heeft genomen;
 - c) het, in voorkomend geval, organiseren van de bijkomende proeven of opdrachten van de leerling;
- 5° de werking van een beroepscommissie kan geen afbreuk doen aan de statutaire rechten van individuele personeelsleden van het onderwijs;
- 6° een beroepscommissie oordeelt of de genomen beslissing alleszins in overeenstemming is met de decretale en reglementaire onderwijsbepalingen en met het school- of centrumreglement.

§3. In de leertijd bepaalt Syntra Vlaanderen de samenstelling van een beroepscommissie, met inachtneming van volgende bepalingen:

- 1° de samenstelling kan per te behandelen dossier verschillen, doch kan binnen het te behandelen dossier niet wijzigen;
- 2° de samenstelling is als volgt: enerzijds “interne leden”, zijnde leden van het begeleidingsteam, waaronder alleszins de voorzitter van het begeleidingsteam die de betwiste evaluatiebeslissing heeft genomen en eventueel een lid van het centrumbestuur in kwestie; anderzijds “externe leden”, zijnde personen die extern zijn aan het centrumbestuur en aan het centrum waar de betwiste evaluatiebeslissing is genomen. Voor de toepassing van deze bepalingen, wordt een persoon die vanuit zijn hoedanigheden zowel een intern lid als een extern lid is, geacht een intern lid te zijn;
- 3° de voorzitter wordt door Syntra Vlaanderen onder de externe personen aangeduid.

In de leertijd bepaalt Syntra Vlaanderen de werking, met inbegrip van de stemprocedure, van een beroepscommissie, met inachtneming van volgende bepalingen:

- 1° elk lid van een beroepscommissie is in beginsel stemgerechtigd, met dien verstande dat bij stemming het aantal stemgerechtigde interne leden van de beroepscommissie en het aantal stemgerechtigde externe leden van de beroepscommissie gelijk moet zijn; bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend;
- 2° elk lid van een beroepscommissie is aan discretieplicht onderworpen;
- 3° een beroepscommissie hoort de betrokken personen en de leerling in kwestie;
- 4° een beroepscommissie beslist autonoom over de stappen die worden gezet om tot een gefundeerde beslissing te komen;
- 5° een beroepscommissie oordeelt of de genomen beslissing alleszins in overeenstemming is met de decretale en reglementaire onderwijsbepalingen en met het centrumreglement.”.

Art. V.29. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel V.25, een artikel 123/13 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/13. Zolang een beroepsprocedure als vermeld in deze afdeling lopende is, heeft de leerling het recht om in de school, het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen waar of waarvoor de betwiste evaluatiebeslissing is genomen, verder onderwijs te volgen alsof er geen nadelige beslissing was genomen.”.

Art. V.30. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in hoofdstuk 8, ingevoegd bij artikel V.19, een afdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 4. Beroep tegen andere beslissingen”.

Art. V.31. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel V.30, een artikel 123/14 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 123/14. Een school- of centrubestuur respectievelijk Syntra Vlaanderen is bevoegd om in het secundair onderwijs respectievelijk de leertijd eventuele beroepsmogelijkheden te voorzien ten aanzien van door de betrokken personen betwiste beslissingen andere dan beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie.”.

Art. V.32. In deel IV, titel 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 25 november 2011 en 29 juni 2012, wordt het opschrift van hoofdstuk 2 vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk 2. Diploma van secundair onderwijs”.

Art. V.33. Artikel 254 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011 en 29 juni 2012, wordt opgeheven.

Art. V.34. Artikel 255 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Hoofdstuk VI. Slotbepaling

Art. VI.1. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2014.

Brussel, 31 januari 2014.

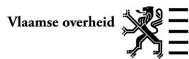
De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

BIJLAGE
bij de memorie van toelichting:
REGULERINGSIMPACTANALYSE

Reguleringsimpactanalyse voor

de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en participatie op school

Gebruik de RIA-leidraad en de RIA-checklist om deze RIA in te vullen.

1 Gegevens van het advies

1.1 Gegevens van de regelgeving

nummer taal- en wetgevingstechnisch advies	9609 en 9654
bevoegde minister(s) van de regelgeving	Minister Pascal Smet
RIA en JoKER	ja
link naar de regelgevingsagenda	http://regelgevingsagenda.bestuurszaken.be/regelgevingsagenda-initiatief/titel-ov-ov-10073

1.2 Gegevens van de aanvrager

e-mailadres	elke.ghijssels@ond.vlaanderen.be
organisatie	Vlaamse overheid
beleidsdomein	Onderwijs en Vorming
entiteit	Departement Onderwijs en Vorming

2 Titel en fase

De rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en participatie op school
 Rechtspositie van de leerling Versterking van de rechtspositie van de leerling in het basis en secundair onderwijs
 en bijsturing van het participatiedecreet in het leerplichtonderwijs
 14. Eerste principiële goedkeuring

3 Samenvatting

Een positief schoolklimaat en welbevinden van leerlingen (en ouders) hebben een positief effect op de onderwijsloopbanen. Streefdoel is dat de onderwijsloopbaan van een leerling gebaseerd is op een weloverwogen studiekeuze, op een normale studieduur en op zo weinig mogelijk school- en studieverandering. Voorwaarden voor een goed schoolklimaat en een ruim welbevinden van onderwijsgebruikers impliceert duidelijk afgebakende en transparante rechten en plichten voor ouders en leerlingen, een vlotte doorstroming van informatie tussen alle betrokken onderwijsactoren en voldoende inspraakmogelijkheden in het lokale schoolbeleid. De huidige decreetgeving vertoont op dit vlak nog enkele gebreken. Door in te grijpen op het vlak van schoolreglementen, van het verhaalrecht en van inspraak (zowel het inspraakorgaan als de vorm) kan hieraan tegemoet worden gekomen.

Op het vlak van informatie en communicatie wordt ingezet op een opwaardering van het schoolreglement door uitbreiding van de verplichte onderdelen ervan die rekening houdt met nieuwe, recente onderwijsorganisatorische ontwikkelingen evenals door in het schoolreglement rond bepaalde items een periodieke communicatieverplichting aan scholen op te leggen.

Inzake verhaalrecht (= beroepen) wordt gekozen voor de oprichting van een beroepscommissie op niveau van de scholengemeenschap (optie 2). Immers, de beroepscommissie bij de scholengemeenschap zal door zijn samenstelling, ("volle") bevoegdheid en inhoudelijke expertise als een meer valabel orgaan door ouders en leerlingen worden gepercipieerd. Er wordt dus enerzijds niet gekozen voor een uitbreiding van de werking van de raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen hoger onderwijs omdat dit administratief rechtscollage voor vele eisers in het leerplichtonderwijs te hoogdrempelig zou zijn. Er wordt anderzijds niet gekozen voor het versterken van de interne beroepsinstantie want dan blijft de beroepsgang op het niveau van de school, waardoor ze door belanghebbenden vaak als weinig objectief en onafhankelijk wordt beschouwd. Door via enkele technische bijstellingen scholen meer autonomie en ruimte te geven bij het uitwerken van hun participatieconcept, wordt participatie makkelijker op maat van de school realiseerbaar.

4 Probleembeschrijving

A. Vanuit diverse hoeken, zoals het Kinderrechtencommissariaat en de Vlaamse Scholierenkoepel, werden er de voorbije jaren signalen gegeven dat de rechtspositie van leerlingen moet worden herbekeken, zonder dat dit in een geïnstitutionaliseerd leerlingenstatuut hoeft uit te monden. Vragen, kritische bedenkingen en suggesties die de administratie in het kader van haar dienstverlening aan scholen en particulieren heeft gekregen, tonen aan dat in het bijzonder op het vlak van verhaalrecht tegen definitieve uitsluitingen en evaluatiebeslissingen moet worden ingegrepen. Zo worden de termijnen die met het instellen van een beroep gepaard gaan door ouders te vaak als te kort ervaren en wordt het feit dat finaal steeds de klassenraad of de persoon die de eerste beslissing heeft genomen toch finaal beslissingsbevoegdheid behoudt als subjectief gezien. Daardoor wordt vaak geen beroep ingesteld omdat men er vanuit gaat dat de beslissing toch niet zal worden herzien. Indien de overheid geen maatregelen neemt, dan zal deze negatieve situatie verder escaleren. Cijfermatig uitgedrukt bedraagt het aantal beroepen minder dan 5 per schooljaar (info steekproefsgewijs verzameld vermits de onderwijsadministratie deze gegevens niet registreert)

B. Daarnaast tonen deze vragen en kritische bedenkingen aan dat communicatie van scholen naar ouders toe en doorstroming van informatie tussen scholen voor verbetering vatbaar zijn, zowel kwantitatief als kwalitatief. Onvoldoende inzichten in rechten waarover ouders en leerlingen beschikken en onvoldoende informatiedoorstroming tussen onderwijspartners kan de studieloopbaan van leerlingen nadelig beïnvloeden. In dergelijke situatie kan er een gebrek ontstaan aan welbevinden en gunstige schoolresultaten met overzitten, school- of studieverandering en zelfs ongekwalificeerde uitstroom tot gevolg. Indien de overheid geen maatregelen neemt, dan zal deze negatieve situatie verder escaleren. Cijfermatig uitgedrukt gaat het om 2576 basisscholen en 1080 secundaire scholen (+ 5 centra leertijd) die elk een schoolreglement moeten hebben.

C. Hoewel het huidig participatiedecreet inspraakprincipes vooropstelt waarvoor een breed draagvlak bestaat, worden de scholen bij de vertaling ervan teveel in een constellatie geplaatst die niet genoeg autonomie biedt om rekening te houden met de schoolspecifieke kenmerken en met de eigen leraars, leerlingen en ouders.

Een dergelijk decretaal ingrijpen is van zuiver technische aard en doet op geen enkele wijze afbreuk aan de doelstelling en de invulling van het oorspronkelijk participatiedecreet.

- A. In de beleidsnota 2011-2012 worden een aantal maatregelen aangekondigd die de rechtspositie van de leerling moeten versterken: maatregelen op vlak van beroepsmogelijkheid tegen evaluatie- en tuchtbeslissingen.
- B. In de beleidsnota 2011-2012 worden een aantal maatregelen aangekondigd die de rechtspositie van de leerling moeten versterken: maatregelen op vlak van schoolreglement.
- C. In de beleidsnota Onderwijs 2009-2014 werd aangekondigd dat er zal verdergewerkt worden op de conclusies van de evaluatie van het participatiedecreet.

De juridische beleidsruimte is niet beperkt.

5 Beleidsdoelstelling

- A. De relatie tussen onderwijsverstrekker en onderwijsgebruiker optimaliseren door duidelijk afgebakende wederzijdse rechten en plichten vast te leggen, zodat tuchtsancties en de beroepen daartegen kunnen worden vermindert en zodat evaluatiebeslissingen van delibererende klassenraden acceptabeler worden en, ook hier minder in beroep wordt gegaan. Minder beroepen, en ipso facto minder gevallen die naar de Raad van State gaan. Dergelijke conflicten leggen immers een hypotheek op studieloopbanen vermits ze tot schoolverandering, schooluitval en ongekwalificeerde uitstroom kunnen leiden.
- B. Zo snel mogelijk en eenmalig onderwijsbehoeften van leerlingen detecteren en er door gepaste maatregelen adequaat op reageren.
- C. Meer betrokkenheid van alle onderwijsactoren bij het schoolgebeuren, wat leidt tot een positiever schoolklimaat en een breder draagvlak voor het lokaal schoolbeleid.

6 Opties

→ Nuloptie A1: voortzetting van een bestaande toestand

Schoolintern beroep

De beroepsmogelijkheid tegen definitieve uitsluiting blijft wat ze vandaag is: het schoolbestuur bepaalt de samenstelling van de beroepscommissie en de procedureregels.

De beroepsmogelijkheid tegen evaluatiebeslissingen blijft wat ze vandaag is:

Intern beroep is mogelijk bij een beroepscommissie waarvan het schoolbestuur de samenstelling bepaalt met inachtnaam dat er geen leden van de delibererende klassenraad mogen deel van uitmaken. Deze beroepscommissie geeft advies aan schoolbestuur die dan op haar beurt beslist of klassenraad opnieuw moet samenkomen of niet. De uiteindelijke evaluatiebeslissing blijft bij de klassenraad.

Geen uitbreiding van de minimale onderdelen van het schoolreglement

De uitbreiding van het schoolreglement en de verdere invulling ervan is volledig de bevoegdheid van de opsteller van het schoolreglement (pedagogische autonomie)

→ Optie A2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Beroepsmogelijkheid in 2 fasen: eerst schoolintern, daarna schooloverstijgend bij een nieuw op te richten beroepsinstantie op niveau van de scholengemeenschappen met strikte doch haalbare te respecteren termijnen

In een eerste fase kan er beroep aangetekend worden tegen een beslissing bij de directeur van de school. Blijft de directeur bij de oorspronkelijke beslissing van de klassenraad dan kan er in tweede fase beroep aangetekend worden bij een nieuw op te richten beroepsinstantie bij de scholengemeenschappen. Aan de scholengemeenschappen wordt vanaf 1 september 2014 de bevoegdheid toegewezen om een

beroepscommissie op te richten die beroepen behandelt tegen definitieve uitsluitingen en omstrede evaluatiebeslissingen. Deze beroepscommissie heeft volheid van bevoegdheid (want kan een andere beslissing dan de klassenraadsbeslissing of de beslissing van de persoon die uitsluit nemen). De meerderheid van leden van deze beroepscommissie moet bestaan uit leden van het bestuurspersoneel en het onderwijzend personeel van andere scholen binnen dezelfde scholengemeenschap. Niemand van de leden die de oorspronkelijke beslissing heeft genomen kan in de beroepscommissie zitten. Als waarnemer zonder stemrecht zit een afgevaardigde van een ouderraad en een afgevaardigde van de leerlingenraad in deze commissie. Scholen die niet tot een scholengemeenschap behoren krijgen een beroepsinstantie op niveau van de school onder dezelfde modaliteiten als de beroepsinstantie bij de scholengemeenschappen en dus ook met volheid van bevoegdheid in bepaalde gevallen. De meerderheid van leden van deze beroepscommissie moet bestaan uit leden van het bestuurspersoneel en het onderwijzend personeel van andere scholen maar wel van hetzelfde onderwijsnet. Niemand van de leden die de oorspronkelijke beslissing heeft genomen kan in de beroepscommissie zitten. Als waarnemer zonder stemrecht zit een afgevaardigde van een schoolraad in deze commissie.

Uitbreiding van de minimale onderdelen van het schoolreglement

Deze uitbreiding houdt rekening met vernieuwingen in de onderwijsorganisatie.

→ **Optie A3: nieuwe beleidsmaatregel(en)**

Beroepsmogelijkheid bij externe beroepsinstantie door uitbreiding van huidige Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen

De bestaande Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen (hoger onderwijs) bij het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming uitbreiden met een kamer voor secundair onderwijs en een kamer voor basisonderwijs. Bij deze raad kan men enkel terecht na uitputting van de huidige bestaande interne beroepsprocedure die beschreven is onder optie 1. Deze raad is een administratief rechtscollege.

Uitbreiding van de minimale onderdelen van het schoolreglement

Deze uitbreiding houdt rekening met vernieuwingen in de onderwijsorganisatie.

→ **Nuloptie B1: voortzetting van een bestaande toestand**

Huidige modaliteiten inzake samenstelling, bevoegdheden en werking van de inspraakorganen blijven onveranderd

Concreet houdt dit in dat naar gelang het item de bevoegdheid van het inspraakorgaan verschilt, de samenstelling van de inspraakorganen verplicht via verkiezingen verloopt, en de huishoudelijke reglementen van die inspraakorganen vrij minimalistisch kunnen zijn.

→ **Optie B2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie**

Technische bijsturing van samenstelling, bevoegdheden en werking van de bestaande inspraakorganen

Suggesties tot bijsturing zijn er respectievelijk van de Vlaamse Scholierenkoepel, VSKO, wetenschappelijk onderzoek, onderwijsinspectie. Deze suggesties zijn soms gelijkgericht, soms tegenstrijdig. Om één en ander met elkaar in overeenstemming te kunnen brengen heeft de VLOR op 26 mei 2011 een allesomvattend advies uitgebracht over het participatiedecreet. Technisch bijsturen waar nodig, behouden van wat ingeburgerd is en goed loopt, staat in dit advies centraal.

7 Analyse van de effecten

Doelgroepen

Scholen basisonderwijs: 2576,

Scholen secundair onderwijs + centra leertijd: 1085

Leerlingen basisonderwijs: 679851 en hun ouders.

Leerlingen secundair onderwijs en leertijd: 457934 en hun ouders

Nuloptie A1

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Alle scholen	Alles blijft bij het oude, scholen zijn al jaren vertrouwd met de huidige beroepsprocedure. Schoolreglementen moeten niet worden gewijzigd.		De lokale beroepscommissies missen mogelijk de nodige juridische expertise voor een grondige analyse.	
Alle leerlingen en ouders	De school is een eigen keuze en een bekend gegeven waardoor laagdrempelig.		Beroepsinstantie wordt vaak niet als onafhankelijk en objectief gepercipieerd. Ook het feit dat de beslissing steeds terug in handen komt van dezelfde klassenraad geeft weinig vertrouwen in de beroepsmogelijkheid en dit leidt ertoe dat sommige ouders/leerlingen van hun verhaalrecht geen gebruik maken. Onvolledige schoolreglementen fruiken de rechtsbescherming en onderwijskennis van ouders en leerlingen	

Optie A2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting

Alle scholen	Beroepscommissie wordt geïntegreerd in bestaand samenwerkingsverband, waar nodige onderwijskundige expertise aanwezig is en indien gewenst, aangevuld met juridische expertise Dit kan scholengemeenschap-versterkend werken: partnerscholen worden aangespoord om te reflecteren over hun evaluatie- en tuchtbeleid, en over leerlingenoriëntering (onderlinge afstemming)		Eindbeslissing ligt niet langer in handen van mensen die leerling hebben lesgegeven en van de school waar de leerling is ingeschreven (aantasting autonomie)	
Alle leerlingen en ouders	Een meer onafhankelijk en objectief orgaan en procedure: oorspronkelijke beslissing wordt door 'anderen' geëvalueerd en mogelijk vervangen. Een omvangrijker schoolreglement biedt meer houvast bij het opvolgen van het onderwijsproces en het uitoefenen van rechten.		Uniformiteit van uitspraken niet gegarandeerd door verschillen tussen scholengemeenschappen. 108 scholen behoren niet tot een scholengemeenschap en voor hen blijft de beroepscommissie op niveau van de school. Een omvangrijker schoolreglement kan sommigen doen afhaken bij het raadplegen en toepassen ervan, ook indien ze het voor akkoord hebben ondertekend.	

Optie A3: nieuwe beleidsmaatregel(en)

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting

Alle scholen	Worden niet langer belast met samenstellen van een beroepsorgaan. De verantwoordelijkheid voor de beslissing kan worden doorgeschoven naar een extern orgaan.		De school gaat een partij worden in een geschil dat bij een administratief rechtscollege (de raad) aanhangig wordt gemaakt.	
Alle leerlingen en ouders	Perceptie van een objectieve en neutrale beroepsinstantie. Uniformiteit van uitspraken gegarandeerd door dit te centraliseren in één raad. Een omvangrijker schoolreglement biedt meer houvast bij het opvolgen van het onderwijsproces en het uitoefenen van rechten.		Mogelijk is drempel van zo'n centrale raad voor sommige ouders en leerlingen te hoog Een omvangrijker schoolreglement kan sommigen doen afhaken bij het raadplegen en toepassen ervan, ook indien ze het voor akkoord hebben ondertekend.	

Nuloptie B1

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Alle scholen	De implementatie van het huidige participatiedecreet hoeft niet te worden herzien.		Het organiseren van verkiezingen leidt tot planlast en bevoegdheden zijn te versnipperd.	
Alle leerlingen en ouders			Inspraakorganen zijn geen voldoende afspiegeling van de schoolpopulatie.	

Optie B2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting

Alle scholen	Het lokale participatiegebeuren kan meer worden ingevuld volgens lokale behoeften.		Het schoolbestuur zal over meer materies verplicht zijn tot overleg.	
Alle leerlingen en ouders	Door uitbreiding van de lijst van verplichte overlegmateries kunnen leerlingen en ouders meer wegen op het lokaal schoolbeleid.			

8 Vergelijking van de opties

Er wordt gekozen voor een combinatie van de opties A2 en B2.

De combinatie van deze opties betekent een duidelijkere afbakening van rechten en plichten en communicatie hierover, het handhaven van het verhaalrecht mits het optillen naar het hoger niveau van de scholengemeenschap en de versoepeling van het inspraakgebeuren. De criteria om voor deze gecombineerde opties te kiezen zijn noch van financiële aard, noch planlastmatig. Wat wel doorslaggevend is, zijn a) de onderwijskundige en juridische expertise die op een schooloverstijgend niveau aanwezig kunnen zijn, b) het respect voor pedagogische autonomie die lokale invulling tot op zekere hoogte moet mogelijk maken en c) de evenwaardigheid tussen onderwijsverstrekker en onderwijsgebruiker die vanuit de overheid een gelijke behandeling vraagt en de rechten van het kind niet minimaliseert.

9 Uitvoering

De optie wordt vertaald in een voorontwerp van decreet betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende participatie op school, waarbij diverse decreten worden gewijzigd, meer bepaald de decreten op het basisonderwijs, op het secundair onderwijs, het participatiedecreet. De wijzigingen gaan in op 1 september 2014, waardoor de schoolbesturen en scholen de nodige tijd wordt gegund om de vernieuwingen (o.a. schoolreglementen) voor te bereiden. In afwijking hierop treden de nieuwe bepalingen betreffende de samenstelling van de participatieorganen pas in werking bij de eerstvolgende samenstelling na 1 september 2014.

De nieuwe regelgeving leidt tot aanpassing van diverse omzendbrieven, die via EDULEX elektronisch worden verspreid. Uitvoeringsbesluiten zijn niet nodig.

Een beknopt overzicht van de nieuwe regelgeving zal via het nieuwskanaal Schooldirect verspreid worden.

Geen effecten, ook geen beheerskosten, voor de Vlaamse Gemeenschap.

10 Administratieve lasten

Er zijn geen wijzigingen op het vlak van informatieverplichtingen jegens de overheid. Er zijn wel wijzigingen op het vlak van informatieverplichtingen jegens derden. Enerzijds moeten de schoolreglementen worden geactualiseerd (eenmalig) en anderzijds moet op het niveau van de scholengemeenschap de nodige schikkingen worden getroffen om een beroepscommissie operationeel te kunnen maken (eenmalig). De kosten hiervoor kunnen als volgt worden ingeschat:

Schoolreglementen aanpassen vergt 3 uur tijdsinvestering voor een lid van het bestuurspersoneel en 1 uur voor een lid van het administratief personeel = 4 uur X 36 euro per uur = 144 euro per school. Voor een totaal van 3661 scholen (volledige doelgroep) betekent dit 527184 euro (AANDACHT: dit is een ruwe inschatting, waarbij er

geen rekening is gehouden met het feit dat wijziging van het schoolreglement, bvb scholen die tot 1 schoolbestuur behoren, in één keer gebeurt voor alle desbetreffende scholen samen.)

De nodige schikkingen om beroepscommissies operationeel te maken op niveau van de scholengemeenschappen vergt 2 uur tijdsinvestering voor een coördinerend directeur en 1 uur voor een lid van het administratief personeel = 3 uur X 36 euro per uur = 108 euro per scholengemeenschap. Voor een totaal van 474 scholengemeenschappen betekent dit 51192 euro.

11 Handhaving

Controle wordt ter plaatse uitgevoerd door onderwijsinspectie en –verificatie. Voor de manier waarop men handhaaft zal er concreet niets veranderen.

Het niet voldoen aan de decretale bepalingen kan gesanctioneerd worden met inhouding op of terugvordering van financiering of subsidiëring of verlies van erkenning.

12 Evaluatie

Evaluatie van de implementatie kadert in de reguliere opdracht van externe kwaliteitscontrole door de onderwijsinspectie. Er zal worden bekeken of een onderzoek opportuun is naar de monitoring van beroepsdossiers.

13 Consultatie

VLOR-advies over participatie op school van 26 mei 2011.

In najaar 2012:

Informeel overleg met de Vlaamse Scholierenkoepel

Informeel overleg met het Kinderrechtencommissariaat

Informeel overleg met de onderwijskoepels

Informeel overleg met de ouderkoepels

Informeel overleg met de vakbonden

De scholierenkoepel en Kinderrechtencommissariaat wensen een sterk doorgedreven rechtsbescherming van leerlingen, die nog veel verder gaat dan wat voorligt. De ouderkoepels zijn daarin gematigder. De vakorganisaties vrezen voor een uitbreiding van het aantal opdrachten van inzonderheid leraars buiten het lesgeven als kernopdracht. De onderwijskoepels tenslotte wensen zoveel mogelijk het bestaande onaangeroerd te laten en kunnen zich hoogstens vinden in minimale aanpassingen.

Vermits de betrokken onderwijsactoren in bepaalde gevallen uiteenlopende belangen hebben en bijgevolg verschillende standpunten innemen, is het onmogelijk voor de overheid om alle adviezen en opmerkingen zondermeer volledig over te nemen. Na grondige afweging van alle elementen heeft de overheid gekozen voor die pistes die het meest een evenwicht tussen rechten en plichten nastreven. Alle partijen die adviezen hebben uitgebracht zullen in de tekstvoorstellen bepaalde wensen terugvinden en rond andere thema's vaststellen dat ze moeten inleveren.

14 Contactinformatie

Evi Verduyckt

Raadgever Onderwijs(kabinet)

Evi.verduyckt@vlaanderen.be

02/552 68 60